

A TISZÁNINNENI
REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET

1914. ÉVI NOVEMBER HÓ 18-IK
NAPJÁN MISKOLCZON TAR-
TOTT ŐSZI KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE :

RADÁCSI GYÖRGY
EGYHÁZKER. LELKÉSZI FŐJEGYZŐ.

143 SZÁM.

SÁROSPATAK.
NYOMTATTÁK DANI ÉS FISCHER A REF. FŐISKOLA BETŰVEL.
1914.

A **tiszáninneni** ref. egyházkerület 1914. évi **őszi közgyűlését** november hó 18-ik napján Miskolczon tartotta meg **Dr. Tüdös István** püspök és **Dókus Ernő** főgondnok elnöklete alatt.

Jelenvoltak :

Az abauji egyházmegyéből : Révész Kálmán esperes, Kóczán György világi tanácsbíró.

Az alsóborsodi egyházmegyéből : Bodolay István esperes, Halász József, Tóth Béla, Gaal Ferenc lelkészi, Bónis Bertalan, Dr. Nagy Ferenc világi részről.

A felsőborsodi egyházmegyéből : Vadászy Pál esperes, Kazay Géza, Elek József, Szentmártoni Dániel lelkészi, Ragályi Béla gondnok, Dr. Nagy Barna, Zsóry György világi részről.

A gömöri egyházmegyéből : Czinke István esperes, Buzi Márton, Dusza János, Réz László lelkészi, Lukács Géza h. gondnok, Diószeghy Dezső világi részről.

A tornai egyházmegyéből : Ragályi Géza esperes, Arday Janka Dániel, Szabados László lelkészi részről.

Az ungi egyházmegyéből : Szűcs István esperes, Tóth Lajos lelkészi részről, Komjáthy Béla gondnok világi részről.

Az alsózempléni egyházmegyéből : Bálint Dezső, esperes, Máthé Gyula, Janka Károly lelkészi, Sebeő Gyula világi részről.

A felsőzempléni egyházmegyéből : Hutka József esperes, Szegő Benő lelkészi, Dókus László gondnok világi részről.

Mint egyházkerületi tanácsbírók : Kérészy Barna, Radácsi György, Szuhay Benedek lelkészi részről.

Mint tanárképviselők : Novák Lajos, Dr. Buza László, Csontos József, Domby László, Csorba György.

Mint tanítóképviselők : Becske Bálint, Gööz Ferenc, Gagyí Károly, Csiky Béla.

Mint jegyzők : Radácsi György, Puky Endre. Péter Mihály, Dr. Mitrovics Gyula, Fodor György, Dr. Kérészy Barna.

Mint kerületi ügyész : Bizony Ákos.

Mint e.-ker. pénztárnok : Dr. Kovács Gábor.

1. Dr. Tüdős István püspök a hazai viszonyokból fakadó érzelmek hatását élénken visszatükröző s hitünk, reménységünk szárnyain az örök Isten bölcsességéhez és igazságosságához bizalommal felebbező imádságban kérte az égi segídelmet jelen tanácskozásunkra.

Az imádság a maga terjedelmében a következő:

Világnak ura, bölcs teremtője, mindeneknek hű gondviselője, kegyelmes Atyánk és Istenünk! élő reménységgel és rendíthetetlen bizodalommal könyörgünk Hozzád, amidőn megnehezült az idők viharos járása felettünk, ellenségek támadván ellenünk, hogy édes magyar hazánkat s benne református Sionodat pusztává tegyék, amelyben a léleknek nincsen élete, a test is csak vergődik és gyötrődik. Óh mert a háború támasztotta pusztaságnak nincsen lelket növelő ereje, testet újjászülő forrása, csak romhalmazok az útjelzők, hogy annál bizonytalanabb legyen a vándorlás.

Kiismerhetetlen és kikutathatatlan örök tanácsod végzései szerint felemelte *sarkát ellenünk*, akinek mitsem vétettünk; titkon, régóta táplált hatalmi vágyától vezéreltetve, *észak népe is fegyvert fogott* ellenünk s mindkettő kegyetlen indulatának vad dühében vért ont, áldozatokat ejt, kényszerítván magyar nemzetedet, hogy védje szent örökségét, oltalmazza áldott földjét, megőrizze szent templomaidat, hogy tovább is nagy neved imádására szolgáljanak, pogány módra meg ne fertőztessenek, hanem a hívő lelkek idvességének hajlékai legyenek minden időben.

Vérpatakok folytak már eddig is, ezer és ezer élet-út végződött be idő-nap előtt, ifjúságunk virága, méltó büszkeségünk, erős karú férfiak sok-sok részben már áldozatai a háború öldöklő angyalának s ezernyi ezer a gyászbaborult szülék, hityesek és gyermekek serege, hullatván a fájdalom és veszteség-szülte könyeket, szólván az egyik: *sírva megyek az én fiaim után a koporsóba* —, jajongván a másik: *kinek van olyan bánata,*

mint nekem —, kiáltván mindnyájan : jaj nekünk, mert bizonytalan a mi életünk !

Panaszkodunk Előtted, óh mi Istenünk, de Te bizonyára meglátod, hogy panasz-szavunkban is ott van Benned vetett bizodalunk, a ki megtarthatsz minket, mert Te vagy az erős és hatalmas, a könyörülő és irgalmas, a ki megpróbálsz és megkísértesz, hogy megértvén örök céljaidat, híveknek bizonyuljunk e földön a kevesen, többre bizassunk majd mennyei szent országodban.

Óh hadd legyünk mi mindnyájan a megpróbáltatások és megkísértetések között hívek, jók, igazak, békesség-keresők és szerzők, hadd lássuk lelki szemeinkkel túl a háború véres eseményein a boldogabb jövőendő vigasztaló képét, mert Te nem akarod Fiad megváltottait elveszteni, hanem életre hívni, — Te nem kívánod halálunkat, hanem új életre ébredésünket, hogy örök Sionod megálljon, ingadozást nem ismerve, örök céljaid megvalósuljanak s általok földi gyermekeid a mennyei Jeruzsálem falai között békességesen lakozzanak.

Áldj meg azért Atyánk mindnyájunkat, mint Benned bizó gyermekeidet s anyaszentegyházad építésében adj most is sikert és jó előmenetelt, jelenjél meg mi közöttünk s maradj is közöttünk, hogy evangéliomod világossága vezéreljen, igazsága tanítson, lelked örök szerelme pedig körülöleljen mindnyájunkat most és minden időben

Amen.

2. Dókus Ernő főgondnok, a püspöki ima után elnöki székéről felállván :

Izléstelenség lenne részemről a Főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés idejét hosszabban igénybe venni akkor, amikor hazánk, nemzetünk létét, fennmaradását, jövőjét megvédeni, biztosítani kívánó fegyvereink dörgésének, csatogásának hangja, csaknem e terem faláig elhallatszik, — mikor agybontó, szívet emésztő remegéssel, aggodalommal gondolunk fiainkra, kik önfeláldozó s az egész világ bámulatát kiérdemelt hősiességgel, halál-megvetéssel védelmezik e földet s rajta egyházunkat, életünket, vagyónunkat, mindnyájunkat.

De viszont cinikus ridegség lenne, ha e magas testület hang nélkül vonulna el a világot rengető ezen események mellett, ha nem emelné fel elítélő, tiltakozó, megbélyegző szavát azok ellen, akik évek óta tartó aknamunka után, eljöttek látták az időt, reánk emelni megsemmisíteni akaró karjokat és ezzel belé kényszerítettek felvenni az önvédelem tiszta, becsületes fegyverzetét; holott nem volt célunk érinteni senki jogos tulajdonát, nem kívántuk kiterjeszteni hazánk határait, csupán megvédelmezni és örökségül utódainkra hagyni akarjuk a röögöt, melyet őseink vérök hullásával megszereztek és ezer éven keresztül megtartottak.

Belé kényszerítenek tanubizonyáságu, ítélő bíráu, segítségül hívni a mindeneket látó és mindeneket tudó igazságos Istent, aki bizonyára segíteni fog megoltalmazni igazainkat, porba sujtani ellenségeinket.

Reánk a történelem ezen nagy napjai két kötelességet rónak: imádkozni és cselekedni. Ezt teszik fiatal véreink a csatatéren; ezt tegyük mi is, akiket korunk, élethivatásunk vagy testi fogyatkozásunk megfoszt attól, hogy fegyverrel kezünkben, a harc mezején áldozhassunk.

Küldjük tehát naponként buzgó imánkat a mindenhatóhoz védelmezőinkért, azok életéért, testi épségeért, fegyvereink diadaláért.

De ezen kívül teljesítsük mindnyájan kötelességünket saját körünkben, vigasztaljuk, oltalmazzuk, hátorítsuk a hadba menttek, az elesettek, a megsebesültek, a fogságba jutottak itthon maradt családtagjait. Hozzunk tehetségünkhöz mért anyagi áldozatot és igyekezzünk áldozathozatalra másokat is megnyerni, hogy ez által türethőbbek legyenek sebesült katonáink szenvedései, kevesebb legyen az özvegyek és árvák könnye, elviselhetőbb a csapás, a nyomor, melyet a háboru borzalmi okoznak.

Én bízom Istenben, mindenható atyánkban, hogy ha buzgó imáinkkal hozzá esedezünk és kötelességeinket mindnyájan hűséggel teljesíteni fogjuk, megáldja, győzelemre juttatja szent ügyünket, megdönteni segít ellenségeinket, úgy, amiként megdőltek a bevehetetlennek hitt Antwerpen erődjei, amikor diadalmas protestáns testvé-

reink ajakiról megzendült az „Erős várunk nekünk az Isten.“

Én hiszem, sőt tudom, hogy az általam elmondottakkal a Főtiszteletű egyh.-ker. közgyűlés minden tagja egyetért s ezért kérem, hogy e helyről hívjuk fel egyházkerületünk minden tagját, hogy imádkozzanak és cselekedjenek.

Ezek rövid előre bocsátása mellett, elnöktársammal együtt szívesen üdvözlöm a Főtiszteletű egyh. ker. közgyűlés megjelent alkotó tagjait s az érdeklődő közönséget és a mai napra egybehívott közgyűlésünket megnyitottnak nyilvánítom.

Egyházkerületi közgyűlés a főgondnoki megnyitó beszédet hálás elismeréssel méltányolván, a világeseményeknek abban rejlő bírálatát szível-lélelkel magáévá fogadja s elvárja a kebelbeli egyházközségek lelkészi és világi vezéreitől, hogy a nemzet és hazamentő munkában a főgondnok úr által megjelölt irányban példaadólag fognak előljárni.

3. Egyházkerületünk közgyűlési tagjainak a püspöki iroda által összeállított névsora felolvastatván,

a jelenlévők a gyűlés tartamára igazoltattak, Br. Vay Elemér alsóborsodi, Meczner József abaúji, Meczner Béla alsózempléni, Kádár Kálmán tornai e. m. gondnokok, Dókus Gyula sárospataki főiskolai gondnok és egyh.-ker. tanácsbíró, Miklós Ödön, Szent-Imrey Gyula, Szalay László világi egyh.-ker. tanácsbírók, Komjáthy Gábor főiskolai lelkészi gondnok s egyh.-ker. tanácsbíró, Naményi Gyula, Dobozy István, Nemes Lajos, Dr. Izsépy Tihamér, Bornemisza Elemér, Dr. Óváry Pál, Szakal István, Németh Péter igazolt elmaradása tudomásul vétetett.

4. Ugyancsak a gömöri egyházmegye felterjeszti f. év június hó 18-án Rímaszombatban tartott közgyűlésének —

sz. jkvi kivonatát, a mely *Czinke István* egyházmegyei s egyházkerületi tanácsbírónak, a rimaszombati egyházközség egyik lelkészének esperessé választását s esperesi hivatalába történt ünnepélyes beigtatását örökíti meg.

Egyházkerületi közgyűlésünk az ügyvezető elnök által is melegen tolmácsolt benső örömmel veszi tudomásul *Czinke István* rimaszombati lelkésznek, a gömöri egyházmegye és egyházkerületünk által többrendbeli fontos megbizatással kitüntetett férfiúnak újabb megtiszteltetését s abban a meggyőződésben, hogy miként minden hivatalos tisztében, úgy esperesi minőségében is dicsekedése lesz egyházkerületünknek, őt az őszinte szeretet lelkével köszönti s esperesi munkálkodására Istennek áldó kegyelmét kívánva, felhívja őt, hogy megillető helyét egyházkerületünk tanácskozó asztalánál foglalja el.

5. Az elnökség az általa időközben végzett fontosabb dolgokról a következő előterjesztését közli egyh.-kerületünk közgyűlésével:

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

A november hó 18-ik napjára összehívott közgyűlésünk elé a következő előterjesztéseket tesszük, amelyekre vonatkozólag tisztelettel kérjük a jóváhagyó tudomásul vételt, miután hivatalból elvégzett s befejezett ügyekről van szó.

I. Ferencz Ferdinánd trónörökösünk és hitvese gyászos halála alkalmából mindazokat az intézkedéseket megtettük, a melyek egytelől saját kegyeletes érzéseinkből folytak, másfelől a vallás- és közokt. miniszter úr hivatalos kívánsága szerint is eszközöndők voltak.

II. Zoványi Jenő theol. tanár úr Öfelsége a király által a debreceni tudomány-egyetem theol. fakultására kineveztetvén, sárospataki theol. akadémiánkon viselt állásáról lemondott.

III. A dunamelléki egyházkerületi bíróság elnöksége megállapítván a Zoványi Jenő úr elmaradt fizetésének összegét (15460 kor. 64 fill.) s annak foglalás útján való biztosítására Miskolcz thjf. város polgármesterét felszólítván: az ügynek végleges rendezésére a főiskolai gondnoksággal egyetértőleg felhivtuk főiskolánk gazdasági választmányát, a melynek elnöke gondoskodott is a kifizetésről. Ezzel ennek az ügynek is lezárhatjuk aktáit.

IV. Dr. Ferenczy Árpád úr panaszt emelt ellenünk a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnál tavaszi közgyűlésünk 68/k. sz. a. hozott határozata ellen s a miniszter úr a panaszt „megfelelő intézkedés, esetleg megfelelő felvilágosítás céljából“ a püspöki hivatallal közölte. Főügyészünk véleményének kikérése után főiskolánk gondnokságával egyetértőleg felvilágosítás ment a minisztériumhoz, a mely szerint a panasz jogosulatlan és alaptalan lévén, az visszautasítandó.

V. Miniszteri felhívásra szeptember 22-én gondnoki és esperesi karunkkal értekezletet tartottunk az egyházi közvagyon biztosítása tárgyában s a kérdésben megfelelő eljárásban állapodtunk meg a háborús viszonyoknak megfelelőleg.

Mély tisztelettel vagyunk a Főtiszt. Egyházkerületi Közgyűlés alázatos szolgálói:

Miskolc—Legenye, 1914. november hó 1.

Dókus Ernő
egyházkerületi főgondnok.

Dr. Tüdös István
püspök.

Egyházkerületi közgyűlés az elnökség előterjesztéseit tudomásul veszi s jóváhagyja.

6. Olvastatott dr. Puky Endre egyházkerületi világi főjegyző következő indítványa:

Méltóságos és Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

A nemzeti létünkért folyó nagy háború elmaradhatatlan sikerének biztosítása céljából az állam felhivta pol-

gárait, hogy nélkülözhető pénzüket adják kölcsön a kibocsátandó 6⁰/₀-os járadék vásárlása útján.

Amily hazafias célról, épp oly biztos és előnyös tőkebefektetésről van szó.

Református egyházunk s ebben kerületünk egész múltja tanúsítja, hogy nehéz időkben hű osztályosa volt a nemzet bújának-bajának és a mikor a nemzeti szabadságot oltalmazta, egyúttal saját vallásszabadságát és magyarságát is védte.

Ennek a védelemnek érdeke most azt kívánja a főtiszteletű kerulettől, a mit tisztelettel indítványozok:

méltóztassék elhatározni, hogy az egyházkerület kezelése es felügyelete alatt álló alapok és pénzkészleteknek erre felhasználható állományából hadi kölcsönjáradékot vásárol, megbizván a pénzügyi bizottságot, hogy a jegyzést a kerület részéről teljesítse s a vásárlást a közzétett feltételek szerint foganatosítsa.

A méltóságos és főtiszteletű egyházkerületi közgyűlésnek

Kassa, 1914. évi november 12-én

alázatos szolgálja:

dr. Puky Endre

egyházkerületi v. főjegyző.

Egyházkerületünk közgyűlése a lélekből fakadt indítványt elfogadja s az egyházkerületi elnökséget megbizza, hogy érülközésbe lépven az egyházkerületi pénzügyi választmánnyal és a pénzintézetekkel, az egyházkerület nevében oly összeget jegyezzenek, a minőt csak lehetséges.

7. Elnökség jelenti, hogy a m. kir. kormány felhívást bocsátott ki, melyben tekintettel az óriási összegekbe kerülő hadi kiadásokra, hadi kölcsönre leendő aláírásra szólítja fel az ország minden polgárát.

Egyházkerületi közgyűlés mélyen érzi, hogy amikor ilyen szent célért fordul a kormány a

nemzethez, mindenkinek, egyeseknek és testületeknek, erkölcsi, sőt becsületbeli és az önfentartás által is parancsolt kötelessége filléreikkel a szükségben levő haza segítségére sietni. S ezért felhívja az egyházak presbytériumait, hogy az e célra felhasználható és elhelyezést kereső tőkéiket fektessék be az állam hitele által biztosított és szokatlanul magas kamatokat hajtó állami járadékkölcsön-kötvényekbe. Ha azonban valamelyik pénzügyintézetnél állandóan elhelyezett tőkéjét kívánná e cél a felhasználni valamelyik egyház, úgy ügyelni kell, hogy ezen tőkék rohamos elvonása a pénzügyintézetek akcióképességéhez fűzött nagy közérdeken csorbát ne üssön. Ez esetben oly megállapodás létesítendő az illető pénzügyintézetnél, melynél fogva a betevő alap, az általa jegyzett cimleteket, bizonyos hosszabb ideig a pénzügyintézetnek rendelkezésére bocsájtja, illetve a pénzügyintézeteket feljogosítja, hogy a cimletekre szükség esetén lombardkölcsönt vehessenek fel.

Egyúttal felhívja a presbytériumok figyelmét, hogy az E. T. I. t.-c. 43. §-a értelmében hasonló terhes szerződések csak azon esetben érvényesek, ha azok a presbyteri gyűlésen, a jelen voltak s a szavazók nevének feljegyzése mellett, szabályszerűen lettek megkötve, illetőleg megerősítve.

8. Elnökség a tárgysorozatban jelzett bírósági ülés idejére nézve javasolja, hogy déli 12 órakor a közgyűlési tárgyalások megszakíttatván, a bíróság végezze el a kítűzött ügyek letárgyalását.

Egyh. ker. közgyűlés a javaslat értelmében határoz.

9. A magyar királyi Miniszterelnök folyó év szept. 25-én kelt 6975—1914. sz. iratában értesíti egyházkerületünket, hogy

Ő császári és apostoli királyi felsége egyházkerületünknek tavaszi közgyűlésünkben Ő felsége egészségének helyreállta alkalmából kifejezett hódolatát megalázkodással fogadni és szives köszönetét legkegyelmesebben kifejezni méltóztatott.

Egyházkerületünk az értesítést hálás érzésekkel veszi tudomásúl.

10. Özv. Kossuth Ferencné a b. e. férje elhunytá alkalmából kifejezett őszinte részvétünk viszonzásául Budapestről júl. 1. kelettel a következő levelet intézte püspökünkhöz:

„Méltóságos Püspök Úr!

Feledhetetlen jó férjem elhunytá alkalmából a tisztán-inneni református egyházkerület nevében kifejezett, jól-eső, megleghangú részvétnyilatkozatért fogadjon Méltóságod őszinte köszönetemet. Tisztelő híve: *Özv. Kossuth Ferencné.*“

Egyházkerületi közgyűlés a megtisztelő választ köszönettel veszi tudomásúl.

11. A *dunántuli* ref. egyházkerület folyó évi szeptember 22-iki gyűlésének 25. ik, a *belsősomogyi* egyházmegye folyó évi június 30-iki gyűlésének 5. 1. b. számú, a *barsi* egyházmegye folyó évi június 29-iki gyűlésének 11. számú jkvi pontjával; a *felsőzempléni* ref. egyházmegyei tanítóegyesület elnökének levelével fejezi ki örömét és tiszteletteljes üdvözlését a dr. Tüdös István püspökké választása alkalmából; a *barsi* egyházmegye egyszersmind b. e. Fejes István püspökünk elhunytá felett érzett fájaldalmát is tetvériesen tolmácsolja.

Egyh. ker. közgyűlésünk az üdvözléseket éppenúgy mint a részvétnyilatkozatot őszinte köszönettel veszi tudomásúl s a küldött iratoknak levéltárban való megőrzését elhatározza.

12. A sárospataki főiskolai lelkészi gondnoki állásra és a zsinati két lelkészi rendes tagságra beadott szavazatok fel-

bontását eszközölt bizottság beterjeszti augusztus 21-én s folytatva október 7-én tartott üléséről felvett jegyzőkönyvet, amelyek tanúsága szerint:

I.

a sárospataki főiskolai lelkészi gondnoki állásra általános szavazattöbbséggel Komjáthy Gábor ungvári lelkész választotta meg;

II.

a zsinati lelkészi rendes tagsági helyekre elrendelt első szavazás alkalmával általános többséget senki nem nyervén, a bizottság a legtöbb szavazatot nyert Szuhay Benedek, Bálint Dezső, Hézszer Emil és Komjáthy Gábor lelkészek közt új szavazást rendelt el, amelynek eredményeként a beadott szavazatok általános többségével Szuhay Benedek sajkókapolnai és Bálint Dezső sárospataki lelkészek választották meg zsinati lelkészi képviselőkké.

III.

Jelenti egyben a bizottság, hogy a sárospataki főiskolai lelkészi gondnoki állásra Abaujnédasd, Bodzásújlak, Miglész, Tusa, Égerszög és Bező; a zsinati lelkészi rendes tagságra az első alkalommal Abaujszina, Budzásújlak, Miglész, Tusa, Égerszög és Bező, a második alkalommal Beret, Felsőfügöd, Kisgéres, Nagykövesd, Tusa, Szalócz, Kisgejőc és Záhony szavazati joggal nem éltek.

Közgyűlésünk a szavazatbontó bizottság jegyzőkönyvében megállapított választási eredményeket tudomásul véve, a megválasztottakat szíve szerint örömmel köszönti, fontos és jelentőségteljes feladatuk eredményes teljesítéséhez a legjobb kívánatokat fűzvé.

A sárospataki főiskolai lelkészi gondnokká elválasztott Komjáthy Gábor ungvári lelkész, a jelen közgyűlésen jelen nem lévén, ebbeli minőségben megkívánt esküjét a legközelebbi közgyűlésen teendi le

Végül közgyűlésünk a szavazatot nem adott egyházakat az illetékes egyházmegyei szabályrendelet szerint bírságban elmarasztalja.

13. Dr. Veres Samu a rimaszombati egy. prot. főgymnáziumnak harminc éven át rendes tanára és hat évnél tovább igazgatója a múlt évi szeptember 1-én nyugalomba vonulván, a püspök úrhoz intézett bejelentésében szép szavakkal vesz búcsút szeretett egyházától, megköszönve azt a támogatást s azt a sok jót, amelyekben évtizedekre terjedő tanfénfiúi működése alatt része volt. Egyben bejelenti, hogy mint a rimaszombati egy. prot. főgymnázium képviselőjének egyházkerületi megbízása is megszűnik.

Kapcsolatos ezzel a főgymnázium új igazgatójának Loys Ödön úrnak arról tett bejelentése, hogy állását szeptember 1-én elfoglalta és hogy az intézet tanárai közül Lenner Gyula úr a mondott napon nyugdíjba lépett.

Közgyűlésünk a tanügy buzgó munkásai iránt érzett hálával mond búcsút a rimaszombati főgymnázium éléről távozó dr. Veress Samu igazgató úrnak és a tanári testületből kilépő Lenner Gyula tanár úrnak.

Mindketten felette érdemes munkát végeztek a nekik adott hivatás körében, fáradságos, odaadó szorgalmuk emelte az intézet hírét, nevét s biztosítja számukra mindenen köszönetét és készséges elismerését. Igen megszolgált nyugalalmukat édesítse a jól végzett munka kielégítő érzése.

Bizalommal s eddigi működése után táplált legszebb reménységgel köszönti a gymnasium igazgatójának élén Loys Ödön urat s munkáságára Istentől bő áldást kér.

Végül a rimaszombati egy. prot. főgymnázium egyházkerületi képviselői tisztére közgyűlésünk a szavazást 1915. január 31-iki határidővel elrendeli, felhatalmazván az elnökséget, hogy netáni eredménytelen szavazás esetén újabb szavazást rendeljen.

14. A Czinke István esperessé választásával egyházkerületünk lelkeszi tanácsbírói sorában egy hely megüresedvén,

egyházkerületünk a megüresedett hely betöltésére a szavazást elrendeli s a szavazatok beadásának határidejéül 1915. január 31 ikét állapítja meg, felhatalmazván a szavazatbontó bizottságot, hogy a szükséghez képest újabb szavazást rendeljen el.

15. Egyetemes konvent f. év májusi ülésének 15. számú jkvi pontjával felhívja egyházkerületünket, hogy az egyetemes énekeskönyvügyi bizottságban b. e. Fejes István helyét mielőbb töltsé be.

Egyházkerületünk b. e. Fejes István helyét az egyetemes énekügyi bizottságban utódjával, dr. Tüdős István püspökkel kívánja betölteni s erről az egyetemes konventet hivatalosan értesíti.

16. Komjáthy Gábor ungvári lelkész, püspök úrhoz intézett levelében (1914. okt. 20.), hálás köszönetének kijelentésével, a theol. magántanári vizsgáló bizottsági tagságot az egyházkerület rendelkezésére bocsátja.

Egyh. ker. közgyűlés Komjáthy Gábor theol. magántanári vizsgáló bizottsági tagságáról való lemondását — érdemeinek elismerése mellett — elfogadja s utódjául *Magda Sándor* csicseri lelkészt választja meg s erről a választottat és a theol. magántanári vizsgáló bizottság elnökségét hivatalosan értesíti.

17. Olvastatott Dókus Ernő egyházkerületi főgondnoknak a tőkesegély-kérvényekre vonatkozó, az esperesekből és egyházmegyei gondnokokból álló bizottság által elfogadásra ajánlott, következő munkálata:

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

Egyetemes Konventünk f. évi 113. sz. a. hozott határozatával az 1915-ik évtől kezdődőleg 50000 kor. s az 1916-ik évtől kezdődőleg további 50000 kor. kamatsegélyt utalványozott az egyetemes adóalapból és az ennek megfelelő 2,000.000 kor. tőke folyósítását s ezen tőke „rendkívüli egyházi adócsökkentési alap” címen leendő kezelését elrendelte. Egyszersmind, a 252/913. sz. határozattal elfogadott munkálat hatályon kívül helyezése s 1915—1919 évekre új ciklus nyitása mellett, felhívta az egyházkerületeket, hogy az idevonatkozó kérvényeket bekívánva és elbírálvá, a szokott I. és II. helyen való sorozás mellett, a f. év végéig terjesszék be, felsorolva azon igényeket, melyek sürgősen, lehetőleg még az 1915-ik évben lennének kielégítendőek.

A fent jelzett összeghez hozzáadva a rendes, közalapi kamatsegélyeknek megfelelő tőkét, az 1915—1919-ik években tőkesegélyként — hozzávetőleges számítás szerint — kiosztható lesz 4,000.000 kor., melyből egyházkerületünkre az egyet. konvent által megállapított és alkalmazásban levő részesedési kulcs szerint 15⁰/₁₀-nak megfelelő 600 000 korona jutna.

Az Egyetemes Konvent határozata folyamánként egyházkerületünk 90/914. sz. a. határozatával felhívta az egyházmegyéket, hogy a segélykérvényeket az egyházközségektől kívánják be és saját javaslataik kapcsán egyh.-kerületi közgyűlésünk elé terjesszék, amely felhívásnak eleget is tettek.

A beérkezett kérvények igazolása szerint az egyházközségek összesen 3,755,861.72 kor.-t kérnek s az egyházmegyék összesen 2,306.129 korona segélyre ajánlják azokat, amely összeg a minket megillető 600 000 kor. tőkesegélyt tetemesen felülmúlja.

Az egyes egyházmegyék a következő összegeket kérik s a következő összegekre lettek a közgyűlések által ajánlva: Abaúj kér 686.800 kor.-t, ajánlva 260.900 kor. Alsóborsod kér 427.700 kor.-t, ajánlva 411.700 kor. Alsózemplén kér 598.157·50 kor.-t, ajánlva 270.000 kor. Felsőborsod kér 562.554·34 kor.-t, ajánlva 224.200 kor. Felsőzemplén kér 293.699 kor.-t, ajánlva 293.699 kor. Gömör kér 571.750 kor.-t, ajánlva 237.000 kor. Torna kér 166.963·88 kor.-t, ajánlva 165.000 kor. Ung kér 448.237 kor.-t, ajánlva 440.630 koronára.

Azon reményben, hogy az Egyct. Konvent méltányolni fogja különösen súlyos gazdasági helyzetünket s főleg azt, hogy egyházkerületünk aránylag talán legtöbbet szenvedett a háború által okozott rendkívüli terhek alatt, ez levén a fő felvonulási út, ez alkalommal magasabb százalékot fog részünkre juttatni: számításom alapjául az I. ső sorozatban 36000 korona kamatsegélynek megfelelő 720.000 kor. tőkesegélyt vettem, vagyis miután az 1915-ik évben 1,700.000 kor., az 1916-ik évben 1,300.000 kor., az 1917—1919-ik években 1 000.000 korona fog körülbelől kiosztás alá kerülni, a minket 1915-re megillető 255.000 kor. helyett 300.000 korona, 1916-ra 195.000 kor. helyett 240.000 kor., 1917—1919-re 150.000 kor. helyett 180.000 koronát az I. sorozatban és 146 000 koronát a II. sorozatban, sőt az egyes összegek kikerekítése folytán még valamivel többet hozok javaslatba.

A javasolt összegek egyházmegyénként és évenként a következőleg oszlanak meg: I. sorozat: Abaúj 1915-re 60.166·80 kor., 1916-ra 48.133·44 kor., 1917—1919-re 36.100 08 kor., összesen *144 400 32 korona.*

Alsóborsod. 1915-re 39.275 55 kor., 1916-ra 31 420 44 kor., 1917—1919-re 23.565 33 kor., összesen *94 261 32 korona.*

Alsózemplén. 1915-re 51.810·30 kor., 1916-ra 41.448 24 kor., 1917—1919-re 31.086 18 kor., összesen *124.344 72 korona.*

Felsőborsod. 1915-re 40.946·85 kor., 1916-ra 32.757 48 kor., 1917—1919-re 24.568 kor., összesen *97272 44 korona.*

Felsőzemplén. 1915-re 24.233·85 kor., 1916-ra 19.387 08 kor., 1917—1919-re 14.540·31 kor., összesen *58 161 24 korona.*

Gömör 1915-re 37 604·25 kor., 1916-ra 30.083·40 kor., 1917—1919-re 22.562·55 kor., összesen *90 250 20 korona.*

Torna. 1915-re 13.370·40 kor., 1916-ra 10.696·32 kor., 1917—1919-re 8022·24 kor., összesen *32.088 96 korona.*

Ung 1915-re 32.590·35 kor., 1916-ra 26 072·28 kor., 1917—1919-re 19.554·21 kor., összesen 78.216 84 korona.

Az egyes egyházközségek kérvényeit van szerencsém az alábbiakban ismertetni és javaslataimat megtenni, megjegyezvén, hogy az I. sorozatba a jobban terhelt és nagyobb szükségben levő egyházak lettek felvéve, a II-ik sorozatba pedig azok, hol a teher inkább elviselhető s a segítség kevésbé sürgős.

Abauji egyházmegye :

Abaujnádasd 35046·59 kor. előirányzott paplak és tanítói lak építésére, melyből 22108·78 kor. fedezetlen (11·83) kér 20000 kor. Ajánlandó 4000 koronára.

Alsóhutka 14637 90 kor. előirányzott templomépítésére, melyből 4185·65 kor. fedezetlen (26·38) kér 3000 kor. Ajánlandó 2000 koronára.

Biste 10302 20 kor. előirányzott építkezésre, melyből 7225·88 kor. fedezetlen (83) és 7225·88 kor. adósság törlesztésre (83) kér 10000 kor. Az építkezés tárgya megjelölve nem lévén, tisztán adósság-törlesztésre ajánlandó 4000 koronára.

Csenyété 21004 kor. előirányzott templom-építésre, melyből 5000 kor. fedezetlen (22·93) kér 5000 kor. Ajánlandó 4000 koronára.

Felsődobsza 20224 66 kor. előirányzott templom-javításra és tanítói lak-építésre, melyből 14349 66 kor. fedezetlen (24·78) kér 25000 kor. Ajánlandó 4000 koronára.

Felsőkázsmárk 3301·79 kor. előirányzott templom és paplak-javításra, melyből 2901·79 korona fedezetlen (8·68) kér 15000 kor. Tekintettel nagyobb szükségben levő egyházakra, a II-ik sorozatban ajánlandó 4000 koronára.

Fulókercs 6000 kor. előirányzott paplak építésre, melyből 4200 kor. fedezetlen (15·78), kér 4200 kor. Ajánlandó 2000 koronára.

Füzérradvány 14000 kor. adóssága kifizetésére (58·33) kér ugyanily összeget. Ajánlandó 3000 koronára.

Hernádcsány 14000 kor. előirányzott templomjavításra, melyből 8000 kor. fedezetlen (22·94), kér 8000 kor. Ajánlandó 2000 koronára.

Korlát 19399·94 kor. előirányzott paplak építésére és templom-javításra, melyből 14800 kor. fedezetlen (54·21), kér 14000 kor. Ajánlandó 4000 koronára.

Pamlény 7000 kor. előirányzott paplak építésére (72·16) és 2000 kor. adósság (20) törlesztésére kér 8000 kor. A hívek saját erejükből nem járulván az építési költségekhez, tekintettel, hogy már részesült 2000 kor. tőkesegélyben, kizárólag adósságtörlesztésre a II ik sorozatban ajánlandó 2000 koronára.

Pány 14000 kor. előirányzott iskola és tanítói lak építésére, melyből 13598 kor. fedezetlen (13·12) és 909 kor. adósság kifizetésére (9·46), kér 14000 kor. Ajánlandó 5000 koronára.

Péder 16326·54 kor. előirányzott templomjavításra, melyből 11000 kor. fedezetlen (69·62). kér 11000 kor. Ajánlandó 2000 koronára.

Szala 3300 kor. előirányzott templom- és paplak-javításra, amelyből 3000 kor. fedezetlen (12·29), kér 3000 kor. Ajánlandó 2000 koronára.

Szentistvánbaksa 9616 kor. előirányzott paplak építésére, melyből 6668 kor. fedezetlen (15·39) és 12567 kor. adósság (29) törlesztésre kér 18000 kor. Tekintettel arra, hogy 4000 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 4000 koronára.

Szeszta 17050 kor. előirányzott épületjavításra, melyből 15000 kor. fedezetlen (60), kér 15000 kor. Az építkezés tárgya megjelölve nem lévén, nem ajánlható.

Tornyosnémeti 18076·85 kor. előirányzott paplak építésére, melyből 15000 kor. fedezetlen (106·38), kér 15000 kor. Ajánlandó 5000 koronára.

Vily 6746 kor. előirányzott építkezésre, melyből 3346 kor. fedezetlen (12) és 5600 kor. adósság törlesztésére (20), kér 6000 kor. Az építkezés tárgya megjelölve nem lévén s miután 3000 kor. tőkesegélyben már részesült, kizárólag adósságtörlesztésre ajánlandó 2000 koronára.

Zsujta 24521·90 kor. előirányzott templomépítésre, melyből 12220·44 kor fedezetlen (70). kér 12000 kor. Ajánlandó 4000 koronára.

Abaujvecser 8394 kor. előirányzott építkezésre, mely teljesen fedezetlen (32·40) és 4890 kor. adósság (18·88), törlesztésre kér 12000 kor. Miután az építkezés tárgya megjelölve nincs s a hívek az építkezés költségeihez semmivel se járulnak, kizárólag adósságtörlesztésre ajánlandó 2000 koronára.

Abaujvár 19809·33 kor. adósság (28·20) törlesztésére kér 4000 kor. Tekintettel arra, hogy 3000 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 2000 koronára.

Alsóméra 2178 kor. előirányzott templomjavításra, melyből 1928 kor. fedezetlen (18·03), kér 1900 kor. Ajánlandó 1900 koronára.

Baksa 23207·85 kor. előirányzott iskola és tanítói lak építésére, templom javítására, melyből 20000 kor. fedezetlen (51·81), kér 20000 kor. Tekintettel arra, hogy 5000 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 3000 koronára.

Felső és Alsócece 2972 kor. előirányzott építkezésre, melyből 2625·46 kor. fedezetlen (12·15) és 3025·46 kor. adósság (14). törlesztésére kér 3000 kor. Az építkezés tárgya megjelölve nem lévén, kizárólag adósságtörlesztésre ajánlandó 1000 koronára.

Felsőfügöd 16000 kor. előirányzott melléképületek javítására, melyből 15000 kor. fedezetlen, kér 15000 kor. A közalap melléképületek javítására segílyt nem nyujtván, nem ajánlható.

Felsőméra 14730·16 kor. előirányzott paplak és tanítói lak építésére, melyből 13012·76 kor. fedezetlen (31·73) és 2700 kor. adósság (6·58) törlesztésére kér 15000 kor. Ajánlandó 6000 koronára.

Füzerkajata 24302·70 adósságtörlesztésére (69) kér 24000 kor. A kérő iv kimutatása szerint 9000 kor. tőkesegélyben már részesülvén, ajánlandó 3000 koronára.

Györke 6550 kor. adósság (21·76) törlesztésére kér 4000 kor. Tekintettel arra, hogy 4000 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 2000 koronára.

Hernádbüd 20000 kor. előirányzott templomjavításra, melyből 19500 kor. fedezetlen (114·70), kér 19500 kor. Már részesülvén 4000 kor. tőkesegélyben, ajánlandó 5000 koronára.

Kassa 250000 kor. előirányzott templomépítésre, melyből 100,000 kor. fedezetlen, kér 100,000 kor. (28·68). Ajánlandó 36000 koronára.

Komoróc 7630 kor. előirányzott templomépítésre, melyből 5800 kor. fedezetlen (23·17), kér 5800 kor. Ajánlandó 2000 koronára.

Kupa 13684·34 kor. előirányzott iskola és tanítói lak építésére, melyből 10,000 kor fedezetlen (51), kér 10000 kor. Már részesülvén 3000 kor. tőkesegélyben, ajánlandó 4000 koronára.

Miglénémeti 3000 kor. adósság kifizetésére (15·46) kér ugyanennyit. Ajánlandó 1000 koronára.

Nagyida 24497·95 kor. előirányzott templom és lelkészlakjavításra, melyből 22697·95 kor. fedezetlen (69·62), kér 20000 kor. Ajánlandó 4000 koronára.

Pálháza 4566 kor. adósság (16·97) törlesztésére kér 4500 kor. Ajánlandó 1000 koronára.

Pányok 8266·20 kor. adósság (20 51) törlesztésére kér 4000 kor. Ajánlandó 2000 koronára.

Reste 1541 kor. adósság (12·52) törlesztésére kér 1000 kor. Tekintettel nagyobb szükségben levő egyházakra, a II-ik sorozatban ajánlandó 1000 koronára

Selyeh templom-, iskola-javításra és 3288 kor. adósság (11·51) kifizetésére kér 10000 kor. Tekintettel nagyobb szükségben levő egyházakra arra, hogy építési költségvetése nincs, kizárólag adósságtörlesztésre, a II-ik sorozatban ajánlandó 1000 koronára.

Szemere. 5980 kor. előirányzott építkezésre, melyből 4680 kor. fedezetlen (16·77) és 3145 kor. adósság (11·27) törlesztésére kér 7000 kor. Az építkezés tárgya megjelölve nem lévén és tekintettel súlyosabb helyzetben levő egyházakra, a II-ik sorozatban ajánlandó kizárólag adósságtörlesztésre 2000 koronára.

Szepsi 7799·93 kor. előirányzott építkezésre, mely teljesen fedezetlen (13) és adósságtörlesztésre kér 10000 kor. Miután se az építkezés tárgya, se az adósság összege megnevezve nincs és a hívek semmivel se járúlnak az építkezési költségekhez, nem ajánlható.

Tomor iskola és tanítói lak építésére kér 6000 kor. Költségvetése nem lévén, nem ajánlható.

Vilmány 15000 kor. adósság kifizetésére (57·69) kér ugyanily összeget. Ajánlandó 3000 koronára.

Vizsoly 16038·70 kor. előirányzott paplak és tanítói lak javításra, melyből 7564·26 kor. fedezetlen (40), kér 7500 kor. Ajánlandó 3000 koronára.

Eszkáros 3000 kor. előirányzott templomjavításra, mely teljesen fedezetlen (25 86) és 1200 kor. adósság (10) törlesztésére kér 4200 kor. Miután a hívek az építési költségekhez semmivel se járúlnak s miután 2000 kor. tőkesegélyben már részesült, tekintettel nagyobb szükségben levő egyházakra, adósságtörlesztésre, a II-ik sorozatban ajánlandó 1000 koronára.

Gönc 13486 93 kor. előirányzott paplak építésre, melyből 8000 kor. fedezetlen (5 98) kér 8000 kor. Tekintettel nagyobb szükségben levő egyházakra, a II-ik sorozatban ajánlandó 3000 koronára.

Hernádpetri 4288·80 kor. előirányzott tanítói lak-építésre, melyből 3500 kor. fedezetlen (44·87), kér 3000 kor. Ajánlandó 1000 koronára.

Hidasnémeti 12324·49 kor. előirányzott templom-építésre

melyből 10000 kor. fedezetlen (64·10) kér 10000 kor. Ajánlandó 2000 koronára.

Onga 6872 kor. adósság törlesztésére (8·56) kér 6000 kor. Tekintettel nagyobb szükségben levő egyházakra, a II-ik sorozatban ajánlandó 3000 koronára.

Abaujszántó torony-építésre kér 4000 kor., mely teljesen fedezetlen (3·92). Miután költségvetése nincs, miután az orsz. közalap torony építésre segélyt nem ad s tekintettel nagyobb szükségben levő egyházakra, nem ajánlható.

Felsőnovaj 8125 09 kor. előirányzott építkezésre, mely teljesen fedezetlen (17·13) és 5800 kor. adósság (16·20) törlesztésére kér 15000 kor. Miután az építkezés tárgya megjelölve nincs s a hívek az építési költségek fedezéséhez semmivel se járulnak, kizárólag adósság törlesztésére ajánlandó 4000 koronára.

Szászfa 10035 kor. előirányzott építkezésre, melyből 9935 kor. fedezetlen (24·90) és 5500 kor. adósság (13·78) törlesztésre kér 15000 kor. Az építkezés tárgya megjelölve nem lévén s miután 2000 kor. tőkesegélyben már részesült, kizárólag adósság törlesztésére ajánlandó 3000 koronára.

Sziksó templom és iskolajavításra kér 30000 kor. Költségvetése nem lévén, kizárólag adósság törlesztésére a II-ik sorozatban ajánlandó 8000 koronára.

Alsóborsodi egyházmegye.

Mezőkövesd 50000 kor. előirányzott templom és paplak-építésre, melyből 44.000 kor. fedezetlen (202·76) kér 50000 kor. Ajánlandó 30000 koronára.

Eger 140000 kor. előirányzott templomépítésre, melyből 41204 kor. fedezetlen (50) kér 40000 kor. Miután 40000 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 10000 koronára.

Borsodharsány 23500 kor. előirányzott paplak-építésre, melyből 20000 kor fedezetlen (30) kér 20000 kor. Ajánlandó 10000 koronára.

Felsőábrány 15000 kor. előirányzott templomépítésre, melyből 10000 korona fedezetlen (22·22) kér 10000 kor. Miután 6000 kor. tőkesegélyt már kapott, ajánlandó 3000 koronára.

Hejőbába 14200 kor. előirányzott paplak és iskolaépítésre, melyből 11773·29 kor. nincsen fedezve (40), kér 20000 kor. Ajánlandó 6000 koronára.

Bükkaranyos 35000 kor. előirányzott toronyépítésre és épületjavításra, melyből 20000 kor. nincs fedezve (30), kér 20000 kor. Tekintve, hogy az orsz. közalap toronyépítésre segílyt nem ad, hogy a többi építkezés tárgya jelezve nincs, hogy 3000 kor. tőkesegélyben már részesült, nem ajánlható.

Tiszadorogma 8359 90 kor. előirányzott templomjavításra, melyből 4539 90 kor. fedezetlen (4 36) és 9900 kor. adósságtörlesztésre (9 52), kér 14400 kor. Tekintettel súlyosabb helyzetben levő egyházakra s arra, hogy 6000 kor. tőkesegélyben már részesült, a II-ik sorozatban ajánlandó 6000 koronára.

Ujlőrincfalva 3900 kor. adósság (26) kifizetésére kér 4000 kor. Miután 8000 kor. tőkesegélyben részesült, a II-ik sorozatban ajánlandó 2000 koronára.

Tiszavalk 7655 16 kor. adósság-kifizetésére (12.34) kér 10000 kor. Ajánlandó 4000 koronára.

Kisgyőr 28055 kor. előirányzott épületjavításra, melyből 16255 kor. fedezetlen (12) és 11190 kor. adósság törlesztésére (8 15) kér 16000 kor. Az építkezés tárgya megjelölve nem lévén, kizárólag adósságtörlesztésre ajánlandó 4000 koronára.

Maklár 20000 kor. kér templom és iskolajavításra, melyből 14000 kor. fedezetlen (57 37). Ajánlandó 5000 koronára.

Tibolddaróc 16000 kor. előirányzott építkezésre, mely teljesen fedezetlen (29 55) és 8000 kor. adósság törlesztésére (14 68) kér 18000 kor. Miután az egyház tagjai az építkezés költségéhez nem járulnak, kizárólag adósságtörlesztésre ajánlandó 8000 koronára.

Mezőnagymihály 34000 kor. előirányzott épületjavításra, melyből 10000 korona fedezetlen (10) és 26000 kor. adósságtörlesztésre (26) kér 12000 kor. Az építkezés tárgya megjelölve nem lévén, kizárólag adósságtörlesztésre ajánlandó 7000 koronára.

Sály 42000 kor. előirányzott építkezésre, melyből 8000 kor. fedezetlen (8 46) és 18000 kor. adósságtörlesztésre (19) kér 20000 kor. Az építkezés tárgya megjelölve nem lévén, kizárólag adósságtörlesztésre ajánlandó 3000 koronára.

Poroszló 18000 kor. előirányzott iskola és tanítói lak építésére, mely teljesen fedezetlen (5 20 és 16500 kor. adósság törlesztésére (2 46) kér 24000 kor. Az egyház tagjai az építkezés költségeihez semmivel se járulván és tekintettel súlyosabb helyzetben levő egyházakra, nem ajánlható.

Tiszakeszi 10400 kor. adóssága (5 39) kifizetésére kér ugyan-

ily összeget. Tekintettel sulyosabb helyzetben levő egyházakra, nem ajánlható.

Tiszaoszlár 38500 kor. előirányzott paplak, tanítóilak és iskola építésére, melyből 34500 kor. fedezetlen (89·14), kér 30000 kor. Ajánlandó 5000 koronára.

Tiszanána 25928 kor. előirányzott paplak átépítés és templom-festésre, melyből 20000 kor. fedezetlen (10·96) kér 20000 kor. Tekintettel sulyosabb helyzetben levő egyházakra, a II-ik sorozatban ajánlandó 10000 koronára.

Ónod 8000 kor. előirányzott templom és toronyujításra, mely teljesen fedezetlen (9·50) kér 8000 kor. Tekintettel sulyosabb helyzetben levő egyházakra, a II-ik sorozatban ajánlandó 4000 koronára.

Igrici 20000 kor. előirányzott iskola és tanítóilak építésére, mely teljesen fedezetlen (20) kér 20000 kor. Tekintettel arra, hogy a hívek az építési költségekhez nem járulnak, nem ajánlható.

Ládháza 3460 kor. adósság kifizetésére (8·35) kér 4000 kor. Tekintettel sulyosabb helyzetben levő egyházakra s mivel 2000 kor. tőkesegélyben már részesült, nem ajánlható.

Sajókeresztur 2400 kor. adósság kifizetésére kér (3·09) ugyanily összeget. Tekintettel sulyosabb helyzetben levő egyházakra s mivel 4000 kor. tőkesegélyben már részesült, nem ajánlható.

Cserépfalu paplak építésére kér 25000 kor. Költségvetése nem lévén s mivel 13000 kor. tőkesegélyben most részesült, nem ajánlható.

Hejőpapi 9500 kor. előirányzott templom és iskolajavításra, mely teljesen fedezetlen (11·50), kér 9500 kor. A hívek semmivel se járulván az építési költségekhez és tekintettel sulyosabb helyzetben levő egyházakra, nem ajánlható.

Alsózempléni egyházmegye.

Bacska 25000 kor. adóssága (34·58) törlesztésére kér 20000 kor. Ajánlandó 7000 koronára.

Berzék 20962 kor. előirányzott templom-építésre, melyből 15456 kor. fedezetlen (94·24) és 1700 kor. adósság (4·26) törlesztésére, kér 16000 kor. Ajánlandó 3000 koronára.

Bodrogmező 11000 kor. előirányzott tanítóilak építésére, melyből 7500 kor. fedezetlen (28) és 1100 kor. adósság (4) kifizetésére kér 9000 kor. Tekintettel nagyobb szükségben levő egyházakra, a II-ik sorozatban ajánlandó 3000 koronára.

Bodrogszentes építkezésre kér 10000 kor. (12'54). Az építkezés tárgya megjelölve nem lévén és tekintettel súlyosabb helyzetben levő egyházakra, nem ajánlható.

Bodrogzsadány templomjavításra kér 5000 kor. Költségvetése nem lévén, nem ajánlható.

Cigánd 42248 kor. adósság (10'86) törlesztésére kér 40000 kor. Ajánlandó 15000 koronára.

Erdőbénye 8000 kor. előirányzott templomjavításra és tanítói lak építésére, melyből 7066 kor. fedezetlen (6'98) kér 11500 kor. Tekintettel nagyobb szükségben levő egyházakra, a II-ik sorozatban ajánlandó 4000 koronára.

Kenézlő 38000 kor. előirányzott templomépítésre, melyből 22000 kor. fedezetlen (55'29) kér 22000 kor. Ajánlandó 4000 kor.

Mezőzombor 10750 kor. adósság (25'78) kifizetésére kér 10750 kor. Ajánlandó 3000 koronára.

Olaszliszka 43000 kor. előirányzott iskola és tanítói lak építésére, melyből 30000 kor. fedezetlen (33'74) kér 30000 kor.-t. Ajánlandó 7000 koronára.

Prügy 33000 kor. adósság (32'60) törlesztésére kér 15000 kor.-t. Ajánlandó 5000 koronára.

Sárospatak 85000 kor.-t előirányzott polgári iskola építésére, melyből 80000 kor. fedezetlen (25'60), kér 40000 kor.-t. Tekintettel arra, hogy 4000 kor. tökesegélyben már részesült, ajánlandó 30000 koronára.

Sóstófalva 35485 kor.-t előirányzott templom-, iskola-, tanítói lak építésére, melyből 25000 kor. fedezetlen (18'94), kér 25000 kor. Ajánlandó 2000 koronára.

Tiszaladány 33008 kor.-t előirányzott paplak építésére, melyből 27003 kor. fedezetlen (23'65), kér 19726'75 kor.-t. Ajánlandó 4000 koronára.

Tolcsva 4000 kor.-t kér ugyanily összegű adóssága kifizetésére. Ajánlandó 2000 koronára.

Báj 25000 kor.-t előirányzott paplak és tanítói lak építésére, melyből 20000 kor. fedezetlen (27'89), kér 20000 kor.-t. Ajánlandó 4000 koronára.

Bodroghalász 6838'42 kor.-t előirányzott tanítói lak építésére, melyből 4000 kor. fedezetlen (7'23) és 19393'88 kor. adósság (35) törlesztésére kér 10000 kor.-t. Ajánlandó 1000 kor.

Gesztely 14812'53 kor.-t előirányzott tanítói lak építésére és paplak javítására, melyből 11212'50 kor. fedezetlen (14'60) és

2960 kor. adósság kifizetésére (3 85) kér 14172 kor.-t Ajánlandó 2000 koronára.

Golop 6000 kor. adósság kifizetésére (27·40) kér 6000 kor.-t. Ajánlandó 1500 koronára.

Hernádlak 30413·30 kor.-t előirányzott templom építésére, melyből 24500 kor. fedezetlen (67 12), kér 24500 kor.-t. Ajánlandó 4000 koronára.

Karcsa templom építésére kér 24000 kor.-t. Ajánlandó 4000 koronára.

*Kirátyhelme*c 14000 kor.-t előirányzott templom javításra, melyből 8000 kor. fedezetlen (7·59) és 16000 kor. adósság (15·19) törlesztésére kér 24000 kor.-t. Ajánlandó 5000 koronára,

Kistárkány 14000 kor.-t előirányzott templom javításra, melyből 12000 kor. fedezetlen (21·22), kér 12000 kor.-t. Már részesülvén 6000 kor. tőkeegységben, a II-ik sorozatban ajánlandó 2000 koronára.

Makkoshotyka 3018 kor. adósság kifizetésére (10·30) kér 6000 kor. t. Ajánlandó 1000 koronára.

Megyaszó 28132·75 kor. adósság kifizetésére kér ugyanily összeget (14·57). Ajánlandó 3000 koronára.

Nagytárkány 7000 kor. adósság (28·50) törlesztésére kér 4000 kor. Miután most részesült 5000 kor. tőkeegységben, a II-ik sorozatban ajánlandó 2000 koronára.

Révleányvár 2200 kor. adósság (4·72) kifizetésére kér 17300 kor. Tekintettel súlyosabb helyzetben levő egyházakra, csak a II. sorban ajánlható 2000 koronára.

Sajóhidvég 15330 kor. előirányzott iskola építésére, melyből 14330 korona fedezetlen (21·17) és 5670·74 kor. adósság (8·37) törlesztésére kér 20000 kor. Ajánlandó 2000 koronára.

Taktaharkány 50000 kor. előirányzott templom építésére, melyből 27939 kor. fedezetlen (23·65) és 6730·75 kor. adósság (5·70) törlesztésére kér 28000 kor. Ajánlandó 4000 koronára.

Tálya 31732·64 kor. adósság (75·97) törlesztésére kér 29076 kor. Ajánlandó 2000 koronára.

Ujcsanáros 26528·46 kor. előirányzott paplak-javításra, iskola és tanítói lak építésére, melyből 15250 kor. fedezetlen (22·26), kér 15000 kor. Ajánlandó 3000 koronára.

Vámosujfalu 20000 kor. előirányzott paplak építésre, melyből 16000 kor. fedezetlen (51·61) kér 16000 kor. Tekintettel arra, hogy 4000 kor. tőkeegységben már részesült, ajánlandó 3000 koronára.

Viss 11756 kor. adósság törlesztésére (36·85) kér 10000 kor Ajánlandó 3000 koronára.

Zemplénagárd 12000 kor. kér iskola építésére. Költségvetése nem lévén, nem ajánlható.

Felsőborsodi egyházmegye.

Kondó 10000 kor. adósság (26) kifizetésére kér 30000 kor. Ajánlandó 6000 koronára.

Martonyi 12000 kor. előirányzott iskola-építésre és templom. javításra, melyből 8000 kor. fedezetlen (26·29) és 4000 kor. adósság (14) kifizetésére kér 12000 kor. Tekintettel arra, hogy 2000 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 4000 koronára.

Sajóbáony 17840·60 kor. előirányzott tanítói lak-építésre, templom-javításra, melyből 12000 kor. fedezetlen (23·57) és 5080 kor. adósság (10) törlesztésére kér 12000 kor. Tekintettel arra, hogy 5000 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 3000 koronára.

Lak 9072·64 kor. adósság (15) kifizetésére kér ugyanily összeget. Tekintettel arra, hogy 2000 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 2000 koronára.

Borsod 32304·94 kor. előirányzott paplak és tanítói lak-építésére, templom javítására, melyből 22304 kor. fedezetlen (66), 33500 kor. adósság (10) törlesztésre kér 25804 kor. Ajánlandó 7000 koronára.

Bánhorvát 21203·22 kor. előirányzott templom és paplak építésére, melyből 18000 kor. fedezetlen (34·50) és 4000 kor. adósság (7·66) kifizetésére kér 22000 kor. Ajánlandó 3000 koronára.

Damak 13500 kor. adósság kifizetésére kér ugyanily összeget. Ajánlandó 3000 koronára.

Szendrő 19000 kor, előirányzott paplak, iskola, tanítói lak építésére, melyből 17500 kor. fedezetlen (30), kér 50000 kor. Tekintettel arra, hogy 6000 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 6000 koronára.

Sajókapolna 25000 kor. előirányzott paplak-építés, templom és iskola javítása, melyből 20000 kor. fedezetlen (40) kér 20000 kor. Ajánlandó 4000 koronára.

Sajóvelezd 10300 kor. előirányzott paplak-építésre, melyből 9000 korona fedezetlen (12·51) és 4200 korona adósság-törlesztésre (5) kér 13200 kor. Ajánlandó 2000 koronára.

Disznóshorvát 10183 kor. előirányzott paplak, iskola, templom-javításra, melyből 8000 kor. fedezetlen (6·45) kér 8000 kor. Tekintettel súlyosabb helyzetben levő egyházakra s arra, hogy 3000 kor. tőkesegélyben már részesült, a II-ik sorozatban ajánlandó 3000 koronára.

Tardona 30000 kor. előirányzott templom-építésre, melyből 28000 korona fedezetlen (38·35) és 8047 39 kor. adósság (11) törlesztésére kér 24000 kor. Ajánlandó 4000 koronára.

Sajóvámos 34991·92 kor. előirányzott paplak-építésre, templom és iskolajavításra (46·10) kér 25000 kor. Tekintettel arra, hogy 8000 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 5000 koronára.

Szalonna 50000 kor. előirányzott templom és tanítói lak építésére, melyből 45000 korona fedezetlen (101) kér 25000 kor. Ajánlandó 6000 koronára.

Felsőkelecsény 4000 kor. adósság kifizetésére (16·10) kér 4000 kor. Ajánlandó 1000 koronára.

Balajt 12000 kor. előirányzott tanítói lak építésére, melyből 8605·44 kor. fedezetlen (20·79), kér 8000 kor. Ajánlandó 3000 koronára.

Abod 35000 kor. előirányzott templom, iskola és tanítói lak építésére, melyből 19830 79 kor. fedezetlen (107·80) kér 10000 kor. Tekintettel arra, hogy 8000 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 4000 koronára.

Edelény 10669 kor. előirányzott templom, iskola, tanítói lak javítására, melyből 6000 kor. fedezetlen (13·70), kér 6000 kor. Tekintettel nehezebb helyzetben levő egyházakra s arra, hogy 2000 korona tőkesegélyben már részesült, a II-ik sorozatban ajánlandó 3000 koronára.

Nekésény 11870 kor. adósság kifizetésére (20) kér ugyanily összeget. Tekintettel súlyosabb helyzetben levő egyházakra, a II-ik sorozatban ajánlandó 3000 koronára.

Ziliz 38000 kor. előirányzott templom-építésre, melyből 36000 kor. fedezetlen (84·10) kér 36000 kor. Tekintettel arra, hogy most részesült 8000 kor. tőkesegélyben, ajánlandó 5000 koronára.

Sajószentpéter 4637·58 kor. kér ugyanily összegű adóssága kifizetésére. (2·25). Tekintettel súlyosabb helyzetben levő egyházakra, a II-ik sorozatban ajánlandó 3000 koronára.

Hegymeg 9000 kor. előirányzott templom-javításra, melyből 4000 kor. fedezetlen (16) és 5100 kor. adósság (20·32) kifizetésére

kér 9100 kor. Tekintettel arra, hogy 6000 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 3000 koronára.

Szuhogy 14000 kor. előirányzott tanítói lak építésére, mely teljesen fedezetlen (35) és 2000 kor. adósság törlesztésére (5) kér 10000 kor. Tekintettel arra, hogy a hivek nem járulnak az építési költségekhez, kizárólag adósság törlesztésére ajánlandó 2000 kor.

Ózd 9000 kor. kér ugyanily összegű (6 55) adóssága kifizetésére. Tekintettel súlyosabb helyzetben levő egyházakra s arra, hogy 4000 kor. tőkesegélyben már részesült, a II-ik sorozatban ajánlandó 3000 koronára.

Szendrőlád 14000 kor. előirányzott paplak és tanítói lak építésére, melyből 10000 kor. fedezetlen (32·26) és 13874 kor. adósság (44·70) törlesztésére kér 20000 kor. Tekintettel arra, hogy 5000 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 3000 koronára.

Mályinka 6448 34 kor. adósság (9·48) kifizetésére kér ugyanily összeget. Tekintettel arra, hogy 5000 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 2000 koronára.

Alacska 12066·28 kor. előirányzott templom, paplak, iskola javítására, melyből 7971·64 kor. fedezetlen (11·89), kér 8000 kor. Tekintettel arra, hogy 4000 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 1000 koronára.

Sajókaza kér 10500 kor. tőkesegélyt. A cél, melyre a segélyt kéri, megjelölve nem lévén s mivel 4000 kor. tőkesegélyben már részesült, nem ajánlható.

Radostyán 50000 kor. előirányzott templom és paplak építésre, melyből 13000 kor. fedezetlen (26·53) és 8000 kor. adósság (16·32) törlesztésére kér 20000 kor. Tekintettel arra, hogy 6000 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 2000 koronára.

Finke 5600 kor. adósság törlesztésére (29·32) kér 2000 kor. Tekintettel arra, hogy 1600 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 1000 koronára.

Nyomár 8690·75 kor. előirányzott iskola építésére, melyből 7000 kor. fedezetlen (29·41) kér 7000 kor. Tekintettel arra, hogy 4000 kor. tőkesegélyben most részesült, ajánlandó 1000 koronára.

Berente 13000 kor. előirányzott tanítói lak és iskola építésére, melyből 3000 kor. fedezetlen (14·92), kér 3000 kor. Tekintettel nagyobb szükségben levő egyházakra s arra, hogy most részesült 5000 kor. tőkesegélyben, a II-ik sorozatban ajánlandó 2000 koronára.

Felsőnyárad 9555 kor. kér ugyanily összegű adóssága kifi-

zetésére (19·74). Tekintettel arra, hogy 5000 l. or. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 2000 koronára.

Meszes 10000 kor. előirányzott iskola építésére, melyből 7700 kor. fedezetlen (40·95), kér 7700 kor. Tekintettel arra, hogy 5000 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 1000 koronára.

Dövény 9500 kor. kér ugyanily összegű adóssága kifizetésére (47). Tekintettel arra, hogy 3000 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 1000 koronára.

Ládbessenyő 12719·10 kor. előirányzott templom javításra, melyből 11919·10 kor. fedezetlen (66·21) kér 12000 kor. Tekintettel arra, hogy 5000 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 3000 koronára.

Barczika 2268 kor. kér ugyanily összegű adóssága (6) kifizetésére. Tekintettel súlyosabb helyzetben levő egyházakra s arra, hogy 5000 kor. tőkesegélyben már részesült, a II-ik sorozatban ajánlandó 1000 koronára.

Sajóivánka 12000 kor. előirányzott templom és tanítói lakjavításra, melyből 8000 kor. fedezetlen (35·87), kér 8000 kor. Tekintettel arra, hogy 3000 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 1000 koronára.

Borsodszakácsi 4000 kor. adósság törlesztésére (27) kér 3400 kor. Tekintettel arra, hogy 4000 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 1000 koronára.

Vadna 5000 kor. kér ugyanily összegű adósság (10·78) kifizetésére. Tekintettel súlyosabb helyzetben levő egyházakra s arra, hogy 3000 kor. tőkesegélyben már részesült, a II-ik sorozatban ajánlandó 3000 koronára.

Varbó 45000 kor. előirányzott iskola építésére, melyből 30000 kor. fedezetlen (36·68) kér 30000 kor. Ajánlandó 6000 koronára.

Felsőzempléni egyházmegye.

Csarnahó 30141·46 kor. előirányzott templom és paplak építésére, melyből 24615·96 kor. fedezetlen (54·70), kér 25000 kor. Tekintettel, hogy 3000 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 10000 koronára.

Gálszécs 3082·75 kor. előirányzott paplak javításra (27·30) és 5000 korona adósság (35·71) törlesztésére kér 7500 kor. Tekintettel, hogy a hivek nem járulnak az építési költségekhez s hogy 3000 kor. tőkesegélyben már részesült, tisztán adósság törlesztésre ajánlandó 4000 koronára.

Lasztomér 18200 kor. előirányzott iskola és tanítói lak építésére, melyből 5405'65 kor. fedezetlen (12'12) és 10000 kor. adósság (22'42) törlesztésére kér 10000 koronát. Ajánlandó 5000 koronára.

Abara 24263 kor. előirányzott paplak és tanítói-lak építésre, melyből 22065 kor. fedezetlen (29), kér 35000 kor. Tekintettel arra, hogy 2000 kor. tőkeegélyben már részesült, ajánlandó 10000 koronára.

Málca 44000 kor.-ba előirányzott paplak és tanítói lak építésére (151'20) kér 44000 kor. Tekintettel arra, hogy a hívek semmivel se járulnak az építkezési költségekhez, az E. T. IV. t.-c. 4. §. értelmében, nem ajánlható.

Legenye 6000 kor. előirányzott paplaképítésre melyből 5000 kor. fedezetlen (33'33), kér 5000 kor., ajánlandó 3000 koronára.

Morva 19098 kor. előirányzott építkezésre, melyből 10000 kor. fedezetlen (91'74), kér 10000 kor. Az építkezés tárgya megjelölve nem lévén, nem ajánlható.

Ladamóc 16747'65 kor. előirányzott iskola és tanítói lak építésre, mely teljesen fedezetlen (26'39) és 3400 kor. adósság (7'81) törlesztésére kér 15000 kor. Tekintettel arra, hogy a hívek az építési költségekhez nem járulnak, kizárólag adósság törlesztésre ajánlandó 3000 koronára.

Szőlőske adósság törlesztésre kér 3000 kor. Az adósság összege feltüntetve nem lévén s mivel most részesült 5000 kor. tőkeegélyben, nem ajánlható.

Alsómihályi 8000 kor. adósság kifizetésére (33'90) kér 8000 kor. Ajánlandó 4000 koronára.

Lasztóc 20000 kor. előirányzott paplak és tanítói lak javítására, amelyből 19000 kor. fedezetlen (120) és 2600 kor. adósság (16'45) törlesztésére kér 20000 kor. Ajánlandó 3000 koronára.

Kolbása 5500 kor. előirányzott templom és paplak javításra, melyből 4500 kor. fedezetlen (25'71), kér 4500 kor. Tekintettel arra, hogy 3200 kor. tőkeegélyben már részesült, ajánlandó 2000 koronára.

Nagybári 3350 kor. adóssága (8'90) kifizetésére kér 3300 kor. Tekintettel nagyobb szükségben levő egyházakra s arra, hogy 2000 kor. tőkeegélyben már részesült, nem ajánlható.

Bánóc 26120 kor. előirányzott építkezésre, amelyből 20000 kor. fedezetlen (103'62), kér 20000 kor. Az építkezés tárgya meg-

jelölve nem lévén s mivel már részesült 6000 kor. tőkesegélyben, nem ajánlható.

Kisbáti 8573·56 kor. előirányzott templom és paplak javításra, melyből 2000 kor. fedezetlen (19·79) és 1100 kor. adósság (16·88) kifizetésére kér 3000 kor. Tekintettel arra, hogy 2000 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 1000 koronára.

Nagyráska 22920·50 kor. előirányzott paplak építésre, melyből 19920·50 kor. fedezetlen (56·81) és 3880 kor. adósság (11) törlesztésére kér 20000 kor. Kizárólag adósság törlesztésre ajánlandó 4000 koronára.

Magyarsas 6000 kor. kér ugyanily összegű adóssága kifizetésére (50). Tekintettel arra, hogy most részesült 8000 kor. tőkesegélyben, a II-ik sorozatban ajánlandó 3000 koronára.

Zemplén 11218 kor. előirányzott templom és paplak-javításra, melyből 10718 kor. fedezetlen (37·15), kér 8000 kor. Tekintettel arra, hogy 2000 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 3000 koronára.

Bodzásujlak 4000 kor. adósság (27·57) kifizetésére kér 4000 kor. Ajánlandó 1000 kor.

Szalók 8634 kor. előirányzott építés és javításra, melyből 8134 kor. fedezetlen (89·37), kér 8634 kor. Az építkezés tárgya megjelölve nem lévén, nem ajánlható.

Vásárhely 11000 kor. előirányzott építkezésre, melyből 6127·14 kor. fedezetlen (13) és 5234·56 kor. adósság törlesztésére (11·18) kér 10000 kor. Tekintettel arra, hogy az építkezés tárgya megjelölve nincs, s hogy 6000 kor. tőkesegélyben már részesült, kizárólag adósságtörlesztésre, a II-ik sorozatban ajánlandó 4000 koronára.

Deregnyő 12265 kor. előirányzott templom és iskola-javításra melyből 10765 kor. fedezetlen (19·15), kér 12265 kor. Ajánlandó 4000 koronára.

Sátoraljaujhely 29825·96 kor. adósságtörlesztésére (10·36), kér 10000 kor. Tekintettel súlyosabb helyzetben levő egyházakra s arra, hogy 10000 kor. tőkesegélyben már részesült, a II-ik sorozatban ajánlandó 5000 koronára.

Magyarizsép 4563 kor. adósság (36·50) kifizetésére kér 4500 kor. Tekintettel arra, hogy 2000 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 2000 koronára.

Gömöri egyházmegye.

Hanva 36000 kor. előirányzott iskola-építésre, melyből 25000 kor. fedezetlen (32·69), kér 25000 kor. Ajánlandó 12000 koronára.

Tornalja templom és paplak építésére kér 15000 koronát. Költségvetése nem lévén, nem ajánlható.

Alsókálása 7000 kor. előirányzott iskola-építésre, melyből 6000 kor. fedezetlen (19), kér 6000 kor. Tekintettel arra, hogy 5000 kor. tökesegélyben már részesült, ajánlandó 4000 koronára.

Bakti 8500 kor. előirányzott iskola építésére, melyből 6000 kor. fedezetlen (50), kér 6000 kor. Ajánlandó 5000 koronára.

Nemesradnót 25800 kor. előirányzott iskola és tanító-lak építésére, melyből 13000 kor. fedezetlen (26·31), kér 13000 kor. Tekintettel arra, hogy 7000 kor. tökesegélyt már kapott, ajánlandó 2000 koronára.

Rozsnyó építkezésre kér 6000 kor. Se az építkezés tárgya megjelölve, se költségvetése nem lévén, mivel 12000 kor. tökesegélyt már kapott, nem ajánlható.

Pelsőc 16000 kor. előirányzott templom-javításra, melyből 14000 kor. fedezetlen (10·87) és 4000 kor. adósság (3·10), törlesztésére kér 18000 kor. Tekintettel súlyosabb helyzetben levő egyházakra, a II-ik sorozatban ajánlandó 4000 koronára.

Imola 10148 kor. előirányzott iskolaépítésre, melyből 5193·77 kor. fedezetlen (16·33), kér 8000 kor. Ajánlandó 2000 koronára.

Kövecses 15000 kor. előirányzott iskola-építés és paplak-javításra, melyből 10000 kor. fedezetlen, kér 10000 kor. Tekintettel súlyosabb helyzetben levő egyházakra s arra, hogy 4000 kor. tökesegélyben már részesült, a II-ik sorozatban ajánlandó 3000 koronára.

Alsószuha 11744·54 kor. előirányzott paplak-építésre, melyből 26000 kor. fedezetlen (23·30) és 13200 kor. adósság (26·19) törlesztésére kér 20000 kor. Ajánlandó 5000 koronára.

Beje 20000 kor. előirányzott paplak építésére, melyből 14000 kor. fedezetlen (36·93), kér 14000 kor. Tekintettel arra, hogy 4000 kor. tökesegélyben már részesült, ajánlandó 1000 koronára.

Özörény 38000 kor. előirányzott paplak- és iskola-építésre, melyből 34000 kor. fedezetlen (56·66) és 3100 kor. adósság (5·16) törlesztésre kér 37100 kor. Ajánlandó 4000 kor.

Csiz 22000 kor. előirányzott iskola épület-vásárlására kér 25000 kor. Tekintettel súlyosabb helyzetben levő egyházakra, a II-ik sorozatban ajánlandó 10000 koronára.

Bátka toronyjavítási költségre, melyből 1000 kor. fedezetlen (2·64) és 400 kor. adósság (1·05) kifizetésére kér 1400 kor. Tekintettel súlyosabb helyzetben levő egyházakra s arra, hogy 4000 kor. tökesegélyben már részesült, nem ajánlható.

Gömörskáros 19000 kor. előirányzott iskola építésre, melyből 14600 kor. fedezetlen (63·75), kér 14600 kor. Ajánlandó 3000 koronára.

Otrokocs — kor. előirányzott tanítói lakás, tanterem és torony építésére, melyből 11000 kor. fedezetlen (70), kér 11000 kor. Ajánlandó 1000 koronára.

Mezőtelkes 15000 kor. előirányzott templom- és iskolaépítésre, melyből 12000 kor. fedezetlen (52·86), kér 12000 kor. Ajánlandó 3000 koronára.

Hubó 10000 kor. előirányzott iskola-építésre, melyből 8000 kor. fedezetlen (28), kér 8000 kor. Ajánlandó 3000 koronára.

Cakó 20000 kor. előirányzott templom-építésre, melyből 12000 kor. fedezetlen (51), kér 12000 kor. Ajánlandó 3000 koronára.

Balog 25000 kor. előirányzott iskola-építésre, melyből 15000 kor. fedezetlen (12·34), kér 15000 kor. Tekintettel nagyobb szükségben levő egyházakra s arra, hogy 3680 kor. tökesegélyben már részesült, a II-ik sorozatban ajánlandó 4000 koronára.

Sajókeszi paplak-építés és templom-javításra kér 12000 kor. Költségvetése nem lévén, nem ajánlható.

Zádorfala 4191·94 kor. előirányzott épület-javításra, melyből 3208·94 kor. fedezetlen (5·76) és 19881·64 kor. adósság (35·69) törlesztésére kér 23090 kor. Az építés tárgya megjelölve nem lévén, kizárólag adósságtörlesztésre ajánlandó 4000 koronára.

Zeherje épület-javításra és 2057 kor. adósság kifizetésére kér 15000 kor. Miután költségvetése nincs s az adósságból 6·48 kor. esik egy lélekre, tekintettel súlyosabb helyzetben levő egyházakra s arra, hogy 1409 kor. tökesegélyben már részesült, nem ajánlható.

Runya templom-javításra és 1000 kor. adósság kifizetésére kér 7000 kor. Miután költségvetése nincs s az adósságból 2·70 kor. esik egy lélekre, tekintettel súlyosabb helyzetben levő egyházakra s arra, hogy 3500 kor. tökesegélyben már részesült, nem ajánlható.

Hét 25000 kor. előirányzott paplak és tanítói lak építésére, melyből 20000 kor. fedezetlen (71·17), kér 20000 kor. Ajánlandó 2000 koronára.

Berzété melléképületekre és kerítésre kér 3000 kor. Miután

költségvetése nincsen s a közalap ezen célra nem segíyez, nem ajánlható.

Gice paplak-építésre és templom javításra kér 18000 kor. Az egyház tagjai az építési költségekhez nem járulván, az E. T. IV. t.-c. 4. §. értelmében nem segíyezhető. Az egyházmegyei jegyzőkönyvben nem is fordul elő.

Aggtelek 19000 kor. előirányzott templom és paplak építésre, melyből 17000 kor. fedezetlen (36·95) és 6000 kor. adósság (13 04) törlesztésére kér 25000 kor. Tekintettel arra, hogy 3000 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 5000 koronára.

Alsófalva 8000 kor. előirányzott épület-javításra, melyből 7000 kor. fedezetlen (35·90) és 4141 kor. adósság (21·23) törlesztésére kér 11141 kor. Az építkezés tárgya megjelölve nem lévén, kizárólag adósság törlesztésre ajánlandó 1000 koronára.

Oldalfala 11000 kor. előirányzott templom-építésre, melyből 6000 kor. fedezetlen (21·58), kér 6000 kor. Ajánlandó 2000 koronára.

Rakottyás 26000 kor. előirányzott templom-építésre, melyből 10000 kor. fedezetlen (44·44), kér 10000 kor. Tekintettel arra, hogy 500 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 2000 koronára.

Sajórecske 9890 kor. előirányzott templom-javításra, melyből 8000 kor. fedezetlen (50) és 6550 kor. adósság (40·93) törlesztésére kér 8000 kor. Tekintettel arra, hogy 2000 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 1000 koronára.

Sajószentkirály 7000 kor. előirányzott templom-javításra, melyből 5500 kor. fedezetlen (21·56), kér 5500 kor. Ajánlandó 1000 koronára.

Zsór 6500 kor. előirányzott templomépitésre, melyből 3000 kor. fedezetlen (21·62), kér 3000 kor. Ajánlandó 1000 koronára.

Nemesmartonfalva templom-javításra és iskolaépítésre kér 15000 kor. Költségvetése nem lévén, nem ajánlható.

Zsip-Dulháza 8000 kor. kér adóssága (21·62) kifizetésére. Tekintettel arra, hogy 4000 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 2000 koronára.

Uzapanyit 10000 kor. előirányzott iskolaépítésre, melyből 8800 kor. fedezetlen (13·79) és 1200 kor. adósság (1 88) törlesztésére kér 10000 kor. Tekintettel arra, hogy 5000 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 1000 koronára.

Felsőrás harangra, toronyépítésre, mely 14000 kor. kerül s melyből 11307 kor. fedezetlen (53·33) és 6062 kor. adósság (28·60)

törlesztésre kér 17369 kor. Kizárólag adósságtörlesztésre ajánlandó 3000 koronára.

Lekenye 20000 kor. előirányzott templom-javításra, iskola-építésre, melyből 13000 kor. fedezetlen (103·17), kér 13000 kor. Tekintettel arra, hogy 5000 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 4000 koronára.

Naprágy 25500 kor. adósságtörlesztésére (57·56), kér 10000 kor. Tekintettel arra, hogy 6000 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 3000 koronára.

Sajólenke 18000 kor. előirányzott tanterem építésre, mely teljesen fedezetlen (131·58) és 5500 kor. adósság (40) törlesztésére kér 8000 kor. Az építési költségekhez a hivek semmivel se járulván, kizárólag adósságtörlesztésre ajánlandó 4000 koronára.

Zubogy istálló építés és javításokra kér 2000 kor. Költségvetése nincs, de a jelzett célokra különben sem ajánlható s már részesült 2800 kor. tőkesegélyben.

Kelemér 24218 75 kor. előirányzott iskolaépítésre, melyből 19950 kor. fedezetlen (48·16) és 10170 kor. adósság (24·56) törlesztésére kér 30000 kor.-t. Tekintettel arra, hogy 7000 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 3000 koronára.

Gömörszöllős 26459·61 kor. előirányzott templom- és iskola-átalakításra, melyből 20000 kor. fedezetlen (65·57), kér 20000 kor. Ajánlandó 2000 koronára.

Felsőfalu 5550 kor.-t kér adóssága (41·11) kifizetésére. Ajánlandó 2000 koronára.

Tornai egyházmegye.

Torna 45000 kor. előirányzott templom és káplánlak-építésre, melyből 36062·17 kor. fedezetlen (242), kér 34000 kor.-t. Ajánlandó 8000 koronára.

Égerszög 26028 kor. előirányzott iskolaépítésre, templom és paplak-javításra, melyből 17773·88 kor. fedezetlen (56·24), kér 17773·88 kor.-t. Ajánlandó 5000 koronára.

Hidvégárdó 11002·48 kor. előirányzott templomjavításra, melyből 10602 kor. fedezetlen (76·80) és 14002·48 kor. adósság (100) törlesztésére kér 14002 kor.-t. Ajánlandó 7000 koronára.

Zsarnó paplak és tanítóilak építésére kér 12000 kor.-t. Költségvetése nem lévén, nem ajánlható.

Bódvalenke 13998 35 kor. előirányzott templomjavításra, mely-

ből 12000 kor. fedezetlen (53·33), kér 12000 kor. Ajánlandó 5000 koronára.

Tornakápolna 10170 kor. adósság (72·12) törlesztésére kér 8000 kor. Tekintettel arra, hogy 2000 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 3000 koronára.

Teresztenye 5888 kor. adósság (42) kifizetésére kér ugyanily összeget. Ajánlandó 2000 koronára.

Komjáti 2159 kor. előirányzott építkezésre, melyből fedezetlen 800 kor. (3·94) és 2900 kor. adósság (14·28) törlesztésére kér 3500 kor. Az építkezés tárgya megjelölve nem lévén s mivel 2000 kor. tőkesegélyben már részesült, kizárólag adósságtörlesztésre a II-ik sorozatban ajánlandó 3000 koronára.

Szöllősdó 4900 kor. adósság (12·31) kifizetésére kér 5000 kor. Tekintettel súlyosabb helyzetben levő egyházakra, a II-ik sorozatban ajánlandó 3000 koronára.

Bódvaszilas 3502 kor. adósság (11·93) kifizetésére kér 3500 kor. Tekintettel súlyosabb helyzetben levő egyházakra s arra, hogy 2000 kor. tőkesegélyben már részesült, a II-ik sorozatban ajánlandó 2000 koronára.

Szin 21036·25 kor. adósság (39·61) törlesztésére kér 8000 kor. Tekintettel arra, hogy 3000 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 2000 koronára.

Szögliget 6000 kor. előirányzott templomjavításra, melyből 4000 kor. fedezetlen (31·57) és 2200 kor. adósság (11·57) törlesztésére kér 4000 kor. Ajánlandó 1000 koronára.

Szadvárborsa templom és paplak építésre kér 40000 kor. Költségvetése nem lévén, nem ajánlható.

Szilice 10000 kor. előirányzott paplak és tanítóilak építésére, melyből 5655 kor. fedezetlen (6·46) 3600 kor. adósság (4·11) kifizetésére kér 33600 kor. Tekintettel súlyosabb helyzetben levő egyházakra, a II-ik sorozatban ajánlandó 4000 koronára.

Ungi egyházmegye.

Eszeny 11000 kor. kér adóssága (6·69) kifizetésére. Tekintettel súlyosabb helyzetben levő egyházakra, a II-ik sorozatban ajánlandó 5000 koronára.

Iske 5000 kor. kér adóssága (21) kifizetésére. Ajánlandó 1000 koronára.

Kisgejőc 3000 kor. kér adóssága (5·70) kifizetésére. Tekintettel súlyosabb helyzetben levő egyházakra, nem ajánlható.

Magasrév 7927 kor. adósság (31·71) törlesztésére kér 6000 kor. Ajánlandó 1000 koronára.

Nagygejőc 8830 kor. kér adóssága (13·28) kifizetésére. Tekintettel súlyosabb helyzetben levő egyházakra, a II-ik sorozatban ajánlandó 4000 koronára.

Nagykapos 46000 kor. előirányzott templomépítésre, melyből 30000 kor. fedezetlen (49·67), kér 30000 kor. Ajánlandó 6000 koronára.

Nagyszeretva 30000 kor. kér „ujbólépítkezés és nagyobb átalakításokra,“ melyből 34000 kor. fedezetlen (148·47). Az építkezés tárgya megjelölve nem lévén, nem ajánlható.

Szalóka iskolavétel és 19400 kor. adósság (25·36) kifizetésére kér 20000 kor. Kizárólag adósságtörlesztésre ajánlandó 3000 koronára.

Szürte 30000 kor. kér paplak építésre (61·60). A hivek az építési költségekhez nem járúlván, ez E. T. IV. t.-c. 4. §. értelmében nem segíeyezhető.

Tiszasalamon 18000 kor. előirányzott paplak-építés (25·35) és adósságtörlesztésre kér 30000 kor. Ajánlandó 10000 koronára.

Ungnyarád 7682·70 kor. adósság (18) kifizetésére kér 8000 kor. Ajánlandó 1000 koronára.

Ungpinkóc 16000 kor. előirányzott iskolaépítésre, melyből 14000 kor. fedezetlen (85·89) és 3300 kor. adósság (20) törlesztésére kér 16000 kor. Ajánlandó 5000 koronára.

Ungtarnóc 10452·51 kor. adósságtörlesztésére (78) kér 9000 kor. Ajánlandó 4000 koronára.

Vajkócmátyóc 11017 kor. előirányzott paplak-építés és templomtorony-javításra, melyből 10800 kor. fedezetlen (82·44), kér 10800 kor. Ajánlandó 5000 koronára.

Vámoslucska 18200 kor. előirányzott templomépítés és iskola-javításra, melyből 16200 kor. fedezetlen (80) és 1100 kor. adósság (5·80) törlesztésre kér, 10000 kor. Tekintettel arra, hogy 4000 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 4000 koronára.

Záhony 30000 kor. kér templomjavításra és 10000 koronát adósság törlesztésére. Tekintettel arra, hogy a hivek az építkezéshez semmivel se járúlnak, kizárólag adósságtörlesztésre ajánlandó 5000 koronára.

Csap lelkészlak-építés, bérház és templomjavítás s 30000 kor. adósság törlesztésére (30) kér 30000 kor. Tekintettel arra, hogy

költségvetése nincs s hogy 2000 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó kizárólag adósság törlesztésre 4000 koronára.

Gálocs 20000 kor. előirányzott paplak-építésre, melyből 16000 kor. fedezetlen (68·67) és 14000 kor. adósság (60) törlesztésére kér 30000 kor. Tekintettel arra, hogy 4000 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 5000 koronára.

Kisdobrony 6000 kor. kér ugyanily összegű adóssága (6·35) kifizetésére. Tekintettel súlyosabb helyzetben levő egyházakra s arra, hogy 9000 kor. tőkesegélyben már részesült, a II-ik sorozatban ajánlandó 3000 koronára.

Korláthelme 14455 kor. előirányzott iskolaépítésre, melyből 14455 kor. fedezetlen (49·50), kér 10000 kor. Tekintettel arra, hogy 10000 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 2000 koronára.

Pályin 8160 kor. adósság (11·60) törlesztésére kér 7000 kor. Tekintettel súlyosabb helyzetben levő egyházakra s arra, hogy 3000 kor. tőkesegélyben már részesült, a II-ik sorozatban ajánlandó 3000 koronára.

Szirányfalva 35000 kor. előirányzott templomépítésre, melyből 33565 kor. fedezetlen (103), kér 37607 kor. Ajánlandó 4000 koronára.

Tiszaágtelek 12000 kor. előirányzott istálló- és csűr építésre, melyből 10000 kor. fedezetlen (16·14), kér 10000 kor. Tekintettel arra, hogy az orsz. közalap a fenti célra nem segélyez s hogy 9000 kor. tőkesegélyben már részesült, nem ajánlható.

Vaján 28636 kor. előirányzott templom, iskola, paplak-javításra, melyből 15000 kor. fedezetlen (29·24), kér 15000 kor. Tekintettel arra, hogy 3000 kor. tőkesegélyben már részesült, ajánlandó 2000 koronára.

Ungvár 50000 kor. előirányzott iskolaépítésre (22) és 60000 kor. adósság törlesztésre (26·42), kér 30000 kor. Tekintettel arra, hogy a hívek az építési költséghez nem járúlnak, kizárólag adósságtörlesztésre ajánlandó 7000 koronára.

Bajánháza 35331 kor. előirányzott templomépítésre, melyből 17006·65 kor. fedezetlen (116·50), kér 15000 koronát. Ajánlandó 10000 koronára.

Ajánlandó az I. sorozatban :

Az 1915-ik évben leendő kielégítésre Tornyosnémeti 5000, Mezőkövesd 30000, Berzék 3000, Kondó 6000, Csarnahó 10000, Hanva 12000, Torna 8000, Ungtarnóc 4000, Eger 10000, Kenézli 4000, Martonyi 4000, Gálszécs 4000, Alsókálisa 4000, Bódvalenke 5000, Vajkócmátyóc 5000, Biste 4000, Bacska 7000, Sajóbábony 3000, Lasztomér 5000, Bakti 5000, Bajánháza 10000, Zsujta 4000, Lak 2000, Legenye 3000, Nemesradnót 2000, Ungvár 7000, Péder 2000, Olaszliszka 7000, Ladamóc 3000, Imola 2000, Iske 1000, Füzérradvány 3000, Prügy 5000, Borsod 7000, Alsószuha 5000, Magasrév 1000, Korlát 4000, Mezőzombor 3000, Bánhorvát 3000, Ungpinkóc 5000, Bakta 3000, Tiszaladány 4000, Damak 3000, Beje 1000, Abauj-Devecser 2000, Sóstófalva 2000, Szendrő 6000, Özőrény 4000, Cigánd 15000, Sajókápolna 4000, Gömörzskáros 3000, Szentistvánbaksa 4000, Sajóvelezd 2000, Vily 2000, Tolcsva 2000, Abaujvár 2000, Felsőkelecsény 1000, Alsóhutka 2000, Felsődobsza 4000, Hernádcsány 2000, Csenyéte 4000, Pány 5000, Abaujónádasd 4000, Fulókércs 2000, Szala 2000 koronára.

Az 1916-ik évben leendő kielégítésre: Hernádbüd 5000, Borsodharsány 10000, Sárospatak 30000, Tardona 4000, Abara 10000, Otrókocs 1000, Hidvégardó 7000, Tizzasalamon 10000, Hejőbába 6000, Tálya 2000, Sajóvamos 5000, Alsómihályi 4000, Mezőtelkes 3000, Tornakápolna 3000, Ungnyarád 1000, Füzérkajata 3000, Hernádkak 4000, Szalonna 6000, Lasztóc 3000, Hubó 3000, Nagykapos 6000, Kassa 36000, Tiszavalk 4000, Balajt 3000, Kolbása 2000, Cakó 3000, Záhony 5000, Céce 1000, Maklár 5000, Vámosujfalu 3000, Zádorfala 4000, Vámoslucska 4000, Györke 2000, Tibolddaróc 8000, Bodroghalász 1000, Abod 4000, Alsóméra 1900, Ziliz 5000, Hét 2000, Hegymeg 3000, Aggtelek 5000, Alsófalva 1000, Alacska 1000, Szuhogy 2000, Oldalfala 2000, Rakottyás 2000, Sajórecske 1000, Sajószentkirály 1000, Zsíp-Dülháza 2000 koronára.

1917—1919-ik években leendő kielégítésre: Nagyida 4000, Felsőábrány 3000, Viss 3000, Szendrőlád 3000, Kisbári 1000, Zsór 1000, Égerszög 5000, Szalóka 3000, Kisgyőr 4000, Sajóhidvég 2000, Mályinka 2000, Nagyráska 4000, Uzapanyit 1000, Teresztenye 2000, Csap 4000, Hidasnémeti 2000, Taktaharkány 4000, Radostyán 2000, Zemplén 3000, Felsőrás 3000, Szin 2000, Gállocs 5000, Vilmány 3000, Tiszaoszlár 5000, Finke 1000, Ma-

gyarizsép 2000, Lekenye 2000, Szögliget 1000, Korláthelmece 2000, Kupa 4000, Mezőnagymihály 7000, Báj 4000, Bodzásujlak 1000, Naprágy 3000, Vaján 2000, Hernádpetri 1000, Sály 3000, Golop 1500, Nyomár 1000, Sajólenke 4000, Szirénfalva 4000, Vizsoly 3000, Királyhelmece 5000, Deregyő 4000, Felsőnyárad 2000, Szászfá 3000, Ujcsanáros 3000, Meszes 100), Kelemér 3000, Karcsa 4000, Dövény 1000, Gömörszőlős 2000, Felsőméra 6000, Ládbesenyő 3000, Felsőfalva 2000, Felsőnovaj 4000, Gesztely 2000, Komoróc 2000, Sajóivánka 1000, Megyaszó 3000, Borsodszakácsi 1000, Pányok 2000, Makkoshotyka 1000, Pálháza 1000, Varbó 6000, Miglécnémeti 1000 koronára.

Ajánlandó a II-ik sorozatban:

Kázmárk 4000, Tiszanána 10000, Bodrogmező 3000, Sajószentpéter 3000, Magyarasar 3000, Pelsőc 4000, Komjáti 3000, Eszeny 5000, Tiszadorogma 6000, Erdőbénye 4000, Vadna 3000, Vásárhely 4000, Kövecses 3000, Szőlősardó 3000, Kisdobrony 3000, Pamlény 2000, Kistárkány 2000, Ózd 3000, Sátoraljaujhely 5000, Csiz 10000, Bódvaszilás 2000, Pályin 3000, Reste 1000, Ónod 4000, Berente 2000, Balog 4000, Szilice 4000, Nagygejőc 4000, Selyeb 1000, Ujlőrincfalva 2000, Nagytárkány 2000, Gortvakisfalud 5000, Gönc 3000, Révleányvár 2000, Nekézseny 3000, Barcika 1000, Szemere 2000, Eszkáros 1000, Disznóshorvát 3000, Edelény 3000, Onga 3000, Szikszó 8000 koronára.

Fogadja a Főtiszteletű Egyházkerület mély tisztelettem nyilvánítását.

Dókus Ernő.

Az ónodi e... ház, mely templom és torony újításra 8000 kor. kért, mely t... sen fedezetlen, azt kéri, hogy az e.-m. határozatának megvá... tatása mellett az I-ső sorozatba tétessék.

Tekintettel arra, hogy a fenti összegből egy lélekre csupán 9-50 kor. esik, figyelemmel a sokkal súlyosabb helyzetben levő egyházakra, a kérelem nem teljesíthető.

A szikszói egyház, mely templom- és iskolajavításra 30000 kor. kért s az e.-m. által a II-ik sorozatban lett ajánlva, azt kéri, hogy tekintettel súlyos helyzetére s arra, hogy már a múlt alkalommal is fel lett terjesztve, az I-ső sorozatban ajánltassék.

Tekintettel arra, hogy folyamodó egyháznak költségvetése nincs s így az egyes egyháztagokra háramló teher meg sem állapítható és figyelemmel a sokkal súlyosabb helyzetben levő egyházakra, a kérelem nem teljesíthető.

A gortvakisfaludi egyház, mely az e.-m. közgyűlés által azért lett tőkesegély iránti kérelmével elútasítva, mert most részesült 15000 kor. tőkesegélyben, azt kéri, hogy tekintettel még jelenleg is 19000 kor. adósságára, az e.-m. határozatának megváltoztatásával a tőkesegélyben részesülők közé felvétessék.

Tekintettel arra, hogy a kimutatott és eszeresileg igazolt adósságból egy lélekre közel 100 korona esik, a II ik sorozatban ajánlandó 5000 koronára.

A felsőfalui egyház azt kéri, hogy az e.-m. határozatának módosításával az I-ső sorozatban ajánltassék 2000 koronára.

Folyamodó egyház kérelme tárgyaltan, miután az I-ső sorozatban lett 2000 kor.-ra felvéve.

Egyházkerületünk közgyűlése, a midőn Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok úrnak eme nagy értékű, sok fáradsággal járó, alapos és lelkiismeretes munkájáért mély köszönetét nyilvánítja s az abban foglalt javaslatokat határozati erőre emeli, egyuttal a munkálatot mellékleteivel együtt az Egyetemes Konventre felterjeszti.

18. Tavaszi közgyűlésünk 29. sz. határozatával a Novák Lajos theol. tanár *konfirmációi kátéjának* ügyét újra napirendre vévén, annak egyik bírálójául, b. e. Fejes István helyett, hivatali utódját, Dr. Tüdős István püspököt kérte fel. A püspök úr a bírálatot elkészítette s beadta. Elismeréssel nyilatkozik a mű rendszere, a hitigazságok és positiv erkölcsi tételek felállításában mutatkozó biztossága felől, de aggályai vannak arra nézve, hogy beválhatik-e a serdülő gyermekek könnyen emészthető táplálékává, ami nélkül a káté elé tűzött

nagy cél nem volna elérhető. Kivánja annak népszerűsítését s kinyomatás előtt egy-két gyakorlati egyénnel való átnézetését, a szöveg véglegesítéséhez pedig Radácsi Györgynek mint egyik bírálónak közremunkálását. A kinyomatás csak 1916-ban történék, amikor a most használatos káté példányai legnagyobb részben elfogyhatnak. A nyomtatandó példányok számát úgy kívánja megállapíttatni, hogy „a befektetési költségek és a nyerendő haszon egymáshoz megfelelően simuljanak.“

Egyházkerületi közgyűlés püspök urnak a káté megbirálásáért köszönetet mond s bírálót a Radácsi Györggyével együtt — azokhoz való alkalmazkodás végett — Novák Lajos theol. tanárnak, mint a káté szerzőjének kiadja, a példányszám és a kinyomatási idő meghatározásával a Sárospataki Irodalmi Kört s illetőleg a főiskolai gazdasági választmányt bizza meg; püspök urat pedig tisztelettel felkéri, hogy az újra szövegezett kátét a nyomdába adás előtt szintén sziveskedjék átnézni s a fennálló rend értelmében — a lehetőség szerint — imprimaturrel ellátni.

19. Tavaszi egyházkerületi közgyűlésünk 30. sz. határozattal a vámoslucskai minaji és jenkei missiói lelkészek díjlevél-tervezetét véleményes javaslat-tételre a congrua bizottságnak adta ki; miután a bodrogszentesít még az 1913. évi tavaszi közgyűlés 19. sz. határozatával oda tette át; a homonnait pedig az ugyanezen jegyzőkönyvi pontban felsorolt okok miatt a napirendről levette; hasonlóképen a jelen évi tavaszi közgyűlés fenti sz. jknyvi határozata szerint a bacskaik is, mert az alsózempléni egyházmegye jelentése szerint e díjlevelen a missiói díj szempontjából való változtatásnak a szükségé fenn nem forog.

A homonnai díjlevéltervezetet egyházkerületünk közgyűlése a homonnai lelkésznek a felsőzempléni egyházmegye útján ide felterjesztett azon aggodalmi alapján vette le a napirendről, mert a korpótlékról szóló törvény egyik § a azt mondja, hogy a congrua a korpótlékkal együtt nem lehet nagyobb, mint az alapfizetés háromszorosa. Neki pedig az új díjlevél szerint csak 300 kor. alapfizetése lenne, aminek

háromszorosa 900 korona. Mivel pedig a congrua 1300 koronáig menne fel a tervezet szerint, így ő egyetlen fillér korpótlékot sem kapna, akármennyi szolgálati évet mutatna is fel. Igaz, hogy az első esztendőben 570 korona többletet nyerne a tervezet szerint, de már a második korpótlék azt jóval felülmulná. Értesülvén azonban a homonnai lelkész egyházkerületünknek az ő díjlevéltervezetét napirendről levevő határozatáról, e határozatot a f.-zempléni espereshez intézett s a püspöki hivatalhoz áttett levelében tévedésen alapulónak minősíti, mert őt az egyházkekerületi főgondnok (118—1913. sz. a.) és a püspök (1187—1913. sz. a.) urak a hozzá intézett levelekben megnyugtatták, hogy aggodalma alaptalan, mert jövedelmi csokulás a homonnai lelkésznel nem következhetik be. (Mert ha az állam nem adna korpótlékot, mint a nem congruás lelkészeknek, a konvent fogná neki megadni.) Ezért ügyét a többiekével együtt elbíralni óhajtja. Most már együtt lévén ez ügynek aktái, azokból a következő képet nyerjük.

a) a bacskai lelkész nem kívánja fizetésének rendezését, mert a vallás- és közoktatási miniszter 2247—1900. sz. a. a püspöki hivatalhoz intézett irata szerint, „a hitoktatásért a koventtől nyert 200 kor. ideiglenes segélyt a jövedelmek közül törölte.“

b) A homonnai lelkésznek az új díjlevéltervezet szerint 1600 kor fizetéskiegészítésig még 577 korona 55 fillérre volna szüksége, miután alapfizetése 300 korona, mostani congruája 722 kor. 45 fill. Ez a két összeg együtt teszi ki az 1600 koronát.

c) A vámoslucskainak a missiói segély beszámítása nélkül 1600 koronáig 149 kor. 54 fillérre volna szüksége, mert rendes fizetése 1450 kor. 44 fillér.

d) A jenkei 1338 kor. 20 fillér rendes fizetés mellett 261 kor. 80 fillért igényel.

e) A minaji 1264 kor. 90 fillér mellett 335 kor. 10 fillért.

f) A bodrogszentesi 1278 kor. 20 fillér rendes fizetés mellett 321 kor. 80 fillér fizetéskiegészítést igényel.

Egyházkerületünk közgyűlése midőn a bacskai missiói lelkész, lelkészfizetésrendezésének ügyét a fenti okból a napirendről leveszi, egyuttal felküldi az egyetemes konventhez, mélt-

tóztassék a vallás és közoktatásügyi miniszter urhoz felterjesztést intézni az iránt, hogy a most élvezett kongruán kívül a homonnai lelkész még 577 kor. 55 fillér, a vámoslucskai 149 kor. 54 fill., a jenkei 261 kor. 80 fill., a minaji 335 kor. 20 fill., a bodrogszentesi 321 kor. 80 fill. újabb kongruában részesüljenek, miután a missiói segély beszámítása nélkül, csak ez összegekkel volna fizetésök 1600 koronáig kiegészítve, a missiói segélyt pedig maga az egyetemes konvent 1886 évi október hó 18—24 ig Pápán tartott ülése jkv. 44. tétele szerint sem tekintti rendes fizetés jellegével birónak, sőt e segélyekről a missiói lelkészek az egyetemes konventnek, 1905. június 14—16. napjain Budapesten tartott ülése 31. sz. határozata szerint évről-évre elszámolni tartoznak igazolt utiján.

20. Tavaszi közgyűlésünk 34. sz. határozatával a felsőbb-leányiskola felügyelő-bizottságát felhívta, adjon javaslatot az egyházak és egyházmegyék adományainak mikénti felhasználásáról. A felsőbbleányiskola felügyelő bizottsága azt az alternatív javaslatot terjeszti elő, hogy vagy a felsőbbleányiskolánál a Vay-Mocsáry alapítványnál még fennálló 10000 kor. tartozásának törlesztésére, vagy internátusi alapítvány létesítésére fordíttassék a begyűlt összeg.

Közgyűlésünk, tekintettel arra, hogy az adakozás ezuttal nem a közönség neveltetési költségeinek csökkentésére, hanem a felsőbbleányiskola anyagi helyzetének javítására indult meg, kimondja, hogy a begyűlt és ily cím alatt még begyűlendő adományok a Vay-Mocsáry alapnál még fennálló tartozás törlesztésére fordítandók.

21. Tavaszi egyházkerületi közgyűlésünk 36. sz. határozatával felhívta az alsóborsodi egyházmegye esperesét: kérje fel a hevesmegyei kir. tanfelügyelőt, hogy a sarudi állami elemi

iskolában divó azon sérelmes gyakorlatnak, mely szerint ott a ref. gyermekeknek kath. színezetű imádságokat mondanak, — a megszüntetése iránt intézkedni sziveskedjék.

Az alsóborsodi egyházmegye esperesének megkeresésére Hevesmegye kir. tanfelügyelője 1109—1914 sz. iratában értesíti az alsóborsodi egyházmegye esperesi hivatalát, hogy intézkedett, miszerint a sarudi áll. eleini iskolánál az 1914—15. tanévtől kezdődőleg a nem r. kath. tankötelesek tanítás előtti és utáni imája olyan jellegű legyen, amely vallási érzületüket ne sértse.

Örvendetes tudomásul szolgál.

22. Tavaszi közgyűlésünk 39. sz. határozatára s illetőleg felhívására a sárospataki magán polgári leányiskola átvételét illetőleg a pártfogásra felhívott szomszédos egyházmegyék közül az abauji és a felsőzempléni egyházmegyék (amaz f. évi aug. gyűlésének 13, emez szept. 23 diki gyűlésének 24. sz. jkvi pontjával) készségüket nyilvánítják nevezett iskola átvétele ügyében az előkészítő tárgyalásokra s e végből az abauji egyházmegye a közös bizottságba *Idrányi Barna* lelkészi tanácsbíró, a felsőzempléni egyházmegye *Hutka József* esperest, *Dókus László* e. m. gondnokot, *Virág József* és *Dókus Gyula* tanácsbírókat küldte ki.

Egyházkerületi közgyűlés ez eredményről a saját bizottságát hivatalosan értesíti s a közös bizottság munkálatát tavaszi közgyűlésére elvárja.

23. Rimaszombati főgimnázium igazgatósága jelenti, hogy tavaszi közgyűlésünk 40. sz. határozatának megfelelőleg a rendtartási szabályokat nem készíthette el, mert mióta hivatalát elfoglalta, a rendkívüli viszonyok egész tevékenységét lekötötték. Tavaszi közgyűlésünk elé azonban munkálatukat beterjeszti.

Tudomásul szolgál azzal hogy a rendtartási szabályok benyújtását tavaszi közgyűlésünkhez multhatatlanul elvárjuk.

24. Tavaszi egyházkerületi közgyűlésünk 41. sz. határozattal a Kalvineumi bizottságot megalakította s egyuttal fel-

kérte elnökségét, hogy a bizottságot oly időben sziveskedjék egybehívni, hogy az őszi gyűlésre javaslatot lehessen tenni, mind az egyházkerület részéről történő anyagi hozzájárulás, mind az egyházkerületi pénztárba befizetett összegek folyósítása tekintetében. Az egyházmegyék espereseit pedig felhívta, intézkedjenek az iránt, hogy az egyházmegyéjük által megszavazott összegek a Kalvineumnak folyósíttassanak és amely egyházmegye még eddig ajánlatot nem tett volna, némi segílyt e nemes célra szavazzon meg.

Püspök ur felhívására az egyházkerületi pénztárnok, a Kálvineum céljára az egyházkerületi pénztárba befolyt alapítványok ügyében a következőket jelenti: Adományozott e célra br. Vay Elemér 5000 koronát, gr. Andrassy Dénes 3000 kor., a rimaszombati egyház 500 kor., Darnya egyház 18 kor. 18 fill., Fejes István püspök 400 kor., rimasimonyi egyház 15 kor. 88 fill., tornaljai egyház 10 kor., páskaházai egyház 5 kor., összesen 8949 kor. 06 fillért. Ezen összegek kamatai 1 13 dec 31-ig 1196 kor. 95 fill. Az alap 1913 dec 30 án 10146 kor. 01 fillér.

Az egyházmegyék esperesei a következőket jelentik:

a) Az abauji jelenti, hogy az egyházmegye lelkészei 1911. aug. 28 án tartott lelkészértekezleti ülésükön elhatározták, hogy közgyűlési fuvardíjairól mindaddig lemondanak, míg e fuvarból a Kalvineumnál minden lelkész nevére 100—100 korona alapítvány befizetve nem lesz. Lévén az egyházmegyében 73 lelkészi állás, a kötelező ajánlat a Kálvineum javára 7300 kor. alapítványt jelent, miből 2000 kor. már is befizettetett. Az egyházmegye pedig, mint testület 1914 évi tavaszi közgyűlésének 25. sz. határozatával, 5 év alatt 200 koronájával befizetendő 1000 korona alapítványt tett, ebből az első részletet 200 koronát már be is fizetett.

b) Az alsóborsodi egyházmegye lelkészi kara 1911-ben 1000 korona alapítványt tett, amelyet be is fizetett. Az egyházmegye, mint testület 1911. évi tavaszi közgyűlése 40. sz. határozatával évenként 100 kor. ajánlott fel a Kalvineumnak, mindaddig, míg az évenkénti ajánlat az 1000 koronát el nem éri. 200 koronát már befizetett.

c) A felsőborsodi egyházmegyében a legközelebb végbement egyházlátogatás alkalmából 268 kor. 50 fillért szedtek össze és fizettek be a Kalvineum pénztárának. Hogy az egy-

házmegye mennyivel fog járulni, azt az egyházmegyei számvevőszék javaslatára csak a jövő tavaszi közgyűlésen fogják meghatározni.

d) Az ungi egyházmegye 39 lelkésze fejenként 100 koronát ajánlott fel, 10 évi részletben fizetve. Az egyházmegye pedig bizonytalan időre évi 100 koronát szavazott meg. Az ajánlatok úgy az egyházmegye, mint a lelkészi kar részéről évről-évre rendszeresen fizettetnek.

e) A gömöri esperes jelenti, hogy az egyházmegye, a lelkészek alapítványán kívül, a saját részéről 2000 koronás alapítványt tett, melyet ez év július 16-án a Kálvineum pénztárába be is fizettek.

f) A felsőzempléni egyházmegye lelkészegyesülete, 1912. aug. 29-én 450 koronát küldött a Kálvineumnak, mint az általa rendezett multság tiszta jövedelmét. Ezenkívül a lelkészek nagy többsége 1912 ben, 5 év alatt kifizetendő 100—100 kor. alapítványt tett, amely ajánlatok évről-évre állandóan törlesztetnek. Az egyházmegye mint ilyen, nem tehetett alapítványt, mert e célra leköthető alapítványa nincs, pénztára pedig évről-évre teljesen ki van merítve, pótlólag fel fog vétetni.

g) Az alsózempléni egyházmegye, mint testület 1000 kor., a lelkészek mintegy 445 koronát.

h) A tornai egyházmegye már tavaszi közgyűlésünkre jelentette, hogy 287 kor. alapítványát a Kálvineumnak beszállította.

Egyházkerületünk közgyűlése, midőn örvendetes tudomásul vevési, hogy a Kálvineum gazdasági céljaira ilyen szép összeg gyűlt egybe, egyben határozatilag kimondja, hogy az egyházkerületi pénztárban levő 10146 kor. 01 fillért, tovább is ott kamatoztatja, az alapítványok 4%-os kamatait azonban minden évben kiadja a Kálvineumnak; a tekintetben, hogy maga az egyházkerület, mint testület, mennyit ajánlhat a Kálvineumnak, csak a pénzügyi választmánytól beérkezendő javaslatot után határozhat, mire a nevezett választmányt fel is hívja, a tornai, alsózempléni, felsőborsodi egyházmegyéket felhívja, hogy részletes jelentést adjanak be az

egyházmegyék és a lelkészek részéről történt adományokról.

25. Sárospataki Református Lapok szerkesztősége f. év április 20-án kelt beadványban bejelentette lemondását. Tavaszi közgyűlésünk 64. sz. határozatával bizalmát fejezvé ki a szerkesztőség iránt, a szerkesztőség megválasztásával a főiskolai igazgatótanácsot bízta meg; addig is azonban az eddigi szerkesztőséget felkérte a lap további vezetésére. Főiskolai igazgatótanács f. é. június 23—24. ülésé' ö! 10. számmal jelenti, hogy az eddigi szerkesztőséget kérte fel a szerkesztői teendők állandó vitelére.

Helyeslőleg tudomásul vétetik.

26. Előadó jelenti, hogy tavaszi közgyűlésünk 68/b. határozatának megfelelőleg a főisk. igazgatótanács jelentését a főiskola vagyoni helyzetéről nem nyújthatta be, mert a számvevő a harctéren van.

Tudomásul szolgál.

27. Az egyetemes Konvent 91/1914. számú határozatával felhívta az egyházkerületeket, hogy az 1914. év végéig indokolt munkát kapcsán jelöljék ki, hogy a 357/1909. évi konventi határozattal állandó káplántartó helyeknek elismert és más egyházközségek közül jövőre mely egyházközségeket és hány segédlelkésszel kívánnak állandó káplántartó helyül elismertetni, külön kimutatva azon helyeket, melyeknél a lelki gondozás megfelelő ellátása céljából s külön azokat, melyeknél a vallásoktatás teljesítése szempontjából föltétlen szükség van segédlelkész alkalmazására. E határozatra tavaszi egyházkerületi közgyűlésünk a 94. sz. jegyzőkönyvi határozattal azzal hívta fel az egyházmegyéket, hogy kívánják be az egyházaktól a következő adatokat, illetőleg okmányokat, u. m. az anya-, társ-, leányegyházakban levő hívek, a vallásoktatást igénylő növendékek számát, a társ-, leány-, fiókegyházaknak, szórványoknak az anyaegyháztól való távolságát, a különféle intézeteket, s ezeknek vallásoktatást igénylő növendékei számát igazoló kimutatást s végül, hogy a 357/1909. sz. konventi

határozattal állandó káplántartó helyeknek elismert egyházak közül melyikben tartandó fel s melyikben szüntethető meg az állandó kápláni állás. E felhívásra mind a 8 egyházmegye beadta munkálatát. E felterjesztések közt az abauji egyházmegye a következő véleményes javaslatának a figyelembevételét óhajtja: „Véleménye szerint az állandó káplántartó helyek számának megállapításánál nemcsak a lelkészi gondozás és a hitoktatás gyakorolhatásának érdeke, hanem az a fontos szempont is figyelembe vevendő, hogy a theologiai tanfolyamot elvégzett ifjak lehetőleg mindnyájan és azonnal kápláni állást nyerhessenek, mert ha a végzett ifjaknak nem biztosítják a kápláni vizsga letétele után a megélhetést, egyházi érdekeink nagy kárára igen könnyen előállhat a theologusok számának a megapadása, s ebből folyólag a segédlelkészi és lelkészi hiány. Ennek a szempontnak a figyelembe vételével, úgy gondolják a kérdést célszerűen megoldandónak, hogy a káplántartási joggal felruházandó egyházközségekben a kápláni állások nem mindig lennének feltétlenül betöltve, hanem csak a rendelkezésre álló munkaerő és az előálló szükség szerint, összeköttetésben a rendelkezésre álló fedezettel, mert például több olyan egyházközség van, melyben egy életerős, fiatal lelkész egészen jól elvégezheti az összes lelkészi és hitoktatói teendőket, míg az élemedett, esetleg betegeskedő lelkész csakis a neki adott káplán segítségével képes minden tisztét betölteni, holott egyébként az illető lelkész tényleges működése egyetemes egyházi szempontból is kívánatos és hasznos lehet. Végül javasolja, hogy az állandó káplántartó helyek az egész egyházkerületre nézve ugyanazon elvek szerint megállapítván, egyházkerületi közgyűlésünk határozza meg azt az arányt, melyben a kápláni kongruából az egyes egyházmegyék részesülhetnek.

Ezeket előre bocsátván, az egyes egyházmegyék a következő egyházközségeket kérik állandó káplántartó helyekül elismertetni:

I. Abauj: a) a 357/1909. sz. konventi határozattal állandó káplántartó helyeknek már elismert egyházakat: 1. Abaujvár, 2. Gönc, 3. Kassa, 4. Szikszó, mindenik egy állással, kivéven Kassát, mely két állásra lett felterjesztve. b) Ujjonnan rendszeresítendő állások, a *lelkigon-*

dozás szempontjából 5. Eperjes, 6. Abaujker 7. Alsóvadász, 8. Felsőlánc, 9. Felsőméra, 10. Füzérkajata, 11. Györke 12. Hernádbüd, 13. Korlát, 14. Nyiri, 15. Szemere, 16. Szeszta, 17. Telkibánya, 18. Tornyosnémeti; a hitoktatás szempontjából: 19. Abaujszántó, 20. Garbóczbogdány, 21. Nagyszaláncz, 22. Onga, 23. Szászfa, 24. Szepsi, 25. Szala 1—1 állással. Összesen 25 egyházban 26 kápláni állás, melyek közül az egyházmegye egyazon időben legfeljebb 10 állás betöltésére tart igényt.

II. Alsóborsod: a 357/1909. számú konventi határozat alapján Ároktő, Átány, Böcs, Cserépfalu, Diósgyőr, Eger, Mezőcsát, Mezőnagymihály, Miskolc, Noszvaj, Boroszló, Tiszakeszi és Tizsanána voltak káplántartó helyekül elismerve, mindenik 1—1 állással, Miskolc kivételével, mely három állással. Ujabban folyamodtak Alsószolca, Tizszazederkény 1—1, Mezőkeresztes 2 állásért. Ezek közül az egyházmegye pártolólag terjeszti fel: *a)* a vallásoktatás és a lelkigondozás szempontjából 1. Miskolcot, 2. Egert, 3. Poroszlót, 4. Alsószolcát, 5. Tizszazederkényt 1—1, 6. Mezőkeresztest 2 állással. *b)* A lelkigondozás céljából, 7. Böcsöt, 8. Cserépfalut. 9. Tizsanánát, 10. Mezőcsátot 1—1 állásra. Összesen 10 egyházat 13 állással. Kimaradtak: 1. Ároktő, 2. Átány, 3. Diósgyőr, 4. Mezőnagymihály, 5. Noszvaj. Összesen 5 egyház.

III. Felsőborsod: *a)* a 357/1909. sz. konventi határozattal elismert 1. Sajószentpéteri egyházon kívül *b)* lelkészi gondozás és vallásitanítás szempontjától 2. Ózdot, 3. Disznóshorvátit, 4. Edelényt, 5. Sajóvámot, 6. Rudóbányát. Mindeniket 1—1 állással. Összesen 6 egyházat 6 állással.

IV. Gömör: a 357/1909. sz. konventi határozat alapján 1. Hanvát, 2. Pelsőcöt, 3. Putnokot, 4. Rimaszombatot. Megszüntetendőnek javasolja Rimaszöcset. Új kápláni állásokra ajánlja: 5. Gicét, 6. Gömörszkárost, 7. Hétet, 8. Jánosit, 9. Rozsnyót, 10. Tornaalját. Mindeniket 1—1 állásra. Összesen 10 egyházat 10 állásra. Éspedig: Hanvát, Pelsőcöt, Jánosit, Putnokot, Rimaszombatot, Gömörszkárost a lelkigondozás, illetőleg Rimaszombatot a vallásoktatás szempontjából is Gicét, Hétet, Rozsnyót, Tornaalját a vallásoktatás szempontjából, megjegyezvén, hogy

Gicén, Rozsnyón, Tornaalján a lelkigondozás végett is igényeltetik a kápláni állás.

V. Torna: Uj állásokul a zsarnói anyaegyházhoz tartozó 1. Tornát, a lelkigondozás és vallásoktatás, 2. Szőlősardót, a lelkigondozás szempontjából 1—1 állásra és 3. a mindenkori esperesi hivatalt 1 állásra. Összesen 3 egyházat 3 állásra.

VI. Ung: *a*) 367/1909. sz. konventi határozattal káplántartó helyeknek már elismert 1. Eszenyt, 2. Nagydobronyt és 3. Ungvárt a lelkigondozás és vallásoktatás szempontjából, *b*) uj állásokul 4. Kisdobronyt és 5. Ungtibát szintén a vallásoktatás és a lelkigondozás szempontjából és 6. Ungvárt egy második kápláni és egy külön hitoktatói állásra. Összesen 5 egyházat 6 kápláni és egy hitoktatói állásra.

VII. Alsözemplén: *a*) a 357/1909. sz. konventi határozat alapján 1. Cigándot, 2. Megyaszót, 3. Nagyrovágyot, 4. Sárospatakot, 5. Tarcalt, 6. Tiszakarádot a vallástanítás és lelkigondozás szempontjából, ellenben megszüntetendőnek tartja Tállyán. *b*) Uj állásokat óhajt szervezni 7. Kistárkányban, 8. Szerencsen, 9. Taktaharkányban, 10. Tizsalucon, 11. Sárospatakon (lí-ik állás), 12. Bacskán, 13. Bodrogszentesen, 14. Tizatokajon a lelkigondozás és vallásoktatás szempontjából. Összesen 14 egyházban 15 állás.

VIII. Felsőzemplén: *a*) a 357/1909. sz. konventi határozattal állandó káplántartó helyeknek elismert 1 Sátoraljaujhelyt, 2. Bánócot a lelkigondozás és vallásoktatás szempontjából *b*) 3. Gálszécset a vallásoktatás, 4. Lasztomért, 5. Szöllőskét a lelkigondozás és vallásoktatás, 6. M.-Sast a lelkigondozás szempontjából. Mindeniket 1—1 állásra. Összesen 6 egyházat 6 állásra. Eképen a 357/1909. sz. konventi határozat alapján állandó káplántartó helyeknek elismert 27 egyházban 30 állást fentartandónak, 7-et megszüntetendőnek tartanak az egyházmegyék. Uj állásokat kívánnának szervezni 53 egyházban 54 állást. Eszerint az állandó kápláni állások száma volna 80 egyházban 85 állás és Ungváron 1 külön hitoktatói állás. Megjegyzendő, hogy Abauj a 25 egyházban javaslatba hozott 26 állás közül egyazon időben csak 10-et kíván betölteni.

Egyházkerületünk közgyűlése maga is mélyen átérzi az állandó káplántartó helyek ügyében a rendezés szükségét és fontosságát, de hogy ez a rendezés mentől körültekintőbb legyen, megbizsa az esperesi és gondnoki kart, hogy az egyházmegyéknek eme felterjesztése alapján készítsen egy szerves munkálatot s azt, ha az egyetemes Konvet előbb tartaná ülését, mint egyházkerületünk a jövő tavaszi közgyűlést, az esetben eme munkálatot egyenesen oda terjessze fel, ellenkező esetben pedig a jövő tavaszi közgyűléshez adja be.

28. Tavaszi egyházkerületi közgyűlésünk jegyzőkönyvének 112. sz. pontjára Révész Kálmán abaúji esperes jelenti, hogy Petőszinyén a Műemlékek Országos Bizottságának segélyével renovált templom falfestményei fenntartása miatt az egyház hívei között támadt nyugtalanság, a lelkész tapintatos fellépése és megnyugtató felvilágosításai után teljesen megszűnt. A falfestmények megfelelő módon konserváltattak s azoktól a hívek már nem idegenkednek s hogy további intézkedésre szükség nincs.

Esperesi jelentést megnyugvással veszi tudomásul Egyházkerületünk s a Műemlékek Országos Bizottságának jelen jegyzőkönyvi kivonatot tudomásul vétel végett megküldi.

29. A felsőzempléni egyházmegye, hivatkozással f. évi tavaszi közgyűlésünk 139. sz. határozatára, beterjeszti Zolnay Gergely imregi tanító nyilatkozatát, mely szerint nevezett a Kanócz Andrástól vásárolt ingatlanságot, az általa temető céljaira átengedett ingatlanság helyett elfogadja s jövedelemcsökkenés, — vagy bármilyen más címen ezért az egyháztól kárpótlást nem követel.

Tudomásul szolgál.

30. A gömöri egyházmegye pártolólág terjeszti fel megerősítés végett a zubogyi egyház adás-vételi szerződését, mely

szerint az egyház a zubogyi 89 sz. tjkvben 167. hrszám alatt foglalt 1200 □ öl kiterjedésű „Szorgalmi kert“ nevű ingatlanságát Batory József zubogyi lakosnak 2020 korona vételárért eladta.

Felterjesztő egyházmegye ajánlata alapján egyházkerületi közgyűlés a vételi ügyletet jóváhagyja s a bemutatott szerződést megerősíti azzal a kikötéssel, hogy a vételár elkölthetetlen tőke gyanánt kezelendő.

31. Sághy Sándor bejei lelkész felebbezést adott be a gömöri egyházmegyének f. évi tavaszi közgyűlésén 11. szám alatt hozott azon határozata ellen, hogy a lelkészek által használt s a lelkészek, vagy lelkészhivatalok nevéen álló ingatlanok éppen úgy, mint a tanítók javadalmazásához tartozó ingatlanok, irattassanak tkvileg az illető egyház nevére.

Egyházkerületi közgyűlésünk a f. évi tavaszi közgyűlés 161. sz. határozatával kikért ügyészi vélemény alapján a felebbezést elutasítja s a gömöri egyházmegye határozatát helybenhagyja, mert egyrészt az 1904. évi őszi közgyűlés határozata szellemének az felel meg, ha nemcsak az iskolai ingatlan-vagyon telekkönyveztetik az egyház nevére, hanem a lelkészi hivatal, vagy a mindenkori lelkész használatára rendelt s annak nevéen álló ingatlan is; — másrészt elvitázhatlan, hogy a lelkészi hivatal nevéen álló ingatlannak is az egyház a tulajdonosa s így az általános jogszabály is azt követeli, hogy az egyház tulajdonában levő összes ingatlanok, szolgáljanak azok bár iskolai célra, vagy a lelkész fizetésére, vagy annak kiegészítésére, — tkvileg az egyház nevéen álljanak.

32. Az egyházkerületi lelkészképesítő bizottság beterjeszti az 1913 dec. 20-án, 1914. június —24. és 1914. szept.

I.

Jegyzőkönyv

a tiszáninneri ref. egyházkerület I. lelkészképesítő vizsgálati bizottságának 1913. dec. 20 án tartott rendkívüli üléséről.

Jelen vannak Dókus László e.-m gondnok és Radácsi Gy. elnöktele alatt Novák Lajos, Rohoska József, Marton János és Nagy Béla th. tanárok; utóbbi úgy is, mint jegyző.

1. Radácsi György előadja, hogy lelkészi kültag hiányában ő, mint legidősebb th. tanár foglalja el az elnöki széket; főgondnok úr pedig a megjelenésben akadályozva lévén, Dókus László e.-m. gondnokot kérte föl, hogy a mai vizsgán, mint társelnök, jelenjen meg.

Tudomásúl vétetik.

2. Nagy Béla th. dékán jelenti, hogy a mai rendkívüli bizottsági ülésnek egyetlen tárgya a Nagy Miklós javító-vizsgájának fölvétele, ki a szeptemberi rendes vizsgálaton a ker. hittanból elégtelen tanjegyet nyert s azóta a nagyhalászi egyházközségben működik, mint rendkívüli segédlelkész.

Tudomásúl szolgál.

3. Nagy Miklós behivatván, a ker. hittanból kikérdeztetik s aztán eltávozik a teremből.

4. Elnök fölhivja a bizottságot a vizsgálat eredményének megállapítására.

Bizottság kimondja, hogy Nagy Miklósnak a ker. hittanból nyert elégtelen tanjegyet, mai javító vizsgálatára alapján, kielégítőre emeli s ennek alapján őt a segédlelkészi hivatalra *képesítettnek* nyilvánítja.

5. Elnök a jelölt előtt kihirdeti a vizsgálat eredményét s a bizottsági ülést berekeszti.

Kmf.

Jegyz. :

Nagy Béla,
theol. dékán.

II.

Jegyzőkönyv

a tiszáninneni ref. egyházkerület lelkészképesítő-bizottságának Sáros-patakon 1914 június 23—24. napjain tartott üléseiről.

Jelenvannak: Dr. Tüdös István püspök, Dókus Ernő főgondnok elnöklete alatt: Révész Kálmán, Czinke István, Komjáthy Gábor lelkészi, Muczner Béla, Dókus László világi bizottsági tagok s Novák Lajos, Rohoska József, Zoványi Jenő, Nagy Béla, Marton János és Radácsi György theol. tanárok, utóbbi úgyis, mint bizottsági jegyző.

1. Az elnökség nevében Dókus Ernő főgondnok szívélyesen üdvözlí a bizottság megjelent tagjait s külön ennek az egyh.-ker. legközelebbi közgyűlése által megválasztott új tagját Komjáthy Gábor ungvári lelkészt és egyh.-ker. tanácsbíró

s a bizottsági ülést megnyitja.

2. Ugyanesak Dókus Ernő főgondnok az elnökség nevében kérdést intéz a vizsgálati időnek f. hó 22-re az elnökség tudtán kívül történt kitűzésére s az évváró vizsgálatokat feltüntető, nyomtatott jelentésbe való bevétele nézve s előre is tiltakozik — elnöktársa nevében is — az ellen, hogy a lelkészképesítő bizottság ügyében az elnökség beleegyezése nélkül bárki is intézkedhessék. Novák Lajos helyettes szakelnök felvilágosító megjegyzéseiből kiderülvén, hogy a theol. tanárok közül a vizsgálati idő meghatározásába döntőleg senki sem avatkozott be s köztudomás szerint az évváró vizsgálatokról szóló jelentés összeállítása és kinyomatása a közigazgató tiszte lévén, a neheztelt esetre nézve a teljes felvilágosítás csak tőle várható,

lelkészvizsgáló bizottság — tekintettel arra, hogy a vizsgálat idejére nézve még az egyházkerületi közgyűlés napjain sem lehetett — a II. vizsgálatra jogosultak folyamodványának elmaradása miatt döntőleg határozni s a vizsgálatokról szóló jelentésben közhírré tett határidő megállapításában a lelkészvizsgáló bizottság egyik tagja sem követett el szabálytalanságot: — a méltán neheztelt eset felett ez idő szerint napirendre tér

s a hasonló szabálytalanság megakadályozására nézve az elnökség jövőre a saját hatáskörében fog intézkedni.

3. Radácsi György egyh.-ker. főjegyző, mint bizottsági jegyző jelenti, hogy miután az egyh.-ker. gyűlés idejéig a két évvel ezelőtt vizsgázottak nem jelentették be vizsgázási szándékukat és nem kértek határidőt a vizsgájuk letételére, — a főiskolai szénior a jelentkezésre és folyamodásra utasította. Kérelmükre az elnökség határidőt tűzvé ki, ennek értelmében a jelentkezőket f. hó 22-re a zárthelyi írásbeli vizsgálatra beidézte. Jelenkeztek összesen 17-en, a kik közül 13-an most két éve tették le az 1-ső vizsgálatot, 3-an 1912. okt. 7-én, egy szintén 2 évvel ezelőtt az erdélyi egyházkerületben nyert 1-ső lelkészképesítési bizonyítványt. Zárthelyi írásbeli tételük ez volt: *Mit tettek az erdélyi fejedelmek a magyarországi protestantismus érdekében?* Főjegyző hivatalos elfoglaltatása miatt az írásbeli vizsgát Komjáthy Gábor bizottsági tag ellenőrizte.

Zárthelyi dolgozatát mind a 17 beadta épügy, mint a kikötött határidőre házi dolgozatait is. Mindkétféle írásbeli dolgozatról a szaktanárok vannak hivatva nyilatkozni.

Természetesnek véli főjegyző, hogy azok, a kik 1912. október 7-én tették le az első vizsgát, csak 1914. október 7-től használhatják 2-ik bizonyítványukat jogérvényesen, miért is ezek a bizonyítványok ilyen értelemben záradékolandók.

Lelkészképesítési bizottság a főjegyző előterjesztését tudomásül veszi s az 1912. okt. 7-én vizsgázottakra nézve kimondja, hogy szóbeli vizsgájuk sikerülése esetén bizonyítványuk érvényesége f. év okt. 7-től állapíttatik meg s ez a bizonyítványra rávezettetik.

4. A szaktanárok az írásbeli dolgozatok értéke felől nyilatkozásra szólíttatván fel az elnökség által, a nyilatkozatok értelmében

Vitkay Bertalan, Csorba Dezső, Tóth Jenő és Kása Ferdinánd s. lelkészeket a lelkészképesítési bizottság a magyar prot. egyháztörténelemből szigorított szóbeli vizsgálatban részesítendőeknek minősíti.

5. A szóbeli vizsgálat megkezdése előtt, — tekintettel a vizsgálat fontosságára, — megállapítja a bizottság, hogy

egy egy vizsgázóra legalább egy-egy óra fog fordíthatni.

6. A szóbeli vizsgálatra a jelentkezők a maguk által megállapított sorrendben egyenként állottak elő s az eredmény a következő :

	Gyak. theol.	Magyar prot. e.-tört.	Egy-házjog	Gyak. írás-magy.	Írásb. dolgoz.	Általános osztályzata.
1. Vitkay Bertalan	kielég.	kielég.	kielég.	kielég.	kielég.	képesítettett
2. Szinyéry György	jó	jó	jó	kielég.	kielég.	képesítettett
3. Ujlaki Lajos	kielég.	elégt.	kielég.	kielég.	kielég.	javításra utas.
4. Ujlaki Ferenc	kielég.	kielég.	kielég.	kielég.	kielég.	képesítettett
5. Szepessy Pál	jeles	jó	jeles	jeles	jeles	jelesen képes.
6. Bakó Péter	jeles	jeles	jeles	jeles	jeles	jelesen képes.
7. Tóth Jenő	kielég.	kielég.	kielég.	kielég.	kielég.	képesítettett
8. Győry Kálmán	kielég.	jó	kielég.	kielég.	kielég.	képesítettett
9. Sárközy Lajos	kielég.	jó	jeles	jeles	jó	képesítettett
10. Kása Ferdinánd	jó	kielég.	jó	jó	kielég.	képesítettett
11. Fekete István	jeles	jó	jeles	jeles	jeles	jelesen képes.
12. Csorba Dezső	jó	kielég.	jó	kielég.	kielég.	képesítettett
13. Molnár László	kielég.	kielég.	elégt.	kielég.	kielég.	javításra utas.
14. Galgóczy Gyula	jó	kielég.	jó	jó	jó	képesítettett
15. Szőke István	jeles	jeles	jeles	jeles	jeles	jelesen képes.

Az eredmény minden egyes vizsga után külön-külön állapítottatott meg, az az egyeseknek külön-külön kihirdettetett s elnöklő püspök valamennyiöket megfelelő atyai intelmek és jó tanácsok mellett bocsátotta további útjokra.

7. A bizonyítványok könyve a bizottságban felolvasztatván,

megállapítottatott, hogy az minden tekintetben megfelel a vizsgálat kihirdetett eredményének, miért is az elnökség és bizottsági tagok a könyvet aláírásukkal hitelesítették.

8. Radácsi György főjegyző indítványozza, hogy miután a bizonyítványnak a mostani minta szövege szerint csak a püspök és lelkészi főjegyző írhatnak alá, ami a kettős elnökség mellett

teljesen indokolatlan és érthetetlen, különösen a tiszáninneri egyházkerületben — a bizonyítvány szövege jövőre úgy módosítatik, hogy azon a világi elnök nevének is megfelelő helye legyen.

Bizottság az indítványt egyértelműleg helyeselte és elfogadta s a bizonyítvány mintáknak az indítvány értelmében való újra nyomatását egyházk. főjegyzőre bizza.

9. A bizottság ez idő szerinti munkáját befejezván, elnökség a tagok buzgóságát szeretettel megköszöni, viszont a tagok az elnökség kitarását és vezetésbeli bölcseségét tiszteletükkel s elismerésükkel méltányolván,

elnökség az ülést berekeszti s a jegyzőkönyv hitelesítését a szeptemberben tartandó ülésére tűzi ki.

Jegyzette :

Radácsi György
biz. jegyző.

III.

Lelkészvizsgálati jegyzőkönyv.

Felvétetett Sárospatakon, 1914. évi szeptember hó 7. és következő napjain.

Dr. Tüdős István püspök, Dókus Ernő főgondnok elnökletele alatt jelen vannak: Révész Kálmán, Komjáthy Gábor, Radácsi György, Rohoska József, Zoványi Jenő, Nagy Béla, Marton János és Novák Lajos bizottsági tagok, ez az utóbbi, mint jegyző is.

1. Dókus Ernő főgondnok az elnökség nevében szívesen üdvözlőlvén a bizottságot, jelenti, hogy Czinke István, Dókus László és Meczner Béla bizottsági tagok megjelenésüket kimentették.

Tudomásul vétetik.

2. Előadó jelenti, hogy az I-ső vizsgálat letevéséért 17 végzett hittanhallgató folyamodik, a kik a theol. akadémiai tanfolyamot, lecke-könyvük bizonyossága szerint, szabályszerűen elvégezték, házi- és zárhelyi írásbeli dolgozataikat elkészítették s azokat az illető szaktanárok elfogadhatóknak találták.

Bizottság a folyamodók kérését teljesíti s őket szóbeli vizsgálatra bocsátja.

3. Előadó pótlólag jelenti, hogy az első vizsgálatért folya-
modók közül *Simon Károly* ösmeretlen ok, de valószínűleg a ne-
hézkes közlekedési viszonyok miatt a zárthelyi írásbeli vizsgálatról
elmaradt és még ma sincs itt, de nem lehetetlen, hogy a vizsgá-
lat folyamán még megjelenik; továbbá jelenti azt is, hogy az egy
évvel ezelőtt javító vizsgálatra utasított *Boócz Kálmán* írásban je-
lentette, hogy a mostani vizsgálaton meg fog jelenni, de még ed-
dig meg nem érkezett.

Ha *Simon Károly* és *Boócz Kálmán* a vizs-
gálat folyama alatt még oly időben jelennek meg,
hogy tőlük a vizsgálat felvehető lesz: tőlük a
vizsgálat felvétetik.

4. Megkezdetvén a szóbeli vizsgálat, azt a vizsgázók a kö-
vetkező sorrendben a következő eredménnyel tették le:

	Ó-szöv. írásm.	Új-szöv írásm.	Bibliai vallást.	Ker. hittan	Ker. er- kölcst.	Írásbell dolgoz.	Által. oszt.
1. Lipták István ...	---	---	elégs.	elégs.	elégs.	elégs.	elégs.
2. Illyés István ...	---	---	jó	jó	jó	jeles	jeles
3. Fekete Lajos ...	---	---	jeles	jeles	jeles	jó	jó
4. Jármay Béla ...	---	---	elégs.	elégs.	elégs.	elégs.	jó
5. Balogh Sándor ...	---	---	jó	jó	jó	jeles	jeles
6. Ladányi Mihály ...	---	---	jeles	jeles	jeles	jeles	jó
7. Körösi István ...	---	---	jeles	jeles	jeles	jeles	jeles
8. Kis Elek ...	---	---	jó	elégs.	elégs.	elégs.	elégs.
9. Takács Béla ...	---	---	jó	jeles	jeles	jó	jeles
10. Bodnár Ferenc ...	---	---	elégs.	elégs.	elégs.	elégs.	elégs.
11. Szilvási Jenő ...	---	---	elégs.	elégs.	elégs.	elégs.	elégs.
12. Mándy Menyhért ...	---	---	elégs.	elégs.	elégs.	elégs.	elégs.
13. Gaál István ...	---	---	jó	elégs.	elégs.	elégs.	jeles
14. Kovács Dezső ...	---	---	elégs.	elégs.	elégs.	elégs.	elégs.
15. Virág Béla ...	---	---	elégs.	elégs.	elégs.	jó	jó
16. Iván József ...	---	---	jó	elégs.	elégs.	elégs.	elégs.
17. Boócz Kálmán (javító)	---	---	---	---	---	---	---

Ez az eredmény felolvastatván, a szóbeli
vizsgálat befejeztetett.

Kmf.

Dókus Ernő
főgondnok.

Dr. Tüdös István
püspök.

Novák Lajos
jegyző.

IV.

Lelkészképzési jegyzőkönyv

az 1914. szept. 8—9-én tartott II. lelkészképzési vizsgálatról.

Jelennak, mint folytatólagos vizsgálaton — az egyh.-ker. elnökség elnöklése mellett — a fentiek.

Elnökség felhíván a II. vizsgálat jegyzőjét a szokásos előjelentés megtételére, Radácsi György jelenti, hogy egész II vizsgálatra 6 segédlelkész jelentkezett s ezeken felül 2 javító és egy volt r. kath. káplán az u. n. különbözeti vizsgálat letételére. A 6 egész magánvizsgálatot tevő a kikötött írásbeli dolgozatokat elkészítette, beadta s bizonyítványait is valamennyien beterjesztették s így szóbeli vizsgálatra bocsátásuk előtt nincs semmi akadály, feltéve, hogy házi és zárthelyi írásbeli dolgozatuk a szóbeli vizsgálat alapjául elfogadhatók.

Radácsi György biz. jegyző jelentését a lelkészképzési bizottság tudomásul veszi.

2. Elnöki felhívásra az érdekelt szaktanár jelenti, hogy a vizsgálatra jelentkezők írásbeli dolgozata a szóbeli vizsgálat alapjául kivétel nélkül elfogadhatók.

Tudomásul szolgál.

3. Bizottság előbb a *Haraszty Károly* áttért s.-lelkészt bocsátván különbözeti vizsgálatra, őt a Keresztyén hittanból, a Keresztyén erkölcsstanból, a Magyar ref. egyháztörténelemből, az Egyházjogtanból egyfolytában kikérdezte s feleleteit minden tantárgyból „*kielégítő*“-nek minősítvén, őt képesítettnek s egy évi segédlelkészi gyakorlat után ref. lelkészi szolgálatra alkalmazhatónak nyilvánította s vele az eredményt megfelelő püspöki jó tanácsok kíséretében közölte, egyházunk körében teljesítendő szolgálataira Isten áldását kérvén.

4. A 6 egész vizsgálatra jelentkezett s.-lelkész szóbeli vizsgálatának eredménye a következő:

Izsák Imre jelesen képesített.

Kőszeghy Gábor képesített.

Keresztúry Károly jól képesített.

Simon Ernő képesített.

Verebélyi Dezső képesítettett.
Janka Péter képesítettett.

Az eredmény mindeniknek külön-külön kihirdettetvén, valamennyien buzdító szavak kíséretében bocsáttattak ki egyházunk további szolgálatára.

5. Molnár László Egyházjogtanból kielégítőre, Ujlaky Lajos Magyar prot. egyh.-történelemből jelesre javította elégtelen osztályzatát.

6. Elnökség a bizottság munkálatát befejezettnek tekintvén, a közreműködőknek köszönetét nyilvánítja s a bizottsági ülést berekeszti.

Radácsi György
jegyző.

Egyh.-ker. közgyűlés — a bizottság munkásságát köszönettel méltányolván, a beterjesztett jkveket jelen gyűlése jkvében egész terjedelmökben kinyomatni rendeli.

33. Főiskolai igazgatótanács június 23—24-iki ülésében 11. sz. határozata alapján előadó jelenti, hogy a sárospataki főiskolában akadémiai és közigazgatóul a f. iskolai évre ismételten Szabó Sándor jogtanár választatott meg.

Tudomásul szolgál.

34. Főisk. igazgatótanács f. é. június 23—24. üléséből 14. sz. a. gimn. szék előterjesztése alapján bemutatta, hogy egy matematika-fizika szakos tanárnak az 1914—15. isk. évben való alkalmazása tanügyi szükséglet képez s ezért az egyhker. közgyűlés utólagos jóváhagyásának reményében elrendeli ennek helyettes tanárral való betöltéséhez a szükséges intézkedéseket. Az egyhker. elnökség ezen intézkedésekhez a maga részéről is hozzájárult.

Tudomásul szolgál.

35. Igazgatótanács június 23—24-iki üléséből 18. sz. a. jelenti, hogy Vay Elemér báró újból felajánlott 2000 kor. ösztöndíjat egy végzett hittanhallgató tanulmányainak külföldön való folytatására.

Egyhkerületi közgyűlésünk az immár szinte rendszeressé váló adományért hálás köszönetét nyilvánítja s a nemes adakozóra Istennek minden áldását kéri.

36. Elnökség jelenti, hogy Radácsi György, mint főiskolai gazdasági választmányi elnök elkészítette és beterjesztette azokat az előmunkálatokat, amelyek az 1914 XXXVI. t.-cz. értelmében nélkülözhetetlenek arra, hogy a sárospataki theologiai akadémia tanárai a nem állami tanárok országos nyugdíjintézetébe való felvételre bejelenthetők és felvehetőek legyenek. Kéri elnökség az egyházkerületi közgyűlést, hogy miután a theol. akadémiák tanárainak a nem állami tanárok országos nyugdíjintézetébe való belépését mind egyházkerületünk, mind egyetemes Konventünk kívánatosnak és szükségesnek s a fentartó testületekre nézve előnyösnek ismerte el: adjon meghatalmazást a közgyűlés az elnökségnek, hogy ez a sárospataki theol. akadémia tanárainak a nevezett tanári nyugdíjintézetbe való belépését a Nm. vallás- és közoktatásügyi miniszteriumban bejelenthesse s ez ügyben a további szükséges lépéseket is megtehesse.

Egyházkerületi közgyűlés örömmel látja, hogy a ref. theol. akadémiákra nézve a nem állami tanárok országos nyugdíjintézetbe való belépés eddigi akadályai véglegesen megszűntek; a sárospataki theol. akadémia tanárainak a nev. nyugdíjintézetbe való belépését (visszamenőleg is) szívesen üdvözli s ennek eszközlése végett az egyh. ker. elnökségnek a teljes meghatalmazást megadja, kiterjesztvén azt a felmerülhető további teendőknél saját bölcs belátásuk szerinti teljesítésére is.

37. Előadó bemutatja a felsőbb leányiskola felügyelőbizottságának következő jelentését:

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

Tavaszi egyházkerületünktől 6 évre nyert megbízatásunk alapján, lelkes új tagokkal megerősödve a régi szeretettel folytattuk felsőbb leányiskolánk szellemi és anyagi

ügyeinek vezetését s annak az utóbbi félévi életéről mély tisztelettel a következőkben számolunk be:

Mindenekelőtt örömmel jelentjük, hogy a vallás- és közokt. minisztérium jóváhagyólag vette tudomásul felsőbb leányiskolánkban úgy *a kilencedik tanári állás, mint az ének- és zenetanítónői állás szervezését* és az 1911. évi 130,000 sz. körrendelete 12. pontjában meghatározott *állami fizetéskiegészítést* mind a két állás részére biztosította.

Ez alapon a tavaszi egyházkerületi közgyűlés 72. sz. jkvi pontjában nyert megbízatásunk szerint az *ének- és zenetanítónői állásra* júliusban a pályázatot meg is hirdettük; minthogy azonban megfelelő teljes képesítésű pályázó nem jelentkezett, az állást ez évre *nem töltöttük be*, hanem az ének- és zenetanításról az eddigi módozatok szerint gondoskodtunk.

Kihirdettük a pályázatot az üresedésben levő *tanítónői állásra* is, és arra segédtanítónői minőségben *Szathmáry Ilona* nyelv- és történelemszakos okleveles polgári iskolai tanítónőt alkalmazzuk, aki 5 éven át igazgatónője volt a nyiregyházi ref. leányinternátusnak. Ugy ő, mint a tavaszi egyházkerületi közgyűlés által megválasztott két új tanárunk: *Papp József és Czinyéry Barna* az év elején elfoglalták állásukat és lelkiismeretes buzgósággal végzik hivatásukat.

A felsőbb leányiskolánkkal kapcsolatban tervezett *leány-gimnáziumnak* az 1914—5. évben való megnyitásához a vallás- és közokt. miniszter úr nem járult hozzá, mivel a folyó iskolai évben meg akarja valósítani a középiskolai reformot s annak keretében foglalkozni kíván a felsőbb leányiskolák reformjával is.

Igy azután csak a régi keretek közt *kezdtük meg* az iskolai *évet* és pedig a nehéz idők miatt a szokottnál jóval később. A beiratásokat, javító és felvételi vizsgálatokat szept. elején megtartottuk ugyan, de a tanításokat csak *szept. 15-én* kezdtük meg, akkor is főként a minisztérium ama rendelkezésének hatása alatt, mely az iskolák kulturális munkájának zavartalan folyását biztosítani akarta a nehéz viszonyok között is.

Iskolánk népessége nemcsak hogy nem apadt, hanem

növekedett s a múlt évi — iskolánk életében eddigelé legmagasabb — létszámot is meghaladta. Míg ugyanis a múlt évben 206 rendes növendékünk volt, ez évben 212 rendes tanuló iratkozott be. Tanulóink létszáma osztályonként így oszlik meg:

I. o.	II. o.	III. o.	IV. o.	V. o.	VI. o.	össz: I—VI. o.
53	48	48	33	14	16	212

Vallás szerint: ref. = 117 (55·2 %), 2 vel kevesebb a múlt évinél); ág. ev. = 29 (13·7 %), 7-tel több az előző évinél); r. kath. = 22 (10·4 %), 3-mal kevesebb a múlt évinél); g. kel. 1 (0·4 %); izr. = 43 (20·3 %), 5-tel több, mint az előző évben.

Tanártestületünkől *Péter Pál és Domokos György katonai szolgálatra* be voltak ugyan hívva, de tantárgyaik tanítására a tanári kar tagjai szíves készséggel vállalkoztak, úgy, hogy az iskolai munka mindjárt a tanítás első napján a maga egészében zavartalanul megindult és így is folyt *szept. 28-ig*. Ekkor azonban a városi hatóság a kolera elleni védekezés céljából a város területén levő összes iskolákat *bezáratta*.

A kényszerszünet 4 hétig tartott s a tanítás csak *okt. 26-án kezdődött meg újból* és pedig most már még könnyebb viszonyok között, mivel időközben Péter Pál tanárunk is a katonai szolgálat alól szabadságoltatott, átvette tantárgyainak a tanítását és így csak egy tanerő óráinak ellátása várt a tanári karra, úgy, hogy ekkor már eleget tehattünk több szülő amaz óhajának is, hogy a gimnáziumba készülő növendékeink részére egy *latin nyelvi tanfolyamot* szervezzünk. A latin tanfolyam, melyet az igazgató vezet, főtiszt. Püspök úr jóvágyásával nov. elején nyílt meg 13 növendékkal, akiknek számára a délutáni órákban 6 latin óra tartatik hetenként.

Iskolánk növendékei *kézimunka*-óráikon is, azokon kívül is nagy szorgalommal és szeretettel készítettek *hadbavonult katonáink részére* felszerelési cikkeket, úgy, hogy tanítónőinkkel együttesen eddigelé 160 drb. hősapkát, 181 pár érmelegitőt, 30 pár térd- és lábszárvédőt, 18 hasme-

legitőt, 10 nyakvédő sált, 1 pár jäger-harisnyát, 20 pár kapcát és 60 drb. zsebkendőt szolgáltatunk be.

Készséggel adták *növendékeink filléreiket* is a harc-
térén levő *katonáink család agjainak segélyezésére*. Azon-
kívül, hogy a kézimunkákhoz szükséges pamut beszerzésére
több mint 300 koronát adományoztak, augusztus hó fo-
lyamán pár növendékünk 129 koronát gyűjtött a hadi-
segély céljaira, az Alföldi Magyar Közművelődési Egyesület
által tervezett napközi otthonokra 113 sorsjegyet vettek
meg s adakoznak a Vörös Kereszt egylet részére is. A hadba-
vonultak családtagjainak segélyezésére *tanári karunk* is
készséggel ajánlotta fel fizetésének 1, illetőleg a VIII. és
VII. fizetési osztályban levők fizetésüknek 2 % -át.

Internátusunkba 33 növendék jelentkezett, ami a mai
viszonyok között, midőn az internátus több helyen meg
sem nyílt, elég szép számnak mondható. Sajnos azonban
a háború okozta zavarok miatt 2 növendékünk egyáltalán
meg sem jelent, 2 pedig mihamar eltávozott, úgy, hogy
internátusunk háztartása a növendékek csekély létszáma
miatt az élelmiszerek rohamos megdrágulása mellett szinte
előreláthatólag deficittel fog dolgozni.

Internátusunkban *nevelőnőül* ez évre is *Tóth Zelma*
kisasszonyt alkalmaztuk, aki a tisztét a múlt évben is nagy
lelkiismeretességgel és szeretettel töltötte be.

Iskolánk *felszerelése* ez évben is jelentékenyen gaz-
dagodott, ugyanis tornatermünkben *10 rekesz svédrend-
szerű bordásfalat* állítottunk fel 416 K költséggel, melyből
247 K 55 f. a múlt évben e célra félretett összegből,
168 K 45 f. pedig a Horváth Lajos-alapítvány kamataiból
fizettetett ki. Ezenkívül *egyik tantermünket új iskolai
asztalokkal* szereltük fel, melynek 705 K költsége ez évi
költségvetésünk felszerelések pótlására című tételében és
az eddig használt régi padok eladási árában talál fedezetet.
A Protestáns Irodalmi Társaságnak egyházkerületünket,
mint alapító tagot, megillető kiadványait főt. Püspök úr
felsőbb leányiskolánk könyvtárának adományozta, amiért
midőn köszönetet mondunk, kérjük ez intézkedésnek jóvá-
hagyó tudomásul vételét.

Örömmel jelentjük továbbá, hogy *Deák Ilona* volt
VI. o. növendékünk rajztermünk felszerelésére 10 K-t,

nagytitst. *Tóth Béla* f. ü. b. tag úr pedig iskolánk udvarára 2 díszes padot ajándékozott 110 K értékben.

Jelentjük, hogy a *nem állami tanárok nyugdíjviszonyait* az 1914. évi XXXVI. t.-c. állami alkalmazottakéval teljesen egyenlően rendezte, ami mindenképpen méltányos és örvendetes tény ugyan, de mivel az iskolafentartói járulékot 5⁰/₀-ról 7⁰/₀-ra, ezidőszerint 1170 K-ról 1638 K-ra emeli, iskolánkra újabb jelentékeny terhet jelent.

Mellékelten beterjesztjük iskolánk 1915. évi *költségvetését* s tisztelettel kérjük annak jóváhagyását.

I. Bevételek.

1. Tandij és beiratási díj	--- --- --- ---	13000 K
2. Nyomtatványdíj a tanulóktól (á 70 f.)	---	140 "
3. Festészeti tanfolyami tandij	--- --- ---	720 "
4. Növendékek 12 K-ás nyugdíjjáruléka	---	2400 "
5. Internátus hozzájárulása a fűtéshez	---	4000 "
6. " " a világításhoz	---	1000 "
7. Egyházkerületi segély	--- --- --- ---	12300 "
8. " építési segély	--- --- ---	9000 "
9. " segély a hollandi tárból	---	3000 "
10. " új segély	--- --- --- ---	4000 "
11. " segély a vallásitanításra	---	2000 "
12. Egyházmegyei és egyházak segélye	---	1100 "
13. Alsózempléni e.-megyei alapítvány kamatja	---	80 "
14. Dusza János-alapítvány kamatja	--- ---	24 "
15. 15. sz. ház bérjövödelme	--- --- --- ---	500 "
16. Vegyes bevételek	--- --- --- ---	220 "
Összesen	---	53484 K

II. Kiadások.

1. Személyi kiadások:

a) igazgató fiz. és tiszt. díja (2600+600)	3200 K
b) 4 tanár fizetése (1 á 2600, 3 á 2000)	8600 "
c) 4 tanítónő fizetése (1 á 1600, 3 á 1000)	4600 "
d) 3 tanár és 1 tanítónő lakbére (1040+800+800+720)	3360 "

e) 4 korpótlék á 200, 4 korpótlék á 100	1200 „
f) énektanítói óradíj... --- --- ---	400 „
g) internátusi nevelőnő tiszteletdíja 6 hóra	240 „
h) internátusi orvos tiszteletdíja --- ---	300 „
	<hr/>
	21900 K
2. Szolga, fűtő, takarítónő bére --- --- ---	1420 „
3. Fűtés, világítás --- --- --- --- ---	6300 „
4. Könyvtár, szertárak, nyomtatványok, irodai átalány, író- és tanszerek... --- ---	1880 „
5. Adó, biztosítás, épületfenntartás --- ---	3200 „
6. Felszerelések pótlására --- --- --- ---	600 „
7. Viz- és csatornadíj --- --- --- --- ---	800 „
8. Horváth Lajos-alapítvány kamata udvarrendezésre --- --- --- --- ---	600 „
9. Növendékek 12 K-ás nyugdíjáruléka ---	2400 „
10. Fenntartói nyugdíjárulék (7%-os)... ---	2000 „
11. Pesti Magyar Keresk. Bank-kölcsön törlesztési részlete --- --- --- --- ---	8634 „
12. Vay-Mocsáry-alaptól felvett kölcsön kam.	600 „
13. Alapítványoknál tőkésítés... --- --- ---	565 „
14. Vay-Mocsáry-alapból felvett kölcsön törlesztésére --- --- --- --- ---	800 „
15. Ösztöndíjak --- --- --- --- ---	350 „
16. Vegyes kiadások --- --- --- --- ---	1435 „
	<hr/>
Összesen ---	53484 K

Tavaszi egyházkerületi közgyűlésünk 34. számú jkvi pontjában nyert megbízatásunkhoz képest tisztelettel javasoljuk, hogy *az egyházaktól megajánlott és megajánlandó* egyszersmindenkorrai és évi *adományok* a Vay-Mocsáry alapítványból még fennálló 10.000 K *tartozás törlesztésére és alapítványaink visszaállítására* fordíttassék, hogy így iskolánk a Pesti Magyar Kereskedelmi Banktól felvett törlesztéses kölcsönön kívül minden más tartozástól megszabadulhasson, esetleg ez adományokból internátusi alapítvány lenne létesíthető

Midőn még jelentjük, hogy *tandíjmentességben* összesen 35 növendékünket részesítettük, még pedig 24 teljes, 11-et fél tandíjmentességben s hogy az elengedett

tandíjak összege 1512 korona, az *internátusi alapítványokra* pedig ugyanazokat a növendékeket vettük fel, akik azokat a múlt évben is élvezték, csupán avval a különbséggel, hogy a megüresedett Kun Bertalan alapítvány 120 K-s ösztöndíja Pál Lenke III. o. tanulónak adatott ki, úgy hisszük, hogy iskolánk életének minden jelentősebb mozzanatáról beszámoltunk.

Iskolánkat továbbra is a Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés atyai jóindulatába ajánlva, maradtunk mély tisztelettel

Miskolc, 1914 november 16-án

a felügyelő-bizottság nevében:

Dr. Tüdös István
püspök, egyh. elnök.

Domby László
igazgató, a f. ü. b. jegyzője.

Dókus Ernő
főgondnok, vil. elnök.

Egyházkerületi közgyűlésünk örömmel veszi tudomásul, hogy az állam fizetéskiegészítéssel hozzájárult a kilencedik tanári s az ének- zene- tanítói állás szervezéséhez. Jóváhagyja a hiány nélkül zárt költségvetést s örömmel veszi tudomásul az iskolai növendékek számának gyarapodását, a növendékek áldozatkész részvételét a különböző hadi célú hazafias adakozásokban, a tanári testület nemes adományait ugyanezen célokra, a tornaszerek és iskolabútorok beszerzését, az iskolai tanítás rendes menetét. Tudomásul veszi továbbá a tandíjmentes és internátusi kedvezményes helyekre történt felvételeket, az új nyugdítörvény megkívánta változást, latin nyelvű tanfolyam nyitását, az ének és zene- tanítónői pályázat eredménytelenségét, az üresedésben lévő tanítónői állás betöltését segéd- tanítónői minőségben Szathmáry Ilonával. Deák Ilona volt hatodosztályos növendéknek és Tóth Béla lelkésznek nemes adományaikért köszönetet mond közgyűlésünk.

38. Előadó bemutatja a miskolci főgimnázium igazgatójának következő jelentését.

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés !

A miskolci ref főgimnázium tanévkezdeti állapotáról a következőket van szerencsém jelenteni.

Beiratott 397 tanuló, (köztük 20 magántanuló) és pedig az I. osztályba 55, a II. o.-ba 82, a III-ikba 73, a IV-ikbe 59, az V-ikbe 47, a VI-ikba 32, a VII-ikbe 25, a VIII-ikba 24 tanuló. A II. oszt. két parallel részre van osztva. A III. o. csak anyakönyvileg van két részre választva, tényleg most ideiglenesen együtt tanítatik. Hitfelekezetek szerint van 232 ref. (58·4⁰/₀), 25 ág. ev. (6·3⁰/₀), 1 unitárius (0·3⁰/₀), 49 rk. (12·3⁰/₀), 5 gkath. (1·3⁰/₀), 85 izr. (21·4⁰/₀) tanuló. A ref. tanulók arányszáma, mely tavaly lépte át az 50⁰/₀-ot, újra jelentékenyen emelkedett 58·4⁰/₀-ra. Az összes tanulólétszám csökkent ugyan 47-el, ámde az a körülmény, hogy ez csaknem teljesen az I. osztálynál állott elő, mutatja, hogy oka nem az iskola iránti valamely kedvetlenség, hanem a szülőknek a rendkívüli viszonyok által való gátoltatása abban, hogy gyermekeiknek gimnáziumba adására határozzák magukat.

A rendkívüli, a háborus állapot a tanév megkezdését is jelentékenyen befolyásolta, de meg nem gátolta. Hadi szolgálatra még aug. hóban behivatott 17 tanár közül 7, u. m.: Arday Pál dr., Bihary Ferenc, Porcs Kálmán, Soós Mihály, Szabó Andor, Szabó László, Tüske Viktor.

Még augusztusban további 1—1 évre helyettes tanárokul választottak dr. Arday Pál, Szabó Andor, Tüske Viktor.

Szeptember 1-sejével nyugalomba vonult 30 évi szolgálat után *Simon Gábor*. Egy igazi tanár távozott el vele iskolánktól, a ki egész életét, minden érdeklődését, buzgalmát és működését a közoktatásnak szentelte, annak céljait és eszközeit kitűnően ismerte. Egyformán méltatta figyelemre a szellemi és testi fejlesztés feadatait. A főgimnáziumi céllövészeti oktatás bevezetésében és lelkes vitelében szinte legelső volt az országban.

Ugyancsak szept. 1-sejével *Tóth Benő* tanár szülőföld-

jére, Nagykörösre az ottani főimnáziumhoz távozott. Azok a jó kvalitások, melyekkel iskolánkat szolgálta, bizonyára az ittenihez hasonló megbecsülést fognak neki szerezni ott is a közoktatás szolgálatában.

Tóth Benő állását a Nagym. vallás- és közokt. Minisztérium helyetessel kívánta betölteni. Ennek folytán megválasztatott a német tanszékre helyettesül Trócsányi Dezső szakvizsgázott tanárjelölt. A Simon Gábor állására kihirdetett pályázat kellő sikerü nem lévén, az üresedett egyik görög tanszék most nem töltetett be, hanem e helyet egy helyettes tanár választatott Kováts György matematika-fizika szakos tanárjelölt személyében.

Hogy a tanítás szakok szerint beosztható és megkezdhető legyen, miután a történelem szakcsoporton mindkét tanárunk hadba vonult, még egy rendkívüli helyettes tanárt kellett választani, Alföldy Károly szakvizsgás tanárjelölt személyében.

Ezek után a tanítás a következőkép volt ellátható: A tanárok helyettesítenek 40 órát, elmaradt ideiglenesen a latin nyelvből 8, görögből 4 óra; külső óraadók tanítanak 10 görög és 9 torna órát.

E beosztással szept. 12-én megkezdett a tanítás, de szept. 29-én a sebesült katonák kolera-betegségei miatt az iskolák általában bezárattak. Okt. 21-én újra megindult az iskolai munka s azóta zavartalanul folyik.

A tanév elején igazgató-tanácsunk újra alakult. Az egyháztanács által választott tagok sora változott *dr. Nagy Ferenc* polgármester megválasztásával, a tanárkari tagoké *Buday Józsefével*.

Alapítványaink állagában jelentős változást hozott e tanév. 1. Birói letétből kezelésünkbe jutott a Sasy-Szabó István féle 20359 koronás tápintézeti alapítvány. 2. Megkaptuk az esedékessé vált özv. Kovács Jánosné 8000 koronás énekkari alapítványt. 3. özv. Tóth Miklósné egy 100 koronás új ösztöndíj-alapítványt tett.

Remélem, hogy e tanév, mely ily módon az alapítványozók iskolaszeretete megnyilvánulásának jelei közt, az iskolai előljáróság minden irányu bölcsgondoskodása, a tanári kar fokozott buzgalma és a tanulóknak a nagy idők izgalmaiban megihletett szorgalma és munkakedve

mellett indult meg, Isten segítségével zavartalanul fog folytatódni és sikeresen fog bevégezhetődni.

Tiszteletteljes jelentésem tudomásul vételét kérve, vagyok a Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlésnek alázatos szolgája

Miskolc, 1914. nov. 11.

Csorba György

gimn. igazgató.

Egyházkerületi közgyűlésünk az ujjá alakult igazgatótanácsot s abban a most először választott tagokat: Nagy Ferenc dr. polgármestert és Buday József tanárt szívesen üdvözli és működésükre Istennek áldását kéri. Szerencsét és győzelmet kíván a hadba vonult tanárok életére és fegyverére. Dr. Arday Pál, Szabó Andor, Tüske Viktor, Trócsányi Dezső, Kovács György és Alföldy Károly tanároknak helyettes tanároknak való alkalmazását közgyűlésünk tudomásul veszi, ugyszintén Simon Gábornak nyugdíjba vonulását és Tóth Benőnek Nagykorörsre távozását. A nyugalmat kereső munkásnak teljes nyugalmat és megalégedést, a szülőföldjére visszavágyó tanárnak új munkateréhez szerencsét és áldást kíván közgyűlésünk. A Sasy-Szabó és özv. Kovács Jánosné féle alapítványi összegeknek kezelésbevételét közgyűlésünk örömmel veszi tudomásul; özv. Tóth Miklósné új ösztöndíj alapítványáról hálás köszönettel értesül. Igazgatótanácsot egyszersmind felkéri mindhárom alapítvány alapítóleveleinek kellő számban való benyújtására. A jelentés többi részeiben is megnyugvással vétetik tudomásul.

39. Előadó bemutatja a rimaszombati egyesült protestáns főgimnázium igazgatójának következő jelentését:

Méltóságos és Főtiszteletű Püspök Ur!

A rimaszombati egyesült prot főgimnázium 1914/15. tanévi kezdő mozzanatairól szóló jelentésemet van szerencsém a következőkben előterjeszteni:

1. *Személyi változások.* Az 1914/15. tanévben e téren jelentős változások történtek. Lukács Géza, a *főgimn. igazgató-tanácsának ref. részről elnöke*, tisztségéről lemondván, helyét az igazgató-tanács Samarjay Jánossal, a rimaszombati ref. egyház főgondnokával töltötte be, kit iskolánk iránti meleg érdeklődése és áldozatkészsége, gazdag tapasztalatai és bölcsen megfontoló előrelátása erre a tiszteletbeli állásra kiválóan alkalmassá tesz.

A paritás értelmében 6 – 6 évenként változó *igazgatói állás* a folyó tanévvel betöltendő lévén, az igazgató-tanács a tanári testület jelölése alapján engem bizott meg az 1914—20-ig terjedő ev. ciklusra az igazgatói teendők ellátásával. Legyen szabad ezt az alkalmat is megragadnom arra nézve, hogy Méltóságod kegyes jóindulatát személyem iránt újólág kikérjem. Legyen meggyőződve Méltóságod, hogy minden erőmmel és tehetséggemmel azon leszek, hogy iskolánkat felvirágoztassam; itt a nemzetiségi végvidéken a magyar állameszme erejét és fenségét kidomborítsam; az ifjúság valláserkölcsi érzületét felébresszem és fenntartsam, tanulmányi előmenetelőket ellenőrizsem és eredményessé tegyem, kötelességérzetre, komolyságra, munkaszeretetre neveljem őket. Amennyire tőlem telik azon leszek, hogy a tanári testület tagjai között a béke, az egyetértés megszilárduljon, hogy a tanári kar azzá legyen, a minek most inkább. mint valaha lennie kell: közös célokért közös erővel küzdő, egységes és egységében kettőzött munkaerővel dolgozó testületté. És ha Méltóságod is megajándékoz bizalmával, akkor remélem, hogy a Mindenható megsegít törekvésemben.

Hivatalbeli elődöm, *Dr. Veress Samu*, 30 évi tanári szolgálat után a becsülettel teljesített munka tudatában nyugdíjaztatását kérelmezte és a nagymélt. vallás- és közoktatásügyi miniszterium ezt a kérelmét f. év szept. hó elsejétől kezdődő érvénnyel 81778. sz. rendeletével teljesítette is. Helyét az igazgató tanács *Bódy Dénes* iványi i. ref. lelkésszel töltötte be, aki a lelkészi és vallástanári oklevél birtokában teljes reményt nyújt arra, hogy a *tanév folyamán* a tanári képesítést is megszerzi. Egyelőre helyettes tanári minőségben nyert iskolánknál alkalmazást, a magyar és latin nyelv tanításának kötelezettségével.

Ugyancsak nyugalomba vonult *Lenner Gyula*, a latin és görög tanszék tanára, kit a kultuszminiszterium szept. elsejétől 83607. sz. rendeletével bocsátott el szolgálatából. Helye a tanügyi kormányval kötött szerződésünk 5-ik pontja értelmében miniszteri kinevezés útján lévén betöltendő, főgimn. igazgató-tanácsa kérvényt intézett illetékes helyre, a melyben tekintettel a rendkívüli időkre és az ezekkel megindokolt rendkívüli körülményekre, *Boros József* okl. tanárjelöltnek helyettes tanári minőségben való kineveztetését kérelmezte — azzal indokolva kérelmét, hogy nevezett *Lenner Gyula* egy évi szabadsága idején teljes eredménnyel és a tanács megalégedésére töltötte be állását.

2. *Áttérve az iskola beléletére*, tisztelettel van szerencsém jelenteni, hogy a tanépületnek a nyári szüneti folyamán eszközölt tisztítása és kitatarozása után aug. 31. és szept. 1-én tartottuk meg a pótló,- javító,- kiegészítő- és magánvizsgálatokat. A javítóvizsgálatra utasított összesen 88 tanuló közül megjelent tényleg 82, a kik közül sikerrel letette a vizsgálatot 81, az osztály ismétlésére utasított 1. Különbözeti vizsgálatot tett 1 tanuló. Magánvizsgálatra jelentkezett 7, ezek közül 5 sikerrel vizsgázott, 1 javítóvizsgálatra, 1 osztályismétlésre utasított.

A javítóvizsgálatokat követőleg szept. 2—5-ig megtartottuk ág. ev. részről a kerületi pótló és javító érettségi vizsgálat írásbeli részét, majd szept. 9—12. a szóbeli érettségi vizsgálatot. Ezekre a vizsgálatokra összesen 41 tanuló jelentkezett, még pedig teljes vizsgálatra 17, javító vizsgálatra 23, kiegészítő vizsgálatra a görög nyelvből 1. A teljes érettségi vizsgálatot tevők közül érettnak nyilvánított 11, javító vizsgálatra utasított 6; a javító vizsgálatra jelentkezettek közül érettnak nyilvánított 18, második javító vizsgálatra utasított 5. A görög nyelvből kiegészítő vizsgálatot tevő 1 tanuló megállotta helyét.

Tekintettel a háború következtében szükségessé vált új sorozásra, amely a lefolyt tanévben végzett középiskolai tanulókat közelebből érintette, a nagymélt. vallás- és közoktatásügyi miniszter megengedte, hogy a decemberi

második érettségi javító- és pótló vizsgálatok kivételesen már az október hó folyamán tartassanak meg. Ehhez képest *október 14—16-ig* írásbeli, október 17-én szóbeli érettségi vizsgálatot tartottunk; az előbbire 3, az utóbbira 10 tanuló jelentkezett. A teljes érettségi vizsgálatot tevők közül érettnek nyilvánított 1, júniusi javító vizsgálatra utasított 1, a teljes vizsgálat ismétlésére 1. A javító vizsgálatra jelentkezők éretteknek találtak.

A rendes tanulók beírását szept. elsején kezdtük meg, de a beállott rendkívüli viszonyok és a közbejött érettségi vizsgálat, mely a különben is megfogyatkozott tanári testület jó részét lekötötte, szükségessé tették, hogy a beírások terminusát a rendes szokástól eltérőleg *szept. 14-ig* kitoljuk. A tanév ünnepélyes megnyitása *szept. 14-én* történt.

Örömmel jelenthetem, hogy azok az aggodalmak, melyeket a tanulók létszámának csökkenése tekintetében tápláltunk, csak részben váltak valóra. Tagadhatatlan, hogy a tanulók száma csökkent a múlt esztendőkhöz képest, de ez a csökkenés nem annyira lényeges, hogy ez a körülmény egymagában az iskola pénzügyi egyensúlyát veszélyeztethetné. Eddig ugyanis *342 tanuló iratkozott be, tehát csak 10-el kevesebb*, mint az 1913—14. tanévben. Osztályok és felekezetek szerint a tanulók következőleg oszlanak meg:

Osztály	Rendes tanuló	Magán tanuló	Ref.	Ág. ev.	R. k.	G. kel	Izr.	Összesen
I.	55	1	15	20	12	1	8	56
II.	51	4	19	10	13	1	12	55
III.	54	2	15	16	15	—	10	56
IV.	35	—	12	5	13	—	5	35
V.	35	2	11	7	11	—	8	37
VI.	25	2	10	5	5	—	7	27
VII.	36	5	12	10	6	—	13	41
VIII.	31	4	10	10	9	—	6	35
Összesen	322	20	104	83	84	2	69	342

A rendes tanulók száma e szerint 322, a magántanulóké 20, ezek közül 8 leánytanuló.

A tanítást szept. 16-án kezdtük meg, nagyon megváltozott körülmények között. Tanáraink közül négyet szőlített a köteleesség a harcmezőre: *Horváth Albertet, Pásztori Gyulát, Fábián Vilmost és Holiczy Miklóst*. A tanári testület képtelen lett volna az így beállott hiányt pótolni, ha nem akadtak volna, a kik önként vállaltak munkát, nehogy a tanítás fennakadást szenvedjen. Így *Bodor István* nyug. tanár a latin és magyar nyelv, *Dr. Veress Samu* nyug. igazgató a görög-pótló irodalom és philosophia, *Tóth Béla* városi mérnök a számtan és mértan, *Nyomárkay Béla* pénzügyi titkár a görög-pótló rajz tanítását vállalták el egyes osztályokban. Ezeknek a kisegítő tanerőknek a bevonásával és a felmaradó tanóráknak az egyes tanárok között történt felosztásával sikerült elérnünk azt, hogy a tanítás némi óraösszevonással rendszeresen folyik. Itt ott szükségesnek mutatkozott az órák redukálása, különösen az alsó osztályokban, de ez a várható eredményre alig gyakorolhat befolyást. *A helyettesítés nem mindenütt szakszerű*, mert a véletlen éppen olyan szaktanároktól fosztotta meg iskolánkat, a kik legnehezebben pótolhatók. Így gazdátlanná vált az egyik mennyiség-tanfizikai tanszék és a mértan, — szabadkézi szakcsoport — Pásztori Gyula és Holiczy Miklós bevonulása következtében; de reméljük, hogy ez a körülmény a tanítást nem fogja szorosán befolyásolni, mert a szaktudást leginkább igénylő felsőbb osztályokban a számtan-fizika tanítását Kerekes Dezső szaktanár vállalta magára, míg az alsó osztályok elemibb anyaga nem igényli feltétlenül a teljes szakképzettséget.

Az így megváltozott és kiegészített tanári testület azonban csak egynehány hétig fejthetett ki zavartalan munkát. F. é. *okt. hó 5-én* egy katonai bizottság vizsgálta felül épületünket abból a szempontból, vajjon kórházi célokra felhasználható-e és minthogy alkalmasnak találta, felszólította az igazgatóságot, hogy még aznap gondoskodjék az épület teljes kiürítéséről és átadásáról. Ilyen kényszerhelyzet előtt állva és mert a katonai hatóság egyidejűleg a *város összes tanépileteit* hasonló célra

lefoglalta, kénytelenek voltunk a tanuló ifjúságot a következő napon bizonytalan időre szabadságotolni annál is inkább, mert a szatmári tartalékkórházakon kívül a *szatmári ezredparancsnokság is* Rimaszombatba tette át székhelyét és itt helyezte el csaknem 4000 főnyi legénységét. Ez más szóval azt jelenti, hogy a város összes középületeit és üresen álló magánlakásait igénybe vették, úgy, hogy az iskolának privát lakásokba való kitelepítéséről sem lehetett egyelőre szó. A tanári testület ugyan mindent megkísérelt, hogy a tanítás menetét *legalább a felső osztályokban* biztosítsa, de a körülmények nem kedveztek a kísérleteknek, különösen, mert a tápintézet elhelyezésének kérdését nem tudtuk megoldani. Végül hosszas utájarással sikerült *a 4 felső osztályt* alkalmas módon elhelyeznünk és a tápintézet részére is annyira-amennyire megfelelő helyiségre szert tennünk, de akkor fordulat állott be, a mennyiben a tartalékkórházakat eredeti állomásukra visszarendelték. Ezt az alkalmat felhasználtuk arra, hogy távirati kérvényben a kultuszminiszterium közbenjárását kérjük az épület visszaszerzése tekintetében és bár kérelmünk csak részben járt sikerrel, a tanítás folytatásának kérdése mégis megoldottnak tekinthető. A hadvezetőséggel, főispánnal, kormánnyal folytatott tárgyalások arra az eredményre vezettek, hogy a város tanépületei közül a főgimnázium 500 ágyra berendezett szükségkórháznak, az elemi iskolák kaszárnyáknak maradtak meg, azonban a főgimnázium rendelkezésére bocsátott a *polgári leányiskola épülete, mely eléggé tágas arra, hogy benne mind a 8 osztály elhelyezést nyerhessen.* Ennek az épületnek a deszinficiálása, alapos tisztogatása, felszerelése most van folyamatban és reméljük, hogy a régi tanrend szerint újból felveendő tanítást ott nem fogja megzavarni semmi sem. A tanítás *megkezdésének időpontjául nov. 9-ét állapítottuk meg.*

3. Nagyobb aggodalomra ad okot *az iskola vagyoni helyzete.* A régi költségelőirányzat a változott viszonyok között nem lévén fenntartható, főgimnáziumunk tanári testülete, pénzügyi bizottsága és igazgató tanácsa szeptember óta ismételen elbírálás alá vette a költségvetés egyes tételeit, hogy megállapítsa azokat a meglakarításokat, a

melyek az évi kiadásokból eszközölhetők volnának. De bár mindenben csak a legszükségesebbekre szorítkozunk, bár mindenféle új beszerzéstől tartózkodunk, egyes külön díjazással járó állásokat — mint pl. az énektanítói állást és az egészségügyi tanszéket, melyek az illető előadók bevonulása, illetőleg másnemű elfoglaltatása miatt amúgy is nehezen volnának helyettesíthetők — teljesen *beszűntettük*, szóval a megtakarításokban a lehetőség végső határáig elmegyünk: mégis körülbelül *3—4000 kor.* az, melyre a folyó polgári évben fedezetet nem találunk. A hiány egyfelől onnan ered, hogy az *államsegélynek évi 2000 kor. emelkedése ez idén elmaradt*, holott költségvetésünk összeállításánál azt számításba vettük, másfelől minden jövedelmi forrásunk, első sorban a tandíj és a mellékdíjak csökkenésében keresendő. Azzal szemben kiadásaink, különösen az 1914. évi XXXVI. t.-c. életbeléptetése következtében lényegesen megszaporodtak. A várható hiány leküzdésére szükséges anyagi eszközök felett absolute nem rendelkezünk és igazgató-tanácsunk kénytelen volt abban megállapodni, hogy szükség esetén és egy jobb jövő reményében *iskolánk alaptökeiből vesz kölcsön annyit*, a mennyivel a hiány fedezhető lesz. Ehez a szükség parancsolta intézkedéshez már előre kérjük a Méltóságod hozzájárulását, ha és amennyiben arra szükség lesz.

Még súlyosabban érinti iskolánkat a hivatkozott t.-c. egy másik rendelkezése, a melynek értelmében az 1894. évi XXVII. t.-c. 3. §-ának d) pontja alapján fizetendő 3%-os építési és beruházási járulék vagy egy összegben, vagy 10 éves részletekben az összes hátralékos esztendőkre visszamenőleg beszolgáltatandó. Minthogy ezt az évi *7200 kor. összeget* képtelenek voltunk kifizetni, a hátralék kamatos kamataival együtt legalább *60000 kor.-ra* szaporodott fel, vagyis oly összegre, melynek kiegyenlítésére nem is gondolhatunk, de a melynek erőszakos behajtása iskolánk vagyoni összeomlását vonná maga után. Egyelőre kérvény útján kíséreljük meg a 10 éves halasztás engedélyezését kieszközölni abban a reményben, hogy a magas tanügyi kormány az országos viszonyok jobbrafordultával talán önként le fog mondani arról, hogy egy

fontos kulturális missiót teljesítő iskolát a végromlásba kergessen.

Ezeket tartottam kötelességemnek a tanév első idejére vonatkozólag Méltóságodnak bejelenteni. Mély tisztelettel kérem Méltóságodat, hogy jelentésemet tudomásul venni kegyeskedjék.

Kiváló tiszteletem nyilvánítása mellett maradtam
Rimaszombatban, 1914. nov. 1.

Méltóságodnak alázatos szolgálja

Loysch Ödön,
igazgató.

Egyházkerületi közgyűlésünk sajnálattal látja *Lukács Géza* távozását az igazg.-tanács elnöki székéből. Működése alatt körültekintő gondosság és igaz ügyszeretet jellemezték s ezért egyházker közgyűlésünk elismerésének és köszönetének jegyzőkönyvileg ad kifejezést. Szives bizalommal üdvözli *Samarjay Jánost* az igazg.-tanács elnökévé történt választása alkalmából. Ő benne kipróbált régi munkás kerül az ügyek élére. Adja Isten, hogy az ő példabeszédes egyháziasságát és ügybuzgalmát itt is szerencse és áldás kísérje. Közgyűlésünk szives bizalommal üdvözli a hat évre megválasztott új igazgatót is *Loysch Ödön* személyében Hadbavonult tanárookra Istennek védő kegyelmét s fegyveröknek szerencsét és győzelmet kíván közgyűlésünk. A helyettesítésükre önként vállalkozó *Bodor István* és *Veress Samu* tanároknak, valamint *Tóth Béla* városi mérnöknek és *Nyomárkay Béla* pénzügyi titkárnak előre is köszönetet és elismerést mond egyházkerületi közgyűlésünk. *Bódy Dénes* és *Boros József* helyettes tanároknak való alkalmazását közgyűlésünk tudomásul veszi. A háborús viszonyok okozta fennakadásokról és zavarokról, úgyszintén a tetemes deficitről aggodalommal és őszinte sajnálkozással értesül. Az évi hiány fedezéséről

történt ideiglenes gondoskodást közgyűlésünk tudomásul veszi. Annak eltüntetésére, valamint a három százalékos építkezési nyugdíjtarozás dolgában a szükséges lépéseket egyházkerületünk alkalmasabb időben fogja megtenni. Már most felkéri azonban elnökségét, hogy a minisztériumnál közbenjárásával eszközölje ki az intézetnek zaklatásoktól való megóvását.

40. Előadó bemutatja a rimaszombati főgimnázium által kezelt *Komlóskeresztesi, Fejérváry János-féle családi ösztöndíj-alapítvány* négy példányban, szabályszerűen kiállított s a főgimnáziumi igazgató tanács elnöke és a főgimnáziumi igazgató által aláírt alapító levelét.

Egyházkerületi közgyűlésünk az alapítólevelet helybenhagyván és elfogadván, kormányhatósági megerősítés végett a vallás- és közoktatásügyi minisztériumhoz felterjeszti.

41. Olvastatott az egyházkerületi tanügyi bizottságnak következő jegyzőkönyve.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétellett Miskolcon, a tiszáninneri ref. egyházkerület népiskolai tanügyi bizottságának 1914. nov. 17-én megtartott ülésében.

Jelenvoltak: Czinke István egyházi elnök, Kovács Béla, Vass Ádám, Halász József, Csiki Béla, Bartha József, Gagy Károly, Elek József, Gööz Ferenc, Buzi Márton, Becske Bálint, Arday J. Dániel. A Sárospataki Irodalmi Kör képviselőjében Kovács Sándor helyett Radácsi György. Jegyző és előadó: Fodor György.

Elmaradásukat kimentették: Szakal István, Bodor István, Maklári Pap Miklós és Kovács Sándor.

1 Czinke István egyházi elnök sajnálattal jelenti, hogy szeretett világi elnökünk, méltóságos Meczner Béla ur a gyűlésen nem jelenhetett meg,

a megjelent tagok szives üdvözlése mellett a gyűlést megnyitja.

2. Elnök kéri, hogy miután őszi egyházkerületi közgyűlési jegyzőkönyvünkben az egyházkerületi tanügyi bizottság tagjai nem helyesen közöltettek, következőképen állapíttassék meg a névsor: Elnökök: Czinke István és Meczner Béla. Tagok: Kovács Béla, Szent-Imrey Gyula, Vass Ádám, Halászi József, Huszti Béla, Csiki Béla, Bartha József, Maklári Pap Miklós, Gagyi Károly, Elek József, Zsóri György, Gööz Ferenc, Virág József, Bernát Aladár, Liszka Bertalan, Buzi Márton, Bodor István, Becske Bálint, Arday J. Dániel, Dr. Óvári Pál, Varga József, Szakal István, Minay István, Bóczér István, a Sárospataki Irodalmi Kör képviselőjében Kovácsi Sándor. Jéző és előadó: Fodor György.

Fölterjesztetik az egyházkerület közgyűlésére.

3. Fodor György megemlékezik arról, hogy szeretett egyházi elnökünket, nagyt. Czinke István urat a gömöri egyházmegye bizalma az esperesi székbe ültette.

Tanügyi bizottságunk örömmel üdvözli szeretett elnökét e munkával jól kiérdemelt szép hivatáskörben. Amidőn az új hivatal folytatásához erőt s egészséget kér az egek urától, kívánja azt is, hogy amint eddig más lelke megnyert sok lelkeket; kik elhagyva Isten után óhajtozó lelkökkel a föld gondjait, bajait s szállottak fel az ő imádságaival az egek urához, úgy nyerjen meg ezután is egyházunknak sok-sok lelkeket s legyen méltó dicsekedése a gömöri egyházmegyének, egyházkerületünknek s az egész magyar református egyháznak.

4. Elnök felhívja előadót az egyházkerületi népiskolák 1913—14. évi állapotának ismertetésére, ki ismertetése után beterjeszti az egyházkerület népiskoláinak 1913—1914. évi állapotáról készített statisztikai táblázatát 6 s az egyetemes konvent számára készített két táblázatos kimutatását. Jelenti, hogy népiskoláinknál minden téren haladás tapasztalható s aggodalomra nincsen ok.

Tanügyi bizottság a statisztikai táblázatokat a főtiszt. egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti, kérve azoknak részben az egyházkerület jegyzőkönyvébe felvételét; részben az egyházkerületi tanügyi bizottsági elnök útján az egyetemes konventhez leendő felterjesztését.

5. Tanügyi bizottsági előadó jelentéséből bizottságunk arról győződve meg, hogy még több helyen mindig nem tesznek meg mindent részben a községi, részben az egyházi előljárók az iskolai mulasztások megszüntetésére, sok helyen nem szerezték be az ifjusági könyvtár-typusokat; az iskolák tisztogatását a gyermekek által végeztetik, a fűtő fát a gyermekekkel hordatják; itt-ott az iskolai naplók sem vezetnek rendesen s az iskolalátogatók által történt statisztikai bejegyzések még mindig sok kívánni valót hagynak maguk után és sok az egy és két osztályu iskola.

Tisztelettel kéri fel a főtiszt. egyházkerületet, hogy utasítsa az egyházmegyét, hogy az egyes iskolákban hajtsák végre már az egyházkerületi népiskolai szabályrendeletnek az iskola tisztántartására s fűtésére vonatkozó intézkedéseit, az iskolai előljárók az iskolai mulasztást két hetenkint tüntessék ki s a birság behajtásánál késedelmeskedő vagy azt elmulasztó községi előljárókat az iskolaszéki elnökök jelentsék be polgári felettes előjáróinak, az ifjusági könyvtárnak legalább első typusát rendeltessék meg az iskolafentartó egyházakkal, a törvény által megkívánt iskolai naplókat rendesen ve-

zettessék a tanítókkal s utasítsa az egyházmegyék útján a kör-iskolalátogatókat, hogy a látogatási jegyzőkönyveket s táblás kimutatást a legnagyobb vigyázattal s lelkiismeretességgel töltsék ki, s a lelkészek és tanítók a statisztikai adatokat előre készítsék el s miután a statisztikai adatok helyességéért lelkész és tanító felelős, pénzbürséggel is sújthatók legyenek; az E) tabella aljára vagy hátuljára nyomassa ki egyházkerületünk a statisztikai táblázat helyes kitöltésére szolgáló egyházkerületi utasításokat s a hol egy vagy két osztályú iskola van, a tanügyi bizottság elnökei névszerint is jelezzék azon iskolákat, hogy az egyházkerület az egyházmegyék útján a szükséges megtorló lépéseket ellenük megtehesse.

6. Egyházkerületünk jegyzőkönyvének 38. pontjával a népiskolai könyvtárakra vonatkozó indítványt tette le tanügyi bizottságunkhoz véleményezés végett.

Tanügyi bizottságunk tisztelettel kéri fel a Főt. Egyházkerületet, hogy a Főtiszteletű és Méltóságos Elnökség útján tavaszi egyházkerületi gyűlésünk 38. sz. jegyzőkönyvi pontjában s a tiszántúli Egyházkerület tavaszi közgyűlésének 296. sz. jegyzőkönyvi pontjába foglalt indítványoknak a szemmeltartásával a szerződés rectificációjára nézve a Hegedüs és Sándor-céget szólítsa fel s a pótegyezséget vele kösse meg s a közgyűlési jegyzőkönyvünk 38. pontjába foglalt indítványokat emelje határozattá, — a könyvek kötésére nézve azon módosítással, hogy a terjedelemre kicsiny, de rokon tartalmu művek közül kettő is összeköthető.

7. A gömöri egyházmegye az 1913. XVI. t.-c-nek megfelelően ajánlja, hogy az iskolák osztályozásánál ne a mostani jólmegfelelő, megfelelő s nem megfelelő osztályzat használtassék, hanem a tanfelügyelői-minősítésnél

használt: kiváló, kielégítő és nem kielégítő osztályzat. Az alsóborsodi egyházmegye pedig magyarázatot kér arra nézve, hogy a régi öt érdemjegy hogy illesztessék be a múlt éven megállapított három érdemjegybe.

Tanügyi bizottságunk, hogy a félreértések inkább kikerülhetők legyenek, tisztelettel kéri fel az Egyházkerületet, hogy az 1913. évi őszi egyházkerületi gyűlés 62. jegyzőkönyvi pontjában megállapított „jólmegfelelő, megfelelő s nem megfelelő“ osztályozást hatályon kívül helyezni s helyette a félreértésre kevesebb okot adó: „*kiváló, kielégítő s nem kielégítő*“ osztályozás használatát elrendelni méltóztassék.

8. Az alsóborsodi egyházmegye felkérendőnek tartja a sárospataki irodalmi kört, hogy újabb tankönyvek kibocsátásánál e tényt jóelőre hozza tudomására a tanító-ságnak. Az új tankönyvekkel helyettesített régi s más szerzőtől származó tankönyveket a könyvpiacról vonja be, hogy így a tanítói karnak tudomása legyen a megjelenő új könyvekről s ki legyen zárva, hogy régi könyvek vásárolhatók legyenek.

Tanügyi bizottságunk az alsóborsodi egyházmegye kívánságát bár helyesnek, de csak részben látja teljesíthetőnek, mert a régi könyveknek rögtöni kivonása a használatból a főiskolai pénztárnak okozna érzékeny veszteséget. Azonban a kérés első részét teljesíthetőnek tartja, ezért felhívjuk az egyházkerület figyelmét, hogy hívná fel az irodalmi kört, hogy minden év augusztus 1. ére nyomasson könyvjegyzéket a megjelent könyvekről s azt a lelkeszi hivataloknak küldje meg.

9. A Ref. Tanítók Országos Egyesületének azon felterjesztését, mely a ref. tanítók fizetésének az állami tanítókéval szemben sérelmes voltát mutatja ki s ennek orvoslását s a családi s lakbér-pótléknak az állami taní-

tókéhoz hasonló rendezését kéri, Egyházkerületünk tavaszi közgyűlése jegyzőkönyvének 114. pontjával tanügyi bizottságunkhoz tette le véleményezés végett.

Miután a Ref. Tanítók Országos Egyesületének ezen felterjesztését Egyetemes Konventünk folyó évi tavaszi gyűlési jegyzőkönyvének 160/5. sz. a. a miniszter úrhoz már felterjesztette: — intézkedés szüksége nem forog fenn.

10. Egyházkerületünk folyó évi tavaszi közgyűlési jegyzőkönyve 97. pontjával a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium 184941/1913. és 21229/1914. VI/c. jelzésű leiratát tanügyi bizottságunkhoz tette le véleményadás végett. E leiratában a miniszter, míg egyrésztől felhívja az iskolai főhatóságok figyelmét arra, hogy az 1907. évi XXVII. t. c. 14 § nak 2-ik bekezdése értelmében az iskolafenntartónak jogában áll az államsegéllyel kiegészített tanítói javadalmazást az állami tanítók fizetése arányában saját erejéből felemelni a nélkül, hogy a már megállapított államsegély megvonható vagy leszállítható lenne; másrésztől (21229/1914.) figyelmeztet, hogy ahol az egyházak pénztáruk terhére állandó természetű utólagos fizetésjavítást biztosítottak, ez a fizetésjavítás az államsegély leszállítása nélkül nem léphet túl az 1913. évi XV. és XVI. t.-c.-ben körvonalazott fizetésemelésen. Egyben tudatja a miniszter, hogy a tanítók lakáspénzét és családi pótlékát is jogukban van az iskolafentartóknak az állami tanítók lakpénze és családi pótléka arányában felemelni saját jövedelmi forrásukból anélkül, hogy azért a kiutalt államsegély leszállítható volna; csakhogy kiköti a miniszter, hogy a teljes szolgálati idő csakis 1893. okt. 1-től kezdve számítható be.

A miniszteri leiratokban bár felekezeti tanítóinkra nézve sok sérelem van, de miután ezen sérelmek az 1913. XV. és XVI. t.-c.-eknek folyományai, amely törvénycikkeknek helyesebb módosítására nézve Egyetemes Konventünk, mikor tavaszi közgyűlési jegyzőkönyvének 160/5.

pontjával a Ref. Tanítók Országos Egyesületének memorandumát ajánlólag a minisztériumhoz felterjesztette, ezzel már az intézkedés megtörtént; — bizottságunk más intézkedés szükségét fennforogni nem látja.

11. Az abauji s gömöri egyházmegyék azon indítványát, hogy a lelkészek és tanítók családi pótlékban részesüljenek, egyházkerületünk, — tanügyi bizottságunkhoz tette le véleményadás végett

Tanügyi bizottságunk mélyen érezvén azon nagy különbséget, melyet az újabb fizetésrendezés az állam és felekezeti tanítók javadalmazása között az állami tanítók előnyére tett, kik családi pótlékot szolgálati éveik után, lakbérpótlékot, kántori teendők végzéséért külön díjazást s mint igazgató-tanítók a nyugdíjba is beszámítható fizetésemelést élveznek. E fizetésbeli különbségek miatt félő, hogy jobb készültségű és szorgalmas felekezeti tanítóinkat a jobb javadalmazású állami tanítóság tőlünk elhódítja, de meg morális kötelessége is lévén egyetemes egyházunknak, hogy azokat, kik az anyaszentegyház felvirágoztatása s nevelése körül buzgólkodnak a megnehezedett gazdasági s megélhetési viszonyok között nélkülözni ne engedje; s miután az ezer sebtől vérző ország súlyos helyzetében sem most, sem a közel jövőben nem várhatjuk az állami segítséget; -- ismerve egyházkerületünk pénzügyi viszonyait is, melyek a segély-nyújtásra reményt sem nyújtanak: — ref. egyházunknak kell megmozdulni. Tisztelettel kérjük fel azért a Főtiszt. Egyházkerületet, hogy szólítsa fel az egyházakat, hogy ha anyagi viszonyuk megengedi, önmaguk részesítsék hivatalnokaikat családi pótlékban.

12. Egyes egyházmegyékből az iskolalátogatóság jelentí, hogy a hol tanító nincs, a lelkészek még a valást sem tanítják az iskolákban.

Tisztelettel kérjük fel a Főtiszt. Egyházkerületet, hogy 1907. őszi egyházkerületi gyűlésünk 33. sz. jegyzőkönyvi pontjának 6. § árá s annak végrehajtására az egyházmegyék esepreseinek figyelmét hívja fel.

13. Múlt évi őszi egyh. kerületi gyűlésünk 62/6. jegyzőkönyvi pontjával az egyháztörténeti népiskolai irkák tervezetét elfogadta s annak mentől hamarabbi kiadására az Irodalmi kör figyelmét felhívta; nemkülönben e jegyzőkönyvi pont 7. alpontjával az I. II. osztály vallástanítására szolgáló Vezérkönyv készítésére is felhívta a Irodalmi kört. Az irodalmi kör alelnökének távolléte miatt Radácsi György jelenti, hogy az irkák munkában vannak s a vallástani vezérkönyv megírására a pályázat kiíratott.

Tudomásúl szolgál.

14. Boris Ferencz törökszentmiklósi tanító a népiskolai számtan tanításához egy oly számológépet ajánl, melynek használata által a gyermekek játszva megtanulnak számolni. A mű rajza, ismertetése Becske Bálint tanügyi bizottsági tagnak adatott ki véleményezés végett, ki szerint Boris Ferencz egyetemes számoló és oktató készüléke a most általában használt számoló-gépnél jóval előnyösebb s nagyobb sikert biztosító eszköze lesz az alsó fokon a számtanításnak. Előnye, hogy tanítás közben kellemesen foglalkoztatja a gyermeket, érdeklődését, megfigyelő, felfogó képességét, tudvágyát felébreszti a sokféle s változatosan alkalmazható szemléltetés által azt folyton ébren tartja, ezzel megkönnyíti a számfogalmak s számmiveletel megértetését s jótékonyan hat a gyermek kedélyére is Igy a növendék játszva tanul, szinte gyönyörködve jut e. a kivánt eredményhez. Emellett jó sikerrel használható segédeszköz ez az írvaolvasás, rajz, mértan s a beszéd s értelem gyakorlatok tanításánál is. E kiváló előnyeieért engedélyezte azt a vallás és közoktatásügyi miniszter is az összes elemi iskolák számára taneszközüül; valamint a tiszántúli egyházkerület is ezért ajánlotta saját iskoláiban közhasználatra.

Ez ismertetés alapján Tanügyi bizottságunk a Boris Ferencz-féle készüléket pártolólag ajánlja a Főtiszt. Egyházkerület figyelmébe s javasolja, hogy ezt szintén fogadja el a mi iskoláink számára is használható taneszközü.

15. Tanügyi-bizottsági Elnök panaszolja, hogy a missiói egyházakban még mindig nem tudunk elegendő vallásos tartalmú olvasni valót adni hiveink kezébe, ezért javasolja, hogy kérjük fel a Főt Egyházkerületet, hogy tegyen lépéseket a Hegedüs és Sándor könyvkiadó cégnél, mint az ifjúsági és népkönyvtárak bizományosánál aziránt, hogy néhány példány vallásos irányú kiadványt bocsásson évről évre rendelkezésére a Főt. Egyházkerületnek a missiói körökben való kiosztás végett.

Tanügyi bizottságunk pártolólag terjeszti fel az indítványt a Főt. Egyházkerületre.

Fodor György

a tanügyi bizottság jegyzője.

Czinke István

a tanügyi bizottság egyh. elnöke

Közgyűlésünk a tanügyi bizottság jegyzőkönyvében foglalt javaslatokat elfogadja s határozati erőre emeli. Ebből folyólag:

Ad. 2. A tanügyi bizottsági tagok névsorát a javasolt módon megállapítja.

4. A jegyzőkönyvhöz csatolt statisztikai táblázatokat saját jegyzőkönyvében kinyomatja s az Egyetemes Konvent számára készült kimutatást az egyházkerületi tanügyi bizottsági Elnök útján az Egyetemes Konvent népiskolai előadójához felterjeszti.

5. Az 5-ik pontban foglalt javaslatok szigorú betartására az Egyházmegyéket, espereseket, iskolaszéki elnököket, tanítókat az egyházmegyei iskolalátogatókat szigorúan útasítja. A statisztikai táblázat helyes kitöltésére nézve elrendeli, hogy a lelkész és tanító a statisztikai adatokat az iskolalátogatóság megjelenése előtt

két héttel készítse elő, az iskolátogatóság az adatokat azoknak kellő mérlegelésével s elbírálásával vezesse be a táblás kimutatásba s a helytelen adatok bemondói ellen már az egyházmegyei tanügyi bizottság tegye meg a megtorló lépéseket s a mulasztás vagy gondatlanság mérvéhez képest pénzbüntetés kiszabására is legyen javaslatot az egyházmegyének.

Az irodalmi kör figyelmét felhívja, hogy az E) tabellák aljára, vagy egyik oldalára a statisztikai táblázat helyes kitöltésére vonatkozó egyházkerületi útastások is rá legyenek nyomtatva.

A tanügyi bizottság Elnökei az egyházmegyék útján útastítatnak, hogy ahol csak I. II. III. osztályu iskolák vannak, azon helyeket megnevezetten közöljék az e. ker. tanügyi bizottsági előadóval, föltüntetve az okokat is, melyek miatt a VI. osztály fel nem állítható.

6. Tisztelettel kéri fel az Egyházkerületi közgyűlés Főtiszteletű és Méltóságos Elnökségét, hogy a népiskolai könyvtárakra nézve a Hegedüs és Sándor céget a szerződés rectificációjára szólítsa fel s tavaszi egyházkerületi gyűlésünk 38. jegyzőkönyvi pontjába a jelenlegi jkv 41/15. s a tiszántúli egyházkerület ez évi tavaszi közgyűlésének 296. sz. jegyzőkönyvi pontjába foglalt indítványoknak s határozatoknak a szem előtt tartásával a pótegyezséget vele kösse meg.

A 7 ik pontba foglalt indítványt elfogadván, kimondja, hogy ezután a népiskolák osztályozásánál a *kiváló, kielégítő s nem kielégítő* érdemjegyek használandók.

A 8-ik pontba foglalt indítvány szerint felhívja az irodalmi kört, hogy minden év aug. 1-ére könyvjegyzéket nyomasson a megjelent könyvekről s azt a lelkészi hivatalokhoz küldje meg.

A 11-ik pontba foglalt indítvány szerint

felhívja az egyházakat, hogy ha anyagi viszonyuk megengedi, lelkészeiket és tanítóikat családi pótlékban részesítsék.

A 12-ik pontban foglalt vallástanításra nézve az egyházmegyék espereseinek figyelmét felhívja s az 1907. őszi egyh.-ker. gyűlés 33. sz. jegyzőkönyvi pontjának 6-ik §-a betartására s végrehajtására a lelkészeket utasítja.

A 14. pontban ismertetett Boris Ferenc-féle egyetemleges számológépet az egyházkerület népiskoláinak használatra — a megszerzés kötelező voltának kimondása nélkül — szívesen ajánlja.

A 15. pontban foglalt indítványra tisztelettel kéri fel egyházkerületünk Főt. és Méltóságos Elnökségét, hogy a pótegyezség megkötése alkalmával tegyen lépéseket a Hegedüs és Sándor könyvkiadó cégnél, mint az ifjúsági és népkönyvtárak bizományosánál az iránt, hogy néhány példány vallásos irányu kiadványt bocsásson évről évre rendelkezésére az Egyházkerületnek a missziói körökben leendő kiosztás végett.

1. A tiszáninneni ref. egyházkerület népiskoláinak táblás kimutatása az 1913/14. iskolai évről.

a) Mindennapi tankötelesekről.

Egyház- megye neve	I.élekszám	Iskolaköteles 6—12 évig			Iskolába járt a 6—12 éves ref. iskolakötelesek közül															Nem járt iskolába			Iskolába járt a tan- kötelesek hány %-a?	Nem járt iskolába a tankötelesek hány százaléka?	A mult évhez viszo- nyítva javulás (+), esés (-) százalék	Tankötelesek aránya a lélekszámhoz	Felsőbb iskolákba járók aránya a tankötelesekhez	A felsőbb iskolába já- rók száma emelke- dett-e? (+), vagy fo- gyott-e? (-)	
					Saját iskoláinkba			más vallású iskolába			Községi és ál- lami iskolába			Középfokú felső iskolába. Algimn. polg. fi, nő iskolába			Járt összesen												
		fi	nő	össze- sen	fi	nő	össze- sen	fi	nő	össze- sen	fi	nő	össze- sen	fi	nő	össze- sen	fi	nő	össze- sen										
Abauj ...	38278	2093	2048	4141	1498	1498	2996	28	14	42	498	497	995	53	20	73	2077	2029	4106	16	19	35	99.15	0.85	-0.64	10.81	1.76	+	
Alsó-borsod	68501	3886	3700	7586	2964	2897	5861	22	19	41	634	635	1269	225	105	330	3848	3653	7501	41	44	85	98.87	1.13	+0.86	11.07	4.35	(+ -)	
A.-Zemplén	51974	3295	3283	6578	2662	2619	5281	6	1	7	551	562	1113	1	2	3	3220	3184	6404	75	99	174	97.35	2.65	+0.58	12.65	0.04	-	
Felső-borsod	30285	1821	1754	3575	1561	1524	3085	6	6	12	251	220	471	2	—	2	1820	1750	3570	1	4	5	99.86	0.14	+0.42	11.80	0.05	-	
F.-Zemplén	14297	873	817	1690	567	502	1069	11	17	28	274	262	536	19	30	49	871	811	1682	2	6	8	99.52	0.48	-0.14	11.82	2.89	+	
Gömör ...	29996	1891	1723	3614	1516	1350	2866	2	3	5	317	339	656	29	16	45	1864	1708	3572	27	15	42	98.83	1.17	0.74	11.71	1.24	-	
Göna ...	8954	626	626	1252	585	586	1171	—	—	—	33	33	66	2	—	2	620	619	1239	6	7	13	98.96	1.04	+1.07	13.98	0.15	-	
Jng ...	25956	1845	1920	3765	1048	1049	2097	20	8	28	655	727	1382	3	1	4	1726	1785	3511	19	135	254	93.25	6.75	+0.01	14.50	0.10	-	
Összesen ...	268241	16330	15871	32201	12401	12025	24426	95	68	163	3213	2275	6488	334	174	508	16043	15542	31585	287	329	616	98.87	1.13	+0.98	12	—	1.57	+
Mult évben	267559	16330	15553	31883	12539	12075	24614	102	117	219	3050	2830	5880	341	157	498	16032	15179	31211	295	377	672	97.89	2.11	-0.22	11.91	1.56	-	

II. Ismétlő tankötelesekről.

Egyház- megye neve	Ismétlő iskola- köteles 12—15 évig			E b b ő l i s k o l á b a j á r										Jár összesen			Nem jár			Az ismétlő tan- köteleseknek hány százaléka járt ?	Az ismétlő tan- köteleseknek hány százaléka nem járt ?	A mult évhez képest javult (+), esett (—) ?	Felsőbb iskolába já- rók aránya az ismétlő tankötelesekhez	Emelkedett (+), vagy fogyott (—)	
				Helyben hozzánk			Gazdasági is- métlő iskol.			Ipariskolába	Polg. iskolába														Gimnáziumba
	fi	nő	össze- sen	fi	nő	össze- sen	fi	nő	össze- sen		fi	nő	össze- sen	fi	nő	össze- sen									
Abauj ...	830	771	1601	680	700	1380	—	—	—	29	102	70	172	18	829	770	1599	1	1	2	99·87	0·13	+0·28	11·86	+
Alsóborsod	1558	1439	2997	992	1034	2026	—	—	—	291	55	252	307	98	1436	1286	2722	122	153	275	90·82	9·18	—1·19	13·51	+
Alsózemplén	1028	994	2023	914	918	1832	—	—	—	26	23	8	31	7	970	926	1896	58	68	126	93·76	6·24	+6·17	1·87	—
Felsőborsod	723	735	1458	677	719	1396	—	—	—	—	—	4	4	5	682	723	1405	41	12	53	98·42	1·58	+5·93	0·61	—
F.-zemplén	285	304	589	266	295	561	—	—	—	4	9	8	17	4	283	303	586	2	1	3	99·49	0·51	+3·50	3·56	+
Gömör ...	677	423	1100	574	406	980	—	—	—	72	7	13	20	17	670	419	1089	7	4	11	99·—	1·—	+0·77	3·36	+
Torna ...	272	268	540	267	266	533	—	—	—	1	—	1	1	4	272	267	539	—	1	1	99·81	0·19	+2·23	0·92	+
Ung ...	729	743	1472	621	669	1290	—	—	—	20	—	35	35	49	690	704	1394	39	39	78	94·70	5·30	+1·48	5·70	—
Összesen ...	6102	5677	11779	4991	5007	9998	—	—	—	443	196	391	587	202	5832	5398	11230	270	279	549	95·33	4·67	+1·66	6·69	+
Mult évben	6364	6025	12389	4970	5374	10344	—	—	—	600	118	261	379	282	5970	5635	11605	394	390	784	93·67	6·33	—1·30	5·33	—

III. Más vallású hozzánk járó tankötelesekről.

Egyházmegye neve	Római és görög katolikus			Ág. h. evangélikus			Izraelita			Összesen			Az 1912/13. isk. évben járt hozzánk			A mult évihez viszonyítva járt hozzánk		
	fi	nő	összesen	fi	nő	összesen	fi	nő	összesen	fi	nő	összesen	fi	nő	összesen	több	kevesebb	összesen kevesebb
Abauj --- ---	329	382	711	48	49	97	90	123	213	467	554	1021	491	498	989	32	—	—
Alsóborsod ---	98	66	164	10	12	22	40	52	92	148	130	278	175	170	345	—	67	—
Alsózemplén	178	196	374	16	18	34	97	144	241	291	358	649	332	292	624	25	—	—
Felsőborsod ---	80	61	141	5	7	12	22	20	42	107	88	195	100	108	208	—	13	—
Felsőzemplén	85	58	143	18	12	30	57	45	102	160	115	275	141	127	268	7	—	—
Gömör --- ---	180	183	363	58	48	106	25	30	55	263	261	524	309	273	582	—	58	—
Torna --- ---	43	46	89	7	2	9	8	17	25	58	65	123	59	60	119	4	—	—
Ung --- ---	128	131	259	—	—	—	37	62	99	165	193	358	186	251	437	—	79	—
Összesen ---	1121	1123	2244	162	148	310	376	493	869	1659	1764	3423	1793	1779	3572	68	217	149
Mult évben ---	1198	1075	2273	178	198	376	426	505	931	1793	1779	3572	—	—	—	—	—	—

IV. Tanítókról.

Egyházmegye neve	Férfi	Nő	Rendes	Ideiglenes	Lelkésztanító	Okleveles	Nem okleveles	Rendes fizetése						Lakása		Mily arányban járul a tanítói fizetéshez korpótlékkal együtt		Az állam által folyósított se gély a múlt évben	
								az egyháztól		az államtól		korpótléka							
								K	f	K	f	az egyháztól	az államtól	jó	rossz	az egyház	az állam	több	kev.
Abauj ...	69	8	76	—	1	77	—	36475	60	87190	40	—	2400	70	5	28·92	71·08	7·70	—
Alsóborsod ...	78	14	91	1	—	92	—	76315	77	86029	92	—	1014	83	5	46·70	53·30	9·14	—
Alsózemplén ...	73	17	88	2	—	88	2	52314	—	91443	—	—	—	78	16	36·39	63·61	10·95	—
Felsőborsod ...	55	3	54	3	1	54	4	38434	—	59272	—	—	—	47	10	39·33	60·67	15·14	—
Felsőzemplén	27	5	30	2	—	30	2	9380	68	39876	52	—	—	30	2	19·04	80·96	8·61	—
Gömör ...	66	4	66	3	1	68	2	22417	04	75010	—	—	600	55	15	22·86	77·14	21·96	—
Torna ...	26	4	28	2	—	28	2	13707	—	30689	—	—	—	27	2	30·87	69·13	9·75	—
Ung ...	30	3	31	2	—	32	1	17308	—	34047	—	—	—	31	6	33·70	66·30	1·92	—
Összesen ...	424	58	464	15	3	469	13	266352	09	503557	84	—	4014	421	61	34·41	65·59	11·38	—
Múlt évben ...	440	52	454	17	21	459	33	286981	07	228357	98	1010	112500	420	55	45·79	54·21	—	—

V. a) Az iskolákról.

Egyházmegye	VI.	V.	IV.	III.	II.	I.	Hány tantermű ?	Törvényszerű	Nem törvényszerű	Fel- szerelés		Szellemi állása			Nincs osztályozva	A vallástanítás			Nincs osztályozva	Az iskolák hány %-a jól megfelelő
	o s z t á l y ú									Kellő	Hiányos	Jól megfelelő	Megfelelő	Nem meg- felelő		Jól megfelelő	Megfelelő	Nem meg- felelő		
Abauj... ..	67	2	—	—	—	—	68	73	5	70	8	54	21	—	1	13	2	1	—	70 %
Alsóborsod ...	47	—	5	—	—	—	92	86	6	90	2	58	30	2	2	—	5	—	—	63 %
Alsószemplén ...	45	8	16	4	12	7	90	71	19	61	29	45	42	3	—	—	18	—	—	50 %
Felsőborsod ...	49	2	—	1	—	—	58	50	8	44	14	33	21	—	4	—	12	—	—	57 %
Felsőszemplén ...	20	12	—	—	—	—	32	29	3	29	3	13	18	1	—	3	7	—	2	41 %
Gömör	61	4	1	—	—	—	70	56	14	41	29	41	27	1	1	10	1	—	—	59 %
Torna	25	1	1	—	—	—	30	27	3	26	4	17	8	3	2	2	—	—	—	57 %
Ung	27	4	2	—	—	—	37	34	3	33	4	16	16	5	—	17	7	—	7	43 %
Összesen	341	33	25	5	12	7	487	426	61	394	93	277	183	15	9	45	52	1	9	57 %
Mult évben	336	34	18	11	16	6	489	429	60	398	91	373	101	6	16	81	13	1	8	76 %

V. b) Az iskolákról.

Egyházmegye	Hány új iskola állított a lefolyt iskolai évben	Hány iskolát adtak át a lefolyt isk. évben		Mennyi volt az átadott iskolai vagyyon		Mennyi az anya- és leány-egyházakban			Mennyi a			Hány tanítói állás van üresedésben	Az iskola fentartására fordított összeg (a tanítói fizetésen kívül)		
		az államnak	a községnek	kor.	fill.	az állami iskola	a községi	a társulati	külön fiu	külön leány	vegyes		iskolák száma	korona	fillér
Abauj	—	—	—	—	—	16	—	—	—	—	69	3	3688	05	
Alsóborsod	—	—	—	—	—	3	—	2	1	1	50	1	78968	37	
Alsózemplén	—	—	—	—	—	16	2	—	3	3	84	—	9692	—	
Felsőborsod	—	—	—	—	—	3	3	6	—	—	52	3	30259	20	
Felsőzemplén	—	—	—	—	—	12	1	—	1	1	30	1	1168	—	
Gömör	—	—	—	—	—	9	2	—	—	—	66	1	10857	83	
Torna	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	28	—	3809	44	
Ung	—	—	—	—	—	29	2	—	1	1	35	4	2553	73	
Mult évben	—	—	—	—	—	90	10	8	6	6	414	13	140996	62	
Összesen	2	2	—	—	—	84	13	10	5	5	414	8	72905	56	

42. Czinke István előadó betérjeszti a nem felekezetünkhöz tartozó középiskolákba járó ref. növendékek 1913—1914. évi vallásvizsgáiról szóló alábbi jelentését:

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

Midőn utolsó előadói jelentésemet a Főt. Közgyűlés elé mély tisztelettel betérjesztem, őszintén sajnálom, hogy e szép munkamezőtől megválni vagyok kénytelen. De a szó szoros értelmében kénytelen vagyok, mert esperes társaim tehetnek mellettem bizonyoságot, hogy az esperesi hivatal viselőjét annyi szellemi és irodai munka terheli, amely a legjobb igyekezetű és legmunkabíróbb embernek is lekipásztori tisztétől fennmaradt minden percét a legteljesebb mértékben igénybe veszi.

Sajnálom ezt a munkamezőt elhagyni, mert a legnagyobb lelki gyönyörűséggel jártam rajta, mióta Egyházkerületünk bölcsessége ezt az előadói tisztet 11 évvel ezelőtt létesítette s figyelmét egy addig teljesen elhanyagolt munkatérre, hogy úgy mondjam: az iskola „szórványaira“ is kiterjesztette, megelőzvéen ebben valamennyi egyházkerületet. Sok lelkes apostolt tanultam megismerni ez idő alatt, kik anyaszentegyházunknak e külső, hevenyészett erődeit sokszor igazán senkitől nem látva, senkitől nem méltányolva, erejük teljes megfeszítésével védelmezték. Évenként megtett jelentéseimben igyekeztem a Főt. Egyházkerület figyelmét is reáterelni ezekre a hű munkásokra, akiknek soraiba most odaállott egyházkerületünk ifjú püspöke is, aki körültekintő figyelmével itt is kezébe vette az irányítást s a vallásvizsgákra kiküldött egyházkerületi megbizottakat eljárásuk egyöntetűsége s tartalmasabbá tétele érdekében, pontokba szedett tájékoztató jelentő-lapokkal látta el.

Éppen azért most már egy kivételével mindenünnen kimerítő jelentések érkeztek be, amelyek kevés szóval is többet mondanak és hűbb képet adnak némely eddigi terjedelmesebb, de a lényegét sokszor kifelejtő vizsgai referádánál.

Örömmel bizonyítom ezek alapján, hogy idegenben szétszórt gyermekeink vallásos nevelése kilenczederésben megbízható és jó kezekbe van letéve. Az elenyésző csekély hányadnál is nem annyira a buzgóság hiányzik, mint inkább a nevelői rátermettség.

Hiányok, panaszok bőven vannak, de sajnos, anyagi erőnk elégtelensége miatt most még nem tudunk segíteni.

Miskolc, Ungvár régóta sürgeti a rendes vallástanítói állás

mielőbbi szervezését, mert a segédlelkészek most is elég megnyugtató sikerrel fáradoznak ugyan, de az önállósítás által a tanítási eredményt a fokozottabb kívánalmaknak is megfelelővé s mindenek felett állandóbbá lehetne tenni.

Mezőkövesd külön káplánság létesítését kívánja, ami által a vallástanítás kérdése is meglenne oldva.

Tokaj megújítja tavalyi kérelmét, hogy vallásóráinak száma 2-ről 4-re emeltessek s megfelelőleg díjaztassék. Úgy tudom, Püspökünk ez iránt meg is tette a kellő lépéseket.

Ungváron régi gyakorlat, hogy a gör. kath. tanító- és tanítónőképző-intézet növendékei, valamint az agyagipari szakiskola tanulói az évvégi vallásvizsgákon nem szoktak megjelenni. (Most ugyan a tanítónőképzőbeliek kivételesen megjelentek és igen szépen vizsgáztak is.) Aminek az az oka, hogy a vallástanból már előbb megkapták érdemjegyeiket. Kéri a kerület intézkedését. De szerintem itt semmi intézkedésre nincs szükség, csupán a vallástanítót kell útasítani, hogy vagy ne adjon vizsga előtt érdemjegyet, vagy a vizsgát a mostaninál korábbi időben tartsa meg.

Egerből panaszoznak, hogy az Angol-kisasszonyok zárdájának bentlakó növendékei a mi templomunkban egész éven át egyszer sem jelenhetnek meg a vasárnapi istenizszteleten. Állítólag azért, mert az intézetből — szabályaik szerint — apácafelügyelet nélkül ki nem bocsáthatják őket, az apáca meg nem kísérheti a kálvinista templomba — természetesen. Orvoslást sürgetnek

Előadják azt is, hogy ugyancsak az Angol kisasszonyok intézetébe járó növendékek vallásos oktatásáért és pedig heti 6 óráért az egeri egyház pénztára fizetett idáig évi szerény száz koronát. Jövőre azonban ezt is kénytelen beszüntetni. Kárpótlását az Egyházkerület kegyességétől és pénztárától várják.

Nagyrocén az ottani ev. lelkész oktatta vallásra idáig valamint énekekre is a ref. növendékeket is. Természetesen nem a mi vallásunkra és nem a mi énekeinkre. Most egy ref. vallású polg. iskolai tanár kerülvén Rőcére, Püspök úr előterjesztésemre azt bizta meg szept. 1 től a ref. növendékek vallás- és énektanításával.

A sárospataki tanítóképezdéről Bálint Dezső esperes úr a következőket jelenti: „Szinte szégyenletes, mily kevés készültséget mutattak fel a képesítősök az orgonázásból.“ Így volt ez máskor is. Kérdezősködéseimre azt felelte a képezdei zenetanár úr, hogy neki az orgonázás tanítása egyházi éneklésünkre való vonatkozással nem kötelessége. Főiskolánk énektanára szintén azzal mentette

magát, hogy ő csak az egyházi énekek tanítására van kötelezve hetenkint egy órán; azonban kijelenti, hogy szives készséggel tanítja az orgonázást is, ha neki erre módot szolgáltatnak; pl. egy óra helyett két órát bocsátanak rendelkezésére. Ez azonban nem elegendő. Ezt a kérdést alaposan rendezni kell. Mert nemcsak Patakon, de a Révész Kálmán esperes úr elnöklete alatt Eperjesen pótvizsgázó tanítójelöltek sem tesznek vizsgát az orgonázásból. Mint méltóztatnak tudni, az egyházi ének és egyházi zene tantervének megkészítésével a Sárospataki Ref. Lapok f. évi 40-ik számában Harsányi István főgimn. vallástanár úr is foglalkozott s az általa ajánlott megoldást én is szükségesnek s célravezetőnek tartom s jelentésem végén erre határozati javaslatot is fogok előterjeszteni, mely nemcsak Sárospatakon, de az egész vonalon hivatva lesz ezt az égető és elhanyagolt bajt gyökeresen orvosolni.

Ennyi egyelőre a kívülről jövő panasz. Az én panaszom pedig az, hogy az egyházkerületi kiküldöttek nem méltatták kellő figyelemre múlt évi őszi gyűlésünk 63. jegyzőkönyvi határozatának c) pontjába foglalt amaz utasítását, hogy „a helyszínén szerzett tájékozódás és tanácskozás után az egyházi énekek az egyes intézetekben való taníttatására alkalmas egyének kijelölésére s esetleges díjazására vonatkozólag legközelebbi jelentésükben terjeszsenek be javaslatot.“

Nem sokan adtak javaslatot, jól lehet erre őket a püspök úr külön is felhívta s jóllehet az énektanítás mizériái még mindig uralkodnak. Akik javaslatot adtak is, inkább a díjazásra fektették a súlyt, mint a tanításra. S ezek is olyan kisebb helyeken kívánják az énektanítás rendezését, ahol voltaképen nincs is mit rendezni, — mint Mezőkövesd, Gálszécs, Nagymihály, mert a tanítványok száma oly csekély, hogy a vallástanító nem is tud velük mit csinálni, ha a vallástanításon kívül énektanítással is nem foglalkoztatja őket.

Az énektanításra vonatkozó tavalyi határozatunk tehát megújítandó, valamint az egyházkerületi megbizottak kezébe adandó jelentő-ívekbe még egy új pont is iktatandó, mely a vasárnapi istentiszteletek látogatására vonatkozik.

Részletes jelentésem a következő:

1. Dobsina. A polgári fiúiskolának volt 6, a leányiskolának 30 ref. növendéke. Összesen 36, (tavaly 38) akik csekély kivétellel jeles és jó eredménnyel vizsgáltak. Tanulták a Kovácsy biblia

vallástanát és a Kiss József Hit- és Erkölcstanát az I—II. és III—IV. osztály együttesen, heti 2—2 órán. Az oktatást végezte most is Szombathy László polgári iskolai tanár, aki a vallástanítási órák alatt éneket is tanított, még pedig kiváló eredménnyel, sőt a leányiskolában még a kiválónál is meglepőbb sikerrel. Tiszteletdíja 300 korona, melyből 200 koronát (óránként 50 kor.) az állampénztár, 100 koronát pedig az egyházkerület pénztára fizetett. Elnökölt a vizgán Réz László egyházkerületi megbízott.

2. Eger. Az összes középfokú tanintézetekben tanult 94 ref. növendék, kik heti 30 órán részesültek vallásoktatásban. És pedig az állami főreáliskolába járt 37, cisterciták főgimnáziumába 26 növendékünk. Oktatta Tóth István lelkész 1700 kor. tiszteletdíjért, melyet az államtól kapott. Ez a tiszteletdíj a növendékek számával változik. 60 növendéken alól csak 900 korona jár. Ugyancsak Tóth István tanította a róm. kath. fitanítóképzőbe járó egyetlen I-ső osztályú növendéket is díjazás nélkül. Éneket ez az egy tanuló a gimnáziumi növendékekkel együtt tanult. Az angol kisasszonyok leánynevelő intézetében (amely áll polgári,- felsőleányiskolából és tanítónőképzőből), Kőszeghy Gábor segédlelkész tanított 24 növendéket 100 kor. tiszteletdíjért s az állami polgári leányiskolában ugyancsak ő 6 növendéket szintén 100 korona tiszteletdíjért. Előbbi 100 koronát az egyház, utóbbit az állam adta.

Kézikönyvek az egyházkerület által kijelöltek. A tanítás eredménye azokban az intézetekben, ahol maga a lelkész tanít, minden elismerésre méltó; a segédlelkész munkája azonban — a jelentés szerint — sok kívánni valót hagy fenn. Nem azért, mintha a buzgóság hiányoznék, hanem hiányzik a rátermettség. Kevés benne a lélek és élet.

Az énektanítás csak akadályokkal történhetett, részint bent az intézetben a vallásórán, részint külön órán az intézeten kívül. Az angol kisasszonyok 8 bentlakó növendéket sem templomba, sem énekórára nem bocsátottak. A főreál- és főgimn. növendékei a vallásórán való éneklésen kívül hetenkint egy órán együttesen is részesültek énektanításban az énekvezér által. Egyházkerületi megbízott: Diószeghy Mihály átányi lelkész.

3. Eperjes. Az állami tanítónőképző intézetnek 10 ref. növendéke volt. (Tavaly 16), akiket kitűnő eredménnyel Gönczy Gábor lelkész oktatott 700 korona állami tiszteletdíjért, heti 8 órán, az egyházhatóságilag megállapított tananyagból, de az egyháztörténel-

met a hittannal megcserélve és felsőbb osztályra hagyva, holott megfordítva kellene történnie.

Az ev. tanítóképző 12 növendékét és a gör. kath. tanítóképző 2 növendékét együttesen heti 4 órán, szintén a lelkész tanította ugyanolyan buzgósággal, de természetesen a leányokénál kisebb eredménnyel. A leányoknál tapasztalat szerint mindig nagyobb az igyekezet. Tiszteletdíja volt 300 korona egyházkerületünk pénztárából. Az I—II. és III—IV. osztály csoportosítva tanult, amiért a tananyag is váltakozó.

Az énektanítást szintén a lelkész végezte a rendes vallásórakon. Minden órát énekkel kezdenek.

Egyházkerületi megbizott: Révész Kálmán.

4 Kassa. Kassán 8 középfokú intézetben heti 17 órán (tavaly 27) vallásoktatásban részesült 148 növendék, akik az egyes intézetek közt így oszlottak meg:

A premontrei főgimnáziumba járt 31 ref. tanuló; az állami reáliskolába 17, akiket együttesen heti 8 órán a kerület által kijelölt könyvekből Felméry Albert segédlelkész részesített oktatásban olyan szép eredménnyel, hogy a 48 tanulóból 43 jelesen vizsgázott.

A felsőkereskedelmi iskola 11 s az Orsolya-rendi tanítónőképző 10 növendékét szintén Felméry oktatta heti 1—1 órán, és ezt is olyan sikerrel, hogy a 21 növendékből csak 1 vizsgázott jóra, a többi jelesre. Tankönyvek az elfogadottak. Tiszteletdíja volt 1290 korona, amelyből 900 koronát az állam, 350-et az egyházkerület, 40 koronát pedig az Orsolya-rendi tanítónőképző növendékei fizettek. Fejenként 4 koronát.

A Domonkos-rend polgári leányiskolájába járt 14 tanulónk, (tavaly 6) az állami polgári fiúiskolába 28, (tavaly 32, azelőtt 40.) Tanultak bibliai vallástant, hit és erkölcsant s egyháztörténetet, amott heti 1 órán, itt 2 órán; a leányiskolában majdnem tiszta jeles, a fiúiskolában közepesebb eredménnyel. Az oktatást mindkét intézetben Babus Gyula segédlelkész végezte 150 korona tiszteletdíjért, melyből 100 koronát az állam fizetett, 50-et a polgári leányiskola növendékei.

Az állami felsőbb leányiskolába járt 30, az Orsolyarendi női gazdasági intézetbe 7 növendékünk. Majd mindnyája jeles készültséget tanúsított. Amazok heti 3 órán három csoportban, ezek heti egy órán tanultak Makay Kálmán javítóintézeti lelkész vezetése alatt. A felsőbb leányok az egyházkerület által kijelölt anyagot; a gazdasági intézetbeliek az egyháztörténelem reformáció utáni ré-

szét tanulták. Tiszteletdíj az államtól 300 kor. s az Orsolyarendtől 140 kor.

Az egyházi énekeket mindenik intézetben a vallásórákon gyakorolták. Egyházkerületi megbízott: Révész Kálmán.

5. Gálszécs. Polgári iskolában volt öt ref. növendék, akik kitűnő előmenetelt tanúsítottak. Az oktatást végezte Péter Mihály lelkész heti 3 órán 90 kor. a polgári iskola pénztárából folyósított tiszteletdíjért, az énekeket gyakorolták.

Egyházkerületi megbízott: Máthé Miklós kisazari lelkész.

6. Homonna. Homonnán van állami polgári fiú és felsőkereskedelmi iskola és róm. kath. jellegű polg. leányiskola. Ezekben az intézetekben a vallásos oktatást Böszörményi Sándor helybeli lelkész végezte lelkiismeretes odaadással. Keze alól értelmes és buzgó egyháztagok kerülnek ki. Itt az énektanításra is nagy gondot fordítanak. A heti órák száma a három intézetben öt. Növendékek összes száma 13. Tiszteletdíj az államtól 200 korona.

Egyházkerületi megbízott: Péter Mihály gálszécsi lelkész.

7. Miskolc. A növendékek száma évről-évre szaporodik. A lefolyt iskolai évben 299 ref. tanuló nyert három segédlelkésztől vallásos oktatást heti 20 órán, 1200 korona állami tiszteletdíjért.

A tanítási eredmény mindenütt megnyugtató. A növendékek a következő öt középfokú intézet között oszlottak meg: a kir. kath. gimnáziumba járt 12 növendékünk. Tanított László Sándor segédlelkész. Az állami polgári leány és róm. kath. zárdai polgári leányiskolába járt 52+8; az állami polgári fiúiskolába járt 135. Tanított e két intézetben Isaák Imre s.-lelkész. A felsőkereskedelmi iskolába járt 26; az állami fém és vasipari szakiskolába járt 32. E két utóbbi intézetben tanított Igaz József s. lelkész szép eredménnyel. Énektanítás itt nem történt. A többi intézetekben a vallásórákon gyakorolták az éneklést a növendékek a segédlelkészek vezetésével.

Egyházkerületi megbízott: Tóth Béla miskolci lelkész.

8. Mezőkövesd. Az összes ref. tanulók száma 17. És pedig a kir. kath. főgimnáziumban 11, az államilag segélyezett polgári magán fiú- és leányiskolában 6. Előbbieket oktatta Vajda Sándor lelkész heti 2 órán, az államtól nyert 200 korona tiszteletdíjért, az utóbbiakat Abonyi Erzsébet ref. vallású polgári iskolai tanítónő ingyen heti 2 órán. Az eredmény jó. Énekelni azonban csak a gimnázisták tanultak.

Az énektanítást jövőre a helyi segédlelkészség felállításával lehet megoldani.

Egyházkerületi megbízott: Szabó András mezőkeresztesi lelkész.

9. Nagymihály. Új szerzemény. Polgári fiú és leányiskolájában most történt először vallástanítás. A növendékek száma 3 osztályban 8, kiket együttesen heti egy órán Virágh József lasztoméri lelkész oktatott hittanra és bibliai vallástanra, jó eredménnyel. Tiszteletdíja volt az intézet pénztárából 50 korona.

Egyházkerületi megbízott Máthé Miklós kisazari lelkész, aki az énektanítást egy ref. tanítóra kívánja bízni az egyházkerülettől adandó 40 korona díjazás mellett, ami azonban szükségtelen, mivel a vallástanító lelkész kitűnő énekes és híres pataki chórusság volt.

10. Nagyrőce. Állami polgári fiú és felsőkereskedelmi iskolájának volt 17 ref. növendéke (tavaly 21.). A vallásoktatást most is Hoznek Lajos helybeli evang. lelkész végezte az állam által adott 300 korona tiszteletdíjért, heti 7 órán, vagyis minden osztályban 1 órán. Tanultak egyháztörténetet, hit- és erkölcsstudományt, természetesen ev. kézikönyvekből, minthogy oktatást is közösen nyertek az evangélikusokkal. Énekeket is közösen tanultak Szivák János rendes tanártól, szintén ev. énekeskönyvből.

Az oktatás nagy szakavatottsággal, kellő tárgyilagossággal s igen jó eredménnyel történt.

Egyházkerületi megbízott: Magyar István gicei lelkész.

11. Rimaszombat. Az itteni állami polgári leányiskolának volt 36 ref. növendéke, (tavaly 32) akiket osztályonként 2—2 órán Simon Mihály helybeli lelkész részesített vallásoktatásban jeles eredménnyel. Tiszteletdíj az államtól 200 korona. Tanultak Bibliai vallástant, Hit- és Erkölcsstant s Egyháztörténetet. A növendékek az istenitiszteleten minden vasárnap résztvettek. Egyházi énekeket az egyház kántorától külön heti egy órán tanultak,

Egyházkerületi megbízott: Czinke István.

12. Rozsnyó. Az ev. főgimnáziumba járt 46, (tavaly 44), az ev. polgári leányiskolába 15 (tavaly 14) ref. növendék. Mindkét intézetben Réz László lelkész végezte az oktatást a nála megszo-kott buzgósággal, az egyházhatóságilag megállapított tankönyvek alapján. Tanított a gimnáziumban heti 8 órán; a polgári iskolában 1 órán. Tiszteletdíja volt a gimnáziumi vallástanításért az államtól egy-egy óra után 100 korona, összesen tehát 800 korona.

Az éneket is a lelkész tanította, amiről a növendékek a vizsgán is bizonyoságot tettek. Itt az énektanítás véglegesen egy orgonista hitoktatói állás szervezésével rendezhető.

Egyházkerületi megbízott: Dusza János pelsőci lelkész.

13. Sárospatak. Bálint Dezső egyházkerületi megbízott a polgári leányiskoláról csupán annyit jelent, hogy az eredmény teljesen megfelelő. A tanítóképzésben kitűnő volt. De a polgári leányiskoláról további adatokat nem szolgáltat.

A tanítóképzésben a vallástant a lefolyt iskolai évben is a konventi tanterv szerint s az egyházkerület által kijelölt tankönyvek alapján tanította Harsányi István főiskolai tanár heti 2—2, összesen 8 órán. A növendékek száma volt az I. osztályban 19, a II-ikben 8, a III-ikben 7, a IV-ikben 18. Összesen 52.

14. Sátoraljaujhely. A város öt középfokú iskolájában mindenütt Papp József vallástanító lelkész végezte az oktatást s a jelentés szerint elismerésre méltó dícséretes munkát teljesített. Heti óráinak száma 17. A növendékeké 169. Tiszteletdíja 1260 korona. A növendékek így oszlottak meg: a róm. kath. főgimnáziumba járt 60 ref. tanuló; az állami polgári leányiskolába 54; a magán polgári fiúiskolába 31; a róm. kath. leánynevelő intézetbe 9; a városi felső kereskedelmi iskolába 15.

A polgári leányiskolában az egyházi énekeket Szalay Béla ref. kántor tanította heti 1 órán. A többi intézetben az énekek a vallásórák keretén belül gyakoroltattak, a vallástanító lelkész vezetésével.

Egyházkerületi megbízott: Rohoska József theol. tanár.

15. Tokaj. Van állami polgári fiúiskolája 38 (tavaly 32) ref. tanulóval. Az I-ső osztály tanulta a bibliai vallás tan ószövetségi; a II-ik osztály az újszövetségi részét; a III—IV. oszt. együtt a népiskolai hit- és erkölcs tan. Tehát most sem egészen a kijelölt tananyagot és kézikönyvet használták. Heti órák száma 3, bár a miniszter csak kettőt engedélyezett. Jövőre a lelkész 4 óra kieszközlését kérelmezi.

A tanítás eredménye megnyugtató. Tiszteletdíj az államtól 100 korona.

Egyházkerületi megbízott: Pálóczy József mádi lelkész.

16. Ungvár. Az állami polgári leányiskolába járt 44 ref. növendék. A gör. kath. tanítóképzésbe 6. Amazokat heti 4, ezeket heti 3 órán Komjáthy Gábor lelkész tanította jeles eredménnyel.

A polgári leányiskoláért 200 korona tiszteletdíjban részesült az államtól.

A kir. kath. főgimnáziumba járt 48 növendékünk. Az I—II. osztályt tanította Réthy László s. lelkész, a III—VIII. osztályt Komjáthy Gábor. Heti órák száma 8. Tankönyvek a kijelöltek.

Az állami főreáliskolába járt 23 ref. tanuló. Az I—III. oszt. tanította Réthy László, a IV—VI. osztályt Komjáthy Gábor. Tiszteletdíj 800 korona.

A görög kath. tanítóképzőnek volt 7 növendék. Tanította heti 2 órán Réthy László egyháztörténelemre.

Ungváron tehát volt az összes ref. növendékek száma az öt középiskolában 132, amely tekintélyes szám megköveteli egy önálló vallástanári állás mielőbbi létesítését.

A tanítás eredménye ezekben az intézetekben gyengébb, mint a tanítónőképzőben s a polgári leányiskolában, ami az elégtelen tanerőre s azoknak tulságos elfoglaltatására vezethető vissza.

Az egyházi éneket mindenik intézetben heti egyegy órán tanította Sulyok János ref. tanító, összesen 180 korona tiszteletdíjért.

Egyházkerületi megbízott: Maksa József nagykaposi lelkész.

17. Végül beterjesztem a nem felekezetünkhöz tartozó képzőintézetekben végzett tanítójelöltek vallásés énektanítói vizsgálatáról Eperjesen, 1914. június hó 27-én felvett jegyzőkönyvet. E szerint a megnevezelt napon vizsgára állott 8 jelölt, 4 fi, 4 nő, akik a következő osztályzatot nyerték: Bartha Rózsa kitűnő, énekből jeles; Faragó Eszter kitűnő; Soós Viola kitűnő, énekből jeles; Kalbay Julia kitűnő. Bíró Antal kitűnő, Janócsik András kitűnő, Kántor Lajos jó, énekből jeles; Koncz Miklós jeles, énekből kitűnő.

Ezekben megtéve tiszteletteljes előterjesztesemet a következő határozati javaslatot bátorkodom benyújtani:

a) Mondja ki a főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés, hogy Czinke István előadó lemondását indító okainak méltánylása mellett elfogadja s helyének betöltése iránt még a jelen gyűlés folyamán intézkedik.

b) Az egri angol kisasszonyok internátusában nevelt kálvinista leányoknak a vasárnapi istenitiszteleteken való résztvehetése tárgyában felkéri püspök urat, hogy az út és mód megtalálása iránt lépjen érintkezésbe az egri érsek-séggel.

c) A sokféle középfokú iskolára és a növendékek nagy számára való tekintettel mindenekelőtt Miskolcon és Ungváron kíván önálló vallásitanítói állásokat rendszeresíteni, mihelyt megfelelő anyagi erő áll rendelkezésére.

d) Az énektanítás nagy egyházi fontosságára tekintettel megújítja az 1913. évi őszi közgyűlés 63. számú jegyzőkönyvi c) pontban foglalt határozatát s utasítja az egyházkerületi megbízottakat, hogy annak értelmében terjesszenek be legközelebbi jelentésökben véleményes javaslatot.

e) Gondoskodik a tanítóképző-intézeti képesítő-vizsgálati szabályzatban megkövetelt olyan tanterv készítéséről, a mely az állami vagy nem felekezeti tanítóképzőkben tanuló ref. tanítójelölteknek tanítandó egyházi ének és egyházi zene (orgonálás) anyagát felölelje s módszeres útmutatással legyen egybekapcsolva. E tanterv és utasítás elkészítésére: Hodossy Béla sárospataki állami tanítóképző-intézeti igazgató elnöksége alatt Kovács Dezső képzőintézeti ének- és zene-tanárból s H. Bathó János főiskolai ének- és zenetanárból álló bizottságot kéri fel.

Mély tisztelettel kérem jelentésem tudomásúvételét s határozati javaslatom elfogadását.

Egyházkerületünk a jelentést tudomásúvételül veszi s az előadó határozati javaslatát elfogadja, ehhez képest

a) Czinke István előadó ismételt lemondásának okai előtt meghajolva, azt fájdalmasan veszi tudomásúvételül, mert Czinke István rátermettségével, ügyszeretetével, a vallásoktatásügy előbbrevitelére irányuló munkájával, melybe lelke egész szerelmét beleöntötte, elhervadhatlan érdemeket szerzett magának s kivívta Egyházkerületünknek teljes elismerését s ezért amidőn érdemeit jegyzőkönyvünkben megörökítjük, reméljük, hogy az ügy iránti buzgó szerelmével, régi tapasztalataiból folyó jó tanácsával ezután is ott lesz munkásaink között.

Az előadó lemondásával megüresedett helyet Fodor György egyh.-ker. papi aljegyzővel tölti be.

b) Tisztelettel kéri fel a Főt. és Méltóságos Püspök urat, hogy lépjen érintkezésbe az egri érsekséggel s találjon utat és módot arra, hogy Egerben az angol kisasszonyok internátusában nevelt kálvinista lányok a református istenítiszteleteken Vasárnaponként megjelenhessenek.

c) A sokféle középfokú iskolára és a növendékek nagy számára való tekintettel kimondja, hogy legelőször Miskolczon, aztán Ungváron önálló vallástanítói állásokat rendszerezsít s az állásokat betölti, mihelyt megfelelő anyagi erő áll rendelkezésére.

d) Az egyházkerületi megbizottak figyelmét ismételten felhívja az 1913. évi őszi közgyűlés 63. sz. jegyzőkönyvi c) pontban foglalt határozat szigorú betartására.

e) Hodossy Béla sárospataki állami tanítóképzőintézeti igazgató elnöklete alatt bizottságot küld ki, melynek tagjai Kovács Dezső képzőintézeti ének és zenetanár s H. Bathó János főiskolai ének- és zenetanár, kérvén őket a Tanítóképzőintézeti képesítő vizsgálati szabályzatban megkövetelt olyan tanterv készítésére, mely az állami vagy nem felekezetünkbeli tanítóképzőkben tanuló ref. tanítójelölteknek tanítandó egyházi ének és egyházi zene (orgonálás) anyagát felölelje s módszeres utasítással legyen egybekapcsolva.

43. Szakelőadó előterjeszti a missiói bizottságnak a missiói egyházak 1913. évi életéről szóló következő jelentését :

Főtiszteletű Egyházkerületi Missiói Bizottság!

Mély tisztelettel van szerencsénk előterjeszteni a tiszánineni egyházkerület területén lévő missiói egyházak 1913. évi életéről szóló jelentésünket. Ez az első alkalom, midőn jelentésünket a missiói lelkészek részére az Egyetemes Konvent által készített kérdő-ívek és azok mellékletei alapján készíthettük el. És ez a körülmény a multakhoz képest mindenestre bizonyos haladást jelent, mert nagyobb rendszerességet kívánt a missiói lelkészekről jelentéseikre vonatkozólag, de még így is maradt fenn kívánni való úgy az Egyetemes Konvent által kiadott nyomtatványok, mint az azt kitöltő missiói lelkészek, különösen pedig az ezen jelentéseket felülbíráló egyházmegyei missiói bizottságokkal szemben, de ezekről nem itt, hanem alább, alkalmasabb helyen fogunk előterjesztést tenni.

Ami jelentésünket illeti, magunk is ehez az előirt rendszerhez szabjuk magunkat és azon nyomokat fogjuk követni, melyeket az Egyetemes Konvent kijelölt.

A beadott jelentések alapján először is általánosságban szólunk a tiszánineni egyházkerület területén lévő 11 missiói egyházunk 1913. évi életéről, kitérve.

E kép általában véve eléggé megnyugtató, kivéven Minajt, ahol úgy látszik súlyos belső bajok léptek fel. Mindenik egyházunk a számára kimért úton halad, építgeti Isten országát hittel, buzgósággal, szeretettel és áldozatkészséggel. Némelyik kevesebb akadályllyal, a másik többel. Egyik nagyobb, a másik kisebb sikerrel, de a legkisebb is tisztességes eredménnyel.

Ilyen akadályok a hívek szétszórtsága (Ózd, Eger, Homonna, Eperjes), továbbá a vallástanítással járó nagy elfoglaltság s a munkaerők hiánya (erre is az előbbieket példák.) Ezért az egri, saját bevallása szerint, bár segédlelkésszel működik, — nem fordíthat elég gondot a szór

ványban lévő hivekre s az eperjesi sem utazhatik annyit, amennyit a hivek kellő gondozása igényelne. Ugyanez mondható a rozsnyói lelkésről is.

Ehez járúl az utazással járó költségeknek s a fizetésnek elégtelensége s azon állandóan hangoztatott panasz, hogy a lelkészek nem képesek ellátni a hiveket nyomtatott valláserkölcsei termékekkel, hiterősítő és hitvédelmi iratokkal.

A más felekezetek által vetett akadályokról három egyház lelkésze emlékezik meg; a homonnai jelzi, hogy a r. katolikusokkal való egyenlenség megszűnt ugyan, de a surlódásnak mégis maradt egy lapja s ez a velök egyesülési viszonyban lévő evangélikus egyház, mely jogosulatlan követelésével gátat vetett egy, a Varannón építendő prot. templom építési törekvései elé.

Az abodi misszionárius tanító arról beszél, hogy a katolikusság gyűlöletével nem egyszer kell harcot vívniok, de a szeretet fegyvereivel igyekeznek győzni. Ebbe a körbe tartozik az egrí lelkésznek azon panaszja, hogy a vegyes házások körében nem egy helyen viszály van a miatt, hogy a ref. fél egyházi adót kénytelen viselni, a r. katolikusok azonban Egerben nem adóznán, szivesebben nevelik a vegyes házások gyermekeiket a r. kath. vallásban.

E bajok közül egynémelyik már a megoldás útján van. Az eperjesi missió kettéválasztása iránt megtétettek a kezdő lépések; a munkaerő szaporítása iránt a rozsnyói missiói körben nemkülönben folyamatban van a munkaerők szaporítása segédlelkészi állások szervezése folytán is. Kezdeményezéssel éltünk a fizetésrendezéseket illetőleg is, részint a díjlevéltervezetek útján, részint a vallástanítási tiszteletdíjaknak fuvar költségek általi felemelésével; többször sürgettük a hiveknek valláserősítő iratokkal való ellátását. Szóval, leszámítva az örök akadályt, az ellenféllel való küzdelmet, mely különben hovatovább kisebbedni fog, részint az idők szelleme, részint belső erősödéseink által, — egyházkerületünk azon az úton van, hogy a missió útjában álló akadályokat hovatovább elhárítsa.

Ezen még meglévő, de orvoslásra váró bajoktól eltekintve, missiói egyházainkban anyagi, szellemi és erkölcsi

tekintetben nemcsak hogy sülyedés nem állott be, de több örvendetesen nő, fejlődik, izmosodik a minaji kivételével, mely a sülyedés symptomáit tünteti fel. Ezek közül megemlítem Ózdot, ahol a hívek nagy megterheltesökkel akármely fényes egyháznak becsületére való eredményt mutattak fel, egy a kor igényeinek mindenben megfelelő lelkészlakás újjáalakításával. Eperjest, amelynek területén a feketehegyi fürdőben, a fürdőző közönség áldozatkészségéből, egy svéd-norvég stýlben készült templomot szenteltek fel nov. 17-én, de amely missiói terület anyaegyháza maga is erős lépésekkel halad egy Eperjesen emelendő templom megvalósulása felé, amennyiben idáig 72 889 kor. 62 fillért szedtek össze e célra. Egert, ahol a templom alap majdnem 90 ezer korona és Homonnát, amely missiói körben két helyen is folyik egyszerre a buzgólkodás ref. templom emelése érdekében, u. m.: Varannón és Mezőlaborcon; Bacskát, ahol a lelkészlak 550 koronával renováltatott.

II. Szervezet.

Az egyházkerület területén lévő missiói egyházak szervezetére nézve az 1. sz. melléklet nyújt felvilágosítást. Ehez külön jelenteni valója az abaúji egyházmegyében levő eperjesi missiói egyház lelkészének az, hogy a két vármegyére kiterjedő missió minden községét felsorolnia teljes lehetetlen; az alsóborsodi egyházmegyében levő egri egyház lelkészének az, hogy Csehiben és Szucsón a bányatelep fokozatos fejlődésével erős kilátás van a ref. hívek szaporodására s lehetséges, hogy e helyek rövid időn fiók, vagy leányegyházakká fognak alakulni; a bodrogszentesi megjegyzi, hogy az u. n. fiókegyházak együtt alkotják a vékei leányegyházat s maga a nevet adó anya egyház: Bodrogszentes teljesen ki van véve a missiói körből s mint önálló anyaegyház áll fenn. A homonnai (F. Zemplén) előadja, hogy a homonnai, mezőlaborci, színnai, sztrópkói járások területén az ág. evangélikusokkal egyesülési viszonyban vannak (bár ezt az ág. ev. hatóság soha sem ismerte el) az egyházi adót a ref. törvényekben megállapított kulcs szerint fizetik.

E megjegyzésekből kitetszőleg egyik missiói egyházunkban, u. m. Bodrogszentesnél a szervezet tekintetében bizonyos rendezetlenség állván fel mindmáig, amennyiben a missiói lelkész azon nézeten van, hogy a bodrogszentesi missió az anyaegyház nélkül csak a körzetekből áll s összes kimutatásait ehhez képest készíti el évről-évre, e tekintetben tehát bizonyos intézkedést fogunk kérni.

Az egyházkerület területén levő missiói egyházak híveinek számát s a népmozgalmi viszonyokat a 2. sz. melléklet tünteti fel. Ehez az eperjesi (Abauj), az ózdi (Borsod) s a homonnai (F. Zemplén) lelkészek azt a megjegyzést fűzik, hogy a hívek számát pontosan megállapítaniok teljes lehetetlenség, részint a missió nagy kiterjedése részint a hívek ide-oda költözése miatt; az ungi egyházmegyében lévő Jenke és vámoslucskai a születések csekély számát az amerikai kivándorlással indokolják. Ha e számsorokon végig tekintünk, alig találunk némi eltérést a múlt évek adataival szemben. Missiói egyházaink közül némelyek, mint Eperjes, Eger, Ózd, Homonna, Rozsnyó, Vámoslucska most is nagy tömegű idegen nemzetiségek és vallásfelekezetek közé ékelve folytatják nemes futásukat. 540564 idegen felekezetű közé 6756 ref. felekezetű egyén van beékelve; nemzetiségileg a 11 missiói egyházban 321665 a nem magyar, kik között nagyobbára magyar reformátusaink élnek. A többi adatok: a születések száma (231) szemben a halálozással (169); a törvényes szülöttek száma (210) szemben a törvénytelenekkel (21) s hogy a házassági megáldást senki sem mellőzte s hogy csak 13 egyén él házasságon törvénytelen házasságban — megnyugtatók.

Vannak azonban feltűnő esetek is: Jenke conservativismusa tótságában, hol csak 5 lélek vallotta magát magyarnak, a többi tótnak, holott a többi felekezetek közt már 31 a magyar, pedig ha a magyarosodásban való haladásról van szó, megfordítva kellene lenni s még nagyobb mértékben a javunkra; továbbá, hogy Egerben a halálesetek (43) jóval felülhaladják a születéseket (26) s hogy a 2229 lélekszámmal bíró eperjesi missióban csak 2 házasság volt s hogy Egerben a 26 református szülött közül 8 a törvénytelen s hogy a tiszta házasságok mellett 43 a vegyes házások száma.

A missiói körökben alkalmazott belhivatalnokok, valamint más tisztviselők és alkalmazottak létszámát a 3. sz. melléklet tünteti fel.

A lelki gondozást most is 10 lelkész és 1 missiónárius tanító látja el, a kik készpénzben 11395 kor. 52 fillért, congruában 12480 kor.-t, korpótlékban 6800 kor.-t, vallástanítási tiszteletdíjban 7154 kor.-t, terményben 2007 kor.-t, összesen 39933 korona 71 fillért élveznek, de ez a kimutatás, a mint a táblázat bizonyítja, nem teljes. E kimutatáshoz az eperjesi hozzáfűzi azt a megjegyzést, hogy november 17 e óta az eperjesi egyház dr. Both Tamás ügyvédet főgondnokává, dr. Papp Ferenc pénzügyi titkárt pedig pénztárkezelő gondnokká választotta; az egri azt, hogy Fekete János áll. tanító énekvezér 1913. febr. 1. óta nem teljesítette feladatát, szept. hóban pedig áthelyeztetvén, ezért az egyházközség addig is, míg az újonnan kinevezett áll. tanító énekvezér, Demeter József helyét 1914. január 15. én elfoglaltatta, — az énekvezéri teendőket Kőszeghy Gábor segédlelkész, Tomory István iparos és Koncz Ferenc VIII. o. tanulóval végeztette a Fekete János részére megszabott fizetésből: (a bodrog-szentesi ezt: „Oláh Gábor tanító fizetése az államsegélyen kívül a hivataltól természetben folyván be, tételenként nem részletezhető Véleménye szerint nem is szükséges, mert államsegélyes állás lévén, csak a kikerekített összeg az irányadó.“) A többieknek vagy nincs, vagy érdemleges jelentése nincs, kivéve a homonnait és a rozsnjóit, a kik közül az első megjegyzi, hogy az énekvezérül alkalmazott Kovács Lajos polgári iskolai tanár részint iskolai elfoglaltsága, részint fizetésének csekély volta miatt csak az anyaegyházban teljesíti az orgonista-kántori teendőket, amiért kívánatosnak tartaná egy rendes fizetéssel ellátott énekvezéri állás szervezését; a rozsnjóit azt, hogy az énekvezér nem Rozsnnyón, hanem Sajóházán lakik s nem ref. vallású, mert kántori képesítéssel bíró ref. vallású egyén Rozsnnyón nincs.

III. Hitélet.

Bevezető szavaim általános vonásokkal a hitéletet is érintették. E cím alatt aztán a lelkészek részletes jelentésben is beszámolnak, statisztikai adatokat is csatolnak, melyek úgy a hitéletre, mint a lelkészek működésére vonatkozólag a 4., 5. és 6. számú mellékleteken vannak feltüntetve.

A lelkészek idevonatkozó jelentéseiből kiemelem a következőket

Eperjes. A hívek nagy számmal s buzgósággal vettek részt az istentiszteleteken s urvacsorával is szép számmal éltek. Missiói utazásai közben lelkész a híveket házuknál is felkereste s bennök az egyházhoz való ragaszkodást ébresztette. De nem utazhatik annyit, amennyit óhajtana, különösen erős iskolai elfoglaltsága miatt.

Eger. Az istentiszteletet buzgón látogatják, urvacsorával is szép számmal élnek. Baj van azonban a vidékről beköltözöttekkel, akik hajlandóbbak a kitérésre és reversális-adásra, mely utóbbi, a jelentésből kitetszőleg, hatósági assistentia mellett történt, amennyiben az állami anyakönyvi hivatal a vegyes házasságokat először a plébániára utasítja és a reversális legtöbb esetben kárunkra meg is köttetik. A lelkész munkája legtöbbször a már megkötött reversális megváltoztatására irányulhat csak.

Bacska. A vallásosság virágzik. Az istentiszteletet szép számmal látogatják, urvacsorával is élnek. Áldozatkésztségről tanuskodik az 5500 koronába került lelkészlak renoválása.

Bodrogszentés. Megnyugtatólag emlékszik meg a nép vallásosságáról, mely áldozatkésztségben is nyilvánul. Bizonyossága ennek a múlt évi építkezés, melynek folyamán nagy terhet zugolódás nélkül hordoztak el.

Abod. Missiói tanító csak a saját munkájának hü teljesítését érinti. A hitéletre a 6. sz. melléklet 3. sz. alatti megjegyzéséből enged következtetni, melyet lángolóbbnak szeretne látni.

Ózd. Nagy dicsérettel emlékezik meg a hívek minden irányu buzgalmáról. Hiveink — mondja — vallások, áldozatkészek, egyházunkhoz, hitünkhöz ragaszkodók,

A templomot rendszeresen látogatják, a vallásosság házi tűzhelyükön is lobog. Lelköket örömmel táplálják hiterősítő művekkel.

Rozsnyó. A hitélet kielégítő. Kiemeli azonban, hogy a fiókegyházakban és szórványokban lakó ref. hívek gyermekeiket a legtöbb esetben ág. h. ev. lelkészszel kereszteltetik. Intenzívebb lelkipásztori tevékenységre volna szükség, de ebben meggátolja az, hogy nincs munkatársa.

Homonna. Dicsérettel emlékezik meg a hívek buzgóságáról. A fiókegyházakban tartott istenitiszteleteken is, melyek mindig úrvacsoraosztással vannak egybekötve, melyekre a hívek levélben hívatnak meg, szép számmal vesznek részt. Az egyház és a hívek közötti kapcsolat erősítésére szolgál az Évkönyv, melyben fel van sorolva a múlt év minden fontosabb eseménye, tájékoztatás van benne közölve, van kinek-kinek egyházi adója is.

Jenke is buzgó tagokból áll; hasonlóképen

Vámoslucska. Mindkettőnek vallásosságáról, áldozatkészségéről melegen emlékeznek meg a lelkészek.

Minaj. A hitélet meg van zavarva. A templomkerüők szaporodtak. Homok és Kétergény községben az egyház tagjait egy büntetett előéletű ember félrevezette, az egyháztól elidegenítette.

Ha ezen 4., 5., 6. számú mellékleteket figyelmesen átnézzük, igazolva látjuk, mind a hitélet virágzásáról, mind a lelkészek buzgóságáról tett megjegyzéseinket. Elsőben is a II-ik számú melléklet azt bizonyítja, hogy az egyházkerület területén levő missiói egyházak lélekszámával (9530) arányban van, a konfirmáltak száma (162), továbbá az úrvacsorával élők száma (6888) és az istenitiszteleteken vasárnap és az ünnepeken a résztvevők száma (4106) bár ez utóbbira vonatkozólag a jenkei és vámoslucskai missiói lelkészek számszerűleg nem nyújtanak felvilágosítást. A kitérők száma (19) sem aggasztó, ezek inkább a nagyon is exponált Eperjes és Egerbe esnek, a reversálisok száma, ha ugyan hitelt érdemlők (mert némelyik helyen meg nem állapítható), javunkra dönt. Javunkra esett 10, kárunkra 4.

A lelkészek munkájáról két irányban kívánt az Egyetemes Konvent felvilágosítást. Az egyik szoros értelemben

vett predikátori munka és az ezzel kapcsolatos vallás-
oktatás. Ezt az 5-ik számú melléklet mutatja be. A másik
a 6-ik számú a lelki gondozásról szól.

Ami az V-ik számú mellékleten felsorolt buzgólkodá-
sukat illeti: annak jókora részét most is a vallástanítás
foglalta le. Tanítottak 9 felekezeti, 11 társulati és községi,
19 állami népiskolában 660 növendéket 65 heti órán, de
a vámoslucskai az órák számát nem tüntette ki. S 7 fele-
kezeti, 6 állami, 1 más középiskolában 234 növendéket
heti 74 órán. Konfirmáltak 204 növendéket 276 heti órán,
bár a jenkei az órák számát nem tüntette ki. A lelké-
szeken kívül tanították még a vallást: Egerben a segéd-
lelkész és egy gyógypedagógiai tanító, Dobsinán Szom-
bathy László tanító, Bacskában és Vékén a tanítók, e két
helyen heti 22 órán, az előbbieket óraszámáról nincsen
kimutatás. Az éneklést vallás órán a lelkészek, a tanítók,
ugy, mint a melléklet 30. rovata bemutatja, de hogy
hány órán, a tekintetben a kimutatás hiányos. Az isteni-
tiszteleten az éneklést vezették a lelkészek, a tanítók és
más egyének a 31. rovat kimutatása szerint. Különben a
melléklet értékének árt először az, hogy az iskolákra vo-
natkozólag elég számú rovattal nem rendelkezik, pl. a
népiskoláknál hiányzik a társulati rovat s nincs nyitva
rovat továbbá az iparostanonc stb iskoláknak. Végül ami
a szoros értelemben vett lelkészi funkciókat illeti, néme-
lyik lelkész, mint a kimutatás bizonyítja e nemű mun-
káját számokkal nem tünteti fel, mások pedig csak a
filiákban végzett funkcióit részletezik.

Élénk világot vet a lelkészek tevékenységére a lelki
gondozás terén a 6. számú melléklet. De ennek a mellék-
letnek is nagy hibája, hogy egynémely lelkész, mint azt
a melléklet igazolja, nem felel pontosan a fölteszt kérdésre.

A lelkészek jelentéséhez csatolva van az egyház és
iskolalátogatási jegyzőkönyv és az utazási napló, kivéve
a bodrogszentesit és bacskait, akik utazási naplót és egy-
házlátogatási jegyzőkönyvet nem mellékeltek. A vámos-
lucskai, jenkei, minaji egyházlátogatási jegyzőkönyvet nem
adtak be.

IV. A missió vagyoni helyzete.

Az Egyetemes Konvent e cím alatt kíván tájékoztatást szerezni arról, hogy az egyes missiói köröknek milyen a vagyoni helyzete. E célból kötelesek volnának a lelkészek betérjeszteni az egyházi III. t. c. 4. §. 1. és 2. pontjában előírt vagyonelejtárt, vagy azok másolatát Azonban ennek a kívánságnak a rozsnyói, vámoslucskai és minaji kivételével, akik annak a másolatát közlik — a többi lelkész nem tett eleget (Eperjes, Eger, Bacska, Jenke még csak nem is jelezték, hogy mint Bodrogszentese, most van munkálat alatt; Ózdé, Homonnáé a konventi irodában van felterjesztve, ez utóbbi legalább a pénzbeli állapotról adott kimutást. Abodon eredetiek nincsenek, a másolatokat maga is hiányosnak tartja), így az egyházak e nemű helyzetéről még csak távoli képet sem lehet nyerni s e miatt csak a fentebb említettek helyzetének érintésére vagyunk utalva.

Rozsnyó. Épületek értéke 71750 kor. Ingóságoké 11609 kor. Tökek és alapok összege az év elején 361 kor. 70 fillér, növekedés 69 kor. 58 fillér, átlag az év végén 431 kor 28 fillér. Alapítványok összege az év elején 7882 kor. 10 f., évközi növekedés 195 kor 44 f., végén 5000 kor. Összes vagyon az év elején 96602 kor. 80 fillér, évközi növekedés 265 kor. 02 f, átlag az év végén 96867 kor. 82 f. Összes teher az év végén 10937 kor. 40 f., évközi növekedés 700 kor, átlag az év végén 10237 kor. 40 fillér. Tiszta vagyon az év végén 86630 kor. 42 fillér.

Homonna, Templomalap 267 kor. 20 f. Orgonaalap 463 kor. 37 f. Iskolai alap 5787 kor., Egyházfentartási alap 508 kor. Összesen 7025 kor. 57 f. Terhek: tökesegély 2800 kor. Egyházkerülettől felvett kölcsön 1200 kor. Iskolai alaphól felvett kölcsön 1150 kor. Összesen 5000 kor. A mezőlaborci főkegyház templomépítési alapja 1800 korona.

Vámoslucska. Ingatlanok értéke 82520 kor. Ingóságoké 3216 kor. 70 f. Tökek: lelkészi fizetési alap 2300 kor. Templomépítési alap 4935 90 f. Egyházfentartási alap 409 kor. 60 fillér. Összesen 93082 kor. 20 fillér. Teher 9109 kor. 60 fillér.

A többi egyházak lelkészeinek azon megjegyzései, melyek e térre tartoznak: kevés értékkel járnak az egyházaik vagyoni helyzetének megvilágításához.

Igy az eperjesi csak a templomépítési alapról szól, mely most 42889 kor. 62 f., de az Egyetemes Konvent 30000 kor. tökesegélyének kiutalása után már 72889 kor. 62 f. lesz; az egrí csak a 89596 kor. templomépítési alapról tesz említést; a bodrogszentesi a cselekvő vagyont 26447 koronára becsüli, a terhet 4300 koronában tünteti fel (vesd össze a 7. sz. melléklet 24. és 25. számú rovattal); az abodi csak a 7. számú melléklet 24. és 25. sz. tételeit közli; a többiek (Abod, Jenke, Minaj) a vagyoni helyzetről nem szólnak. E fejezetnek, miként mondtam, az lett volna a célja, hogy bemutassuk az egyházak vagyoni helyzetét s összehasonlítva azokat egymással, a következtetéseket vonják le, de a végtelenül hiányos rovatok miatt ez teljes képtelenség.

V. Háztartási és adózási viszonyok.

A missiói egyházak háztartási és adózási viszonyait a 7. számú melléklet tünteti fel. Ehez az egyes lelkészek a következő érdemleges megjegyzéseket teszik.

Eperjes. Az előirányozottnál nagyobb évi jövedelem a hátrálék behajtása folytán keletkezett. Továbbá a missiói körből Igló 300, Korompa 200, Bártfa 60 kor. összeggel járul az egyház fentartásához.

Eger. Az évi adót nagy utánjárással képesek összehozni, mert Egerben a róm. katolikusok egyházi adót nem fizetnek, ezért vegyes házasoknál a ref. egyházi adó fizetése, különösen, ha nő a református, állandó viszály forrása. A közigazgatási úton való behajtással nagyon csinján kell bänniök. Teljes szigor esetén sok vegyesházasságban élő református kényszerülne róm. katolikussá lenni. Ezért nagy az adóhátrálék. Ha a nagyerezedi egyezés felbomlik s az ág. evangélikusok szabad kezet nyernek, az egrí egyház nehéz helyzetbe kerül, mert adófizetőinek több, mint egyharmadát ágostai evangélikusok képezik.

Bodrogszentés. Az összes tételek egy számadásban,

a vékeiben összevonva szerepelnek, amennyiben más gondnoki számadás nincs. A 24 ik rovatban szereplő összeg a magtári állomány hozzávetőleges értéke, amennyiben a bérlőnek van 36 köből búza, 1045 köből rozs magtári állománya, illetve kihelyezett magtári tőkéje.

Jenke. A missiói körnek külön háztartása nincs.

Vámoslucska is ilyen megjegyzést tesz.

A többi egyházak lelkészeinek egyáltalán nincs, vagy érdemleges megjegyzések sincs, a minaji kivételével, aki szerint a háztartási és adózási viszonyok teljesen rendetlenek. A lelkészt nem fizetik, az egyház adósságának rendezéséről hallani sem akarnak.

A melléklet azt bizonyítja, hogy a missiói egyházak háztartása s adózási viszonyai eléggé rendezettek. Pénztári hiány sehol sem volt, az egész maradvány 7248 kor. 41 f. Örvedetes, hogy a bevételek igen tekintélyes részét az adócsökkentési segélyek 10029 kor. 26 f. alkotják, szemben a hívekre kivetett 9007 kor. egyházi adóval, a perselypénz is szép összeget, 1727 kor. 04 f. tesz ki, az ingatlanok 1434 koronát, a főkepenz 2539 kor. 97 f. jövedelmeznek, a közalapi, egyházkerületi, egyházmegyei segélyek 2115 kor. 87 fillérre rúgnak, a kegyadományok 5734 kor. 31 fillért tesznek ki, a dologi kiadások összege 9239 kor 49 f., adósságokra fordítottak 9660 kor. 29 f., a kivetett adókból csak nagyon keveset kellett törölni behajthatatlanság címén, mindössze 755 kor. 10 f.; év végén a hátrálék volt 1819 kor. 97 f. Az összes cselekvő vagyon 34561 kor. 63 f., szenvedő vagyon 78735 kor. 86 fillér. Különösen a melléklet maga magától beszél, de hogy ez is teljesen precíz volna, alig hihető. Némely kérdésre felelet nincs adva, némely adat pedig egyenesen kétséges, elég utalnunk Bacska, Bodrogszentés és Eperjesnek 24. és 25. számú rovataira.

VI. Világi hatóságainkkal való érintkezés.

Az Egvetemes Konvent által föltett eme kérdésre mindenik lelkész azzal felel, hogy a világi hatóságokkal való érintkezés kielégítő s részükről előzékenységet tapasztaltak lelkészeink.

VII. Missiói segélyek és utazási naplók melléklete.

A missiói segélyekről a 8. sz. melléklet nyújt felvilágosítást. Erre vonatkozólag az eperjesi azt mondja, hogy a missiói segély 1000 korona, de ebből 400 kor.-t ő kap utiátalány címén, a többi évről évre a templom-építési alaphoz csatoltatik. A bodrogszentesi, vámoslucskai, jenkei, minaji most is felemlítik, hogy missiói segélyök a kongrua megállapítása alkalmával rendes jövedelmök közé számíttatott, ezért ők a missiói szolgálatért tulajdonképen semmit sem kapnak. Az ózdi kevésnek tartja a segélyt kiadásai fedezésére.

Az említett 8. sz. melléklet tartalmazza az utinapló másolatát is, mely utinaplóval különben mindenik jelentés fel van szerelve. E mellékletből látjuk, hogy a 11 missió kör állandó és egyszersmindenkori segélye együtt 7400 kor.; hogy a missiói lelkészek közül némelyek rengeteg útat tesznek meg évente, (eperjesi, ózdi, homonnai) utazási költségre és élelmezésre fordítanak összesen 1979 kor. 50 fillért, kiosztottak 57 bibliát, 46 énekes könyvet, 133 kátét és vallástant, 161 más vallásos iratot; a kiosztott művek értéke 120 kor., ebből visszatérült 36 korona. Némely lelkész, mint az ózdi, nagy költséggel teljesíti szép hivatását, nemes, buzgó munkát végez a hiterősítő művek osztogatása által is. De egy tekintet arról is meggyőző, hogy ez a táblázat sem elégíti ki várakozásunkat. Több missiói lelkész a feltett kérdésre egyáltalán nem is felel. Bakoss János abodi missiónárius a megtett útat a távolság egyszeri mértékével méri.

Mielőtt a missiói lelkészek javaslatát és kérelmét előterjeszteném, meg kell említenem azt, amit előterjesztésem bevezető szavaiban csak érintettem, hogy bár az Egyetemes Konvent mindent elkövetett arra nézve, hogy most már tökéletesebb jelentések kerüljenek az egyházi hatóságok elé, mégis konstatálhatók hiányok. Ilyen hibák a nyomtatott ívek összeállításánál is észlelhetők. Ezek a következők: 1. az egyházak anyagi viszonyairól szóló részlethez egy rovatos táblázatot kellene készíteni, hogy a helyzet e tekintetben épűgy feltűntethető volna, mint az egyéb részletekről; 2. a 7. szánú mellékletet bevétel

és kiadás-rovattal kellene ellátni; 3. az 5. sz. melléklet az iskolák különféle fajtájának szemmeltartásával bővítendő volna. A lelkészek részéről hiányos lévén a kiállítás, ismételten fel kellene hívni őket az adatok pontos összeírására. Most már rendszeres nyomtatott jelentés állván rendelkezésükre, az nem is lesz nehéz dolog. Végül nagy hibának tartjuk azt is, hogy az egyházmegyék, illetőleg azok missziói bizottsága nem tesz eleget azon kívánalmaknak, melyeket a felmentéshez csatolt utasítás eléjük ír. Ezen utasítás 2. § azt mondja „Az egyházmegyei missziói bizottság előadója a beérkezett jelentéseket átnézi, a hiányokat pótoltatja, a mellékletek mindenikéről egy-egy összesítést állít össze és észrevételeit hasonló beosztású és szövgű összefoglaló jelentéssel terjeszti az egyházmegyei missziói bizottság útján az egyházmegyei közgyűlés elé.“ Mégis e hiányokat egyetlen egyházmegye missziói előadója sem pótolta, összefoglaló jelentéseket sem készítet. (Sőt olyan is akadt, amelyik még egyházmegyéje elé sem terjesztette a missziói ügyét (alsózemplén), legalább semmi nyoma annak, hogy a missziói jelentéssel az egyházmegye foglalkozott volna). Már most mikép legyen képes pótolni az egyházkerületi előadó e hiányokat, mikor az iratok többszöri sürgetésre is rendesen későn érkeznek kezei közé, sőt némelyek még felkérésre sem pótolják azokat. Ezekre vonatkozólag javaslataimat elő fogom terjeszteni.

VIII. Javaslát és kérelem s ezek indokolása.

Most rátérek az egyes missziói egyházak lelkészeinek az egyházmegyék által is támogatott javaslataira és kérelmeire.

I. *Az eperjesi* kéri 1. hogy a missiónak valláserkölcsi iratokat bocsásson az Egyetemes Konvent díjmentesen rendelkezésére; 2. Szepesmegyében lakó székhellyel, rendes lelkészi állás szerveztessék, mert nem tartaná szerencsés megoldásnak fiatal, tapasztalatlan segédlelkészre bízni egy új egyház szervezését; 3. A felállítandó egyház részére már most szavazzon meg az Egyetemes Konvent

évi 1000 koronát, hogy a missiói egyháznak legyen valami alapja, mert pénz nélkül egyházat szervezni lehetetlenség.

II. *Eger.* 1. Miután Egercsehiben és Szucson, a bányatelepeken a társulati iskolák államosítása folyamatban van s ez az államosítás 1914-ben le is következik s tekintve, hogy az ottani gyermekek vallásoktatásának kérdése csak úgy volna megoldható, ha az egyik tanerő ref. vallású lenne: szükségesnek tartaná, ha lépések tétetnének az iránt, hogy a szucsi, vagy egercsehi állami iskolához ref. fi- vagy nőtanító neveztetnék ki.

2. Miután az állami tanítói énekvezéri állásból kifolyólag az egyháznak idáig nagyon sok kellemetlensége volt, az 1913. év folyamán az egyházmegyei és egyházkerületi elnökség útján egy kérvényt adtak be a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, melyben az önálló felekezeti énekvezéri állás szervezése végett, — az eddig személyekre kiutalt vallástanítási állami tiszteletdíjak bevonásával — évi 5000 kor. pauszál-összeg kiutalását kérték. Ennek a kérésnek a támogatására kérték most egyházi hatóságainkat.

3. Miután a templom kérdésének megoldása nagyon fellendítené Egerben a hitéletet, a templomot pedig csak újabb tökesegélylyel építhetik fel: 20000 kor. újabb tökesegély megnyerése iránt egyházkerületünk támogatását is kéri. Az egyház a 40000 kor. tökesegélyhez 49000 koronát a saját erejéből teremtett, többre már nem képes, ingatlana annyi sincs, hogy arra jelentősebb kölcsönt vehetne fel Egyetemes egyházi érdekek is tekintik, hogy Egerben, ez erős kath. fészekben, az egyetemes egyház ereje ily módon is dokumentáltassék s a hívekre is jótékony hatással lenne, hogy észrevennék, hogy az egyetemes egyház, rendkívüli helyzetekre való tekintetből, őket fokozottabb módon segívezi.

III. *Bodrogszentés.* 1. Kéri missiói fizetésének rendezését, 2. díjlevéltervezetének megerősítését s hogy e tárgyban az Egyetemes Konvent útján vallás- és közoktatási miniszterhez intézkedést tehessen.

3. Tapasztalván a vallás erkölcsi iratoknak hiterősítő és építő hatását, arra kéri egyházkerületünket, tegyünk lépéseket, hogy ily művek ingyen bocsáttassanak rendelkezésére.

IV. *Abod.* 1. Kéri, hogy a királykúti pusztai vallás-tanítás kérdése, — a hol 12 ref. növendék jár, rendeztessék. Megújítja 1912. évi jelentésében előadott azon kérését, hogy az itt végzendő heti 2 órai vallás-tanításért részesíttessék 352 korona tiszteletdíjban. 2. Megújítja a szintén 1912. évi jelentésében előadott azon kérését, hogy a királykúti szolgálatok után az 1911. és 1912. évről felmerült költségei (az 1912. évet 87 kor. 20 fillérben tüntette fel), vagy a missiói-alap terhére irassanak, vagy bizonyos évi összeg hozassék számára javaslatba. A vallás-tanítási tiszteletdíjat pedig 1912. évi jan. 1-től kéri kiutalni. Az egyházmegye az abodi tanító misszionáriusi fizetését 200 koronával kéri felemelni.

V. *Ózd.* Tekintettel nagy megterhelhetetésére s rengeteg utazása alkalmával felmerült kiadásaira, missiói segélyének méltányos felemelését kéri. Az egyházmegye fölöttébb méltányosnak tartaná, ha e nagybuzgóságú lelkész missiói segélye legalább 500 koronával emeltetnék feljebb.

VI. *Rozsnyó.* Az egyházközségnek nincs rendes orgonistája. Kérik azért, hogy nagyobb segélynyújtás által lehetővé tétessék az, hogy orgonista hitoktatói állást szervezhessenek, még pedig mielőbb, mert helyzetök teljesen tarthatatlan. Indokoltá teszi a magasabb segélynyújtást az, hogy Rozsnyón több középfokú iskola van, melyekben a vallás-tanítás közegyházi érdek. Fenti kérésöket már több ízben felterjesztették az Egyetemes Konventre.

VII. *Homonna.* 1. Kéri, hogy tétessenek lépések a mezőlaborci állami iskolánál ref. tanerő kinevezése iránt, aki a lelkész otlétekor a kántori, máskor, a lelkészi szolgálatokat végezné, miután Mezőlaborcon már a közel jövőben felépül a ref. templom s mert Mezőlaborcon a r. cath. kántori szolgálatot az egyik r. kath. vallású tanerő végzi s a ref. lélekszáma megközelíti a katolikusokét. E kérés felett azonban az egyházmegye addig, míg az a mezőlaborci templom felépülésével actualissá válik, — napirendre tér.

2. Napirendre tért az egyházmegye azon panasza felett is, hogy a homonnai plebános nem engedte meg azt, hogy a r. kath. polgári leányiskolában a ref. lelkész a prot. leányoknak a hittant az intézetben taníthassa,

miután e tárgyban a miniszter a nagyráskai ügygyel kapcsolatban már intézkedett s a különféle egyházakat felhívta, hogy ily kérdésben az egymást megértő és támogató békés lélektől vezéreltessék magokat (L. 1914. évi tavaszi egyh. ker. gy. 7. d) pontját.)

VIII. *Jenke.* 1. Szükségesnek tartaná, ha Jenkén segédlelkészi állás szervezetenék. 2. Ha évről-évre vallásos iratok bocsáttatnának rendelkezésére. (20—25 drb. zsolttára és Lévay-féle hitoktatóra volna szükség.) 3. Szükségesnek tartaná, ha a confirmatiói káté tót nyelven is kiadatnák, mert a 11—12 éves gyermek nem érti meg a magyar szöveget.

IX. *Vámoslucska.* 1. Sürgeti, hogy vallásos iratok ingyen bocsáttassanak rendelkezésére. 2. Kéri, hogy Szobránc—Tiba részére lelkészi állás szerveztesse, mert nagy elfoglaltsága miatt az ottani hiveket, a kiknek megtartása és erősítése kívánatos volna, nem gondozhatja kellőleg.

Főtiszteletű Egyházkerületi Missiói Bizottság!

Ezekben van szerencsénk a missiói egyházak 1913. évi életéről szóló jelentésemet tisztelettel előterjeszteni. Miután azonban e jelentésben oly panaszok is foglaltatnak, amelyek intézkedéseket igényelnek, ezekre vonatkozó javaslatainkat a következőkben van szerencsénk megtenni:

1. Egyházkerületünk köszönetét nyilvánítja az Egyetemes Konventnek, hogy a missiói jelentések rendezettebbé tétele céljából alkalmas íveket bocsátott a missiói lelkészek rendelkezésére; egyúttal azonban felkéri az Egyetemes Konventet a) méltóztassék egy oly mellékletet is készíteni, melyben a vagyon-leltári ívek alapján a vagyoni állapot is feltüntethető legyen; b) a háztartási és adózási viszonyokról szóló 7. sz. mellékletet méltóztassék megtoldani bevételi és kiadási rovattal s viszont az 5. sz. mellékletet bővíteni azzal, hogy a tényleges helyzetnek megfelelőleg minden fajta iskoláknak (pl. társulati, iparostanonc stb.) rovat nyitassék.

2. Miután a missiói lelkészek részéről a jelentések és mellékleteik kiállítása még mindig sok kívánni valót hagy fenn, dacára az Egyetemes Konvent fentebb érintett

célszerű intézkedésének: Egyházkerületünk a missiói lelkészeket jelentéseik s azok mellékleteinek pontos kiállítására ismételten felhívja s erre vonatkozólag megújítja 1913. évi őszi közgyűlés 64. pontja, 7. alpont hozott határozatát, arra is felhíván őket, hogy az egyházak vagyoni állapotáról, — a vagyoneleltári ívek alapján — tegyenek jelentést s különösen figyelmezteti a bodrogszentesi missiói egyház lelkészét, aki jelentését s azok mellékleteit évről-évre az anyaegyház állapotainak figyelmen kívül hagyásával készíti el, hogy jövőben erről is adjon számot, mert egy missiói kör anyaegyház nélkül el sem képzelhető.

3. Miután a legtöbb egyházmegyében figyelmen kívül hagyatott a missiói jelentéshez csatolt Egyetemes Konventi utasítás 2. pontja, mely szerint az egyházmegyék missiói bizottságainak előadói a beérkezett jelentéseket átnézi, a hiányokat pótoltatni, a mellékletek mindenikéről egy-egy összesítést tartoznak készíteni s így terjeszteni az egyházmegyék missiói bizottsága, illetve az egyházmegyei közgyűlés elé: az egyházmegyéket ez utasítás foganatosítására egyházkerületünk ezennel felhívja.

4. Egyházkerületünk is jogosultnak és indokoltnak tartja több lelkésznek azon javaslatait, mely arra vonatkozik, hogy az u. n. hiterősítő művek mentől nagyobb számban és ingyen volnának szétszthatók a hívek között: ismételten megújítja azért azon kérését, hogy egyetemes konventünk keressen módot és eszközöket e kívánságok teljes mértékben való kielégítésére; azonban a jenkei lelkésznek azon javaslatára felett, hogy a confirmacioi kátétótul is adassék ki, — napirendre tér, miután kellő vezetés és felügyelet alatti iskolában a gyermekeknek módjukban van 6 év alatt elsajátítani a magyar nyelvet.

5. Az eperjesi lelkész azon kérése tárgyában, hogy a felállítani tervezett szepesmegyei missziói székhelyén (Iglón) ne segéd-, de rendes lelkészi állás szerveztessék: újabb határozat szükségét nem látja egyházkerületünk, miután mult év őszén tartott közgyűlésünk épen ilyen értelemben tett felterjesztést az egyetemes Konventhez, azonban azon kérést, hogy az új misszió legalább évi 1000 korona

segéllyel támogassék, melegen ajánlja egyes Konventünk figyelmébe.

6. Egyházkerületünk indokoltnak és méltányosnak tartja az egri egyház lelkészének azon kívánalmát, hogy az Egercsehiben és Szúcson felállítandó állami iskolában az egyik tanerő ref. vallásu legyen, valamint azt is, hogy az egri organista kántori állást biztosabb alapokon óhajtják rendezni, miután azonban ez utóbbi kívánságok támogatására az egyházkerület elnöksége a kellő lépéseket megtette: ezért egyházkerületünk részéről e tekintetben intézkedés szüksége nem forog fenn; az első kérést illetőleg azonban felhívjuk a missiói lelkészt, hogy a kellő időben az idevonatkozó iratokat bocsássa az egyházkerület elnökségének rendelkezésére.

7. Ugyanezen egyház azon kérése felett, hogy támogattassék 40000 kor. tőkesegély iránti kérvényök: egyházkerületünk más helyen határozván: itt határozathozatal szüksége fenn nem forog.

8. Ugyanily szempontból nem forog fenn szüksége a bodrogszentesi lelkész azon kérése tárgyában hozandó határozatnak, hogy fizetése rendeztessék s díjlevéltervezete erősítették meg.

9. Az abodi missionárius-tanítónak a vallástanítás tiszteletdíj rendezése s az ózdi lelkésznek missiói segélye felemelésére vonatkozó s egyházmegyéjük által meleg pártolással felterjesztett kérésére, tekintettel azon körülményre, hogy egyházkerületünk 1913. évi őszi gyűlése 64. sz. a. már felterjesztést intézett az egyetemes Konventhez az iránt, hogy a missionáriusoknak vallástanítási tiszteletdíja a fuvar költségek felemelése által rendeztessék s tekintettel arra, hogy az egyetemes Konvent 1914. évi május hó 13—15. napján tartott ülése 180. sz. határozata szerint az ügy elbírálás alá kerül, — egyházkerületünk újabb felterjesztésnek szükségét nem látja.

10. Ugyszintén bizalommal várja a rozsnyói lelkésznek mult évi őszi egyházkerületünk 64. sz. határozatával pártolólág felterjesztett azon kérésének kedvező elintézését, hogy Rózsnyón vallástanítói állás szerveztessék, amely állás viselője fentebb érintett határozatunk szerint végezné

a rozsnyói organista-kántori teendőket s ellátná a rozsnyói s az egész körzet vallásnitásának kérdését.

11. A jenkei és a vámoslucskai lelkészek felterjesztésére vonatkozólag, akik közül az első azt kéri, hogy Jenke állandó káplántartó helyül jelöltessék ki. Tiba-Szobráncon pedig lelkészi állás szerveztessék, — tekintettel őszi egyházkerületi közgyűlésünk 94. a) pont alatt hozott azon határozatára, hogy az egyetemes Konvent 1914/91. sz. határozata szerint mostani közgyűlésünkről ügyis külön felterjesztést kell az egyetemes Konventhez intézni, — a kápláni állások szervezése tárgyában e helyen napirendre tér.

12. A minaji lelkész jelentésére egyházkerületünk közgyűlése utasítja az ungi egyházmegye elnökségét, hogy a minaji egyház állapotát tegyék sürgős vizsgálat tárgyává és a vizsgálat eredményéhez képest járjanak el, hogy az egyházban a békesség helyreállítható legyen.

Péter Mihály

előadó.

Dr. Tüdös István

elnök.

Egyházkerületünk közgyűlése 1. ezen 1—12. pontban álló javaslatot határozati erőre emeli s a missiói jelentéssel és mellékleteivel együtt az egyetemes Konventhez felterjeszti. 2. Péter Mihály előadónak fáradságos és ügyszeretetről tanúskodó munkálatáért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz.

44. Egyetemes Konvent f. évi ülésének 19. számú határozatával — egyházkerületünk bekívánt és beadott felterjesztése alapján — elismeri, hogy egyházkerületünk a Kályin-alapra gyűjtött összeget már az 1909-dik évben beszolgáltatta.

Tudomásul szolgál.

45. Ugyanaz a konvent ugyanazon ülésének 30. sz. jkvi pontjában a Hegyi Mihályné-féle közérdekű alapítvány állagának 21'668 kor. 22 fillérben való megállapítása után az Országos ref. egyházi közalap végrehajtó bizottságának javas-

lata értelmében kimondta, hogy a Magyar Földhitelintézetnek a közalap végrehajtó-bizottság kezelése alatt *Hegyi Mihályné alapítvány* címén külön számla nyíttassék s az átvezetett összegből 20.000 kor. mint alapítványi tőke záloglevelekben tőkésíttessék. Kimondta továbbá, hogy miután az alapítvány kamatai a nagylelkű hagyományozó rendelkezése értelmében évenként két-két, ugyanazon egyházkerülethez tartozó gyűleketnek adandók, a javadalmazók sorrendjét a következőleg állapítja meg: 1. Dunamellék, 2. Dunántúl, 3. Erdély, 4. Tiszáninnen, 5. Tiszántúl.

Egyházkerületi közgyűlés a Hegyi Mihályné alapítvány állásáról s egyetemes Konventünknek erre vonatkozó rendelkezéséről a hagyományozó iránt való mély tisztelettel vesz tudomást, azzal a megjegyzéssel, hogy egyházkerületünk az alapítvány kamatának élvezetében az 1917-ik évben fog első ízben részesülni.

46. Ugyanaz a Konvent ugyanazon ülésének 51. számú határozatával tudatja, hogy a dunamelléki egyh. ker. felterjesztése alapján ismételten foglalkozott a lelkészi fizetésrendezés kérdésével s a kérdés kívánatos megoldását elősegíteni elsőrendű feladatának tekinti s közös érdekű voltánál fogva áttette a közös prot. bizottsághoz, ismételten is felkérve azt, hogy a kedvező eredmény érdekében a m. kir. kormánynál egész súlyával közreműködni sziveskedjék.

Egyh. ker. közgyűlésünk — a mostani országos viszonyokra való tekintettel — az egyetemes Konvet eljárását tudomásul veszi.

47. Ugyanaz a Konvent ugyanazon ülése jkvének 52-ik pontjában a dunamelléki egyh. ker. felterjesztése alapján ki-merítő tájékoztatást nyújt — miniszteri, minisztertanácsi, hatásköri-birósági és curai határozatokra való hivatkozással — a Szentistvánnapi munkaszünet értelmezésére nézve s megállapítja azt, hogy a mezei munkának Szent István-napján és az egyházi szertartást nem zavaró módon való végzése miatt, sem kihágásért büntetésnek helye nincsen; felhívja egyszer-

smind az egyházkerületeket arra, hogy az egyházi hatóságaik útján világosítsák fel híveinket az e téren fennálló jogállapotról és hívják fel arra, hogy a felsorolt birói döntésekre hivatkozva, minden egyes konkrét esetben éljenek a megengedett törvényes jogorvoslatokkal, melyek kielégítő védelmet nyújthatnak.

Egyházkerületi közgyűlés az egész ref. egyházkerület egyetemére kívánatos tájékoztatást köszönettel veszi tudomásul s azt az egyházközségek és egyházmegyék vezetőinek figyelmébe ajánlja.

48. Ugyanaz a Konvent ugyanazon ülésének 54. sz. jkvi pontjában egy külsősomogyi jogsérelemmel kapcsolatban, — amely miatt a vallás- és közokt. miniszterhez előterjesztést intéz és a jogsérelem orvoslását kéri, — felhívja az egyházkerületeket arra, hogy tekintettel az 1907. XXVII. t.-c. 23. §-ban foglalt és miniszteri rendeletekkel is kiegészített jogmagyarázatra, saját hatáskörükben sürgősen és erélyesen intézkedjenek az iránt, hogy a közigazgatási bíróságok elnökei felmerülő panaszok, keresetek és kérelmek esetében mindenkor sürgősen, pontosan és a törvényes határidők szigorú megtartásával járjanak el s a közigazgatási bírósági eseteket annyival is inkább gyorsan bonyolítsák le, mert csak így lehet az egyházközségek anyagi érdekeit kellően megoldalmazni és a panaszos felek esetleges jogosult sérelmeit is orvosolni.

Egyházkerületi közgyűlés az egész birósági eljárásunkat mélyen érintő határozatot, illetőleg felhívást egyházi közigazgatási bíróságaink elnökségének beható figyelmébe ajánlja.

49. Ugyanaz a Konvent megküldi ugyanazon ülésének 92. sz. jkvi pontját, amelyben „kimondja, hogy a lelkészek nyugdíjintézeti mindenkori folyó évi járuléka a második félévi korpótlékból, az esetleges előző évi hátráléka pedig a következő évi első félévi korpótlékból okvetlenül levonandó s felkéri az egyházkerületeket oly intézkedés megtételére, mely

szerint a lelkészi kongrua és korpótlékok csak olyan, espersileg láttamozott nyugtára fizetessenek ki, melyen a levonandó nyugdíjjárulék összege fel van tüntetve, vagy amelyen a járulékok megtörtént kifizetése van igazolva.“

E konventi határozattal és kérelemmel szemben a gömöri egyházmegye f. évi szept. 15 én tartott üléséből felebbezést jelent be, (11. d. p), mint „amelyet sérelmesnek tart azért, mert a nyugdíjintézeti tagoktól korpótlékuk s kongruajuk egyrésze éppen abban az időben tartatik vissza, amikor arra a tagok legnagyobb részének leginkább van szüksége, lévén a tagok legnagyobb részének az egyházközségektől járó nagyobbára természetbeni fizetése az őszi hónapokban kiszolgáltatva s azért is, mert a nyugdíjintézeti ügyrend 81. §-a értelmében „a folyó évre kivetett járulékok november hó 1 ig kamatmentesen fizethetők“ : — ennél fogva a konventi sérelmes határozatnak hatályon kívül helyezését, illetve oly irányú megváltoztatását kívánja, mely szerint a november hó 1 ső napjáig be nem fizetett folyó évi nyugdíjintézeti járulékok a következő évi 1-ső félévi kongruából és korpótlékokból vonassanak le késedelmi kamataikkal együtt.

Egyházkerületi közgyűlésünk egyetemes konventnek a nyugdíjintézeti járulékok befizetésére, illetőleg ezeknek biztosítására vonatkozó határozatát s ehhez fűzött kérését tisztelettel tudomásul veszi s annak alkalmazására az érdekelt közegeket felhívja; a gömöri egyházmegye felebbezését pedig, mint amely az egyeseknek való kedvezéssel a közérdek és a kívánatos jó rend csorbulására vezethetne, anélkül hogy az egyeseket is számbavehető előnyhöz juttatná — mellőzi.

50. Ugyanaz a Konvent ugyanazon ülésének 92. számú határozatával felhívja az egyházkerületek útján az egyházmegyéket, hogy a nyugdíjasokat és özvegyeket illetményeik felvételével, a tagokat pedig járulékaik befizetésével kapcsolatosan terhelő póstaköltségek megtakarítása céljából nyitassanak a nyugdíjintézeti pénzkezelők részére a m. kir. póstatakarék-pénztárnál a clearing-forgalomban is résztvevő csekszámlát.

Egyházkerületi közgyűlésünk az egyetemes Konvent felhívását maga részéről is melegen ajánlja az egyházmegyéék figyelmébe.

51. Ugyanaz a Konvent ugyanazon ülésének 124. számú jkvi pontjában a debreceni m. kir. tudományegyetem megnyílt alkalmából — az egyetemes tanügyi bizottság javaslata nyomán — idejét látja annak, hogy a lelkészképzés és lelkésznevelés kérdése — úgy a debreceni egyetem hittudományi karára, mint a theol. akadémiákra tekintettel — egyetemes szempontokból megvitattassék s e végből *dr. Ballazár Dezső* püspök elnöklete alatt az egyházkerületek által külön-külön kiküldendő egy egy theol. tanárból álló bizottságot tart meg alkotandónak, amely a maga jelentését a jövő Konventre terjesztené fel. Hogy ez megtörténhessék, felhívja az egyházkerületeket, hogy a tervezett bizottságba egy-egy theologiai tanárt válasszanak

Egyházkerületi közgyűlés az egyetemes Konvent határozatát a lelkészképzés és lelkésznevelés kérdésének egyetemes szempontok szerinti megvitatására nézve tudomásul veszi s magát a bizottságban *Radácsi György* theol. tanár által kívánja képviseltetni, a miről a bizottság püspök elnökét hivatalosan értesíti.

52. Ugyanaz a Konvent ugyanazon ülése 125. sz. pontjában ismételten felhívja tiszáninneri egyházkerületünket, hogy a sárospataki theol. akadémián az ott is megvalósítható belmissiói munka meghonosítását a Konventi utasítás értelmében (103—1911. sz.) a modern követelményeknek megfelelő lelkészképzés érdekében szorgalmazza; felhívja egyszersmind az összes ref. egyházkerületeket, hogy az akadémiák részére a múlt évtől kezdve adott új konventi segélyt elsősorban a theol. tanárok fizetésének az E. T. VI. t.-c. 112 §-a szerinti rendelkezésére és a szükségessé vált új tanszékek felállításának fedezésére fordítsák s hogy e segélynek mikénti felhasználásáról a legközelebbi Konventi ülés elé az egyetemes tanügyi bizottság útján jelentést tegyenek.

Egyházkerületi közgyűlésünk a felhívás első részét azzal az utasítással küldi a sárospataki theol. akadémiának, hogy belmissiói kísérleteiről tegyen hivatalos jelentést legközelebbi közgyűlésünk elé; a felhívás második részére, a theol. akadémiái államsegély módjára való felhasználásáról pedig, a főiskolai igazgató tanácstól kér — szintén tavaszi közgyűlésünkre — kimerítő tájékoztatást.

53. Ugyanaz a konvent ugyanazon ülésének 126. sz. pontjával — az egyetemes tanügyi bizottság javaslata értelmében felhívja az egyházkerületeket, hogy a már meglévő ösztöndíjakon kívül létesítsenek újabb ösztöndíjakat olyan papnövendékek számára, akik tanulmányaikat valamelyik hazai theol. akadémián befejezik s külföldi egyetemre óhajtanak menni.

Egyházkerületi közgyűlésünk a felhívást tudomásul veszi, de a jelzett alapítványok érdekében való mozgolódást — mély sajnálatára — ez időszerint meg sem kísérelheti.

54. Ugyanaz a konvent ugyanazon ülésének 127. számú jkvi pontjában — a hevesnagykunsági egyházmegye kezdeményezése alapján — a reformáció 400 ados évfordulója megünneplésének méltó módozatul ismeri el valamely egyetemes szeretet-intézmény felállítását, de mert az egyetemes ref. egyház ezúttal nem rendelkezik olyan eszközökkel, amelyek ennek részéről való kezdeményezését és kivitelét lehetővé tennék: — felhívja az egyházkerületeket, hogy igyekezzenek a reformáció évfordulójára akár egyenként, akár közös erővel valamely keresztyén szeretet-intézményt felállítani, vagy a már meglévőket erősíteni, fejleszteni. Maga a konvent — elvileg — nem zárkózik el ilyennek lehető támogatása elől.

Egyházkerületi közgyűlésünk szintén örömet találná abban, ha hazai protestáns egyházaink valamely közös nagy és áldásos intézmény létesítésével tudnák a 400-ados évfordulót méltóképpen megünnepelni s ezért készséggel hívja

fel az egyházmegyéket, hogy gyűléseikben foglalkozzanak a felmerült szép gondolattal s esetleg a jelzett irányban terjesszenek javaslatot egyházkerületünk legközelebbi közgyűlése elé. A kebelbeli középiskolák és főiskola tanári karait is bizodalommal kéri a nagy évforduló megünneplésére vonatkozó gondolataik s javaslataik előterjesztésére.

55. Ugyanaz a konvent ugyanazon ülése 129. sz. jkvi pontjával tudatja, hogy az erdélyi egyházkerület 1913. nov. közgyűlése 45. sz. jkvi határozatával dr. Veszprémi Ferenc volt fehéregyházi ref. lelkész lelkészi jellegét — ezzel összeférhetetlen világi pályára való lépése miatt — megszüntnek nyilvánította s őt a lelkészi állásra választhatók sorából kizárta.

Egyházkerületünk az erdélyi egyházkerület határozatára a kebelbeli egyházmegyék figyelmét felhívja.

56. Ugyanaz a konvent ugyanazon ülésének 130. sz. jkvi határozatával — a tiszántúli egyházkerület, illetőleg az egyetemes tanügyi bizottság javaslata értelmében — a theol. akadémiák vizsgálati szabályzatának B. 1. 23. pontját ekként módosítja: „A vizsgálat eredménye a bizonyítványba bevezetendő és pedig a következőleg: jelesen képesített, jól képesített és képesített.“

Egyházkerületi közgyűlésünk a módosítást tudomásul veszi s annak értelmében való eljárásra a theol. akadémiai tanári kart és a lelkészképesítő bizottságot felhívja.

57. Ugyanaz a konvent ugyanazon ülésének 131. számú jkvi határozatában közli azt az egyházkerületek összesített véleménye alapján történt megállapodását, amely szerint ezentúl a *lelkészképesítő vizsgálatok* minden egyházkerületben szeptember hó folyamán tartandók meg. Ezen időn belül a napok meghatározása a vizsgálati bizottságok elnökségének hatáskörébe tartozik. A képesítő bizonyítványok keltezésére

nézve a vizsgálati szabályzat B. 1. 33. §. és D. 49. §. rendelkezése az irányadó.

Egyházkerületi közgyűlésünk ebben a határozatban a saját nézetének érvényesülését is tapasztalhatván, azt készséggel elfogadja s a lelkészképesítő bizottság elnökségének is figyelmébe ajánlja.

58. Ugyanaz a konvent ugyanazon ülésének 132. sz. jkvi pontjával tudatja, hogy a dunántúli egyh.-ker. fegyelmi bírósága *Jakab István* rédei lelkészt a lelkészi hivatal vezetésétől való végleges megfosztásra ítélte, a mi — egyh. törvényeink értelmében — lelkészi oklevelének érvénytelenítését is magában foglalja.

Egyh.-ker. közgyűlésünk az értesítést tudomásul veszi és püspöki hivatalunk útján nyilvántartja.

59. Ugyanaz a konvent ugyanazon ülésének 136. számú határozatával *Dr. Kovács Gábor* debreceni jogakadémiai tanárnak a hittanhallgatók használására készített rövid nemzetgazdaságtani tankönyvét a theol. akadémiák figyelmébe ajánlja.

Egyházkerületünk *Dr. Kovács Gábor* kis nemzetgazdaságtanára a sárospataki theol. akadémiai tanári kar figyelmét felhívja.

60. Ugyanaz a konvent ugyanazon ülésének 139. számú jkvi pontjában — az egyetemes tanügyi bizottság jelentése nyomán — a gimnáziumokra vonatkozó statisztikai adatokban mutatkozó fogyatkozások feltüntetése mellett, — újra felhívja az egyházkerületeket, hogy a gimnáziumi igazgatóktól és a köztartások vezetőitől az összes jelentéseket és adatokat pontosan és hiány nélkül követeljék be és küldjék meg a tanügyi bizottság elnökének. Mivel pedig a tapasztalat azt is mutatja, hogy a statisztikai kimutatások ama hibáiról, melyeket a statisztikai hivatal constatál bennök, a helyreigazításokat vagy egyáltalán nem, vagy csak gyéren küldik be az egyetemes tanügyi bizottság elnökéhez, az 1912. évi konv. jegyzőkönyv

106. sz. határozatának 3. pontja oda módosítottik, hogy az ott felsorolt adatok és jelentések — a fölösleges munka elkerülése érdekében — a kerületi főhatóságnak csak akkor küldendők fel, de mindenesetre a polgári év végéig, amikor a P. 1. és R. jegyü statisztikai kimutatások a statisztikai hivatal esetleges megjegyzései alapján hibátlanul szerkeszthetők meg.

Felhívja a kerületeket továbbá arra is, hogy intézeteik igazgatóit útasítsák jövőre annak kimutatására és az Értesítőben való közzétételére, hogy iskolájuk mennyi kedvezményt ad a lakásdíjakban, mennyit az ételmezésnél és mennyit a két címen együttvéve.

Egyházkerületi közgyűlés egyetemes konventünknek a statisztikai kimutatásokra vonatkozó intézkedését tudomásul veszi s ez irányú határozatát a kebelbeli középiskolák igazgatóságának gondosságába ajánlja, elvárván, hogy netaláni fogyatékos vagy helytelen adatok közlése miatt iskoláink kárt ne szenvedjenek.

61. Ugyanaz a Konvent ugyanazon ülésének 140. számú jkvi pontjával értesíti az egyházkerületeket, hogy a családi pótlék című javadalom megszerzése végett a nem állami tanárok érdekében a közoktatásügyi minisztertumnál eljár, de eredménytelenül, minthogy a kérelmet a miniszter a jelenben rendelkezésre álló összegből nem teljesítheti. Mikor ezt — kénytelenségből — az egyetemes Konvent tudomásul veszi, — ugyanakkor felhívja az egyházkerületeket: hassanak oda, hogy a tanárok családi pótlék-igénye, mint méltányos igény, kielégíttessék; saját elnökségét pedig a családi pótlék kérdésnek alkalmas időben leendő újra napirendre hozatalára felkéri.

Egyházkerületi közgyűlésünk, mint a kérdésnek a Konventen egyik mozgatója, sajnálattal értesül az eredmény felől s a kebelbeli intézetek előljáróit a Konvent felhívásának lehető teljesítésére szívesen felkéri, örömmel vevén egyidejűleg tudomásul, hogy a Konvent is kész a kérdést állandóan napirenden tartani.

62. Ugyanaz a Konvent ugyanazon ülésének 142. sz. jkvi pontjában közli a vallás- és közoktatásügyi miniszter 162 689—1913. sz. rendeletét, amely a gör. katolikus vallású tanulókra nézve a vasárnapon kívül az Ó naptár szerint számított következő ünnepnapokat állapítja meg olyanokul, amelyeken tanítási órák látogatására nem kötelezhetők: 1. Karácsony első és második napja. 2. Vizkereszt napja. 3. Gyümölcstoltó boldogasszony napja. 4. Husvét második napja. 5. Áldozó csütörtök.

Egyházkerületünk ezt a miniszteri rendelkezést az érdekelt iskolák igazgatóinak figyelmébe ajánlja ahhoz való alkalmazkodás végett.

63. Ugyanaz a Konvent ugyanazon ülésének 147. sz. jkvi pontjával tudatja, hogy a rendszeresített ének és zenetanárok javadalmazásának a tornatanítókéval egyenlővé tétele végett a vallás és közokt. miniszteriumban eljárt, de az, a kérelem teljesítését 1913. január 13-án 3526. sz. alatt kelt leiratával, megtagadta. Tudatja továbbá, hogy a kérelmet 157—1913. számú felterjesztésében megismételte; de addig is, míg utóbbi felterjesztésére a válasz megérkeznék, felhívja az egyházkerületek útján a fentartó testületeket, hogy igyekezzenek a gimnáziumaik költségvetésébe a rendszeresített ének és zenetanítók részére a tornatanítók tényleges javadalmazásával egyenlő díjazást felvenni.

Egyházkerületi közgyűlés egyetemes Konvent felhívását tudomásul veszi s az érdekelt iskola-fentartók figyelmébe ajánlja.

64. Ugyanaz a Konvent ugyanazon ülése jkvének 150-dik számú határozatában — tekintettel az egyházkerületek részéről beterjesztett összesítő statisztikai kimutatások fogyatékoságára — felhívta az egyet. tanügyi bizottságot, hogy a statisztikai ürlapoknak miként való kitöltésére nézve készíttessen szakelőadó-jával megfelelő utasítást s azt a bizottság elnökének hozzájárulása útján küldje meg az egyes egyházkerületeknek ahhoz való alkalmazkodás végett.

Tudomásul szolgál s a határozatnak az a része, amely szerint jövőben a statisztikai kimu-

tatások jelentés kíséretében terjesztendők be s abban feltüntetendők az előző évi állapothoz mérten az eltérések megfelelő indokolással — az egyh. ker. tanügyi bizottság előadójának figyelmébe ajánlatik.

65. Ugyanaz a Konvent ugyanazon ülése jkvének 151. sz. pontjában a református tanító és tanítónőképző intézetek 1912—13. isk. évi állapotának feltüntetésével kapcsolatban megállapítja, hogy meglévő 3 tanítóképző intézetünk jelenleg nem képes a ref. elemi népiskolák tanítói szükségletét kielégíteni, míg ellenben a tanítónőképző intézetekben túltermelés van. miért is segélyekről kellene gondoskodni a tanítónövendékek javára, esetleg párhuzamos osztályok felállításáról is gondoskodni, a tanító hiány megszüntéig pedig tanácsolja, hogy ott ahol két vagy több tanítói állás van szervezve, az iskolafentartók egykezzenek nőtanítókat alkalmazni.

Egyh. ker. közgyűlésünk erre a már több ízben felpanaszolt bajra, amelynek ehárítása ref. tanügyünkre és egyházunkra nézve felettébb kívánatos, az iskolafentartók figyelmét ismétlen felhívja.

66. Ugyanaz a Konvent ugyanazon ülése jkvének 154. sz. határozatával megszerzésre ajánlja a ref. népiskolák számára dr. Okolicsányi Kúthy Dezső egyetemi magántanárnak „*A tudóvész elleni védekezés vezérfonala*“ című miniszteri megbízásra készített művét.

Egyh. ker. közgyűlés a nagy érdeket szolgáló mű megszerzését a népiskolák számára szükségesnek ismeri el s az iskolafentartókat ez irányban utasítja.

67. Ugyanaz a Konvent ugyanazon ülése jkvének 157. sz. pontjában egész terjedelmében közli a vallás és közokt. miniszternek a *katonai szolgálatot teljesítő tanítók helyettesítése tárgyában* kibocsátott 149893—1913. sz. körrendeletét s azt az egyházkerületek útján a iskolafentartó egyházközségek

figyelmébe ajánlja, felhíván egyúttal az egyházkerületeket, hogy az 1912. évi XXX. t.-c. 82 § ának első bekezdésében érintett intézkedés megtétele végett konkrét esetekben a tanítóhiányban szenvedő vidékek megjelölése s az ezt igazoló adatok közlése mellett idejekorán terjesszék fel a vallás és közokt. miniszterhez javasolataikat illetőleg előterjesztéseiket.

Egyházkerületi közgyűlésünk a miniszteri körrendeletet egész terjedelmében beveszi jkvének függelékébe s arra az iskolafentartók figyelmét felhívja.

68. Ugyanaz a Konvent ugyanazon ülése jkvének 158. sz. határozatában tudatja egyházkerületünkkel, hogy egyetemes tanügyi bizottságának véleménye szerint a népiskolai tankönyvek egyetemes kiadását jelenleg kivihetőnek nem tartja.

Tudomásúl szolgál.

69. Ugyanaz a Konvent ugyanazon ülése jkvének 159. sz. pontjában — az egyetemes tanügyi bizottság javaslatára — kimondja, hogy a népiskolai kötelezettség akadálytalan megvalósítása céljából szükségesnek tartja polgári községi iskolai segély-alap létesítését s tudatja, hogy e tárgyban a vallás és közokt. miniszterhez előterjesztéssel járúl; de addig is üdvösnek és célravezetőnek tartja, hogy mindenik egyházkerület a maga hatáskörében humanitárius intézmények szervezésével — társadalmi úton is — tegyen meg minden lehetőt, hogy az iskolaköteles korban levő tanulók iskolába járása megkönnyíttessék.

Egyházkerületi közgyűlésünk teljesen át lévén hatva a jelzett jótékony intézmények szükségességéről és kívánatosságáról, felhívja az egyházmegyék útján az iskolafentartó egyházközségeket, hogy a saját hatáskörükben kövessenek el mindent a szép gondolat megvalósítására, az iskolalátogatókat pedig utasítsák az esperesek, hogy befolyásukat igyekezzenek ez irányban szintén érvényesíteni s jelentésükben a tényleges eredményeket érdemileg méltányolják.

70. Ugyanaz a Konvent ugyanazon ülésének 160. számú pontjában felsorolva a tanítói fizetések tárgyában az egyházkerületek s a Magyar Református Tanítók Országos Egyesülete részéről történt felterjesztéseket s azokat, valamint a tanító-ságnak az egyház és a magyar nemzeti kultúra érdekében kifejtett munkásságát is őszintén méltányolva — tudatja, hogy a szükséges lépéseket a felterjesztések értelmében készséggel megteszi s kérni fogja a felekezeti tanítók sérelmeinek megszüntetését; addig is azonban, míg a jelzett irányban a bizonyos intézkedések megtörténhetnének, felhívja az egyes egyházkerületek figyelmét, hogy tegyenek meg minden lehető arra nézve, hogy ref tanítóink a lakbérkülönbözethez és a családi pótlékhoz — egyházi forrásokból — hozzájuthassanak.

Egy. ker. közgyűlésünk a Konvent buzgólkodásáról örömmel értesül s felhívását a tanítói lakbérkülönbözethez és családi pótlékra nézve melegen ajánlja az érdekelt iskolafentartók buzgóságába.

71. Ugyanaz a Konvent ugyanazon ülése jkvének 165. sz. határozotával sürgeti a kisdedovó intézetekről való jelentéstételt az egyet. tanügyi bizottság számára.

Egyh. kerületünk — mivel kisdedovó intézetei nincsenek — a konventi sürgetést magára tartozónak nem tekintheti s erről az egyetemes tanügyi bizottság elnökségét tisztelettel értesíti.

72. Ugyanaz a konvent ugyanazon ülése jkvének 173. sz. pontjában értesíti az egyházkerületeket a vall. és közokt. miniszternek 50601—1914. sz. alatt közlött megállapodásáról, a mely szerint a ref. állandó vallástanító lelkészeknek azt a kérelmét, hogy részesítse őket is korpótlékban, — teljesíthetőnek nem találta.

Egyházkerületi közgyűlésünk az elutasító értesítést sajnálattal veszi tudomásul.

73 Előadó bemutatja vall. és közokt. miniszter 64529/914. V. sz. rendeletét, melyben az állami intézetek tanárainak tiszteletdíj ellenében végzett magántanítását szabályozza.

Egyházkerületi közgyűlésünk javaslatátételre átteszi a sárospataki, miskolci és rimaszombati főgimnáziumok, valamint a miskolci felsőbb leányiskola tanári testületeihez, illetőleg igazgatótanácsához és felügyelő-bizottságához.

74. Előadó bemutatja a vall. és közokt. miniszter 3045. 1914. eln. sz. rendeletét, melyben a rendelkezése alatt álló hatóságokat felhívja a képviselőválasztói jogosultságot igazoló iratok díjtalan kiállítására az 1913. XIV. t. c. értelmében. Felkéri egyszersmind püspök urat is saját hatáskörében hasonló intézkedés tételére. Püspök úr a miniszteri rendeletet mihez tartás végett közölte az esperesekkel.

Tudomásúl szolgál.

75. Előadó bemutatja a vallás- és közokt. miniszter aug. hó 12-én 3831. eln. sz. alatt kelt átiratát, melyben felkéri püspök urat a ref. tanítók olyan irányú utasítására, hogy a főispánok útmutatása szerint a gazdasági munkálatok szervezésében és lebonyolításában segédkezzenek. Püspök úr 1875. sz. köriratában ehhez képest a lelkészeket felkérte, hívják fel a tanítókat, hogy ha a főispánok a gazdasági munkálatok szervezése tárgyában hozzájuk fordulnak, a főispáni útmutatások szerint hathatósan működjenek közre a miniszteri rendelet értelmében a szervezéshez tartozó ügyek ellátásában.

Helyeslőleg tudomásúl szolgál. Ezzel kapcsolatban közgyűlésünk felhívja a lelkészi kart, hogy a gazdasági munkálatok irányításában, amint már eddig is tette, úgy ezután is, a rendkívüli időkre tekintettel, még fokozottabb mértékben munkáljon közre.

76. Előadó bemutatja a vall. és közokt. miniszter 79745 914—V. sz. rendeletét, melyben a főigazgatóságokat felszó-

lítja, hogy a középiskolákban csak a „Magyar Védő-Egyesület“ jelzésével ellátott hazai gyártású tornacipők használatát engedjék meg.

Kebelbeli középiskolák igazgatói felhív-
nak, hogy e miniszteri rendelkezéshez a maguk
részéről is alkalmazkodjanak.

77. Előadó bemutatja a vall. és közokt. miniszter aug. hó 14-én 3930. elnöki szám alatt kibocsátott rendeletét, melylyel a népiskolai tanítás idejében való megkezdését és fennakadás nélküli folytatását kívánja biztosítani. Miniszter felkéri egyházi főhatóságunkat, hogy a saját hatáskörében megfelelően intézkedjék. — Püspök úr augusztus 17-én 1873. sz. a. közölte a lelkészekkel a miniszteri rendeletet azzal, hogy a mi elemi iskoláink munkájának beállítása a helyi viszonyok szemmel tartása mellett az állami berendezkedésnek lehetőleg megfelelő legyen

Helyeslőleg tudomásul vétetik.

78. Előadó bemutatja vall. és közokt. miniszter szept. hó 1-én 120.000. sz. rendeletét, melyben a hadbavonult tanítók illetményeit és szolgálati viszonyait a többi köztisztviselőkének mintájára szabályozza. Püspök úr 2068. sz. körlevelében közölte a lelkészekkel a miniszteri rendeletet azzal, hogy az iskola fenntartó egyházak a bevonult tanítóknak ezen rendelet alapján kijáró illetményeit pontosan kiszolgáltassák.

Tudomásul szolgál.

79. Előadó bemutatja a vall. és közokt. miniszter 1914. szept. 10-én 66002 sz. átiratát, amelyben püspök urat értesíti a polgári és felsőbb népiskolai tanjegyek újabb megállapításáról.

Tudomásul szolgál.

80. Előadó bemutatja a vallás és közoktatásügyi miniszter 126756 –1914 sz. átiratát, amely szerint a tiszáninneri ref. egyházkerületben lévő miskolci és sárospataki főgimnázium

ziumok meglátogatásával Gérei Kálmán debreceni, a rimaszombati egyesült prot. főgimnáziumával pedig Gyurkovich Emil besztercebányai tank. kir. főigazgatót bízta meg Püspök úr az illetékes igazgatókat értesítette.

Tudomásul szolgál.

81. Az egyes egyházmegyék a következő lelkészi, tanítói és tisztviselői választásokat jelentették be:

a) Alsóborsodban a megüresedett tanítói állásokba a következők választottak meg és erősítették be: Borsodhárkányban Bakó István, Mezőkeresztesen Láposi Béla, Miskolcon Ruttkay Berta, Ónodon Szabó Jolán tanítók, illetve tanítónők.

b) Tornában Komjátii tanítóvá Kántor Lajos.

c) Ungban csapi lelkésszé Bakcsy Gyula beregrákosi segédlelkész, tanítókká: Veskócsra Nemes Miklós, Tiszaágtelkekre Sápy Lajos, Magasrévre Böszörményi Dezső, Vámoslucskára Némethy János.

d) Felsőzemplénben szöllőskei lelkésszé Sallay Béla kisbárii lelkész, kisbárii lelkésszé Sallay István pécsi segédlelkész, csarnahói tanítóvá Erdős Endre.

e) Tornában világi tanácsbíróvá Thuróczy Endre.

f) Alsóborsodban lelkészi tanácsbíróvá Szabó András mezőkeresztesi lelkész.

g) Gömörben lelkészi tanácsbíróvá Dusza János pelsőci lelkész, lelkészi főjegyzővé Réz László rozsnyói lelkész, eddigi aljegyző.

h) Alsózemplénben lelkészekké választottak: Rozgonyi Sándor lukai s. lelkész Örösre, Batta János poroszlói s. lelkész Bodrogkereszturba és Szinyéri György örösi s. lelkész Lukára.

Ugyanezen egyházmegye bejelenti Bartha József visi lelkésznek tanácsbíróvá, Gagyai Károly, Matusz Mihály, Szily József és Tóth István tanítóknak egyházmegyei tanító-képviselőkké választását.

Egyházkerületi közgyűlésünk mindeme választásokat tudomásul veszi.

82. A következő lelkészi és tanítói díjlevelek terjesztettek fel megerősítés végett:

Alsóborsodból a miskolci 9-ik s államsegéllyel felállított tanítói hivatal díjlevele 4 példányban.

Felsőzemplénből a csarnahói tanítói díjlevél 3 példányban s a szöllőskei és kisbárii lelkészi díjlevél 4—4 példányban.

Ungból a csapi lelkészi és szalókai 2-ik kántor-tanítói díjlevél 4—4 példányban.

Egyházkerületünk e díjlevelek közül megerősíti a miskolci tanítói, csapi lelkészi s csarnahói tanítói díjleveleket. Egy-egy példányt az egyházkerület irattárába elhelyez s a többit az illetékes esperesi hivatalokhoz intézkedés és továbbítás céljából visszaküldi.

Ellenben a kisbárii lelkészi díjlevél azért, mert az új díjlevélben a készpénz, termény és szolgálmány értéke 499 K. 67 f. s ennek dacára a mellékelt presbyteri jegyzőkönyvben ezekért a szolgáltatásokért csak 467 K. 72 f. van beillesztve — nem erősíti meg egyházkerületünk, mert e különbséget magában a díjlevélben kell elenyésztetni.

A szöllőskei lelkészi díjlevelet azért nem erősíti meg kerületünk, mert a készpénzfizetés a régi díjlevélben csak 90 korona s az új díjlevélben 100 korona s így bár fizetésemelés van, közgyűlési jegyzőkönyv nincs mellékelve; a szalókai 2-ik kántortanítói díjlevél nem erősíthető meg azért, mert bár az egyházmegyei határozat reá van vezetve a díjlevelekre, de nincs aláírva s megpecsételve. Ezért ezen díjlevelek az illetékes esperesi hivatalokhoz pótlás végett visszaküldetnek.

83. Az abauji egyházmegye őszi közgyűlése pártolólág terjeszti fel a felsődobszai egyházközség adás-vételi szerződését, mely szerint az egyház a felsődobszai 713. sz. tjkvben 2 sor 128/a. hrsz. alatt foglalt ingatlanságot és a 3 sor 131. hrszámú ingatlannak 131/a. hrszámmal jelölt részét 7000 K.

vételárért dr. Cziáky Ferenc és Cziáky Máriától iskolai telekűl megvásárolt.

Egyházkerületi közgyűlés a bemutatott adás vételi szerződést megerősíti.

84. Az abaúji egyházmegye őszi közgyűlése felterjeszti a fonyi egyházközség az iránti kérelmét, hogy a templomrenoválás és a torony építés költségeiből még hiányzó 7000 koronát 30 évi lejáratra, a lelkészi földekre való betáblázás mellett, törlesztéses kölcsönként vehesse fel.

Egyházkerületi közgyűlés a kérelmet elutasítja, mert a presbiteri és közgyűlési határozatok hozatalánál nem tartatott meg az E. T. által előírt névszerinti szavazás.

85. Az abaúji egyházmegye megerősítés végett felterjeszti a hernádcsányi egyház adás-vevési szerződését, mely szerint az egyház a hernádcsányi 45. sz. tjkben felvett 419/a, 548/419. hrszmú ingatlanból, a jelen adás-vevési szerződés kiegészítő részét képező vázrajzon 419/a, 548/419/8. hrszámmal jelölt 262 □ öl területet Glück Hermina f. Starck Ignácné és társai homonnai lakosoktól 262 koronáért megvásárolta.

Egyházkerületi közgyűlésünk a bemutatott adás-vevési szerződést megerősíti és tudomású veszi, hogy a vételár a lelkészi alapot képező 500 koronából fedeztetik.

86. Az alsóborsodi egyházmegye megerősítés végett felterjeszti a báró Vay Elemér által kiállított ajándékozási okiratot, mely szerint az alsószolcai egyház az alsószolcai 351. sz. tjkvben A + 1. sorsz., 516/1/2 hrszám alatt foglalt 780 □-öl terjedelemmel feltüntetett azon belsőséget, amely az említett tjkvkbe is már iskolahelynek van jelezve, báró Vay Elemértől iskolai célra ajándékba kapta azzal a kikötéssel, hogy az ajándékozott ingatlanságot nevezett egyház sem el nem adhatja, sem bárkivel vagy bármiért el nem cserélheti.

Egyházkerületi közgyűlésünk hálás szívvvel mond köszönetet báró Vay Elemér ömértóságának folyton ismétlődő áldozatkészségéért s a bemutatott ajándékozási okiratot jóváhagyja.

87. Az alsóborsodi egyházmegye pártolólag terjeszt fel 4 rendbeli adás-vevési szerződést, melyek értelmében az alsózsolcai egyház az alsózsolcai 230. sz. tjkvben A+1. rend 516/2. hrszám alatt foglalt mintegy 141 □ öl terjedelmű ingatlanságot kk. Farkas Ágnestől, az alsózsolcai 231. sz. tjkvben A+1. rend. 513/3. hrszám alatt foglalt mintegy 413 □-öl terjedelmű ingatlanságot Fodor Károlyné és társától, az alsózsolcai 232. sz. tjkvben A + I. rend 516/4. hrszám alatt foglalt mintegy 329 □-öl kiterjedésű ingatlanságot Orosz János és társától, végre az alsózsolcai 233. sz. tjkvben A + I. rend 516/5. hrszám alatt foglalt mintegy 299 □ öl terjedelmű ingatlanságot Kocsmáros Jánosné és érdektársaitól 3 kor. □-ölenkénti vételárért temető céljaira megvásárolta.

Egyházkerületi közgyűlésünk a vételt jóváhagyja s a bemutatott adás-vevési szerződéseket megerősíti.

88. Az alsóborsodi egyházmegye pártolólag terjeszti fel jóváhagyás végett az ároktői egyház által előterjesztett azon kérelmét, hogy az u n. Lövei kertért a közbirtokosságtól cserébe kapott beltéleknek, önkéntes árverésen 885 koronáért történt eladása jóváhagyassék. Ezzel összefüggésben jelenti az egyház, hogy az eladásból befolyt 885 koronából egyházfentartási alapot fog létesíteni, mely kamataival mindaddig tőkésítetik, míg 100000 koronára növekedik.

Egyházkerületi közgyűlésünk az eladást jóváhagyja s utasítja nevezett egyházat, hogy az önkéntes árverésen elért vételárnak megfelelően és szabályszerűen kiállított adásvevési szerződést jövő évi tavaszi közgyűlésünkhöz terjessze fel megerősítés végett.

Az egyházfentartási alap létesítésére és a 885 korona eladási ár tőkésítésére vonatkozó

bejelentést egyházkerületi közgyűlésünk elismeréssel veszi tudomásúl.

89. Az alsóborsodi egyházmegye engedélyezés végett felterjeszteni a tiszadorogmai egyház presbitériumának az iránti kérelmét, hogy a lelkészlak építési költségeinek a fedezésére az egyházmegyei pénztárból felvett 7000 koronás tartozása visszafizetésére kölcsön vehesse 6039 korona készpénzből álló takarékpénztárilag kezelt alapítványi tőkéjét és ezen felül 961 koronát valamelyik alapjából szintén kölcsön vehessen.

Egyházkerületi közgyűlésünk a kért engedélyt megadja.

90. Az alsóborsodi egyházmegye pártolólágg terjeszti fel a miskolczi egyház az iránti kérelmét, hogy az avasi templomban szószék és urasztali terítőnek használt, de az idők folyamán elavult 4 drb. keleti szőnyeget az iparművészeti múzeumnak 1200 koronáért eladhassa s az ekként befolyt vételárat az avasi templom restaurálási költségeihez csatolhassa.

Egyházkerületi közgyűlés a miskolczi egyház kérelmét teljesíti.

91. Az alsóborsodi egyházmegye megerősítés végett pártolólágg terjeszti fel a miskolczi egyház által kiállított kisajátítási szerződését, mely szerint az egyház a miskolczi 8239. számú tjkvber 16 r. 148¹ hrszám alatt felvett Debreceni Imre féle telekből, 39.89 □-öl területet, ölenként 70 koronáért, vagyis 2162 korona 30 fillér kisajátítási árért utcarendezés céljaira Miskolc t. h. j. f. városnak eladott.

Egyházkerületi közgyűlésünk a bemutatott kisajátítási szerződést jóváhagyja azzal a kikötéssel, hogy a befolyó vételár „Templom ü. 9. szám alapja“ címén elköthetetlen tőke gyanánt kezelendő

92. Az alsóborsodi egyházmegye pártolólágg terjeszti fel az ónodi egyházközség az iránti kérelmét, hogy 12 drb hasz-

nálatonkívüli, régi urasztali kendőjét az Orsz. magy. Iparművészeti muzeumnak 600 koronáért eladhassa.

Egyházkerületi közgyűlésünk a kérelmet teljesíti, kötelezi azonban az ónodi ref. egyházat, hogy a kendőket adományozók neveinek feltüntetésével, a vételárból elkölthetetlen tőke gyanánt „urasztali alap“-ot létesítsen s annak kamatait szükséghez mérten az urasztala ellátására fordítsa.

93. Az alsózempléni egyházmegye pártolólág terjeszti fel a berzéki egyház az iránti kérelmét, hogy a paplak felépítéséhez szükséges 12,000 koronát az egyházkerület pénztárából vehesse kölcsön.

Egyházkerületi közgyűlés, a felterjesztő egyházmegye ajánlata alapján, a kérelmet teljesíti s a kölcsönügylet megkötése végett az iratokat átteszi az egyházkerület pénzügyi választmányához.

94. Az alsózempléni esperes megerősítés végett felterjeszti a bodroghalászi egyház által kiállított kisajátítási szerződést, melynek értelmében az egyház a bodroghalászi 45. számú betétben 769 hrszám alatt foglalt ingatlanságból 420 □-ölet, a „Bodrogekői gazdasági vasut“ céljaira 1 korona □-ölenkénti árért adott.

Egyházkerületi közgyűlésünk a bemutatott kisajátítási szerződés jóváhagyását megtagadja, mert az ügy sem az egyházközségi közgyűlésen nem tárgyalatott, sem az egyházmegyei közgyűlésen megerősítve nem lett.

95. A felsözempléni egyházmegye megerősítés végett pártolólág terjeszti fel a magyarsasi egyházközség adás-vételi szerződését, mely szerint az egyház a magyarsasi tjkvben 42., 44. és 46. hrszám alatt foglalt régi iskolai telket Szopkó

János és neje Koleszár Anna magyarsasi lakosoknak 2800 koronáért eladta.

Egyházkerületi közgyűlésünk az eladást jóváhagyja s a bemutatott adás-vételi szerződést megerősíti.

96. A felsőzempléni egyházmegye pártolólag terjeszti fel a magyarsasi ref. egyházközség az iránti kérelmét, hogy a falu mellett levő lelkészi földekből ref. családok részére kisebb-nagyobb területeket házhelyekül eladhasson s a vételáron a lelkész részére más földeket vásárolhasson.

Egyházkerületi közgyűlésünk a magyarsasi egyházközség kérelmét azzal a kikötéssel teljesíti, hogy az annak idején jóváhagyás végett felterjesztendő adás-vételi szerződés mellett a lelkésznek egy oly értelmű nyilatkozata is bemutatandó, hogy amennyiben a befolyt vételáron a lelkész részére más földeket szerezni nem lehetne, a lelkész az eladási árként befolyt összeg időközi kamatain felül igényt nem támaszt.

97. A felsőzempléni egyházmegye pártolólag terjeszti fel a zempléni egyházközség az iránti kérelmét, hogy a toronyépítés költségeinek fedezésére az egyházkerület pénztárából 8000 koronát kölcsön vehessen fel.

Egyházkerületi közgyűlésünk a kérelmet elutasítja, mert nevezett egyház a kölcsönvenni szándékolt 8000 koronát az iratokból kitetszően tőkekamat-segélyből szándékozik megfizetni, arra azonban közgyűlésünk által nem ajánlatott.

98. A tornai egyházmegye pártolólag terjeszti fel megerősítés végett a szini egyház adás-vételi szerződését, mely szerint az egyház a szini 563., 577., 599., 600. és 636. számú tjkvben foglalt u. n. Hangó féle külbirtokot és belsőséget iskolai célokra Hangó István és neje amerikai lakosok meghatalmazottjától Szabó Endrétől, 3800 koronáért megvásárolta.

Egyházkerületi közgyűlésünk a vételtől jóváhagyását me tagadja, mert

a) az Amerikában levő eladók által Szabó Endre részére kiállított specialis meghatalmazás a szóbanforgó ingatlanok eladására nem vonatkozik s így nevezett meghatalmazotti minősége igazolva nincs;

b) a vételre vonatkozó presbiteri és közgyűlési határozatok hozatalánál mellőztetett az E. T. I. cikk 25. és 43. § aiban előírt névszerinti szavazás;

c) a felterjesztett iratok közül hiányzik a felterjesztő egyházmegye esperesének, múlt évi őszi közgyűlés 98. számú határozatával előírt részletes jelentése arról, hogy az u. n. Hangóféle birtok most ismételen jóváhagyni kért vételénél és az ugyanezen birtoknak a múlt évi őszi közgyűlésünktől jóváhagyni kért eladásával az egyházközség nem károsodik-e?!

99. Az ungi egyházmegye f. évi őszi közgyűlése pártolólág terjeszti fel az eszenyi egyházközség az iránti kérelmét, hogy a tanítói lakás és az iskola javítási költségeinek fedezésére az egyházmegye pénztárából 3000 korona kölcsönt vehessen fel s azt 4 év alatt fizethesse vissza.

Egyházkerületi közgyűlésünk az eszenyi egyház kérelmét teljesíti.

100. Az ungi egyházmegye őszi közgyűlése pártolólág terjeszti fel a kisgejőci egyházközség az iránti kérelmét, hogy a parochia előrelátható renoválási költségeire 1000 korona kölcsönt vehessen fel

Egyházkerületi közgyűlés a kisgejőci egyház kérelmét teljesíti.

101. Az ungi egyházmegye pártolólág terjeszti fel a kiseráti egyházközség az iránti kérelmét, hogy a harangöntésből származó adóssága kifizetésére 500 korona kölcsönt vehessen fel.

Egyházkerületi közgyűlésünk a kisérti egyház kérelmét teljesíti.

102. Közhirdetésre kéri magokat felvételni: Abaujól Csenyéte és Fony; Tornából Tornakápolna és Komjáti; Alsóborsodból Hejőbába és Mályi; Felsőzemplénből Lasztóc és Nagyráska; Ungból Vajkóc-Mátyóc, Tiszaágtelek és Bajánháza; Alsózemplénből Sóstófalva és Bodrogzsadány; Felsőborsodból Rakacaszend és Meszes.

Egyházkerületünk közgyűlése a közhirdetendő egyházak sorába a következő egyházakat veszi fel: Csenyéte, Fony, Tornakápolna, Komjáti, Lasztóc, Nagyráska, Vajkóc-Mátyóc, Tiszaágtelek, Sóstófalva, Bodrogzsadány, Rakacaszend és Meszes.

103. Káplántartási díjaiknak s káplánjaik részére a fizetkiegészítő államsegélynek a megállapítását kéri:

1. Kovács Béla szepsii lelkész 64 éves hajlott kora s orvosilag is igazolt betegsége miatt, mely lelkészi működésében gátolja s a templomi szolgálatra s más természetű egyházi szónoklatok tartására hosszú időre képtelenné teszi. Szolgálatképtelenségét egyházmegyéje is megállapította s a kongruát 1914. július 1-től kéri kiutalni, mivel nevezett ezen idő óta kénytelen káplánt tartani.

2. Csiszár Béla tiszaszlári lelkész orvosilag igazolt betegsége miatt, minek folytán a papi hivatal betöltésére alkalmatlan, illetve képtelen. Szolgálatképtelenségét egyházmegyéje is megállapította

3. Abaházy József olaszliszkai lelkész 76 éves aggkorára s ezzel együtt járó testi gyengeségére, mely akadályozza a lelkészi szolgálat végzésében. Szolgálatképtelenségét egyházmegyéje is megállapította.

Egyházkerületi közgyűlésünk a csatolt orvosi bizonyítványok és az egyházmegyei határozatok alapján Kovács Béla szepsii, Csiszár Béla tiszaszlári és Abaházy József olaszliszkai lelkészeket szolgálatképteleneknek jelenti ki s káplán-

tartási igényöket megállapítja, Kovács Béla szepsii lelkészét 1914. júl. 1 től.

104. Péter Mihály gálszécsi lelkész jelenti, hogy a Fő-tiszteletű és Méltóságos Püspök úr által ez év július havában a tátralomnici fürdői templomban végzendő lelkészi szolgálatokra kiküldetett s e kiküldetésnek július hóban eleget tett, midőn négy vasárnapon tartott istenitiszteletet. Egyéb lelkészi teendők teljesítése nem volt szükséges. Az istenitiszteleten mindig szép számmal vettek részt a fürdőhelyen időzők. Jóleső érzéssel emlékezik meg a fürdői templom két patrónájáról, Pejacsevich Katinka és Jolán grófnő Őméltóságairól, akik mind a templom gondozásában, mind a protestáns lelkületüknek egyéb nyilvánulásaiban példaképen ragyognak a Tátralomnicon időző közönség előtt.

Egyházkerületünk a jelentés örvendetes tudomásúvétele mellett Pejacsevich Katinka és Pejacsevich Jolán grófnő Őméltóságainak református vallásos érzületüknek látható s példaként felmutatható s a tisztelet glóriájával övezett bibliai nőket ékesítő isteniszolgálatukért köszönetét nyilvánítja s Püspök urat felkéri, hogy ezt Őméltóságainak a legmegfelelőbb módon tudomásukra hozza.

105. A mezőnyéki egyház presbytériuma arra kéri az egyházkerületet, hogy jelenleg takarékbetétilag kezelt készpénzvagyonát, — ami október 26 án 9365 kor. 92 fillért tett ki — fogadja el pénztári kezelésbe, valamint az ezután is esetleg fenmaradó felesleget is akként, hogy az egyház a tőkével és kamataival a törvényes korlátok között szabadon rendelkezhessen.

Közgyűlésünk a kérelemnek helyt ad s a pénzügyi választmányt megfelelő intézkedésre felhívja.

106. Az alsózempléni egyházmegye indítványozza, hogy a lelkészözvegyek nagyon csekély évi járuléka az országos lelkészi nyugdíjintézet terhére felemeltetnék s a járulék fel-

emeléséből előálló hiány azáltal enyésztenék el, hogy a lelkészek nyugdíjazása a minimálisra szállíthatnák, vagyis csakis azok nyugdíjaztatnának, kik arra testi-lelki erejük megfogyatkozása vagy morális szükség által kényszeríthetők. Ezen indítványt magáévá tette az alsóborsodi, felsőzempléni s ungi egyházmegye s hasonló felterjesztést intéznek egyházkerületünkhöz.

Egyházkerületünk maga is a legszívesebben óhajtja, hogy a mai nehéz megélhetési viszonyok között a lelkészi özvegyeknek nyújtott igazán csekély évi járulék felemeltessék s így az özvegyek sorsán némileg segítve legyen; — de az indítványt még sem teheti magáévá, mert az a nyugdíjintézet tagjainak szerzett jogát sérti s azon cél, mely a nyugdíjintézet felállítását kívánatosá tette, hogy t. i. a szolgálatban meggyengült lelkészek helyére az egyházakba tetterős lelkészek állíttassanak s így mintegy felpozsdüljön az egyházi élet — nem valósulhatna meg. Ezért reménytelten szívvel várja meg Egyházkerületünk azt a közeli időt, midőn az Egyetemes Konventnek valami módon — a nyugdíjintézeti tagok igényeinek csorbítása nélkül — sikerül az özvegyek sanyarú sorsán segíteni.

107. Az alsóborsodi egyházmegye abból az alkalomból, hogy a felállított új g. kath. magyar püspökség javadalmából állami forrásból biztosított, felterjesztést kér intézni az egyetemes konventhez az iránt, hogy az 1848. évi XX. t. c. folyományaként a mi püspökeink részére is követelje az állami forrásból származó javadalmazást.

Kerületünk az előterjesztés elvi álláspontját teljes mértékben osztja, de mivel a kívánt értelemben 1912. év őszén tartott közgyűléséből 21. szám alatt az egyetemes konventhez már felterjesztéssel élt, amire választ is kapott (1913. tavaszi közgyűlés 67/1. szám), ennél fogva újabb felterjesztés megtételét ez idő szerint szükségesnek nem látja.

108. Az alsóborsodi egyházmegye a cserépfalui és mező-nagymihályi lelkészek kezdeményezésére azt az indítványt teszi, hogy az egyházkerületi pénztárban kezelt tőkék és onnan adott kölcsönök után a 6⁰/₁₀ kamat ne utólag és évenként, hanem előre és félévenként fizetessék; továbbá a mostani 6⁰/₁₀ mellett a kölcsönök csak az egyházak, lelkészek és tanítók részére nyujtassanak kedvezményként, míg más kölcsönvevő a hivatalos bankkamatlábbal arányban álló magasabb kamatot fizessen. Az így előálló jövedelemszaporulatot — az egyházmegye számítása szerint körülbelül évi 20 ezer koronát — a lelkészek családi pótlékának rendezésére lehetne fordítani mindaddig, míg az állam vagy az adócsökkentési alap erejéből azt pótolni lehet.

Mielőtt közgyűlésünk a tett indítvány dolgában érdemileg határozna, véleményadás végett kiadja azt a pénzügyi választmánynak.

109. Az alsóborsodi egyházmegye, lélekszámára hivatkozással s azért, hogy világi emberei közül mentől többet kapcsoljon szorosabban magához s a terhek elviselését is megkönnyítse, tanácsbírói számának nyolcra, illetve 16-ra felemelését kéri.

Egyházkerületünk az egyházmegye kérését teljesíti s megengedi, hogy tanácsbírói számát úgy az egyházi, mint világi részen nyolcra emelje, de ez az engedély az egyházmegyének az egyházkerületi gyűlésre küldött képviselőinek számát nem érinti.

110. A miskolci ref. egyház presbyteriuma azon alapon, mert a vallásórák száma már most 56 hetenkint s a tervezett 3-ik állami iskola körzetének felállításával a vallásórák száma szaporodni fog, a felettes egyházhatóságok útján két vallástanító-lelkészi állás szervezését kéri s ezt a kérelmet az alsóborsodi egyházmegye is melegen ajánlja egyházkerületünk figyelmébe.

Egyházkerületünk jól tudván, hogy egy 14000 lakosú egyházban s a benne levő külön-

böző nevelő intézetekben a vallástanítás, a belmisszió végzésére s arra, hogy a református társadalom minden osztálya a protestáns vallásos érzülettől s evangéliumi szellemtől át legyen hatva, három lelkészi állás kevés, azért a maga részéről is óhajtandónak tartja két, vallástanítással foglalkozó lelkészi állás szervezését. Ezért a miskolci egyház kérelmét a legmélyebb tisztelettel pártolólág terjeszti fel az Egyetemes Konventre kérve, hogy miután a miskolci egyház anyagi viszonyai a szükséges két vallástanító lelkészi állás szervezését nem engedik meg s Egyházkerületünk sem rendelkezik a szervezéshez szükséges alappal, az E. T. IV. tc. 1. §. és 2. § d) pontja értelmében tegye lehetővé a két lelkészi állás szervezését.

111. A felsőborsodi egyházmegye felterjeszti f évi aug. 27-iki közgyűlése jkvének 6. sz. pontját, amelyben a hálás elismerés és forró szeretet koszoruját nyújtja 25 éven át példás hűségű világi vezérének, Rágalyi Béla egyházmegyei gondnoknak s vele való tartós és áldásos szövetségét a Gondviselés megkülönböztető kegyelme gyanánt ünnepli.

Egyházkerületünk közgyűlése a felsőborsodi egyházmegye hozsannájához készséges érzelmekkel csatolja a maga bensőséges hallelujáját s a maga részéről is áldja a Gondviselést, hogy *Rágalyi Bélát* a felsőborsodi egyházmegye élére állította s testi-lelki erejének épségét megőrizvén, őt egyházkerületünk és egyetemes egyházunk ügyének buzgó szolgálatára felvértezte s az egyházvédő és építő munkában a legelsők közé emelte s követelés nélküli példás szolgálatkésziségevel, fáradhatatlanságával, a méltatlanságok felett is uralkodni tudó nagylelkűségével, vallásunk s egyházunk iránti lankadatlan szeretetével a kálvinista coadjutor curatoroknak minden tiszteletreméltó mássává avatta. Istené legyen mind ezért a dicsőség, akit a felsőborsodi egyházme-

gyével együtt egyházkerületünk is mély alázattal kér, hogy terjessze ki áldó kegyelmét a Ragályi Béla életére továbbra is s úgy igazgassa szívet-lelkét s egyházunk sorsát, hogy mindhalálig hű bizonyosság lehessen a küzdő prot. egyház szolgálatában és sem magasság, sem mélység, sem jelen, sem jövő el ne szakaszthassa őt tiszán-inneui egyházkerületünkkel évtizedek óta fenálló szövetségének ápolásától.

112. A felsőborsodi egyházmegye megerősítés végett felterjeszti Rác Kovács János és neje Papp Juliánna parasznyai lakosok által tett, külön-külön 1000 koronáról szóló alapítvány oklevelét. Az egyik alapítvány kamatai elsősorban a családi sírboltnak és a templomban lévő vasrácsnak állandó jókarban tartására, másodsorban nagyobb egyházi építkezésekre esetleg újabb tőkésítés mellett az egyház közszükségleteire fordítandók. A másik alapítvány kamatai 50 évi tőkésítés után az egyháztagok adójának csökkentésére fognak szolgálni.

Az alapítványok tőkéi az egyház javára az alapítványtevők ingatlanán halál esetére jelzálogilag már most biztosítatnak, amiről külön-külön bekebelezési engedélyt adtak.

Közgyűlésünk az alapítók jámbor lelkét és áldozatkészségét bizonyító okiratokat, valamint a bekebelezési engedélyeket megerősíti s azokat ily értelemben oly hozzátétellel záradékolja, hogy az alapító okiratok 4 példánya közül egy az alapítónak, egy az egyházközségnek, egy az egyházmegyének, végül a negyedik ezen egyházkerületnek őrizetébe adandó.

Mivel azonban az alapító okiratokra és a bekebelezési engedélyekre sem az egyházközség elfogadó nyilatkozata, sem az egyházmegye jóváhagyási záradéka rávezetve nincsen, megbízza a püspök urat, hogy a kerületi záradék rávezetése előtt ezeknek pótlása iránt intézkedjék.

113. A felsőzempléni egyházmegye jelenti, hogy a 10 éves tisztujítás alkalmával esperessé választott Hutka József,

egyházmegyei gondnokká Dókus László. Egyházmegyei főjegyzővé Péter Mihály, világi főjegyzővé Bernáth Béla, lelkészi aljegyzővé Tomory Pál, világi aljegyzővé Somody József szolgabíró. Lelkészi tanácsbírákká: Szeghő Benő, Virág József, Tudja Mihály, Kozma Antal, Péter Mihály. Világi tanácsbírákká: Dókus Gyula, Nemes Lajos, Bernáth Aladár, Nemes Sándor, Thuránszky Tihamér. Egyházmegyei pénztárnokká Tudja Mihály deregnyői lelkész tanácsbíró, egyházmegyei főügyésszé, dr. Isépy Tihamér sátoraljaujhelyi ügyvéd, alügyésszé dr. Sárkány Lajos gálszécsi ügyvéd. Az egyes bizottságok a következőképen alakították meg: a) Adóügyi bizottság áll: Hutka József, Péter Mihály és Bernáth Aladáról. b) Segélyosztó bizottság: Hutka József esperes és Dókus László egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: Péter Mihály, Kozma Antal, Dókus Gyula és Bernáth Aladáról. c) Nyugdíjbizottság: Hutka József esperes elnöklete alatt, Kozma Antal, Virág József, Dókus Gyula és Bernáth Aladáról. d) Közalapi bizottság Hutka József esperes elnöklete alatt: Péter Mihály, Tudja Mihály, Dókus Gyula és Bernáth Aladáról. e) Missió bizottság: Hutka József esperes és Dókus László egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: Bernáth Aladár, Nemes Sándor és Péter Mihály főjegyzőből, mint előadóból f) Számvevőszék: Hutka József esperes és Dókus László egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: Kozma Antal, Péter Mihály, Bernáth Aladár, Nemes Sándor, dr. Isépy Tihamér egyházmegyei ügyész és Tudja Mihály pénztárnok és Tomory Pál aljegyzőkből. Ez utóbbi kettő, mint előadó. g) Iskolalátogatási bizottság, gálszécsi kör: Nyitray Lajos lelkész elnöklete alatt, Liskay Bertalan tanítói tag; magyarizsépi kör: Máthé Miklós lelkész elnöklete alatt Kormos Gerő tanítói és Molnár István világi tagból; abarai kör: Horkay Lajos lelkész elnöklete alatt Vajnay József tanítói és Kolonay János világi tagból; bánóczi kör: Helmeczy Antal lelkész elnöklete alatt Könyves Kálmán tanítói és Pánthy Lajos világi tagból; ladamóczi kör: Sallay Béla lelkész elnöklete alatt Karakó Ferencz tanítói tagból, sátoraljaujhelyi kör: Bornemisza István lelkész elnöklete alatt Bottka Gyula tanítói és Szalay Béla világi tagból. h) Tanügyi bizottság: Virág József és Bernáth Aladár elnöklete alatt: Sallay Béla, Erdélyi András egyházi és Szalay Béla, Pánthy Lajos világi tagokból; a körlátogatók képviselőjében: Helmeczy Antal, Máthé Miklós

(előadó), Nyitray Lajos lelkészek és Rutkay Bertalan, Kormos Gerő és Karakó Ferencz tanítói tagokból.

Tudomásul vétetik.

114. A felsőzempléni egyházmegye pártolólágg terjeszti fel a gálszécsi ref. egyház az iránti kérelmét, hogy 800 koronás takarékpénztári tartozásának kifizetése céljából a „Süteő“ féle 800 koronás alapítványát kölcsön vehesse.

Egyházkerületi közgyűlésünk a felterjesztő egyházmegye ajánlata alapján engedélyt ad arra, hogy a gálszécsi egyház 800 koronás takarékpénztári tartozásának kifizetése céljából az egyházkerület kezelése alatt levő „Süteő“ féle 800 koronás alapítványát kölcsön vehesse.

Egyidejűleg utasítja közgyűlésünk az egyházkerület pénzügyi választmányát, hogy ezen alapítvány 5% kamatainak pontos fizetését ellenőrizze s gondoskodjék arról, hogy az alapítványi tőke 10 év alatt egyenlő részletekben visszafizettessék.

115. A felsőzempléni egyházmegye f. évi őszi közgyűlése az 59. sz. határozatával jóváhagyás és megerősítés végett felterjeszteni rendeli a ladamóczi egyház nyilatkozatát, mely szerint az egyház engedélyt ad arra, hogy a ladamóczi 80. sz. betétben foglalt ingatlanság azon része, mely tévedés folytán telekkönyvileg az egyház nevéen áll, a valódi és tényleges tulajdonosnak Weinberger Ignác és társainak nevére irattassék át a tjkvbe.

Miután a vonatkozó iratokkal a hivatkozott nyilatkozat felterjesztve nem lett, egyházkerületi közgyűlésünk az ügy érdemi elbírálása nélkül az összes iratokat azzal küldi vissza felsőzempléni egyházmegye esperesének, hogy kellő felszerelés után azokat jövő évi tavaszi közgyűlésünkhöz újjólágg terjessze fel.

116. A gömöri egyházmegye f. évi szept. 15-diki közgyűlésének f. sz. jkvi pontjával értesíti egyházkerületünket, hogy világi feje, *Bornemisza László* egyházmegyei gondnok, több mint 7 éven át viselt vezéri állásától — egészségi körülményeire és életkorára való tekintetek miatt — a legbuzgóbb marasztalások ellenére is megvált s az egyházmegye kénytelen volt nagyrabecsült vezérének akarata előtt meghajolni lemondásának elfogadása által.

Egyházkerületi közgyűlésünk *Bornemisza László* gömöri egyházmegyei gondnok lemondását s közegyházi ügyeinktől való visszavonulását a gömöri egyházmegyével egyetértőleg a legmélyebb sajnálattal veszi tudomásul. Távozásakor tisztelettel ismeri el, hogy jól esett őt ott látnia a gömöri egyházmegye kormányán testvéri összeölelkezésben mindazokkal, akik az egyházmegye féltett nagy érdekeit magasabba becsülik a saját érdekeiknél s a törvény tiszteletét nemes féltékenységgel tudják védelmezni az emberi hiúságokból táplálkozó vitézkedésekkel és merészkedésekkel szemben. Jól esett látni, tudni egyházkerületünknek, hogy *Bornemisza László*ban a mély vallásosság és az engesztelékenység a minden jó és szép eszményi tiszteletével egyesülten szinte biztosítékai voltak a gömöri egyházmegye békés és biztos fejlődésének; nemes igénytelensége és puritánizmusa pedig példává avatták őt az egyetemes papság képviselőjében. Miként a gömöri egyházmegyének, úgy egyházkerületünknek is méltán fájdalmas az ő visszavonulása, mert egyházkerületünknek is igaz nyeresége volt az, hogy ő az ő magas polgári állásában gyűjtött gazdag tapasztalataival részesévé lehetett közgyűlési és bírósági ügyeink intézésének. Hálával a tőle elvett jókért a múltra nézve, a legmelegebb érzésekkel kívánja egyházkerületünk, hogy a Gondviselés kegyelme megerősítvén az ő roskadozó testét, vallásos és

hazafias lelkével közelmérés mellett szolgál-
hassa még életének szent eszményeit.

117. A gömöri egyházmegye tavaszi egyházkerületi közgyűlésünk 79. sz. jegyzőkönyvi pontjának oly irányú megváltoztatását kéri, hogy az iskolai dologi tandijkárpótlásért még nem folyamodott egyházak kérvényeinek beadhatására új határ idő állapíttatnék meg, mert az Egyházkerületnek erre vonatkozó utasítása az egyházakhoz későn érkezett.

Egyházkerületünk a kérvények beadásának határidejéül az 1915. évi március 1-ét jelöli ki s egyben fölkeri az egyházkerület Elnökségét, hogy a kérvények kedvező elintézése végett járjon közbe a közoktatásügyi m. kir. miniszteriumnál. A 79. sz. jegyzőkönyvi pont többi intézkedését érintetlenül fentartja.

118. A gömöri egyházmegye sérelmesnek s az egyházközségek törvényben biztosított jogának megtámadását látja az Egyetemes Konvent 1913. dec. 17-iki ülésén 249/2. szám alatt hozott azon határozatában, amely kimondja, hogy az egyetemes adóalapból adandó segély iránti új kérvényt csak 1914. évi március hó 1-ig fogad el s ezen határidőn túl csak az újonnan alakuló egyházközségek kérvényeit veszi tárgyalás alá. E határozatnak hatályon kívül helyezését kéri.

Egyházkerületünk a gömöri egyházmegye kérelmét pártolólág terjeszti fel az Egyetemes Konventhez, mert az adócsökkentési segélyt még igénybe nem vett egyházak életében egykét év alatt is állhat elő olyan változás, mely a segély kérését kívánatossá teszi. Ezért tisztelettel kéri fel Egyházkerületünk az Egyetemes Konventet, hogy az 1913. dec. 17-én 249/2. szám alatt hozott határozatát hatályon kívül helyezni s a tíz év eltelte előtt adócsökkentési segély iránt beadott kérvényeket elfogadni s kedvezően elbírálni sziveskedjék.

119. A gömöri egyházmegye megerősítés végett felterjeszti a jánosii egyházközségben létesített egyházfentartási alapról négy példányban kiállított alapító-levelet.

Közgyűlésünk a bemutatott alapító oklevelet megerősíti a 3. pontban foglalt rendelkezés oly értelmű szabatosabb szövegezésével, hogy az egyház az alaphoz fogja csatolni „a száz koronát elérő adományokat is, ha csak kifejezetten nem más célra adattak, vagy hagyottak.“ Egyszersmind a megerősítési záradékban megállapítja azt is, hogy az oklevelek két példánya az egyházközség, egy-egy példánya az egyházmegye és kerület őrizetébe tételnek le.

Mivel pedig az egyházmegye jóváhagyása az alapító oklevelekre nincsen rájegyezve, megbizsa a püspök urat, hogy a kerületi megerősítő záradék rávezetése előtt ennek pótlása iránt intézkedjék.

120. A gömöri egyházmegye tanügyi bizottságának a felterjesztésére magyarázatot kér az E. T. VI. t.-c. 32. §., illetve az egyházkerületi népiskolai szabályrendelet IV. fejezet 56. §. 4. pontja c) alatti alpontja helyes értelmezésére nézve, mely szerint az elhalt tanítók özvegye és árvái javára folyósítandó fizetést és lakást a férj halálától számított egy félévig háborítatlanul élvezik s az ezen idő alatt alkalmazandó ideiglenes tanító fizetését ki szolgáltatassa ki s kinek a terhére? Az özvegy, vagy az egyház terhére?

Egyházkerületünk úgy az E. T. VI. t.-c. 32. §., mint az 1907. XXVII. t.-c. 2. §. valódi értelmének megfelelően kimondja, hogy a tanító halála esetén az ideiglenes tanító fizetése az egyház terhe. Az államsegély megfelelő hányadát azonban az egyház a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztériumtól kieszközölni köteles, hogy az egyház terhe kevesbbitessék. (1907. XXVII. t.-c. 2. §.)

121. A tornai ref. egyházmegye ajánlólag terjeszti fel a bódvaszilasi egyház presbitériumának s közgyűlésének és a földesurnak a tanítói fafizetés megváltására vonatkozó egyezségét, mely szerint a bódvaszilasi tanítónak a földesuraság erdejéből évenként kiszolgáltatandó 16 régi bécsi-öl fa váltóságaként hajlandó az 1500 koronát fizetni.

Egyházkerületünk az egyezséget nem hagyhatja jóvá, mert az egyház az alapok és alapítványok természetével bíró pénzeket nem magánál kamatoztatja, hol a nagyobb szükségekre is könnyen felhasználható volna, hanem vagy pénztintézeteknél vagy az Egyházkerületnél, itt pedig az évi tiszta kamat 5%-nál nem nagyobb s ezen a pénzen a tanítói fajárandóság be nem szerezhető. Utasítja azért a tornai ref. egyházmegye útján a bódvaszilasi egyházat, hogy faváltásgként oly összeget igyekezzen biztosítani, melynek 5%-os kamatából a tanítói fa-járandóság bármikor beszerezhető s a váltásösszeg az év első napjától kamatoztatható legyen s a multra nézve a fajárandóság ki legyen egyenlítve.

122. A tornai egyházmegye a teresztenyei egyház az iránti kérelmét terjeszti fel, hogy az egyház szükségleteinek pótlására a Puky-család által hagyományozott regále-jog 3300 korona megváltási összege, melyet az egyházkerület 5% kamatozás mellett kezelt s melyet az egyházkerületi közgyűlésünk 1912. évi 123. sz. határozata alapján iskolaépítési célra az egyházkerülettől 15 év alatti visszafizetés kötelezettsége mellett kölcsön vett, — az alapítványi pénzek közül töröltessék, illetve mondassék ki, hogy nevezett egyház ezen tőkét a kerületi kezelésből visszavette s ennek folyamányaként a terhére kimutatott 1% kamat differentiát törölje.

Egyházkerületi közgyűlésünk az iratokat átteszi véleményadás végett az egyházkerület pénzügyi választmányához.

123. Az ungi egyházmegye fölterjesztést intéz egyházkerületünkhöz, melyben lelkes szavakkal, meggyőző érvekkel mutat rá arra, hogy egyházi és nemzeti szempontból mennyire kívánatos és elodázhatlan a ref. lelkészek családi pótlékának kieszközlése, megadása addig is, míg a lelkészfizetés az általánosan hangoztatott színvonalra emeltetnék, sőt azon óhajtott fizetésrendezés mellett is. Felkéri azért egyházkerületünket, hogy e családi pótlékok kieszközlése érdekében tegye meg a kívánatos és sikeres lépéseket.

Egyházkerületünk közgyűlése, jóllehet mély tudatában van az ungi egyházmegye által hangoztatott igazságoknak, de ezt az ügyet, tekintettel az ország súlyos helyzetére, a napirendről most levenni kénytelen.

124. Szaplóczay Benjámín volt nagygejőci ref. lelkész Petronella nevű 50 éves, inségben élő hajadon leánya az egyházkerületi özvegy-árva gyámintézeti járulékának megállapítását kéri.

Egyházkerületi közgyűlés az iratokat átteszi véleményadás végett az egyházkerület pénzügyi választmányához.

125. Vajda Sándor mezőkeresztesi segédlelkész a mezőkövesdi kir. kath. főgymnasiumban teljesített hitoktatásért úgy a múlt 1913/14., mint a jelen 1914/15. iskolai évre 50—50 korona tiszteletdíjat kér.

A mondott helyen a református szellem ébrentartásának jelentőségét méltányolva, közgyűlésünk a kérelmet teljesíti és megbízza a pénzügyi választmányt, hogy folyamodó részére úgy a múlt, mint a jelen iskolai évre 50—50 korona tiszteletdíj kifizetése iránt intézkedjék, a folyó tanévre nézve félévi részletekben.

126. A gömöri egyházmegye ez évi szeptember hó 15-én Rimaszombaton tartott őszi közgyűlésében, 16. sz. határozata szerint, a Simon István halálával megüresedett harmaci lelkészi

állomást kénytelen volt az E. T. II. t.-c. 26. §-ának második kikezdése szerint betölteni, a pályázók közül titkos szavazás al, 41 érvényes szavazatból 33 szavazattal Urbán Gyula imolai rendes lelkészt választván meg a harmaci gyülekezet lelkészévé. Az idézett törvénycikk alkalmazására a következő körülmény adott alkalmat:

A harmaci lelkészi állomásra, — miután az E. T. II. t. c. 6. §-ában foglalt rendelkezések megtétettek és a 9. §. második kikezdésében meghatározott határidő eredmény nélkül lejárt, — a pályázat törvényszerűen kihirdettetett. Az állásra a törvényes határidőben hat egyén pályázott, névszerint Béky János szutori rendes-, Berey Ferenc égerszögi helyettes-, Hubay Kálmán szuhafői rendes-, Soltész Andor csongori segéd-, Urbán Gyula imolai rendes- és Pósa Béla ujlőrincfalvai rendes lelkészek. A bizottság. okmányaik alapján mind a hat egyént jogosult pályázónak és így választhatónak jelentette ki, a választásra bossátottak névsora az E. T. II. t. c. 19. §-ának megfelelően a harmaci gyülekezetben közhírré tétetett; az esperes az idézett törvény 22. §-a értelmében a választás napját aug. 22-ére kitűzte s e határidő a gyülekezetben szószékből kihirdette*ett.

Megjelenvén a választásra kitűzött időben a választás vezetésére esperesileg kiküldött küldöttség a harmaci egyházközségben: a lelkészválasztást meg nem ejthette, miután az egyházközség választó tagjai, a küldöttség többszöri felhívása, figyelmeztetése, intése dacára, makacsul megmaradtak abbeli elhatározásuk mellett, hogy lelkészt nem választanak.

Esperes értesülvén az E. T. II. t.-c. 26. §-ának értelmében betérjesztett jelentésből és jegyzőkönyvből a lelkészválasztás meghiusulásáról s figyelmeztetvén a harmaci egyházközség presbytériumát a törvényes következményekre, az új választás határidejéül szept. 6-át tűzte ki, útasította a harmaci segédlelkészt, a választási határidőnek ismét két egymásután következő vasárnapon leendő kihirdetésére; ami megtörténvén, a már előbb ott működött küldöttség a kitűzött időben újlag megjelent a harmaci egyházközségben; a választás azonban másodizben is meghiusult, miután a csekély számban megjelent választók a választást ez alkalommal is megtagadták, miről a küldöttség az esperesnek jelentést tett s a helyszínén felvett jegyzőkönyvet hozzá betérjesztette.

Ezek után volt kénytelen a gömöri egyházmegye közgyűlése a fent előadott módon eljárni.

A gömöri egyházmegyének ezen határozata ellen, amely határozat meghozatalára az egyházmegyét az indította, hogy a gyülekezet makacskodásával szemben az egyházi törvénynek érvényt szerezzen, a jórendet biztosítsa s hogy útját állja a papi állás kívánatos tisztessége megcsufolásának, — a harmaci egyházközség választó tagjai felebbezést nyújtottak be egyházkerületi közgyűlésünkhöz, melyben a fenti határozat megváltoztatására, új pályázat elrendelésére s választói joguknak visszaadására kéri az egyházkerületet.

Indokul előadják a következőket: Midőn a pályázat kihirdetett, még béke volt az országban, de azután kiütött a háború, a választók nagy többsége a csatamezőn volt már, midőn a választásnak meg kellett volna történnie. Az otthonmaradtak annyira el voltak foglalva az élet megnagyobbodott terheivel, hogy a lelkészválasztásra nem gondolhattak oly fontossággal, amint az kívánatos; remélték, hogy a lelkészválasztás a nehéz időkre való tekintettel elhalasztatik, hiszen a gyülekezet erőteljes férfiai, akikre nagyon fontos, hogy kitől nyerik majd lelki vigaszukat, a harcmezőn lévén, a választásban részt nem vehettek.

Ugy gondolkoznak ők, hogy a törvény azon intézkedése, hogy a megüresedett lelkészi állást három hónap alatt be kell tölteni, békés, rendes időre vonatkozik. A szükség törvényt ront, a halasztást a rendkívüli körülmények tették volna szükségessé. De mindezt hasztalan adták elő a küldöttség útján az egyházmegyének, az, az egyház eljárását makacskodásnak, törvényellenesnek találta, a törvény rideg betűje alapján. Ha azonban a lelkészválasztással nem lehetne addig várni, míg a lelkészválasztásban fiaik és testvéreik is résztvehetnének, hogy az itthonmaradt lelke is megnyugodjék s a békesség is megmaradjon, azért kéri az új pályázat elrendelését.

Egyházkerületünk közgyűlése, — miután a gömöri egyházmegye ebben az ügyben teljesen törvényesen járt el, — a felebbezést fegyelemben nem vehette.

127. Az alsózempléni egyházmegye megerősítés végett felküldi az Igaz József szerencsi lelkész által az ottani egyház közszükségeinek fedezésére és a hivek adóterheinek csökkentésére tett 1000 koronás alapítvány oklevelét.

Közgyűlésünk benső örömmel és teljes elismeréssel látja a tett alapítványban is a lelkipásztort szeretett egyházával és tisztelő hiveivel immár 44 éven át egybefűző köteléknek szép bizonyosságát és készséggel adandja meg az alapító levelek megerősítését, ha az alapítvány elfogadása dolgában az egyházközségi közgyűlés is határozott. A jelen esetben ugyanis az alapítványt jegyzőkönyvének tanúsága szerint, — az egyház presbytériuma fogadta el, holott egyházi törvényünk (I. t.-c. 14. §. m.) az alapítványok elfogadását kifejezetten az egyházközség hatáskörébe utalja.

Az egyházközségi közgyűlés elfogadó határozatáról szóló jegyzőkönyvi kivonattal együtt föl lesz terjesztendő az alapító oklevélnek még egy negyedik példánya s valamennyire rávezetendő úgy az egyházközség elfogadását, mint az egyházmegye jóváhagyását kifejező záradék.

128. *Czinke István* gömöri esperes a következő indítványt terjeszti — indokolás kíséretében — egyh.-ker. közgyűlésünk elé:

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

Mély tisztelettel indítványozom, hogy az orsz. lelkészi nyugdíjintézetbe az egyházközségek részéről fizetendő fenntartói járulékokat minden év őszen az adócsökkentési segélyekből az egyházkerületi pénztár tartsa vissza és szolgáltassa be az egyházmegyék nyugdíjintézeti pénzkezelőihez. Erre a Főtiszteletű Egyházkerület adjon a pénztárnak közgyűlési felhatalmazást.

Indokaim: A lelkészek évi tagsági díját, konventi határozat és utasítás alapján, az esperesek a II. félévi kongruából és korpótlékból levonni kötelesek. Az adócsökkentési segélyek azonban közvetlenül az egyházközségekhez utaltatván ki, csak a kerületi pénztárnak áll módjában a fenntartói járulékot visszatartani.

Továbbá, a fenntartói járulék nagy része be lévén számítva az egyházak adósegélyébe: a visszatartás által rajtok semmi sérelem nem esik. Ellenben a nyugdíjintézet pénzkezelése ez intézkedés által megkönnyítették s a rendes időben való bevétel biztosítottak.

És végül az esperesi hivatalok sok kellemetlenségtől és idővesztegető levélírásoktól szabadulnak meg.

Mély tisztelettel kérem azért indítványom elfogadását és határozattá emelését.

Rimaszombat 1914. november 4.

Czinke István,
gömöri esperes.

Egyházkerületi közgyűlés az indítványt indokainál fogva elfogadja s annak hatályát a közalapi járulékokra is kiterjeszti, utasítván a pénzkezelőket, hogy a kimutatást az egy.-ker. pénztár által kifizetendő összegekről minden évben szept. hó 1-ig küldjék be az egyh.-ker. pénztárba.

129. Lelkészi főjegyző jelenti, hogy a népiskolai *Szabályrendelet* és a Dr. Finkey Ferenc által összeállított *Szabályrendeletek gyűjteménye* c. egyh.-ker. kiadványokból a hivatalos szükséglet kielégítése után példányok maradtak fel, a melyekre nézve ő püspök úr véleményét kérte ki a további kezelést és értékesítést illetőleg s közösen abban állapodtak meg, hogy ezek a művek a fenmaradt példányszámban adassanak át a főiskolai könyvkereskedésnek, amely azokat a szokásos 25% kedvezmény levonásával kezelje s az eredményről évenként számoljon el a főisk. gazd. választmánynak.

Egyh.-ker. közgyűlés a népiskolai *Szabályrendelet* és Finkey F.-féle *Szabályrendeletek*

gyűjteménye című művek felmaradt példányaira nézve a lelkészi főjegyzőnek a püspök úrral már előre megtárgyalt indítványát elfogadja s azok árusításával a főisk. könyvkereskedésben szokásos 25% mellett a főiskolai könyvkereskedést, az ellenőrzéssel pedig a főiskolai gazd. választmányt megbízza; a népiskolai Szabályrendelet árát 30 fillérben, a Finkey-féle Szabályrendelet gyűjteményének kötetlen példányát 3 kor., kötött példányát 4 koronában állapítván meg.

130. Elnökség a tárgysorozat kimerítése után, szíves köszönetet mond a gyűlés tagjainak, akik az országos viszonyok miatt nehézzé vált közlekedési viszonyok közt is részt vehettek egyházkerületünk ügyeinek tárgyalásában s ügyszereketüknek hathatós bizonyosságát szolgáltathatták; egyházunkra, súlyos próbáltatások alatt álló hazánkra s nemzetünkre Istennek védő, segítő szeretetét kérvén,

egyházkerületünk jelen ülését befejezettek nyilvánítjai s miután a határozatok a tárgyalás folyamán felolvastattak és hitelesítették, a jkvét közgyűlésleg hitelesítettnek jelenti ki.

II. Bírósági ügyek.

I.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétellett Miskolcon, a tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bíróságának, mint felebbviteli bíróságnak 1914. november 18-án tartott ülésében.

Jelenvannak: Dr. Tüdős István püspök és Dókus Ernő főgondnok elnöklete alatt: Bodolay István, Czinke István, Hutka József, Révész Kálmán, Ragályi Géza, Vadászy Pál esperesek. Dókus László egyházmegyei gondnok. Kérészy Barna, Radácsi György, Szuhay Benedek egyházkerületi tanácsbírák. Bizony Akos egyházkerületi ügyész. Előadó és jegyző: Fodor György.

A tárgyalást Dókus Ernő világi elnök vezeti.

Tárgy: Szabó Endre minaji lelkész felebbezése az ungi egyházmegyei közigazgatási bíróságnak két rendbeli ítélete ellen, melyet Benkő Lajos és társai ketergényi, Lejkó István és János kereknyei lakosok panaszára egyházi adó és lelkészi hátrálékos fizetés tárgyában hozott.

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlevő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekeltségi eset nem forog fenn, sem a felek részéről érdekeltségi kifogás nem emeltetett, így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Előadó előszóval ismerteti az ügyet s felolvassa az ungi

egyházmegye közigazgatási bíróságának 1913. szept. 16-án Ungváron hozott ítéletét, mely az adóhátrálékokra nézve Szabó Endre minaji lelkész s Benkő Lajos és társai ketergényi, valamint Lejkó István és János kereknyei lakosok között 1912. aug. 31-én az egyházmegyei kiküldöttek előtt létrejött s jegyzőkönyvbe foglalt s általuk aláírt két rendbeli egyezséget jóváhagyja s Szabó Endrét azon kérelmével, hogy az egyezés ne hagyassék jóvá, elutasítja, mert ezen kérelme mellett elfogadható okot nem tudott felhozni, — s ugyancsak ismerteti előadó ezen egyházmegyei bíróságnak Ungváron, 1914. évi február 17-én kelt ítéletét, mely szerint az egyházi adó kivetése körül történt szabálytalanság vádja beigazolást nem nyert, de lelkésznek az E. T. I. t.-c. 125. §-ába ütköző eljárására az esperes figyelmét felhívja s az évi 400 korona egyházmegyei segélyből az 1910. évtől visszatartott 16 kor. kiutalását beszünteti s a 400 koronát teljes összegében a lelkési föld vásárlásából fennálló adósság törlesztésére rendeli fordítani s a tárgyalás folyamán felmerült jelenségek miatt az ügyiratokat az egyházmegyei fegyelmi bírósághoz teszi át. Ezen ítélet ellen Szabó Endre minaji lelkész élőszóval, majd írásban is felebbezett. Erre a tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bírósága, mint felebbviteli bíróság zárt ülésben egyhangúlag következően

ítélt:

az ungi egyházmegye közigazgatási bíróságának ezen ügyben hozott ítélete indokainál fogva helybenhagyatik.

Kmf.

Dókus Ernő

egyh.-ker. főgondnok,
a bíróság világi elnöke.

Dr. Tüdös István

püspök,
a bíróság egyházi elnöke.

Fodor György

jegyzőkönyvvezető.

II.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétellett Miskolcon, a tiszáninneri ref. egyházkerület köz-
igazgatási bíróságának, mint felebbviteli bíróságnak 1914.
november 18-án tartott ülésében.

Jelenvannak: Dr. Tüdös István püspök és Dókus Ernő
főgondnok elnöklete alatt Czinke István, Hutka József, Ragályi
Géza, Révész Kálmán, Szűcs István, Vadászi Pál esperesek.
Dókus László egyházmegyei gondnok. Radácsi György, Szu-
hai Benedek egyházkerületi tanácsbírák. Bizony Ákos egyház-
kerületi ügyész. Előadó és jegyző: Fodor György.

A tárgyalást Dókus Ernő világi elnök vezeti.

**Tárgy: A tiszapalkonyai ref. egyház felebbezése az
alsóborsodi egyházmegye időszaki bíróságának 1914.
okt. 13-án kelt s Szabó Emilia helyettesítő tanítónői
fizetését megállapító ítélete ellen.**

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállá-
pítja, hogy a kellő számban jelenlevő bírák ellen sem hiva-
talból figyelembe veendő érdekeltségi eset nem forog fenn,
sem a felek részéről érdekeltségi kifogás nem emeltetett, így
a bíróság szabályszerűen megalakult.

Előadó előszóval ismerteti az ügyet, majd felolvassa az
alsóborsodi egyházmegye közigazgatási bíróságának 1914.
okt. 13-án Miskolcon hozott ítéletét, mely a tiszapalkonyai
presbytériumot kérésével elutasítja s a Szabó Emilia tanítónő
részére az egyházmegyeileg megállapított 400 korona helyet-
tesítési díj fizetését kötelezőleg kimondja s a presbytériumot
az egyh.-ker. népiskolai szabályrendelet 56. §. 13. pont 2-ik
bekezdésében foglalt s jelen esetre tartozó szabály betartá-
sára utasítja s a felmerült költségekben a tiszapalkonyai egy-
házat elmarasztalja. Ezen ítélet ellen a tiszapalkonyai egyház
írásban adta be felebbezését. Erre a tiszáninneri ref. egyház-
kerület közigazgatási bírósága, mint felebbviteli bíróság zárt
ülésben egyhangúlag következőleg

ítélt:

az alsóborsodi egyházmegye közigazgatási bíróságának ezen ügyben hozott ítélete indokainál fogva helybenhagyatik.

Kmf.

Dókus Ernő

egyh.-ker. főgondnok,
a bíróság világi elnöke.

Dr. Tüdős István

püspök,
a bíróság egyházi elnöke.

Fodor György

jegyzőkönyvvezető.

III.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bíróságának, mint felebbviteli bíróságnak Miskolcon, 1914. nov. hó 18-án tartott ülésében.

Jelenvannak: Dr. Tüdős István püspök és Dókus Ernő főgondnok elnöklete alatt: Czinke István, Hutka József, Ragályi Géza, Révész Kálmán, Szűcs István, Vadászy Pál esepeserek. Dókus László egyházmegyei gondnok. Radácsi György, Szuhay Benedek egyházkerületi tanácsbírák. Bizony Ákos egyházkerületi ügyész. Előadó és jegyző: Fodor György.

A tárgyalást Dókus Ernő világi elnök vezeti.

Tárgy: Kolozsi József andornaki tanító felebbezése az alsóborsodi egyházmegyei közigazgatási bíróságnak a macklári lelkész párbér-követelését megállapító ítélete ellen.

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a kellő számban jelenlevő bírák ellen, sem hivatalból figyelembe veendő érdekeltégi eset nem forog fenn, sem a felek részéről érdekeltégi kifogás nem emeltetett, így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Előadó előszóval ismerteti az ügyet, majd felolvassa az alsóborsodi egyházmegye közigazgatási bíróságának Miskolcon 1914. szept. hó 2-án hozott ítéletét, mely az andornaki tanítót és egyházat a maklári lelkész részére, azt az 1912. és 1913. évekre is díjlevélileg biztosított s a múltban is kapott évi két köből gabonának s 16 korona pénzüsszegnek 15 nap alatti kifizetésére egyetemlegesen kötelezi s ezen kötelezettségnek az andornaki tanító díjlevelébe felvételét elrendeli. Ezen ítélet ellen Kolozsi József andornaki tanító írásban felebbezett. Erre a tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bírósága, mint felebbviteli bíróság zárt ülésben egyhangulag a következően

ítélt:

az alsóborsodi egyházmegye közigazgatási bíróságának ezen ügyben hozott ítélete indokainál fogva helybenhagyatik.

Kmf.

Dókus Ernő

egyh.-ker. főgondnok,
a bíróság világi elnöke.

Dr. Tüdős István

püspök,
a bíróság egyházi elnöke.

Fodor György

jegyzőkönyvvezető.

IV.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bíróságának, mint felebbviteli bíróságnak Miskolcon, 1914. év nov. 18-án tartott ülésében.

Jelen vannak: Dr. Tüdős István püspök, egyházi, Dókus Ernő főgondnok, világi elnök (tárgyalást vezető) kettős elnökléte alatt: Révész Kálmán, Vadászy Pál, Hutka József, Bodolay István, Czinke István esperesek, Radácsi György, Kérészy Barna, Szuhay Benedek egyházkerületi tanácsbírák. Előadó és jegyzőkönyvvezető Péter Mihály egyházkerületi papi aljegyző.

Tárgy: Kapossy György égerszögi lelkész nyugdíjaztatási ügye.

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlévő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekeltség fenn nem forog, sem a felek részéről érdekeltségi kifogás nem emeltetett, így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Előadó ismerteti az ügyet, majd felolvassa a tornai egyházmegye időszaki közigazgatási bíróságának, Tornán 1914. július 14-én hozott ítéletét, mely szerint nevezett bíróság Kapossy Györgyöt, az égerszögi és kánói egyházak lelkészét, aki 1867. január 15-én született s a nyugdíjintézetnek 1892. január 1-től tagja, a lelkészi hivatal viselésétől felmenti s az addig járó lelkészi fizetést számára biztosítja, azon korlátozások közt, melyeket Berey Ferenc h.-lelkésszel kötött külön szerződése megenged, miután nevezett hivatalviselésre képtelen, s az orvosi bizonyítvány szerint betegségéből gyógyulás nem remélhető. 8 év óta semmiféle lelkészi teendőt nem végez, járni képtelen beteg, kocsijában más tologatja. Az egyik karja teljesen béna, ezért sem az egyház, sem az egyházmegye érdekeivel össze nem egyeztethető, hogy tovább is hivatalt viseljen.

A tornai egyházmegye fenti, szám nélkül hozott ítéletét, az egyházmegye esperese felülvizsgálat céljából egyházkerületünkre felterjesztette, az egyházkerületi nyugdíjbizottság ez ügygyel f. hó 17-én tartott ülésében foglalkozott. Ehez képest a tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bírósága, ez ügyben, zárt ülésben hozott s nyílt ülésben kihirdetett következő

végzést

hozta.

Az egyházkerületi közigazgatási bíróság a tornai egyházmegye közigazgatási bíróságának felülvizsgálat céljából felterjesztett ítéletét feloldja s utasítja az első fokon eljáró egyházmegyei bíróságot arra, hogy a nyugdíjazandó lelkész megidézése mellett szabályszerű tárgya-

lást tartson s a kifejlendőkhöz képest hozzon új ítéletet.

Indokok:

A dolog természete, de a nyugdíj- és özvegy-árva-gyámintézet ügyrendjének 134. § a szerint is, „az egyházi hatóságok a hivatalból való nyugdíjazás és végkielégítés eseteiben a nyugdíjtörvény alapján a rendes bírászkodás alakszerűségének megtartásával ítélnének“, tekintve tehát, hogy a felülvizsgálat tárgyát képező ítélet a nyugdíjaztatni kért lelkész meghallgatása s szabályszerű tárgyalás megtartása nélkül lett meghozva, az E. T. V. t.-c. 80., 81. és 116. §-ai értelmében az ítéletet feloldani s az első fokú bíróságot szabályszerű eljárásra utasítani kellett.

Kmf.

Dókus Ernő

egyh.-ker. főgondnok,
a bíróság világi elnöke.

Dr. Tüdős István

püspök,
a bíróság egyházi elnöke

Péter Mihály

egyh.-ker. aljegyző, jegyzőkönyvvezető.

V. Időszaki bíróság.

Az időszaki bíróság az 1914—1915. évre (ősztől-őszig) a következőleg alakult meg:

Elnökök: Dr. Tüdős István püspök, Dókus Ernő főgondnok.

I. sz. tanács: Ragályi Géza, Hutka József, Kérészy Barna, Meczner Béla, br. Vay Elemér rendes; Radácsi György, Szent-Imrey Gyula, Dókus László, Komjáthy Béla, Szuhay Benedek póttagok.

II. sz. tanács: Révész Kálmán, Vadászy Pál, Meczner József, Dókus Gyula, Ragályi Béla rendes; Szűcs István, Kádár Kálmán, Szalay László, Czinke István, Bodolay István póttagok.

III.

FÜGGELÉKEK.

Függelék I.

**A tiszáninneri ref. egyházkerület tisztviselői
s bizottságainak tagjai.**

1. Tisztviselők.

Püspök: *Dr. Tüdős István* miskolci lelkész, a spataki főiskola lelkészi főgondnoka.

Főgondnok: *Dókus Ernő* kir. tanácsos, főrendiházi tag, a sárospataki főiskola világi főgondnoka. Lakik: Legenyén (Zemplén m.) up. Legenyealsómihályi.

Lelkészi főjegyző: *Radácsi György* spataki theol. tanár.

Világi főjegyző: *Dr. Puky Endre* abaújtornamegyei alispán.

Lelkészi aljegyzők: *Péter Mihály* gálszécsi lelkész, *Fodor György* perkupai lelkész.

Világi aljegyzők: *Dr. Mitrovics Gyula* debreceni főiskolai tanár, *Dr. Kérészy Barna* miskolci ügyvéd.

Pénztárnok: *Dr. Kovács Gábor* nyug. főgimn. tanár, miskolci lakos.

Főügyész: *Bizony Ákos*, miskolci ügyvéd, országos képviselő.

Alügyész: *Dr. Regéczy József*, miskolci ügyvéd.

Püspöki titkár: *Lengyel István*, okl. lelkész (lakik Miskolcon).

Levéltárnok: (egyházkerületi és főiskolai): *Zsoldos Benő*, sárospataki nyug. főiskolai tanár.

2. Tanácsbírák.

a) Lelkésziek:

Kérészy Barna tiszánannai lelkész, *Radácsi György* theol. tanár, *Szuhay Benedek* kápolnai, *Komjáthy Gábor* ungvári lelkész. Egy hely üres.

b) Világiak:

Lévay József Borsodvármegye nyugalmazott alispánja, lakik Miskolcon; *Miklós Ödön*, főrendiházi tag, lakik Budapesten;

Dókus Gyula, Zemplénnvárm. alispánja, lakik Sátoraljaújhelyben; *Szent-Imrey Gyula*, földbirtokos, lakik Gibárton, (Abaúj-Torna m.); *Szalay László* országos képviselő, lakik Kassán.

3. Tanári és tanítói képviselők az egyházkerületi közgyűlésen. (1912—1917.)

I Tanári képviselők:

- a) A sárospataki theol. akadémiáé: *Novák Lajos*.
- b) A sárospataki jogakadémiáé: *Dr. Buza László*.
- c) A sárospataki főgimnáziumé: *Csontos József*.
- d) A miskolci főgimnáziumé: *Csorba György* igazgató.
- e) A rimaszombati főgimnáziumé: Betöltés alatt.
- f) Az egyházkerületi felsőbb leányiskoláé: *Dontby László* igazgató.

II. Tanítói képviselők: *Becske Bálint* jánosii, *Gööz Ferenc* sajkazincii, *Gagyí Károly* olaszliszkai, *Csiki Béla* miskolci tanítók.

4. Egyetemes konventi képviselők:

(1915—1917. időszakra.)

Radácsi György, sárospataki theol. tanár, *Kérészy Barna*, tiszánánai lelkész, lelkészi részről; *Meczner Béla*, főrendiházi tag, alsózempléni egyházmegyei gondnok, lakik Sátoraljaújhelyen; *Ragályi Béla*, f.-borsodi egyházmegyei gondnok, (lakik Miskolcon), mint rendes tagok.

Révész Kálmán, kassai lelkész, abaúji egyházmegyei esperes s *Bálint Dezső*, a.-zempléni esperes, sárospataki lelkész. lelkészi részről; *Meczner József*, abaúji egyházmegyei gondnok, *Dókus Gyula*, zemplénnvármegyei alispán, főiskolai világi gondnok stb. világi részről, mint póttagok.

5. Zsinati képviselők.

(1904 - 1914-ig.)

Dr. Tüdös István püspök, *Dókus Ernő* főgondnok (hivatalból); *Radácsi György*, *Révész Kálmán*, *Vadászy Pál*, *Kérészy Barna*, *Czinke István*, *Szuhay Benedek*, *Bálint Dezső* lelkészi, *Komjáthy Béla*, *Meczner Béla*, *Ragályi Béla*, *Br. Vay Elemér*, *Meczner József*, *Dókus Gyula*, *Szalay László* világi (az egyházközségek által választott); *Novák Lajos* akadémiai és *Csontos József* főgimnáziumi

(a tanári karok által választott) rendes képviselők. *Hézszer Emil, Komjáthy Gábor, Kovács Béla, Péter Mihály* lelkészi (két hely üres); *Miklós Ödön, Máriaassy Andor, Szent-Imrey Gyula, Csoma József, Dr. Puky Endre, Dr. Kovács Gábor* (szerencsi) világi (az egyház-községek által választott); *Dr. Rácz Lajos* akadémiai és *Csórba György* gimnáziumi (a tanári karok által választott) pótképviselők.

6. A Baldácsy-bizottság tagjai.

(1913--1917. időszak.)

Dr. Tüdős István, Ragályi Béla, mint rendes; *Dókus Ernő* mint póttag.

7. Az országos közalapi bizottság tagjai.

Dókus Ernő, Ragályi Béla, mint rendes; *Miklós Ödön, Révész Kálmán*, mint póttagok.

8. Egyházkerületi tanügyi bizottság.

Elnökök: *Czinke István* rimaszombati lelkész és *Meczner Béla* alsózempléni egyházmegyei gondnok.

Előadó és jegyző: *Fodor György*, percupai lelkész.

Tagok: Abaujból: *Kovács Béla, Szent-Imrey Gyula. Vass Ádám*; Alsóborsodból: *Halászy József, Huszthy Béla, Csiky Béla*; Alsózemplénből: *Bartha József, Maklár Pap Miklós, Gagyí Károly*; Felsőborsodból: *Elek József, Zsóry György, Gödöz Ferenc*; Felsőzemplénből: *Virág József, Bernáth Aladár, Liszkai Bertalan*; Gömörből: *Búzi Márton, Bodor István, Becske Bálint*; Tornából: *Arday Janka Dániel, Dr. Óváry Pál, Varga József*; Ungból: *Szakai István, Minay István, Bóczér István*; *Kovácsy Sándor* a Sárospataki Irodalmi Kör képviselője.

9. Egyházkerületi énekügyi bizottság.

Elnök: *Radácsi György*.

Tagok: *Lévay József, Szinyey Gerzson* nyug. sárospataki akad. tanár, *Czinke István, Hodossy Béla* áll. tanítóképző-intézeti igazgató Sárospatakon.

10. Egyházkerületi pénzügyi választmány.

Elnök: *Dr. Tüdős István* püspök.

Tagok: *Vadászy Pál, Sólyom Gyula, Tóth Béla, Porcs János, Dr. Rácz György, Bizony Ákos, Huszthy Béla.* (Egy tagot az igazgató tanács küld időnként a főiskola képviselőjéül.)

Jegyző és előadó: *Regéczy József* e.-ker. alügyész.

11. Egyházkerületi számvevőszék.

Elnök: *Dókus Ernő* főgondnok.

Tagok: *Ragályi Béla, Idrányi Barna* rendes, *Bárczay László Fodor György* póttagok.

Jegyzője s előadója: az egyházkerületi ügyész.

12. Lelkészképesítő bizottság.

Elnökök: *Dr. Tüdős István* püspök, *Dókus Ernő* főgondnok.

Tagok: *Czinke István, Dókus László, Komjáthy Gábor, Marton János, Meczner Béla, Nagy Béla, Novák Lajos, Radácsi György, Ragályi Béla, Révész Kálmán, Rohoska József.*

13. Theol. magántanár-képesítő bizottság.

Elnökök: *Dr. Tüdős István* püspök, *Dókus E.* főgondnok.

Tagok: *Dókus Gyula, Magda Sándor, Hallgató János* és a szaktanárok.

14. Esperesek hivatalakor szerint.

Vadászy Pál, felsőborsodi, 1893. július 5.

Ragályi Géza, tornai, 1897. április 6.

Révész Kálmán, abaúji 1898. március 22.

Hutka József, felsőzempléni, 1901. augusztus 29.

Bálint Dezső, alsózempléni, 1908. szeptember 2.

Szücs István, ungi, 1908. szeptember 8.

Bodolay István, alsó-borsodi, 1914. május 5.

Czinke István, gömöri, 1914. június 18.

15. Egyházmegyei gondnokok hivatalakor szerint.

Meczner Béla, alsózempléni, 1887. március 22.

Ragályi Béla, felsőborsodi, 1889. szeptember 3.

Meczner József, abaúji, 1895. szeptember 3.

Br. Vay Elemér, alsó-borsodi, 1897. április 22.

Komjáthy Béla, ungi, 1898. március 29.
Kádár Kálmán, tornai, 1911. április 24.
Dókus László, felsőzempléni, 1911. május 2.
Lukács Géza, gömöri, 1914. —

16. Missiói bizottság.

Elnök: *Dr. Tüdős István* püspök, helyettes elnök: *Révész Kálmán*.

Tagok: *Hutka József*, *Révész Kálmán*, *Vadászy Pál*, *Komjáthy Béla*, *Meczner Béla*, *Meczner József*, *Ragályi Béla*, *br. Vay Elemér*, *Bálint Dezső*, *Bodolay István*, *Czinke István*, *Szücs István*, *Dókus László*.

Előadó: *Péter Mihály*.

17. Egyetemes tanügyi bizottsági tagok.

(A konvent által választva.)

Radácsi György, *Révész Kálmán* konventi tagok; *Dr. Rácz Lajos*, *Csontos József* konventen kívüli tagok; *Dr. Buza László* és *Csorba György* póttagok.

18. Időszaki tanács 1914—1915.

(Őszi egyházkerületi gyűléstől őszi egyházkerületi gyűlésig.)

Elnökök: *Dr. Tüdős István* püspök, *Dókus Ernő* főgondnok.

I. sz. tanács: *Ragályi Géza*, *Hutka József*, *Kérészy Barna*, *Meczner Béla*, *br. Vay Elemér*, rendes; *Radácsi György*, *Szent-Imrey Gyula*, *Dókus László*, *Komjáthy Béla*, *Szuhay Benedek* póttagok.

II. sz. tanács: *Révész Kálmán*, *Vadászy Pál*, *Meczner József*, *Dókus Gyula*, *Ragályi Béla* rendes; *Szücs István*, *Kádár Kálmán*, *Szalay László*, *Czinke István*, *Bodolay István* póttagok.

19. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa:

Elnökök: *Komjáthy Gábor* lelkészi gondnok (még nincs felesketve), *Dókus Gyula* világi gondnok.

Tagok: (1913—1919-re) *Bálint Dezső*, *Vadászy Pál*, *Kovács Béla*, *Szücs István*, *Ruszkay Gyula*, *Hutka József* lelkészi részről; *Meczner Béla* (Saujhely), *Bernáth Zoltán* (Vaján. u. p. Nagykapos), *Csoma József* (Devecser), *Szent-Imrey Gyula* (Gibárt), *Bernáth Aladár* (Sátoraljaújhely), *Farkas Géza* (Bátka) világi részről; a főiskola tanári kara részéről: *Dr. Szabó Sándor* akad. és közigazgató, *Ellend József* főgimn. igazgató, *Rohoska József*, *Csontos József*; a

gazdasági választmány részéről: *Radácsi György*, mint gazdasági választmányi elnök; *Kovácsy Sándor*, mint gazd. vál. képviselő; jegyző *Ellend József*.

20. A sárospataki főiskola gazdasági választmánya.

Elnök: *Radácsi György*, theol. tanár.

Tagjai: *Riszdorfer József*, *Dr. Kiss Sándor*, *Kovácsy Sándor*. Az elnökkel együtt az egyházkerületi gyűlés által választva 6 évi időtartamra (1913—1919.)

Hivatalból tagok: *Végh Bertalan* ügyész, *Kovácsy Sándor* az Irodalmi-Kör másodelnöke, *Deák Geyza*, könyvtárnok és nyomda-felügyelő, *Szinyei Gerzson* pénztárnok, *Szűcs István* számvevő, *Maller Sándor* tápintézeti felügyelő, egyszersmind jegyző.

Tanári kar képviselői: *Nagy Lajos*, *dr. Végh János*, *Szilágyi Benő*.

21. Az egyházkerületi felsőbb leányiskola felügyelő-bizottsága.

Elnökök: *Dr. Tüdős István*, *Dókus Ernő*.

Tagok: *Bizony Ákos*, *Dr. Nagy Péter*, *Porcs János*, *Dr. Rácz György*, *Dr. Szentpáli István*, *Dr. Losonczy István*, *Dr. Nagy Ferenc*, *Tóth Béla*, továbbá *Domby László* igazgató, *Péter Pál*, *Tóth Irén*, mint a tanári kar képviselői.

22. Nyugdíjbizottság.

Elnök: *Dr. Tüdős István* püspök.

Tagjai: *Br. Vay Elemér*, *Dr. Kérészy Barna*, *Szuhay Benedek*, *Péter Mihály*; előadója *Bizony Ákos* főügyész.

23. Kongruaügyi bizottság.

Elnök: *Dr. Tüdős István*.

Tagok: *Bizony Ákos*, *Vadászy Pál*, *Révész Kálmán*.

24. Szavazatbontó bizottság.

Elnökök: *Dr. Tüdős István*, *Dókus Ernő*.

Tagok: *Br. Vay Elemér*, *Ragályi Béla*, *Csorba György*, *Domby László*, *Dr. Molnár Gyula*, *Bizony Ákos*, *Dr. Nagy Ferenc*, *Dr. Kérészy Barna*, *Bónis Bertalan*.

II. Függelék.

(49.) A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 109.299/1913. sz. a. megküldi a katonai szolgálatot teljesítő tanítók helyettesítése tárgyában kibocsátott 149.893/1913. sz. körrendeletét, amely a következő:

109.299/1913. szám.
VI./c.

A magyarországi ref. egyház egyetemes konventje mélt.
Elnökségének

Budapest.

F. évi június hó 24-én 3184. sz. a. kelt nagybecsű előterjesztésére van szerencsém a méltóságos Elnökséget tisztelettel értesíteni, hogy az 1913. évi XVI. t.-c. 20. §-a értelmében az egyévi önkéntesi tényleges katonai szolgálatra bevonult községi és hitfelekezeti elemi népiskolai tanítók helyettesítése az illető iskolafentartókra semminő újabb terhet nem ró, mert a bevonult tanítók az önkéntesi év tartama alatt fizetés természetével bíró illetményeiknek csupán 800 K-t meghaladó részére tarthatnak igényt, a 800 korona pedig helyettesük díjazására fordítandó.

A csatolt f. évi 149.893. sz. körrendeletem szerint az államsegélylyel egybekötött állásokon alkalmazott tanítók államsegélyük 800 K-t meghaladó részét katonai szolgálatuk tartamára is tárcából nyerik, helyetteseik pedig díjazásukat egészben vagy részben szintén államsegélyként kapják, aszerint t. i., amint a rendes tanító fizetésekiegészítése az évi 800 K-t meghaladta, vagy nem.

Nyilvánvaló ebből, hogy az iskolafentartók tanítóik tényleges katonai szolgálatának és az ebből folyólag szükséges helyettesítésüknek időtartama alatt a díjlevéllig biztosított járandóságokon kívül újabb terhek hordozására kötelezve nincsenek.

Végül nagybecsű előterjesztésének a tanítóhiányra vonatkozó részét illetőleg tisztelettel kérem a méltóságos Elnökséget, hogy az 1912. évi XXX. t.-c. 82. §-ának első bekezdésében érintett intézkedés megtétele végett konkrét esetekben a tanítóhiányban szenvedő vidékek megjelölése s az ezt igazoló adatok közlése mellett idejekorán méltóztassék javaslatot tenni.

Budapest, 1913. október hó 22.

A miniszter helyett:

Benedek s. k.,
államtitkár.

149.893. szám

Valamennyi törvényhatósági közigazgatási bizottságnak és valamennyi vármegyei kir. tanfelügyelő úrnak és tanfelügyelőségi kirendeltségnek.

Az 1913. évi XVI. t.-c. 20. §-a értelmében az a községi és hitfelekezeti elemi népiskolai tanító, aki mint egy évi önkéntes teljesít tényleges katonai szolgálatot, szabadságon levőnek tekintendő és ennek az egy évnek tartama alatt fizetés természetével bíró illetményeinek 800 koronát meghaladó részére igényt tarthat.

Ha pedig az egy évi önkéntesi katonai szolgálatra bevonult tanító fizetésekiegészítő államsegélyt élvezett, úgy az ennek az egy évnek tartamára visszatartott államsegély a tanító helyettesítésére alkalmazott segédtanító díjazásának kiegészítésére fordítható.

A törvény e rendelkezésére támaszkodva, az államsegélylyel egybekötött állásokon alkalmazott községi és hitfelekezeti elemi népiskolai tanítóknak tényleges katonai szolgálat teljesítése végett történő bevonulása eseteire a következőket rendelem:

1. A bevonulás ténye és időpontja a törvényhatóság közigazgatási bizottsága által minden egyes tanítót érintőleg külön jelentés útján hozzám soron kívül bejelentendő s egyben javaslat teendő a fizetésekiegészítő állam-

segély egészben, vagy részben való beszüntetése iránt, a szerint t. i., amint ennek összege az évi 800 koronán alúl volt, vagy pedig ezt meghaladta, mivel t. i. 800 koronán felül levő összeg a bevonúlt tanítót illeti meg s részére továbbra is folyósítva marad.

2. Magától értetődik, hogy az így visszatartott államsegély az alkalmazandó helyettes tanító részére fog szolgálati ideje tartamára folyósíttatni. Amidőn tehát az iskolaszék helyettes tanítót már alkalmazott, ezt hozzám a közíg. bizottság útján jelentse be. Ez alkalommal a helyettes képesítésére, magyar honpolgárságára, alkalmazására, díjazására s működésének kezdő időpontjára vonatkozó okmányok is beterjesztendők.

Az 1913. évi XVI. t.-c. nem nyújtván tájékoztatást az iránt, vajjon az államsegélyt élvező és szolgálati ideje alapján előléptetésre vagy előlépésre jogosult községi és hittelekezeti elemi népiskolai tanítók részére az államsegélyként esedékes többlet hivatalból, avagy külön folyamodás alapján fog-e utalványoztatni, értesítem a címet, hogy ez iránt az iskolaszéknek három hónappal az esedékesség beállta előtt a közigazgatási bizottság útján folyamodnia kell.

E kérvényhez semminő okmány mellékelése nem szükséges s az iskolaszékek egyedül a megfelelő időhatár betartására figyelmeztetendők azzal, hogy az elkésve folyamodók a tanítókat netán érő károsodásért anyagilag felelősek.

Minthogy az 1913. évi XVI. t.-c. 15. § a értelmében a hitfelekezeti tanítók előléptetésénél, vagyis a magasabb fizetési osztályba való sorolásnál az egyházi főhatóság véleménye előzetesen meghallgatandó, az illető iskolaszékek, amennyiben a fizetési többletet államsegélyként óhajtják biztosítani, a folyamodás előtt kérjék az egyházi főhatóság hozzájárulását s az ezt igazoló nyilatkozatot csatolják a kérvényhez.

Budapest, 1913. szeptember hó 18.

A miniszter helyett:

Benedek s. k.,
államtitkár.

Tárgymutató.

Jelenvoltak névsora --- --- --- --- --- --- 3—4. l.

I. Közgyűlési ügyek.

1. Püspök imádsága.
2. Főgondnok gyűlésmegnyitó beszéde.
3. A gyűléstagok és elmaradtak igazolása.
4. Czinke István gömöri esperes hiv. bejelentése és üdvözlése.
5. Elnöki előterjesztések az időközben végzettekről.
6. Puky Endre vil. főjegyző indítványa hadikölcsönre nézve.
7. Egyh.-ker. felhívás és útasítás az egyh. községekhez a hadikölcsön-ügyben.
8. A bírósági ülés kitűzése.
9. Öfelsége köszönete tav. közgyűlésünk üdvözlő iratára.
10. Kossuth Ferencné köszönő-levele.
11. Üdvözetek Dr. Tüdős István püspökké választása és részvét Fejes István volt püspök elhunytá alkalmából.
12. Komjáthy Gábor ungvári lelkésznek főiskolai gondnokká, Szuhay Benedek kápolnai-, Bálint Dezső spataki lelkésznek zsinati rendes tagokká választása, s a szavazatot nem adott egyházközségeknek megbírságoltatása.
13. Dr. Veres Samu és Lenner Gyula rimaszombati tanárok nyug. vonulása, érdemeik elismerése, Loys Ödön új igazgató üdvözlése, s a rimaszombati főgimn. egyh.-ker. képviselőre szavazás elrendelése.
14. Czinke István egyh.-ker. tanácsbírói helyének betöltésére szavazás elrendelése.
15. Egyetemes énekügyi bizottságban Fejes I. helyének Dr. Tüdős I. püspökkel való betöltése.
16. Komjáthy Gábor theol. magántanári vizsgáló bizottsági

tagságáról való lemondása, helyének Magda Sándor csicseri lelkésszel való betöltése.

17. A tökesegélykérvényekre készített munkálat s ezért Dókus Ernő főgondnoknak köszönet.
18. A Novák L. konfirmatiói kátéjának bírálata s feltételes elfogadása.
19. Kongruaügyi bizottság jelentése a missziói lelkészek fizetésének rendezése felől.
20. Az egyházközségek és egyházmegyék adományainak mi-kénti felhasználása az egyh.-ker. felsőbb leányiskola ja-vára.
21. Alsóborsodi esperes jelentése a sarudi vallássérelmi ügyben.
22. A sárospataki polgári leányiskolai bizottság kiegészítése.
23. A rimaszombati főgimnázium rendtartásának beadására újabb haladék adása.
24. A kálvineumi bizottság jelentése.
25. A Sárospataki Ref. Lapok szerkesztőségének megma-rasztása.
26. A főiskola vagyoni helyzetéről kívánt kimutatás a számvevő harctérre vonulása miatt elmarad.
27. Állandó káplántartó helyek megállapítása végett az es-peresekből és gondnokokból álló bizottság készítsen szerves munkálatot.
28. Jelentés a petőszinyei renovált templom falfestményeiről.
29. Felsőzempléni egyh.-m. jelentés az imregi egyházközség adásvételi ügyében.
30. A zubogyi egyházközség adásvételi ügye.
31. Egyh.-ker. ügyész véleményének elfogadása a lelkészi földeknek az egyházközségek nevére való telekkönyve-zéséről.
32. A lelkészi vizsgálatokról beterjesztett jkvek.
33. Dr. Szabó Sándor jogtanár akad. igazgatóvá választása 1914—15 re.
34. A spataki főgimnáziumhoz egy helyettes tanár alkal-mazása.
35. Br. Vay Elemér ismételt 2000 koronás adományának hálás elfogadása.
36. A spataki theol. akad. tanárok állami nyugdíjintézetbe való felvételének előkészítése.

37. A felsőbb leányiskola felügyelő-bizottságának jelentése, indítványa s ezek jóváhagyása.
38. A miskolci főgimn. igazgató jelentése s ennek alapján hozott jóváhagyó, üdvözlő stb. egyh.-ker. határozatok.
39. A rimaszombati főgimn. igazgatójának jelentése s erre hozott jóváhagyó, üdvözlő stb. határozatok.
40. A rimaszombati főgimnázium Fejérváry János-féle alapítványának helybenhagyása s megerősítésre való felterjesztése.
41. Az egyh.-ker. tanügyi bizottság jegyzőkönyve. 1. Gyűlés-megnyitás. 2. A tanügyi bizottság tagjainak megállapítása. 3. Czinke I. elnök üdvözlése esperessé választása alkalmán. 4. Előadó jelentése és a statisztikai táblák. 5. Intézkedés a népisk. szabályrendelet végrehajtására s a statisztikai adatok helyesebb közlésére stb. 6. Vélemény a népiskolai könyvtárakra (Egyh.-ker. tav. jkönyv 38. p.) 7. Ajánlat az új iskolai érdemjegyek elfogadására. 8. Indítvány könyvjegyzék nyomására s a főisk. könyvkereskedés által való szétküldésére. 9. Vélemény a ref. tanítók országos egyesületének felterjesztésére. 10. Vélemény az Egyh.-ker. tav. jkv 97-dik pontjára. 11. Javaslat a családi pótlékok folyósítására. 12. Tanító hiányában a vallástantárgyakat lelkészek tanítsák. 13. Irod. kör jelentése az egyháztörténeti irkákról s vallástanítási vezérkönyvről. 14. Boris Ferenc egyetemes számológépének ajánlata. 15. Indítvány vallásos tartalmú könyveknek missiói célra való beszerzésére. I—VI. db statisztikai táblázat.
42. Szakelőadó jelentése a nem felekezetünkhöz tartozó középiskolákba járó ref. növendékek vallásos gondozásáról, vallásvizsgáiról. Czinke I szakelőadó lemondásának elfogadása, érdemeinek méltatása.
43. A missióügyi bizottság jelentése, javaslatai egyetemes konventhez küldetnek; a szakelőadó buzgóságának méltánylása.
44. Egyetemes Konvent elismeri, hogy egyházkerületünk a Kálvin-alapra gyűjtött összeggel már 1909-ben elszámolt.
45. Egyetemes Konvent a Hegyi Mihályné-féle kegyes alapítvány kamatainak esedékességéről az egyh.-ker. részére.
46. Ugyanaz a lelkészi fizetések rendezéséről.

47. Ugyanaz az István-királynapi mezei munkáról s az esetleges jogorvoslat útjáról és módjáról.
48. Ugyanaz a közigazgatási bírósági ügyek gyors lebonyolításáról.
49. Ugyanaz a nyugdíjintézeti tartozásoknak a kongruából és korpótlékból való levonásáról s a gömöri egyházmegyének e tárgy felterjesztése.
50. Ugyanaz ajánlja az egyházmegyéknek a csekk-számla bevezetését.
51. A lelkészképzés egyetemes rendezése ügyében tervezett bizottságba egyh.-kerületünk Radácsi Gy. theol. tanár által képviselteti magát.
52. A sárospataki theol. akadémia a belmissió munkálkodásáról, a főisk. előjáróság pedig a theol. újabb segélynek hováfordításáról jelentéstételre hivatik fel.
53. Az egyet. konvent újabb ösztöndíjak létesítését sürgeti külföldi egyetemi tanulmányokhoz.
54. A reformáció 400-ados évfordulójára felebaráti intézmények alkotásának javallása az egyházmegyék, közép- és főiskolák részére.
55. Dr. Veszprémi Ferenc volt fehéregyházi ref. lelkész lelkészi oklevelének érvénytelenítése.
56. A lelkészképesítő vizsgálatok érdemfokozatainak megváltoztatása.
57. A lelkészképesítő vizsgálatok eredményének egységes rendezése.
58. Jakab István volt rédei ref. lelkész lelkészi jellegének megszüntetése.
59. Dr. Kovács Gábor jogtanár nemzetgazdaságtanának a theol. akadémiák részére való ajánlása.
60. A gimnáziumokra vonatkozó statisztikai adatok lehető hibátlan kiállításának sürgetése s a kijállításra módoszatok ajánlása.
61. A középiskolai tanárok családi pótléka államilag nem rendezhető, a fentartók figyelmébe ajánltatik.
62. A görög kath. tanulók szünetelési napjai vall.- és közokt.-ügyi miniszterium által megállapítva.
63. A gimnáziumi ének- és zenetanítók fizetésének rendezése államilag nem várható, a fentartók eszközöljék.

64. Az elemi iskolák statisztikai adatainak utasításszerű kitöltése.
65. A tanítóképző-intézeteink elégtelensége a szükséglet fedezésére s tanítónők ajánlása a szükség pótlására.
66. „A tüdővész elleni védekezés vezérfonala“ című műnek megvételre ajánlása.
67. A katonai szolgálatot teljesítő tanítók helyettesítése.
68. A népiskolai tankönyvek egyetemes kiadásának időszerűtlensége.
69. Az iskolaköteles tanulók iskolába járásának megkönnyítése humanitárius intézmények által.
70. A nem állami tanítók sérelmeinek orvoslása ezúttal államilag nem történhetik s a fentartók segítsenek a bajon.
71. A kisdedóvó intézetekről kimutatás sürgetése. Egyházkerületünkben tárgytalan.
72. Az állandó vallástanító lelkészeket az állam korpótlékban nem részesítheti.
73. Miniszteri leirat a középiskolai tanároknak a magántanítástól való eltiltása felől.
74. Ugyanaz a képviselői választói névjegyzékhez szükséges okmányok kiadása felől.
75. Ugyanaz a tanítóknak a gazdasági munkák vezetésére való felhívása ügyében.
76. Ugyanaz a tornacipőknek hazai cégeknél való beszerzéséről.
77. Ugyanaz az elemi iskolák megnyitásáról.
78. Ugyanaz a hadbavonult tanítók illetménye tárgyában.
79. Ugyanaz a polgári- és felső népiskolák érdemjegyei tárgyában.
80. Ugyanaz a kebelbeli középiskoláinkhoz kiküldött miniszteri biztosokról.
81. Lelkeszi. tanítói változások, egyházi tisztviselői választások.
82. Lelkeszi és tanítói díjlevelek megerősítése.
83. A felsődobszai egyházközség adásvételi ügye.
84. A fonyi e.-k. törlesztéses kölcsön-ügylete.
85. A hernádsadányi e.-k. adásvevési szerződése.
86. Az alsószolcai e.-k. ajándékul nyert iskolai belsőségének feltételes birtoklását egyh.-ker. jóváhagyja s Báró Vay Elemérnek az ajándékért köszönet.

87. Az alsózsolcai e. k. többrendbeli birtokszerzésének jóváhagyása.
88. Az ároktői e.-k. adásvételi és egyházfentartási alapgyűjtési ügye.
89. A tiszadorogmai e.-k. kölcsönügye.
90. A miskolci e.-k. 4 db. régi, keleti szőnyeg eladására engedélyt nyer.
91. A miskolci e.-k. kisajátítási ügyletének jóváhagyása.
92. Az ónodi e.-k. 12 db. régi úrasztali kendő eladására engedélyt nyer.
93. A berzéki egyházközség kölcsön-ügylete.
94. A bodroghalászi e.-k. kisajátítási ügylete.
95. A magyarsasi e.-k. eladási ügylete
96. A magyarsasi e.-k. a lelkészi földekből való eladásra engedélyt kap a lelkész kikötött nyilatkozata mellett.
97. A zempléni e.-k. kölcsön-ügylete nincs szabályszerűen előkészítve.
98. A szini e.-k. adásvételi ügylete szintén nincsen.
99. Az eszenyi e.-k. kölcsönügye.
100. A kisgejőci e.-k. kölcsönügye.
101. A kistráti e.-k. kölcsönügye.
102. Közhirdetésre felvett egyházközségek.
103. Káplántartási segélyre ajánltnak Kovács Béla szepsii, Csiszár Béla tiszaezlári és Abaházy József olaszliszkai lelkészek.
104. Péter Mihály tátralomnici fürdői lelkész jelentése s a Gr. Pejacsevich-nőtestvérek példás vallásosságának elismerése.
105. A mezőnyéki e.-k. kérelme tőkepénzének e.-kerületi kezelésbe vétele végett.
106. Indítvány a lelkészi özvegyek járulékának felemeléséhez.
107. Alsóborsodi egyházmegye felterjesztése püspökeink általi javadalmazása tárgyában.
108. Ugyanaz az egyh.-ker. pénztár kezelése s a kölcsönösszegek százalékanak felemelése tárgyában.
109. Az alsóborsodi egyházmegye tanácsbíróinak 16-ra emelése.
110. A miskolci e.-k. két vallástánító lelkészi állás szervezését kéri konventi segélylyel.
111. Ragályi Béla f.-borsodi egyh.-m. gondnok üdvözlése, mint 25 éves egyh.-m. vezérnek.

112. A Rácz—Kovács János-féle alapítványok alapító leveleinek megerősítése.
113. A f.-zempléni egyházmegye bejelenti tisztviselőinek és bizottságainak megválasztását.
114. A gálszécsi e.-k. engedélyt ad — visszafizetés kikötése mellett — az egyh.-ker. pénztárban levő 800 koronás alapítványi tőkájének kölcsönvételére.
115. A ladamóci e.-k. a nevére tévesen telekkönyvezett ingatlan kibocsátására vonatkozó kérelmet szabályszerűen szerelje fel.
116. Bornemisza László nyug. vonult gömöri egyházmegyei gondnok érdemeinek örökítése.
117. A gömöri egyházmegye indítványozza, hogy a dologi tandíjkárpótlás kéréséhez későbbi határidő állapíttassék meg.
118. Ugyanaz az egyházmegye kéri, hogy az adócsökkentési segély végett később is beadhatók legyenek a kérvények.
119. A jánosi e.-k. egyházfentartási alapjának alapító levele jóváhagyatik.
120. A gömöri egyházmegye kérdése az ideiglenes tanítók fizetésének kiszolgáltatása felől.
121. A bódvaszilasi tanító faváltság-ügye.
122. A teresztenyei e.-k. tartozása után kirótt kamat törlése ügyében.
123. Ungi e.-m. felterjesztése felett a lelkészek családi pótléka ügyében egyh.-ker. közgyűlés napirendre tér.
124. Szaplóczay Petronella kerületi gyámintézeti járulékának meghatározása.
125. Vajda Sándor lelkész kérvénye a mezőkövesdi közép-fokú iskolákban végzett vallásoktatási tiszteletdíjának megállapításáért.
126. Harmaci egyháztagok felebbezése a gömöri egyházmegyének lelkészberendelő határozata ellen.
127. Igaz József szerencsi lelkész alapítványának alapító levele feltételesen megerősítetik — elismerés mellett az alapító iránt.
128. Czinke István indítványa a nyugdíjintézeti fentartói járulékoknak az adócsökkentési segélyekből való visszatartása iránt.
129. A népiskolai „Szabályrendelet“ és a Szabályrendeletek gyűjteménye (Dr. Finkey Ferenc-féle) kiadványok a főiskolai könyvkereskedésben kaphatók.
130. A gyűlés bezárása és a jkv hitelesítése.

II. Bírósági ügyek.

I. Szabó Endre minaji lelkész felebbezése az ungi egyházmegyei közigazgatási bíróságnak két rendbeli ítélete ellen.

II. A tiszapalkonyai ref. egyház felebbezése az alsóborsodi egyházmegye időszaki bíróságának a Szabó Emilia helyettesítő tanítónői fizetését megállapító ítélete ellen.

III. Kolozsy József andornaki tanító felebbezése az alsóborsodi egyházmegye közigazgatási bíróságának a maklári lelkész párbérekövetelését megállapító ítélete ellen.

IV. Kapossy György égerszögi lelkész nyugdíjaztatási ügye.

III. Függelék.

I. Egyh.-ker. tisztviselők és bizottságok.

II. A katona-tanítók helyettesítésének módja, feltételei.

Az egyes pontokat jegyezték :

Radácsi György 1—5, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 18, 22, 32, 36, 44—72, 111, 116, 128, 129, 130.

Dr. Puky Endre 6, 12, 13, 105, 107, 108, 112, 119, 125, 127.

Péter Mihály 7, 17, 19, 21, 24, 27, 43, 81, 102, 103, 113, 123, 126, Bir. IV.

Fodor György 28, 41, 42, 82, 104, 106, 109, 110, 117, 118, 120, 121, Bir. I—III.

Dr. Mitrovics Gyula 20, 23, 25, 26, 33, 34, 35, 37—40, 73—80.

Dr. Kérészy Barna 29, 30, 31, 83—101, 114, 115, 122, 124.

Betűsoros névmutató.

- Abaházy József 103.
Abauji egyházmegye 22, 41, 83, 84, 85.
Abaujnádasd e.-k. 12.
Abaujszina e.-k. 12.
Alföldy Károly 38.
Alsóborsodi egyházmegye 41, 82, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92,
107, 108, 109. Bír. II, III.
Alsóborsodi esperes 21.
Alsózempléni egyházmegye 24, 93, 94, 106, 107.
Alsózsolca e. k. 86, 87.
Arday Pál dr. 38.
Ároktő e. k. 82.
Bacskai lelkész 19.
Bálint Dezső 12. Bír. V.
Baltazár Dezső dr. 51.
Barsi egyházmegye 11.
Bathó János 42 d).
Belsősomogyi egyházmegye 11.
Beret e.-k. 12.
Bező e.-k. 12.
Bódy Dénes 39.
Bodolay István Bír. V.
Bodor István 39.
Bodroghalász e. k. 94.
Bódvaszilak e. k. 121.
Bodzásujlak 12.
Bodrogszentesi lel. 19.
Boris Ferenc 41 (14).
Bornemisza Elemér 3.
Bornemisza László 116.
Boros József 39.

- Buday József 38.
 Csap e. k. 82.
 Csarnahó e. k. 82.
 Csizsár Béla 103.
 Csörnök Béla és társai 126.
 Czinke István 4, 41, 42, 128, Bír. V.
 Czinyéry Barna 37.
 Deák Ilona 37.
 Dobozy István 3.
 Dobsina e. k. 42.
 Dókus Ernő főgondnok 2, 17, Bír. V.
 Dókus Gyula 3, 22, Bír. V.
 Dókus László 22, Bír. V.
 Dunántúli ref. egyházkerület 11.
 Eger e. k. 42.
 Égerszög e. k. 12, Bír. IV.
 Egyetemes ref. konvent 12 (II.), 15, 17, 19, 27, 41, 43, 53, 71, 103, 110, 117, 118.
 Egyházkerületi elnökség 6, 7, 13, 14, 16, 39, 40, 41 (6.), 41 (15.), 45, 56, 58, 117. Függ. I.
 Egyházkerületi felsőbb leányiskola felügyelősege és igazgatósága 20, 37, 54, 60, 61, 62, 63, 73, 76. Függ. I.
 Egyházkerületi pénzügyi választmány 6, 24, 36, 93, 105, 108, 114, 122, 124, 125.
 Egyházkerületi pénztár 128.
 Egyházkerületi tanügyi bizottság 41, 68. Függ. I.
 Egyházkerületi lelkészképesítő bizottság 56, 57. Függ. I.
 Egyházközségek általában 2, 5, 7, 13, 14, 17, 27, 41, 46, 47, 48, 50, 65, 66, 67, 69, 70, 78, 102, 120, 129. Függ. II.
 Egyházmegyei gondnokok 27, 48. Függ. I.
 Egyházmegyék általában 5, 7, 17, 20, 27, 41 (5), 47, 50, 54, 55, 69, 70, 81, 102.
 Egyházmegyei pénzkezelők 128.
 Eperjes e. k. 42.
 Esperesek általában 13, 14, 17, 24, 27, 41 (12.), 47, 48, 49, 50, 54, 55, 65, 66, 67, 69, 70, 74, 78, 128. Függ. I.
 Eszeny e. k. 99.
 Felsőborsodi egyházmegye 24, 112.
 Felsődobszai e. k. 83.
 Felsőfalu e.-k. 17.

- Felsőfügöd e.-k. 12.
Felsőzempléni egyházmegye 22, 29, 82, 113, 114, 115
Felsőzempléni egyházmegye tanítótestülete 11, 95, 96, 97.
Ferenczy Árpád dr. 5.
Fodor György 41, 42, 64.
Fony e. k. 84.
Gálszécs e. k. 42, 114.
Gortvakisfalud e.-k. 17.
Gömöri egyházmegye 29, 31, 41, 49, 116, 117, 118, 119,
120, 126.
Harmac e. k. 126.
Hernádcsány e.-k. 35.
Hodossy Béla 42 d).
Homonnai lelkész 19, 42.
Hutka József 22. Bír. V.
Időszaki tanács tagjai Bír. V. Függ. I.
Idrányi Barna 22.
Igaz József 127.
Izsépy Tihamér dr. 3.
Jánosi e. k. 119.
Jenkei lelkész 19.
Kádár Kálmán 3. Bír. V.
Kálvineumi bizottság 24.
Káplántartási joggal felruházandó egyházközségek 27.
Kaposy György Bír. IV.
Kassa e. k. 42.
Kérészy Barna Bír. V.
Kisbári e. k. 82.
Kisgejőc e. k. 12, 100.
Kisgéres e. k. 12.
Kisrát e. k. 101.
Kolozsy József Bír. III.
Komjáthy Béla Bír. I.
Komjáthy Gábor 3, 12, 16.
özv. Kossuth Ferencné 10.
Kovács Béla 103.
Kovács Dezső 42 d).
Kovács György 38.
Közhirdetésre ajánlott egyházközségek 102.
Ladamóc e. k. 115.

- Lelkészek általában 46, 47, 49, 50, 64, 65, 66, 67, 69, 70, 75, 77, 78, 123, 129. Füg. I. II.
 Lelkészképesítő bizottság 32. Füg. I.
 Lenner Gyula 13.
 Loys Ödön 13, 39.
 Lukács Géza 39.
 Magda Sándor dr. 16.
 Magy. kir. miniszterelnök 9.
 Magyarsas e. k. 95, 96.
 Meczner Béla 3, 22, Bír. V.
 Meczner József 3, Bír. V.
 Mezőkövesd e. k. 42.
 Mezőnyék e. k. 105.
 Mezőnagymihály 108.
 Miglész 12.
 Miklós Ödön 3.
 Minaji lelkész 19.
 Miskolci e. k. 42, 82, 90, 91, 110.
 Miskolci főgimn. igazgatósága 38, 54, 61, 62, 63, 73, 76, 80.
 Missiói egyházközségek 43.
 Műemlékek Orsz. Bizottsága 28.
 Nagy Ferenc dr. 38.
 Nagykövesd 12.
 Nagymihály 42.
 Nagyrőce e. k. 42.
 Naményi Gyula 3.
 Nemes Lajos 3.
 Nem felekezetünkbeli középiskolák vallástanítói s a vallástanítás ellenőrzői 42.
 Németh Péter 3.
 Novák Lajos 18.
 Nyomárkay Béla 39.
 Ónod 17, 92.
 Óváry Pál dr. 3.
 Papp József 37.
 Pejacevich Katinka és Jolán grófnők 104.
 Péter Mihály 43, 104.
 Puky Endre dr. 6.
 Püspök 42 b), 74, 75, 77, 104, 112, 119, Bír. V.
 Radácsi György 18, 36, 51, 129, Bír. V.

- Ragályi Béla 111, Bír. V.
 Révész Kálmán 28. Bír. V.
 Rimaszombat e. k. 42.
 Rimaszombati főgimn. igazgatósága 23, 39, 40, 54, 60, 61, 62, 63, 73, 76, 80.
 Rozsnyó e. k. 42.
 Sággy Sándor 31.
 Samarjay János 39.
 Sárospatak e. k. 42.
 Sárospataki főisk. igazgató-tanács 26, 34, 35. Füg. I.
 Sárospataki főiskola gazd. választmánya 129. Füg. I.
 Sárospataki főiskolai igazgató-tanács 52, 61, 63. Füg. I.
 Sárospataki főiskola tanári kara 54, 56, 57, 59, 61.
 Sárospataki főgimnáziumi igazgatóság 60, 61, 62, 63, 73, 76, 80.
 Sárospataki irodalmi kör 18, 41.
 Sárospataki Ref. Lapok szerkesztősége 25.
 Sárospataki theol. akadémia 52.
 Sátoraljaujhely e. k. 42.
 Simon Gábor 38.
 Skontro 12 (III), 13, 14, 23, 26, 36, 38, 88, 96, 115.
 Szabó Andor 3.
 Szabó Emilia Bír. II.
 Szabó Endre Bír. I.
 Szabó Sándor dr. 33.
 Szakal István 3.
 Szalay László 3. Bír. V.
 Szalóc e. k. 12.
 Szalók e. k. 82.
 Szaplóczay Petronella 124.
 Szathmáry Ilona 37.
 Szavazatbontó bizottság 13. Füg. I.
 Szent-Imrey Gyula 3. Bír. V.
 Szikszó e. k. 17.
 Szin e. k. 98.
 Szöllőske e. k. 82.
 Szuhay Benedek 12. Bír. V.
 Szűcs István Bír. V.
 Tanítók általában 41, 64, 66, 67, 69, 70, 77, 78, 120, 129. Füg. II.
 Teresztenye e. k. 122.

- Tiszadorogma e. k. 89.
Tiszapalkonya e. k. Bír. II.
Tokaj e. k. 42.
Tornai egyházmegye 24, 98, 121, 122. Bír. IV.
Tőkesegélyt kérő s arra ajánlott egyházközségek 17.
Tóth Béla 37.
Tóth Béla mérnök 39.
Tóth Benő 38.
özv. Tóth Miklósné 38.
Trócsányi Dezső 38.
Tusa e. k. 12.
Tüdős István dr. 15, 18.
Türke Viktor 38.
Ungi egyházmegye 82, 99, 100, 101, 123, 124. Bír. I.
Ungvár e. k. 42.
Urbán Gyula 126.
Vadászy Pál Bír. V.
Vajda Sándor 125.
Vallástanító lelkészek 72.
Vámoslucskai lelkész 19.
Vay Elemér br. 3, 35, 86, Bír. V.
Veress Samu dr. 13, 39.
Virág József 22.
Záhony e. k. 12.
Zemplén e. k. 97.
Zolnay Gergely 29.
Zoványi Jenő 5.
Zubogy e. k. 29.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Sorszám	A missiói központ neve	A hozzá tartozó polgári községek neve s a központtól való távolsága km.-ben	Mely évben szervezletet?	Van-e anya, leány, fiók-egyházközs. szervezve, vagy csak szórvány?	A missiói körhöz tartozó polgári községek			
					vár-megye	közigazgatási járás	területén felelősek	melyik s ennek mi a neve
1	Eperjes	A Sáros és Szepesmegye területén levő összes polgári községek, melyekben reformátusok laktak	1909	Eperjes anya-egyház, a többiek szórványok	Sáros, Szepes			
2	Eger	Bátor (17·3), Bekölce (24·3), Bodony (36·3), Bükk-szék (23·9), Bükk-szenterzsébet (30·3), Docogháza (47·1), Egerbakta (9·2), Egerbocs (19·7), Egercsehi (20·9), Egerszalók (6·5), Egerszólát (10·30), Erdőkövesd (34·3), Fedemes (25·7), Felnémet (4·2), Felsőtárkány (9·4), Hevesaranyos (20·7), Istenmezeje (40·6), Ivád (35·7), Kiszűzes (20·3), Alaconka (51·5), Mátraballa (36·2), Mátradercske (30·1), Mátramindszent (44·6), Mikófalva (22·7), Nádújfalu (43·2), Nagyvásony (53·2), Parád (33·6), Pétervására (31·8), Recske (27·2), Sirok (19·2), Szajla (24·8), Szarvaska (11·5), Szentdomokos (27·3), Szucs (22·6), Szuha (47·5), Tarnalelesz (29·2), Tarnaszentmária (16·7), Törpés (25·3), Varaszo (35·4), Verpelét (17·3).	1890 évi konvenciói ülés 61. pont.	Eger anyae., a többiek szórványok.	Heves	pétervá-sári, egri		
3	Bacska	Batyán (5), Bély (4), Kaponya (2·5), Lelesz (4).	1893	Bacska anya-, Battyán, Bély társ-, Kaponya fiók, Lelesz leány	Zemplén	bodrog-közi		
4	Bodrog-szentes	Boly (7), Rad (9), Szinyér (7), Véke (4), Zétény (7).	1890	Boly fiók, Rad szórvány, Szinyér fiók, Véke leány, Zétény fiók	Zemplén	bodrog-közi		
5	Abod	Királykút (3·5), Emma-major (5), Búdöskút (2·5), Villanytelep (5).	1911	Abod anya-egyház, a többiek szórványok	Borsod	edelényi		
6	Ózd	Arló (10), Balaton (26), Bolyekvasvár (4), Borsodnádasd és a gyártelep (17), Bóta (14), Csokva-Omány (18), Center (9), Domaháza (22), Hódoscsépány község és a Soncsály bányatelep (7), Járdánháza község és Vajács bányatelep (13), Királd község és bányatelep (24), Kissikátor (18), Sajómercse (20), Sajóvárkony közs. és Bányászás bányatelep (7), Sajónémet (3), Sata (12), Uppony (17).	1888	Ózd anya-egyház, a többiek szórványok.	Borsod	Ózdi		
7	Homonna	A homonnai, mezőlaborci, szinnai, sztropkói, varannói járások területén lévő összes polgári községek, összesen 179 község és a nagymihályi járás területéről a nátafalvai és sztárai körjegyzőség területén lévő polgári községek, számszerint 8.	1886	Homonna a. e., Mezőlaborc, Szinna, Sztropkó, Varannó fiók, a többiek szórványok	Zemplén	homonnai, mezőlab, szinnai, sztropkói, varannói, nagymihályi j.		
8	Rozsnyó	Dobsina (24), Alsósajó (15), Andrászi (10), Betlér (7), Csucsom (5), Gócs (18), Krasznahorkavárai (7), Nagyveszverés (10), Nyilas (17), Oláhpatak (23), Sajóháza (4), Sajóréde (31).	1902	Rozsnyó a., Dobsina fiók, a többiek szórványok	Gömrő-Kish.	rozsnyói		
9	Jenke	Alsónémeti (4), Diáska (9·5), Felsőnémeti (5·7), Karcsva (5·7), Kereszt (5), Koromlak (13·3), Porosztó (9·5), Szentéske (9·7), Székó (3·8), Tasolya (3·8), Ungbölcsös (13), Ungludas (11·4), Ungpéteri (15), Unglovas (17).	1888	Jenke anya-egyház, Kereszt leány, Szentéske, Tasolya fiók, a többiek szórvány e.	Ung	ungvári, szobranci		
10	Vámoslucska	Alsóhalas (8), Alsókánya (7·5), Éles (15), Fekés-háza (4), Felsőhalas (13), Fogas (2), Gézsény (3·5), Hanajna (4·5), Hunkóc (15), Jeszenő (8), Jósza (8), Nagyzalacska (6), Németvágás (16), Remetevasgyár (15), Sz. Komoró (11·5), Szobranci (10), Tiba (12), Ubrezs (9), Zalacska (4·5), Zuhogó (7), Vajna (13), Vinna (13).	1886	Vámoslucska, Éles, Sz.-Komoró, Zalacska, Zuhogó fiók, a többiek szórvány egyházak	Ung	szobranci		
	Minaj	Homok (3·72), Kereknye (5·66), Katergény (1·72), Három tanya és két őrház (2—7).						

Népmozgalmi adatok az 1913-ik évben.

1 Sorszám	2 Az egyes missziói körök neve	3 A missziói körbe tartozó polgári közs. lakó									12 Református		14 a többi felekezet közül		16 született				20 elhalt református	21 Egyházi szertartás nélküli temetett	22 Házasságot kötött			25 összesen	26 mellőzte az egyházi esketést	27 elköltözött református lélek	28 Apadt reformátusok száma (a 20. és 27. hasábk. összege)	29 Beköltözött református lélek	30 Reformátusok lélekszáma az év végén	31 Házassági köteléken kívül élnek			32 ahol mindkét fél teljesen szabad állapotban van	33 ahol vagy a			34 előbbi házassága jogérvényesen felbontva nincs														
		3 polgári népesség	4 református	5 ág. hitv. ev.	6 unitárius	7 róm. kath.	8 gör. kath.	9 gör. keleti	10 izraelita	11 egyéb	12 magyar	13 nem magyar	14 magyar	15 nem magyar	16 református			17 a szülőörtek közül			18 törvényes	19 törvénytelen	20 fi							21 nő	22 össz.	23 volt		22 tisztá reform.				25 összesen	26 mellőzte az egyházi esketést	27 elköltözött református lélek	28 Apadt reformátusok száma (a 20. és 27. hasábk. összege)	29 Beköltözött református lélek	30 Reformátusok lélekszáma az év végén	31 ahol mindkét fél teljesen szabad állapotban van	33 ahol vagy a			34 előbbi házassága jogérvényesen felbontva nincs			
															22 tisztá reform.	23 vegyes pár és pedig ahol																		25 összesen	26 mellőzte az egyházi esketést	27 elköltözött református lélek									28 Apadt reformátusok száma (a 20. és 27. hasábk. összege)	29 Beköltözött református lélek	30 Reformátusok lélekszáma az év végén		31 ahol mindkét fél teljesen szabad állapotban van	32 ahol vagy a	33 előbbi házassága jogérvényesen felbontva nincs
																23 a férfi	24 a nő																																		
1.	Eperjes	238389	2229	40683	—	211720	72576	387	—	19894	2229	—	34517	201643	9	8	17	14	3	—	6	6	12	—	—	1	1	2	—	—	—	—	2229	—	—	—	—														
2.	Eger	35712	1005	336	3	32502	141	—	2500	508	1005	—	?	?	18	8	26	18	8	—	31	12	43	—	—	10	1	11	3	28	30	1005	—	2	1	3															
3.	Bacska	4871	961	8	2	469	1067	—	—	366	961	—	3591	—	15	8	23	23	—	—	8	6	14	—	7	1	1	9	—	—	—	961	—	—	—	—															
4.	Bodrogszentés	3197	455	—	—	1830	748	—	164	—	455	—	2742	—	3	15	18	18	—	—	9	2	11	—	1	—	—	1	—	—	—	462	—	—	—	—															
5.	Abod	1054	181	9	—	306	548	—	10	—	181	—	321	552	3	3	6	6	—	—	2	—	2	—	4	3	—	7	10	12	—	169	2	—	—	—															
6.	Ózd	26765	1374	1103	3	23231	66	28	960	—	1374	—	24351	1040	31	20	51	47	4	—	13	9	22	—	3	1	6	10	38	60	88	1374	2	—	1	—															
7.	Homonna	102656	591	3023	11	39032	50944	18	9059	—	580	—	7162	94914	3	11	14	12	2	—	2	2	4	—	1	1	2	4	—	—	—	591	—	—	—	—															
8.	Rozsnyó	19762	896	8942	7	9361	262	32	711	1	896	—	9043	9491	18	21	39	36	3	—	15	17	32	—	—	9	1	10	—	—	—	896	2	—	—	—															
9.	Jenke	3438	848	4	—	762	1519	—	305	—	5	843	31	1461	8	8	16	16	—	—	8	7	15	—	10	1	3	14	—	—	—	848	—	—	—	—															
10.	Vámoslucska	13164	666	61	—	5425	6422	—	1379	—	260	406	611	11887	7	6	13	13	—	—	4	5	9	—	1	—	1	2	—	—	—	666	—	—	—	—															
11.	Minaj	1928	329	—	—	427	1034	—	148	—	229	—	811	677	3	5	8	7	1	—	1	4	5	—	1	—	—	1	—	—	—	329	—	—	—	—															
	Összesen	450932	9535	15169	26	325065	135327	465	15236	—	8155	1249	83180	321665	118	113	231	210	21	—	99	70	169	—	28	27	16	71	—	51	100	118	9530	6	2	2	3														

Belhivatalnokok.

Sorszám	neve	állása	lakhelye	A missiói körben levő belhivatalnokok										Jegyzet				
				javadalmazása készpénzben						A díjlevél								
				fizetés	kongrua vagy államsegély	korpótlék	vallásitanításért		termény- és szolg. pénzért. kifejezve	Összesen	kelte	megerősíté- sének száma						
							kitől jár	mily összeg					K		f			
K	f	K	f	K	f	K	f	K	f									
1	Eperjes : Gönczy Gábor	lelkész	Eperjes	688	30	1311	20	800	—	egyházkerület államtól	300 700	—	—	3800	—	1909	őszi egyh.-m. gyűlés 10.	* Ez összegből 400 K szem. pótlék, 200 K az egyház pénztárából, a többi stóla,
2	Eger : Tóth István Kőszeghy Gábor Állami tanító, ref. énekvezér	lelkész s.-lelkész énekvezér	Eger " "	600 260 300	— — —	160 740 —	— — —	800 — —	— — —	egyháztól államtól egyházmegye és kerület államtól	100 150 200 240	— — — —	— — — —	3360 1350 540	— — —	1896	őszi e.-m. gy. 12. e.-ker. 95.	
3	Bacska : Verebélyi József Nagy György Bodnár Kálmán	lelkész kántortanító előkönyörgő tanító	Bacska " Lelesz	1072 576 718	20 76 16	840 653 1532	— — —	800 — —	— — —	konventtől	200 — —	— — —	— — —	2912 1229 2250	20 76 16	1876 febr. 23.		
4	Bodrogszentes : Miskolczi Endre Oláh Béla	lelkész tanító	B.-Szentés Véke	1342 1400	— —	258 ?	— —	800 —	— —	— —	— —	— —	— —	2400 1400	— —	1897		
5	Ahod : Bakoss János	tanító	Abod	—	—	1541	—	—	—	e.-megyétől ideiglenesen	60	—	259	1860	—	1898		
6	Ózd : Osváth Zoltán Czangár Lajos	lelkész tanító	Ózd "	836 420	— —	767 —	— —	800 —	— —	a rimamurányi vasmű rt.-tól	300 —	— —	— —	2700 420	— —	1888 szept.2.	52/1888	
7	Homonna : Böszörményi Sándor Kovács Lajos	lelkész énekvezér	Homonna "	400 200	— —	722 —	45 —	400 —	— —	államtól egyháztól egyházmegyétől	230 280* 114	— — —	— — —	1946 200	45		* a miss. segélynek (1000) államsegéllyel pótlásáig.	
8	Rozsnyó : Réz László Deme Lajos* Szombathy László*	lelkész organista vallásitanító	Rozsnyó Sajókaza Dobsina	300 200 —	— — —	1542 — —	44 — —	800 — —	— — —	állam, társulat egyházkerület	800 1000	— —	— —	4442 200	— —	1901	* ág. h. tanító. * polg. isk. tanár.	
9	Jenke : Móré Gábor Karabélyos Jenő Farkas Jenő	lelkész h. kántortanító kántortanító	Jenke " Kereszt	— 800 1200	— — —	700 — —	— — —	800 — —	— — —	államtól	160 — —	900 — —	— — —	2560 800 1200	— — —	1886 1907		
10	Vámoslucska : Szakál István Benedek László	lelkész énekvezér-tanító	Vámoslucska "	139 240	— —	694 1022	14 —	800 —	— —	államtól	260 —	658 190	— —	2551 1452	14 —	1882 1814 aug. 8.	1882. jan. 24. 1884. szept. 16	
11	Minaj : Szabó Endre	lelkész	Minaj	?	—	?	—	?	—	?	—	—	?	?	—	1883		
				11395	52	12480	23	6800	—			7154	—	2007	—	39933	71	

Hitéleti adatok az 1913-ik évről.

1 Sorszám	2 Az egyes missiói körök neve	3 Konfirmáltatott			4 A református vallásfelekezetből kiléptettek összes száma	5 A református vallásfelekezetből kiléptettek közül visszaléptek összes száma	6 A református vallásra áttértek közül megkeresztelkedettek összes száma	7-14 a református vallásra áttért							15-22 a református vallásról az alábbi vallásfelekezetekre kitértek							23 Az 1913-ik évben hányan éltek úrvacsorájával össz.	24 Az istenitiszteleteken átlag hányan vesznek részt		25-26 A házasságot kötött felek közül születendő gyermekük válására nézve hány pár egyezett meg					
		fi	nő	össz				róm. kath.	gör. kath.	gör. keleti	ág. hitv. ev.	unitárius	izraelita	egyéb	összesen	róm. kath.	gör. kath.	gör. keleti	ág. hitv. ev.	unitárius	izraelita		egyéb	összesen	Az 1913-ik évben hányan éltek úrvacsorájával össz.	vasárnapokon	ünnepeken	ja-vunkra	ká-runkra	
																														fi
1	Eperjes...	10	4	14	7		1			1					2	7								7	953	160	500			
2	Eger...	19	8	28	7											7								7	665	130	325	2	3	
3	Bacska...	13	7	20																					500	434	500	1		
4	Bodrogszentes...	8	5	13																					2200	400	400			
5	Abod...	2	5	7																					102	98	70	2	1	
6	Ózd...	11	13	14	3											3								3	1326	200	250	2		
7	Homonna...	5		5	2											2								2	316	?	275	meg nem állapítható		
8	Rozsnyó...	18	5	23																					612	140	600			
9	Jenke...	12	6	18																					számszerint meg nem állapítható			3		
10	Vámoslucska...		7	7																					meg nem állapítható; a híveknek kb. 70-80%					
11	Minaj...	3	1	4																					114	78	246			
		101	61	162	19					1					2	19									19	6888	1640	2466	10	4

A lelkész tevékenysége.

1	2			3 4		5	6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28																					29	30	31	
							A lelkész munkássága																								
							predikált vagy bibliát magyarázott	könyörgést tartott	keresztelt	esketelt	temelet	úrvacsorát osztott	családok körében		vallást tanított						konfirmációt tartott		felügyeletet gyakorolt								
													betegnek úrvacsorát osztott	lelkigondozás végett látogatást tett	hány			hány			hány										
temploma	imaháza	ha sem templom, sem imaház nincs, hol tartatnak az isteniszteletek?	népisk.-ban	növendéknek	heti órában	felekezeti	állami	más	növendéknek	heti órában	hány növendékkel	hány óra alatt	évtizedben vallás tanítvánnyal	énektanításnál	vizsgák idején hány iskolában	a lelkészen kívül ki tanította még a vallást heti hány órában?	az éneklést tanította heti hány órában?	Ki vezeti az isteniszteleti éneklést?													
																			felekezeti	közéiskolákban	állami	hogy	hogy	hogy							
1.	Eperjes	---	---	---	Ahol ev. templom van abban, ahol nincs, magánháznál.	12	---	---	---	4	2	2	---	---	1	1	2	3	2	---	35	13	26	3	---	---	---	---	A lelkész.	Eperjesen az ág. ev. énekevezér. Iglón az áll. tan. képző növ. közül egy másutt a lelkész.	
2.	Eger	---	---	1	A szórványokban társulati iskolákban.	173	8	20	7	40	17	5	83	5	3	4	102	18	---	2	---	98	28	29	10	14	44	16	A s.-lelkész és 1 gyógy-pedagógiai tanító.	Lelk. minden vall. órán és áll. tanító, ill. hely.	Áll. tanító énekevezér, illetve helyettese.
3.	Bacska	---	---	2	---	134	320	23	9	14	12	22	22	2	---	38	2	---	---	---	---	---	20	63	---	2	A tanítók 12 órán.	A tanítók 6 órán.	A tanítók.		
4.	Bodrogszentés	---	---	1	---	6	6	18	2	11	6	7	---	---	1	15	2	---	---	---	---	---	13	1	44	2	Vékei tanító 12 órán.	Vékei tanító.	Tanítók.		
5.	Abod	---	---	1	---	4	4	---	---	2	---	---	36	1	1	---	36	8	---	---	---	---	7	70	---	1	---	Misszionárius tanító 3 órán	Misszionárius tanító.		
6.	Ózd	---	---	1	---	49	144	51	10	22	15	12	20	---	t.i. 6	---	163	10	---	---	---	---	24	36	---	8	---	Czangár Lajos org. kántor heti 1 órán.	Czangár Lajos.		
7.	Homonna	---	---	1	A szórványokban, áll. elemi iskolákban és óvodában.	55	57	18	4	9	17	3	11	1	---	2	30	4	1	2	1	38	6	8	45	---	---	Lelkész hittan órán.	Homonnán énekevezér, Mezőlaborcon, Szinnán lelk., Sztropkón a gondnok, Varannón Henter L.		
8.	Rozsnyó	---	---	1	A körzetben Dobsinán az ág. ev. templomban.	56	12	28	4	19	8	5	31	---	t.i. 1	1	86	6	3	---	---	63	9	18	24	---	3	Szombathy László dob sinai polg. isk. tanító.	Lelkész és Szombathy László.	Szombathy László és a sajtóháza tanító	
9.	Jenke	---	---	2	A szórványokban Szenteskén és Tasolyán az iskolában.	6	12	16	12	15	6	5	11	---	---	4	85	7	---	---	---	18	48	?	---	---	---	---	---	Jenkén az énekevezér, Kereszten szintén, a körzet többi helyén a lelk.	
10.	Vámoslucska	---	---	2	A hívek az anyaegyház templomába járnak	?	15	1	6	6	5	---	---	---	---	3	58	?	---	---	---	---	7	64	---	---	---	A lelkész minden alkalommal 1/4 óráig.	A tanító.		
11.	Minaj	---	---	1	---	52	---	8	1	5	6	4	---	---	---	3	46	6	---	---	---	---	4	---	---	2	---	---	Kiss József egyháztág.		
Összesen						547	578	183	55	147	94	65	194	9	11	19	660	65	7	6	1	234	74	204	276	74	52	26	---	---	

5	Abod Bakoss János (miss. tanító).	A hívekben nincs annyi buzgóság és szeretet, mint amennyit óhajtana.	Mindenik házasságra lépni kívánó egyháztagot, de mégis inkább a vegyes házásokra fekteti a főszólyt.	Királykúton Sándor András és Harencsár Sámuelné (mindkettő vegyes házás) ref. gyermekeiket a vallásoktatástól elvonták. Mint igazolatlan mulasztók büntetettek.	Ambruzs József és Pataki Ilona. A kérdés második részére nincs felelet.	a) Sebő Pál ref., Polyák Katalin g. kath.; b) Zsarnai Sámuel ref., Ganyi Etelka r. kath.; c) Ambruzs József ref., Pataki Ilona r. kath.	2 vegyes házasság, ref. és 1 r. k. részre.					a) Deák Juliánna ref. és Kovács József. b) özv. Deák Borbála reform. és Győry László r. kath. Többször tett kísérletet, de eddig eredménytelenül.
6	Ózd Osváth Zoltán	Minden látogatása alkalomával vallásunkhoz való ragaszkodást, buzgóságot tapasztalt	Minden esetben, kivált a vegyes házásoknál.			7 esetben, gyári- és bányamunkások között.	2 esetben javunkra, 5 esetben nem kötött megegyezés.					Néhány eset van (kik?), illetőleg volt. De a lelkész sohasem kísértett a figyelemzetéssel és jó útra térítéssel.
7	Homonna Böszörményi S.	?	Mezőlaborcon Ónody József és Daróczy Mária.			Homonnán 1 Molnár Mihály ref. és Delyman Mária g. kath. 2. Knevel József r. kath. és Adorján Sári ref. A szórványban meg nem állapítható.	Homonnán 2 vegyesházasság javunkra. Szórványban meg nem állapítható.	Rácsay Lajos és Mauks Juliánna. Előbbi mint apátlan árva, r. kath. anyja által neveltetett róm. kath.-nak. Az utóbbi házassági okokból tért. A lelkész minden esz-közt igénybe vett, de hatálytalanul.				
8	Rozsnyó Réz László	A lelkész látogatását örömmel veszik, bajukat bizalommal feltárják.				?	6 esetben kötött megegyezés, 3 esetben javunkra, 3 esetb. kárunkra.					2 napszamos pár. A lelkész rábeszélése hatástalan maradt.
9	Jenke Móré Gábor	„Nagyon el van foglalva és így a hívek meglátogatására nem jut ideje, de akik új házat építenek, azokat meglátogatja.“	Kereszten: Szűcs Annát és Sztricsko Jánost. Szenteskén: Slinszky Jánost és Misó Annát. A.-Németiben: Huta Mihály és Pipik Annát.			Kereszten: Szűcs Anna és Sztricskó János; Szenteskén: Mitó Anna, Slinszky János; A.-Németiben: Huta Mihály. Pipik Anna.	3 esetben javunkra, 1 rem kötött megegyezést.					
10	Vámoslucska Szakal István	„Nem volt rá ideje, azt az itteni viszonyok közt szükségesnek sem tartja.“	Nem volt rá szükség.			Fogason: Demjanovics György g. kath. és Csányi Mária ref.	Nem jött létre megegyezés.					
11	Minaj Szabó Endre	„A fizetés teljesítés alól kibujni óhajtó, jobb anyagi viszonyok közt lévő egyháztagok példáját követik a szegényebbek is, akik azt óhajtánák, hogy az evangélium ingyen hirdettessék.“	Kereknye határában fekvő Rózsás tanyán egy reform. leányt, aki r. cath. ifjúval akart házasságra lépni s reversálist is hajlandó volt adni, de a házasság a lelkész föllépésére nem jött létre.	Homok községben a vegyes házasságban élő ref. nők közömbösek gyermekeik vallásos és konfirmációi oktatása iránt. A családi békeséggel mentik magokat.								

Háztartási és adózási viszonyok

Sorszám	2	3		5								13						18		20				24		25																			
		Elkészült és felterjesztett		A mult évi számadás szerint								A mult évi számadás szerint						adózás az egyházi III. tc.		Adózási viszony				vagyon viszony																					
		a jövő évi költségvetés	a mult évi számadás	a bevételek közül								a kiadásokból						9	13	Aulózások száma	a mult évben kivett összes egyházi adó		a kivettl egyh. adóból behajthatatlanság, elengedés, törés c. leiratott	év végével hátrálék	az összes cselekvő vagyon		az összes szenvedő vagyon																		
				mult évi pénztári maradvány		ingatlanok jövedelme		tőkepénzek, jogok jövedelme		közalapi, egyházközségi, egyházmegyei		egyetemes adóalapi		kegyes adományok		egyházi adó		vegyesek (pers -pénz)			belhivatalnokok fizetése				más listviselőik és alkalmazottak fizetése		dolgoi kiadások		adósságokra		állami adók és más adófélékre		§-sa szerint történik-e	K	f	K	f	K	f	K	f				
1.	Eperjes	igen	igen	8686	—	1399	82	200	—	1227	62	2511	39	1545	47	119	32	1522	—	516	44	4401	68	—	—	240	40	1	—	81	1545	47	—									—	6890	48	6644
2.	Eger	"	"	405	720	—	16	—	—	1364	72	169	90	1498	91	114	07	1440	—	840	—	1038	44	610	—	416	14	1	—	260	1995	—	560	—	1127	52	1000	25	93	381	31	74			
3.	Bacska	"	"	369	51	—	369	60	—	1517	22	252	—	1243	22	72	—	2555	86	200	—	701	—	—	—	359	—	1	1	210	1243	22	—	—	—	—	770	60	?	?					
4.	Bodrogszentcs	"	"	253	63	—	123	20	—	—	—	171	—	—	—	34	—	—	—	—	—	439	83	65	86	55	21	18	—	72	—	—	—	—	—	—	2960	—	4300	—					
5.	Abod	"	"	373	93	—	—	80	—	703	05	—	—	217	07	479	01	444	—	50	—	173	31	100	—	86	47	?	?	40	377	39	20	—	40	32	13886	—	750	—					
6.	Ózd	"	"	730	97	—	—	1000	—	—	—	1364	—	3600	—	80	—	1256	—	150	—	250	—	680	—	10	—	igen	igen	330	—	—	86	—	400	—	41000	—	11000	—					
7.	Homonna	"	"	117	99	—	239	35	—	575	06	125	68	465	39	640	06	680	—	90	—	99	71	115	14	84	37	?	?	121	481	89	57	10	192	08	20825	57	5000	—					
8.	Rozsnyó	"	"	218	82	563	—	200	—	731	47	168	—	799	41	139	54	500	—	172	—	551	16	948	60	399	71	—	1	202	874	03	32	—	60	—	75271	62	2100	—					
9.	Jenke	"	"	815	97	—	—	—	—	2676	—	470	—	2490	—	?	?	?	?	100	—	1210	12	600	—	225	79	nem	nem	189	2490	—	—	—	—	—	?	?	?	?					
10.	Vámoslucska	"	"	529	24	100	—	192	—	106	10	—	—	374	34	—	—	—	—	36	18	?	?	?	?	104	52	20	—	86	—	—	—	—	—	7812	73	10809	60						
11.	Minaj	"	"	1983	—	—	—	829	77	1234	12	128	—	—	—	12	86	797	86	—	—	269	72	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?						
	Összesen	---	---	7248	41	1434	—	2539	97	2215	87	10029	26	5734	31	11959	47	1727	04	8994	72	2118	44	9239	49	9660	29	1929	06	—	—	—	—	—	—	1505	9007	755	10	1819	92	345671	63	78735	86

